

DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST

Stavkajoči brezupno vztrajajo

Metalna Senovo v pričakovanju stečaja

SENOVO - V tukajšnji Metalni je 220 delavcev v torek popoldne, ko to poročamo, še stavkalo. Stavkovni odbor je vztrajal pri svojem, od njegovih zahtev pa se ni uresničila nobena. Uradnega predloga za stečaj Metalne Senovo do torka še ni bilo, objavili naj bi ga dan pozneje, tj. v sredo.

Kot je v zvezi s pričakovanim stečajem dejal v.d. direktorja Marjan Simončič, v Metalni želijo in upajo, da bo tovarna lahko končala objekte, za katere ima z naročniki sklenjene pogodbe. Metalna je zainteresirana za nadaljevanje proizvodnje tudi v bodoče, pri čemer se njeno vodstvo in delavci zavajajo, da bo razplet dogajanja v marsičem odvisen od ravnanja stečajnega upravitelja. Glavnina poslov je podjetje kljub svojim težavam za zdaj še obdržalo, kot je povedal Simončič.

Suhorobarstvo boljše dojel cesar

Na 21. sejemu suhe robe in lončarstva v Ribnici grajali birokratske ovire nadaljevanju poltisočletne tradicije - Slavnostni govornik Milan Kučan

RIBNICA - Kot vsi tradicionalni sejm suhe robe in lončarstva se je tudi letošnji, 21. zapored, ki je bil minulo nedeljo, začel s sprevedom zdomarjev, krošnjarjev, piščalkarjev, godbe, narodnih noš, starih kmečkih vozov in predstavnikov številnih domačih društev. Poleg predstavnika organizatorja sejma, TD Ribnica, in ribniškega župana Jožeta Tanka je letos zbranim na otvoritvi spregovoril tudi predsednik države Milan Kučan.

Jože Tanko je v nagovoru zbranim spregovoril predvsem o pomenu suhorobarstva za prebivalce ribniške občine nekoč in danes. Dejal je, da je že cesar Friderik III. pred že več kot pol tisočletja

dojel, kaj suha roba pomeni prebivalcem njihovih krajev. "V Kolumbovem letu 1492 je s posebnim patentom prebivalec ribniških krajev omogočil, da so lahko svoje izdelke prodajali širom po takratnem avstrijskem cesarstvu. S tem pa je omogočil preživetje številnim družinam v teh krajih," je dejal Tanko in dodal, da pa je žal danes država po krivdi vlade in njenih institucij ovira nadaljevanju te več kot 500-letne tradicije.

"Zakonodaja in ostali predpisi zavirajo razmah te dejavnosti, ki bi lahko pomenila rešitev za prebivalstvo naše občine," je dejal Tanko. Poudaril je, da je v občini

RIBNIŠKI SEJEM - Ribniški župan Jože Tanko (na posnetku) je kritično ocenil odnos države do suhorobarstva. (Foto: M. L.-S.)

• **Otvoritvi sejma, ki se ga verjetno zaradi slabšega vremena vsaj po grobih ocenah ni udeležilo toliko ljudi kot lani, je prisostvoval tudi predsednik države Milan Kučan, ki je vsem udeležencem sejma zaželel, da bi čim prijetneje preživeli praznik 500-letne tradicije suhe robe v Ribnici. Poleg nekaterih najvidnejših predstavnikov države, vlade in njenih institucij pa so bili tako kot že vrsto let zapored prisotni tudi župani sosednjih občin, delegacija iz pobratene občine Arcevia ter predstavniki turistične zveze Slovenije s predsednikom Marjanom Rožičem na čelu.**

PRESEDNIK KUČAN BO ODPRL ZADRUŽNI SEJEM

NOVO MESTO - Od danes, 5., do nedelje, 8. septembra, bo na Grabnu v Novem mestu Zadružni sejem, ki ga pripravlja novomeška Kmetijska zadruga Krka. Sejem bo v petek ob pol enih popoldne slovesno odprl predsednik Slovenije Milan Kučan, takoj zatem se bo začelo državno prvenstvo v oranju. Že ob desetih dopoldne bo strokovnjak Benec na terenu predaval o oranju, ob dveh popoldne bo Stane Bevc govoril o vplivu prehrane na kakovost mleka. V soboto ob desetih dopoldne bo predaval znani vinarski strokovnjak dr. Julij Nemanič, opoldne bo Peter Bevc govoril o sodobni pripravi zdrave hrane. V nedeljo popoldne bo na Grabnu srečanje harmonikarjev. Med sejmom bo poskrbljeno tudi za zabavo in glasbo.

Gradimo most

1. mednarodno srečanje otrok v Kozjanskem parku

PODSREDA - Na območju Kozjanskega parka, in sicer v Bistrici ob Sotli in Pod-sredi, bo od 10. do 14. septembra potekalo 1. mednarodno srečanje 100 otrok iz Slovenije, Nemčije, Bosne in Hercegovine ter Hrvaške pod geslom Gradimo most. Srečanje organizirajo Bavarsko-slovensko društvo iz Münchna, Kozjanski park - Zavod SPT Podsreda in osnovna šola Marije Broz iz Bistrice ob Sotli. Umetniški vodja srečanja bo akademski slikar Manfred Dinnes iz Regensburga, delavnice v okviru srečanja pa bodo vodili mentorji z Bavarske in Slovenije. Glavni namen druženja Gradimo most je preseganje meja, kar naj bi mladi dosegli z različnimi dejavnostmi in medsebojnim živim pogovorom. V središču štiridnevnega druženja otrok bo zato skupno delo. Srečanje Gradimo most, ki ga želijo organizatorji pripravljati tudi v prihodnjih letih, je plod sodelovanja Bavarsko-slovenskega društva in Kozjanskega parka - Zavoda SPT iz Podsrede.

več kot 30-odst. brezposelnost, ki bi jo lahko znatno ublažili s samozaposlovanjem ljudi na področju izdelovanja suhe robe, da pa jim je to zaradi neživljenskih predpisov onemogočeno. Izrazil je upanje, da bodo ustrezni organi prisluhnili vlogi za pridobitev obrtnih dovoljenj za izdelovalce suhe robe, ki jo je pred kratkim nanje naslovila ribniška občina.

M. LESKOVŠEK-SVETE

MOLEK
avtoservis - prodaja vozil - avtodeli
AVTODELI, Novo mesto
Kandijska 27
(pri vulkanizerstvu Mohorič)
Tel. 068/322-366

MANA
turistična agencija
Kandijska 9
Novo mesto
068/342-136, 321-115

KLIC V SILI
Ali ste v stiski, težavah? Želite zaupni in prijateljski pogovor, strokovno pomoč? Prava pot za to na Dolenjskem oz. v Posavju je klic na telefonsko številko 068/322-124, int. 229 (v torek in petek med 13. in 16. uro), 21-284 ter 068/20-370 (med 19. in 21. uro).

TREBNJE - Na vprašanja otrok in odraslih odgovarjajo strokovnjaki vsak ponedeljek med 7. in 8. ter med 15. in 17. uro. Številka telefona je 068/44-293.

ČRNOMELJ - Otroci in odrasli, ki ste v stiski, lahko pokličete vsak drugi in četrti torek v mesecu med 19. in 20. uro po telefonu 068/53-213 ali se oglašite osebno v pisarni v Ulici Mirana Jarca 8.

SEVNICA - Otroci in odrasli, ki imate težave ali ste v stiski, lahko pokličete na telefonsko številko 0608/41-536 vsako sredo med 15. in 16. uro.

PRVA PETKA - Prva petka iz Revozove tovarne v Novem mestu je skozi papirno steno pripeljala 11. oktobra 1989.

V Revozu naredili zadnjo petko

V sedmih letih so v Novem mestu izdelali več kot 292.000 avtomobilov R 5

NOVO MESTO - V četrtek, 25. julija, so v novomeškem Revozu izdelali zadnji avtomobil Renault 5, ki bo za spomin ostal v Revozu, tako kot je ostala ena zadnjih katrc konec leta 1992. V necelih sedmih letih so v Revozu izdelali 292.121 teh avtomobilov, od tega so jih večino izvozili na zahodnoevropske trge.

V čast odhajajoči uspešnici so v Revozu za minuto ustavili tekoči

trak in na pokrov motorja položili šopek cvetja. Po "upokojitvi" petke so v Revozu montažno linijo prilagodili za sestavo novejših modelov. Od ponedeljka, 26. avgusta, ko je po kolektivnem do-

• Renault 5 je v prodajni ponudbi ostal tudi po prihodu modelov Clio in Twingo. Kljub Twingovi izvirnosti in bogati ponudbi različic modela Clio je petka iz Novega mesta obdržala svoj krog kupcev. V Franciji je leta 1994 prodaja petk zaradi državnih spodbud pri zamenjavi 10 in več let starih avtomobilov doživela ponoven razcvet, podobno je bilo v Angliji, kjer je lansko pomlad prodaja petk nenadoma poskočila.

pustu spet stekla proizvodnja, v Revozu izdelujejo izključno naj-novejši, tretji rod modela Renault Clio.

Serijska proizvodnja modela Renault 5 je v Novem mestu stekla 11. oktobra 1989, nekaj mesecev po ustanovitvi mešanega podjetja Revoz. Vrednost naložbe v program R 5 je znašala 507 milijonov francoskih frankov, zmogljivost tovarne se je povečala na 100.000 avtomobilov letno.

Revozova petka je po priljubljenosti in prodajnih rezultatih na domačem trgu kmalu dohitela in prehitela priljubljeno katreo. V Sloveniji je bila dolgo in je še danes pri vrhu lestvice najboljše prodanih avtomobilov. V letih 1992 in 1993 je bila v Sloveniji na prvem mestu, leta 1994 ji je močno konkurenco že delal Clio. "Sploh ni slabo za avtomobil, ki ima za seboj četrtoletno dolgo kariero in več kot 9 milijonov žestra' po vsem svetu," pravijo v Revozu.

A. B.

BIZELJSKA TRGATEV '96

BIZELJSKO - Turistično društvo Bizeljsko bo organiziralo v soboto, 7. septembra, bizeljsko trgatve '96. Gre za tradicionalno prireditve, v okviru katere se bo zvrstilo več dogodkov. Ultra maratonec Dušan Mravlje bo tekkel od Vina Brežice po Vinsko turistični cesti na Bizeljsko, kjer ga pričakujejo ob 14.30. Ob 14. uri se bo začela vožnja s kočijami od hrama do hrama.

Jutri in v soboto še deževno in hladno vreme, v nedeljo pa se bo izboljšalo.

Danes v DOLENJSKEM LISTU

- stran 3: • Edina preživela hči Gorjancev
- stran 4: • Semič: že četrtič "trgala" toča
- stran 6: • Za deponijo, toda proti smetišču
- stran 11: • Novomeški Biro 5 spet buri duhove
- stran 14: • Osteoporoza, bolezen starejših žensk
- stran 15: • Na velikem Kalu komuna za zasvojenje

PRVE ŠOLSKE DNI VARNO V SPREMSTVU PIONIRJEV PROMETNIKOVIH POLICISTOV - Letošnji prvi šolski dan je minil brez prometnih nesreč v bližini šol ali na tako imenovanih šolskih poteh. V septembru bo pred osnovnimi šolami veljal poostren nadzor prometa, na križiščih, ki jih prečka največ malčkov, pa promet nadzorujejo in najmlajše uvajajo v promet tudi pionirji prometniki in policisti. Previdnost ne bo odveč, v opomin voznikom pa naj bo podatek, da je lani na poti v šolo ugasnilo na cestah 30 mladih življenj, trije otroci in mladoletniki pa so letos že umrli na cestah na območju UNZ Novo mesto. (Foto: T. Gazvoda)

Afere v luči govoric

Črnogledi bi dejali, da postaja Slovenija dežela afer, vendar kljub nekaterim dejstvom o naraščajoči kriminaliteti, vložnim kazenskim ovadbam in pričakovanjem javnosti ostaja največkrat le pri govoricah z ulice in pri ugibanjih. To se je pokazalo na primer pri nedavnem seznamu 300 ovađenih direktorjev in odgovornih v 200 slovenskih podjetjih, med katerimi najdemo tudi Agrario Brežice, Novoline Novo mesto, novomeško Iskro, Sop Klepar iz Krškega, šentjernejsko Iskro Hipot in še katero podjetje.

Tudi v primeru Biroja 5. ulica zna povedati marsikaj o tem novomeškem podjetju, od tega, da je preprodajalo mamila, pokvarjene konzerve, ki naj bi jih kupovalo v Srbiji in pod slovensko znamko prodajalo v Makedoniji, do tega, da ima lastnik velike zasluge, kar podkrepi z modernim avtomobilom, novo hišo in še čim. Pravih dokazov zazdaj ni ali pa tisti, ki vedo zanje, molčijo. Po nekaterih skritih kanalih le kaj pričurlja, kar prilije olja na ogenj in, kot pišemo na 11. strani, manjša ugled Slovenije v tujini, čeprav gre za hude še nedokazane obtožbe in kljub dejstvu, da obdolženec velja za nedolžnega, dokler njegova krivda ni ugotovljena s pravnoomočno sodbo. Posebej zanimivo je, da je informacija o zadržanem kontingentu bakra na carini, kjer stoji že od novembra 1994, v javnost pričurjala šele sedaj. Lahko za to krivimo počasno delo preiskovalcev, pravosodja ali le bližajoče se volitve?

TANJA GAZVODA

Ali ste bili na dopustu?

Za slovenski turizem naj bi bilo po besedah glavnega tajnika Turistične zveze Slovenije Alojza Šostrarja leto 1996 prelomno. Zaživel je turistični promocijski center, poleg tega pa so se začeli pristojni ljudje v državi spraševati, kaj se dogaja s slovenskim turizmom. Tisti, ki naj bi imeli na skrbi turistično ponudbo v deželi na sončni strani Alp, so si menda končno prišli na jasno, da je slovenskega morja premalo za vse dopusta željne, da so gore vsaj ob koncu tedna že prenatrpane s pohodniki in da je v zdraviliščih že nastala gneča. Tajnikov namig ob teh spoznanjih je: pojdite na deželo, na tisto slovensko podeželje, ki ga je pomeščanjeni slovenski polkmet že potisnil nekam na rob spomina. In imeli se bomo "fajn", bi lahko o navedenih zadevah rekli v času, ko nam udriha po ušesih geslo v spakedrani slovenščini. Ali so se imeli Slovenci, ki so se iz gospodinjskih in pridnih delavcev prelevili med junijem in septembrom v popotnike in turiste, res lepo med letošnjim dopustom? Kako so preživeli poletje, smo skušali od nekaterih izvedeti v tokratni anketi.

SREČKO DOLENC, zaposlen v VOC Gotenica: "Imam sina, ki je letos prvič sedel v šolske klopi. Zato z ženo v poletnih mesecih dopusta nisva izkoristila, prihranila sva ga za september, da bova lahko sina vsaj prvi mesec spremljala na poti v šolo, do katere ima približno kar 2 kilometra. Vikende smo poleti preživljali na Primorskem, sin pa je bil z malo šolo v šoli v naravi."

LUDVIK GORŠE, dipl. inž. strojništva, iz Ribnice: "Na dopustu še nisem bil zaradi obveznosti v službi. To me ni motilo, saj sem nameraval preživeti podaljšane vikende v hribih. Zaradi slabega vremena mi to ni uspelo, zato bom verjetno odšel na dopust še ta mesec. Ne vem še, ali se bom odločil za kmečki turizem ali hribe, vsekakor pa bo to v Sloveniji."

SLAVKO PRIJANOVIČ, strojni ključavničar, iz Metlike, zaposlen v IMP: "Izkoristil sem tri tedne letnega dopusta, vendar je bilo vse skupaj predvsem delovno, največ časa pa sem prebil v vinogradu. Še na misel mi ni prišlo, da bi šel na morje, saj si človek s 50 tisoč tolarji plače kaj takega ne more privoščiti. Če bi šel, bi potreboval vsaj tisoč mark, da bi si malo privoščil."

SONJA LIČAN - TESARI, strok. sodelavka za družbene dejavnosti na občini Semič: "Z družino smo si privoščili en teden skupnega dopusta, za kaj več pa se nismo mogli časovno uskladiti. Bili smo v Kranjski Gori, vendar so nas Gorenjci razočarali. Kamor koli prideš, moraš vsako najmanjšo malenkost drago plačati. Nobenega gostoljubja ni čutili. V Beli krajini česa takega nismo vajeni."

MATJAŽ PRAH, podjetnik z Orehovega pri Sevnici: "Letošnji oddih sem preživel s svojimi v Kvarnerju, na otoku Krku v Šilu in moram reči, da smo se imeli lepo. Srečo smo imeli tudi z vremenom, ne morem pa se niti pritožiti, da bi bili Hrvati negostoljubni ali celo neprijazni. Tudi cene se mi niso zdele pretirane, vsaj glede na tisto, kar zahtevajo na naši Obali, ne."

JOŽE SMOLIČ, tehnolog v Tesnilih, Tovarni motornih tesnil, TMT, d. d.: "Zelo sem vesel, da smo po 8 letih z družino spet lahko odšli na dopust, in sicer smo bili na Lošinj, v Nerezinah. Vedno smo nekaj zidali in ni bilo časa, še manj denarja. Starejša, 12-letna hči je bila že prej na morju, 10- in 4-letna hči pa sta se prvič kopali v morju. To je bilo zanje nepozabno doživetje."

HEDAJET KADRIBAŠIČ, trgovec, zaposlen v podjetju Skala v Slovenski vasi: "Bil sem na dopustu na morju. Ni bilo nikakršnih problemov. S prihranki, ki smo jih imeli, se je dalo preživeti. Ne vem kakšnega posebnega razkošja nismo privoščili, bil pa je čisto pravi dopust. Brez dopusta ne gre, ne moreš delati. Z dopusta prideš spočit, da spet lahko delaš."

ALOJZ ARKO, upokojenec iz Krškega: "Letošnje poletje nisem letoval, ker mi zdravstveno stanje tega ne dopušča, sem pa tako kot čez celo leto izkoristil druge možnosti, kot so rekreacija, izleti, šola zdravega življenja, kar organizira društvo Dren iz Krškega. Tudi za poletje velja delitev: zaposleni naj izkoristijo dopust za oddih od dela, medtem ko naj se upokojenci rekreiramo."

ZINKA ROM iz Novega mesta, tajnica v Krki Zdraviliščih: "Z možem sva si privoščila 10 dni dopusta v Krkinem zdravilišču v Strujanu. Prej smo 14 dni doma pri obnovi hiše trdo delali, tako da sem na morju potrebovala tri dni, da sem si opomogla po psihičnem naporu v službi in fizičnem doma. Na dopustu sva z možem hodila na sprehode in izlete, tako da je bil res aktiven oddih."

Metličani v Avstriji

Župan Branko Matkovič o srečanju pobratenih občin

METLIKA - V soboto in nedeljo, 31. avgusta in 1. septembra, je bilo 41 Metličanov skupaj z županom Brankom Matkovičem na rednem srečanju pobratenih občin v avstrijskem mestu Wagna. Gre za srečanje pobratenih tripartitnih občin in sicer poleg omenjenih dveh še italijanske Ronchi dei Legionari, ki je vsaki dve leti v eni imed treh sodelujočih. Takšna vrsta sodelovanja s tujimi občinami je že dolgotrajna: metliška občina je z italijansko pobratena 28 let, z avstrijsko pa 26 let. Metličani so bili že letos gostitelji otrok in ribičev iz pobratenih občin, prihodnji mesec pa bodo v okviru likovnega extempora spet gostitelji otrok iz obeh tujih občin. Še prej, septembra, se bo v Metliki s slikarsko razstavo predstavila amaterska slikarka iz italijanskega mesta Ronchi dei Legionari.

O tokratnem srečanju je pripovedoval Branko Matkovič, ki je dvodnevno bivanje v Avstriji označil za zelo prijetno. Poleg dogovorov o nadaljnjem sodelovanju so si ogledali del štajerske Vinske ceste, obiskali so vinogradiško kmetijo, na glavni prireditvi prvi dan zvečer pa so si izmenjali darila in imeli družabni večer. V nedeljo so si gostje ogledali zanimivi stari grad Koruberg, na poti domov pa so Belokranjci obiskali še prvo spremljevalko letošnje vinske kraljice Mihaelo Krsnik iz Pesnice pri Mariboru.

L. M.

TELEFONIJA IN KABELSKA TV LEPO NAPREDUJETA

LOŠKI POTOK - Še v začetku tega leta je kazalo, da bosta prenova telefonija in hkrati gradnja kableske TV le dolgoletna in še naprej le pobožni želji. V dobrem mesecu in pol pa je podjetje PAP telematika že položilo glavne vode in potegnilo priključke do omaric na vse stanovanjske objekte v vaseh Mali Log, Retje in delno na Hribu.

Država mora deliti usodo gospodarstva

To so v razgovoru s predsednikom države Milanom Kučanom poudarili ribniški gospodarstveniki - Državi očitali razsipništvo in nerazumevanje za probleme gospodarstva

RIBNICA - Navzočnost predsednika Milana Kučana in nekaterih predstavnikov vlade, njenih ustanov in državnih skladov na sejmu suhe robe in lončarstva, so predstavniki ribniške občine in njenega gospodarstva minulo nedeljo izkoristili tudi za pogovor o težkih gospodarskih razmerah v občini in možnostih za uspešnejši gospodarski razvoj.

Ribniški župan Jože Tanko je poudaril, da je poleg potrebe po večjem posluhu države za možnosti samozaposlovanja na področju izdelovanja suhe robe, za ureditev problema razdrobljene posesti in urejanje obeh ribniških obrtnih con in razvoja turizma dokončanje stečaja Rika tisti ključni dejavnik, v katerem vidijo možnosti za preživetje. Dejal je, da državi ne more biti vseeno, kako ti postopki potekajo, in da bi zato morala preprečiti, da se ne bodo vlekli v nedogled. Predstavniki še edinega

• V odgovorih na izrečena ali v razpravi zgolj nakazana vprašanja gospodarstvenikov je Milan Kučan dejal, da še vedno tečejo razprave o tem, ali se lahko najde možnost, da bi država od podjetij prevzela obveznosti, ki so nastale zaradi razpada Jugoslavije in spremenjenih političnih in gospodarskih razmer v Evropi, prav tako pa tudi še vedno ni razčiščeno, ali bi bilo potrebno zagotoviti vpliv periferije na odločitve v centru. Strinjal se je z oceno gospodarstvenikov, da je slovenska država draga, opozoril pa je, da je Slovenija majhna država. Dejal je še, da je spodbuditev razvojnega ciklusa drugo pomembno vprašanje, ki zadeva gospodarstvo, ter da so socialna vprašanja pri tem tista, ki jih ne bi smeli zanemarjati.

večjega podjetja v ribniški občini, Franc Mihelič iz Inlesa, je dejal, da sicer ne morejo reči, da jim država ni čisto nič pomagala, saj so prav letos dobili okoli 18 odst. refundacij od tistega, "kar so od države izgubili", da pa so morali za to, da bi vrnitev upravičili, predložiti polna dva kovčka dokumentov.

Na prevelik formalizem in birokratske poteze nekaterih državnih

začeli s svojo proizvodnjo, pa je zagotovitev začetnega kapitala pomeni nepremagljivo oviro," dejal Hočevar. Večina podjetnikov je kot največji problem omenila investicije in višine obrestnih mer, Andrej Mate z Itp-pa pa je opozoril tudi na premajhno vlogo države na zagotavljanje konkurenčnosti. "Država vzpodbuja razsipništvo namesto varčevanja, je dejal in dodal, da je mnenje gospodarstvenikov, da mora država deliti usodo gospodarstva. M. LESKOVŠEK-SVETIČ

ustanov in skladov je z izraženim dvomom v njihovo dosledno delo opozoril tudi tajnik ribniške obrtne zbornice Pavel Hočevar, ki je

dejal, da se skladi preveč ukvarjajo sami s sabo, namesto da bi pomagali podjetnikom. "Ocenjuje me, da je okoli 2 tisoč ljudi, ki bi

NEUGODNI POGOJI ZA PODJETNOST - Ribniški gospodarstveniki v razgovoru s predsednikom Kučanom poudarili, da so neugodne razmere za podjetnost in gospodarjenje. "Tako bančni krediti kot lizingi in vse ostalo, kar je podjetnikom na voljo, je pri nas vsaj za 5-10 odstotkov dražje kot v tujini," so povedali ob izrečeni zahtevi, da bi se zadeve morale spremeniti. (Foto: M. L.-S.)

Smo vodilno mednarodno podjetje za proizvodnjo čistilnih koncentratov. Naše prodajno področje je zelo široko. Obiskujete trgovine, obrti in podjetja.

Iščemo sodelavce(ke)

za področje

Novoga mesta in okolice za nedoločen čas

Če vam naše 25-letne izkušnje in prijetno delovno vzdušje v podjetju kaj pomenita, nas preprosto pokličite

AUSTROCHEM, d.o.o.
Šmartinska 134/b, Ljubljana
tel.: 061/443 433
ga. Anamarija

SLOVENSKA PESEM IZ AMERIKE - Mešani pevski zbor Ely iz Minnesote je s pristnostjo in prisrčnim petjem navdušil obiskovalce črnomeljskega kulturnega doma. Dobra udeležba že prejšnjih poletnih kulturnih dogodkov je dokaz, da Črnomelj take prireditve potrebuje. (Foto: L. Murn)

Ely je prepevala slovensko

V okviru prireditev Poletje v Črnomlju prijeten koncert pevskega zbora slovenskih izseljencev iz ZDA

ČRNOMELJ - Po dveh uspešnih in zelo obiskanih prireditvah v okviru prireditev Poletje v Črnomlju je za tretji prijetni kulturni večer v petek, 30. avgusta, poskrbel Mešani pevski zbor Ely (The Ely Slovenian Chorus) iz Minnesote iz ZDA, ki je s svojim koncertom dobro navdušil obiskovalce v črnomeljskem Domu kulture. Ameriške goste je najprej pozdravila Ksenija Khalil, tajnica ZKO Črnomelj, zatem pa tamkajšnji župan Andrej Fabjan, ki jim je zažel dobrodoščilo. Vodja programa in obenem tudi prevajalec je bil Brane Vidmar, ki je med pesmimi poskrbel za prijetne humorne dodatke ter zbor tudi na kratko predstavil.

Mešani pevski zbor Ely iz Minnesote, v katerem prepeva 18 pevcev, vodi dirigent Frank Shepel. Člani so potomci slovenskih izseljencev tudi štiri

generacije nazaj, saj so njihovi stari starši v začetku tega stoletja odšli v tujino, zato je jasno, da jih skupaj že 15 let, odkar zbor obstaja, družijo predvsem veselje do petja, tudi slovenskih pesmi. Čeprav večina našega jezika ne zna in ne razume, so se potrudili in v svojem programu v dveh delih peli slovenske ljudske pesmi, ki so se po ustnem izročilu ohranile do danes. Le ena pesem je bila angleška. Tako je bilo mogoče slišati pesmi Štirje fantje špilajo, Lan sem ji kupil, Mi se mamno radi itd. in pogosto so s ploskanjem in petjem sodelovali tudi obiskovalci. Večina pevcev je bila v Sloveniji ter seveda v Beli krajini prvič in upajo, da ne zadnjič. Nad našo deželo so bili navdušeni, obiskali pa so še Dolenjsko (Kostanjevica na Krki) in Gorenjsko.

L. MURN

Mariborsko pismo

"Celi bloki" ne plačujejo več stanarine

Mariborski župan kliče na pomoč državo Slovenijo

MARIBOR - Mariborski župan, univerzitetni profesor dr. Alojz Križman, je že na začetku poletja pisal predsedniku slovenske vlade dr. Janezu Drnovšku in ga opozoril, da štajerski metropoli grozi razpad komunalnega sistema. V mestu bo namreč ob nespremenjeni ekonomski politiki države kmalu brezposelna ena tretjina aktivnega prebivalstva. Posledica tega pa je, da čedalje več ljudi nima dovolj denarja za plačevanje računov za stanarino, elektriko, vodo, odvoz smeti in druge komunalne storitve. V Mariboru že "celi bloki" ne plačujejo več stanarine in komunalnih storitev, kar spravlja omenjene službe v velike finančne težave in tudi v zadrego. Ali naj denimo izključijo vodo ali ogrevanje vsem stanovalcem v bloku, če polovica stanovalcev ne poravnava več računov?

Kljub temu da je dr. Križman slovenskemu premieru v pismu napisal, da omenjenih problemov v Mariboru brez pomoči države ne bo mogoče rešiti, se dr. Janez Drnovšek na pismo ni

odzval. Ker ni dobil odgovora od dr. Janeza Drnovška, se je mariborski župan obrnil na predsednika države Milana Kučana in ga med drugim obvestil, da se slovenska država ne odziva na opozorila iz Maribora ter da probleme rešuje togo in počasi. Predsednik Kučan je na pismo takoj reagiral in povabil dr. Križmana na pogovor, ki je trajal poldrugo uro. Po županovih zagotovilih se Kučan zaveda problemov, ki pestijo Maribor, nanje pa namerava opozoriti tudi predsednika slovenske vlade.

Medtem ko mariborskemu županu dela sive lase revščina, ki se čedalje bolj razrašča v štajerski metropoli, pa sivijo lasje tudi tistim bolj premožnim Mariborčanom, ki so svoje prihranke za visoke obresti zaupali podjetju Zdenex. Preiskava, ki so jo izvedli mariborski kriminalisti, je pokazala, da so samo v lanskem letu občani vložili v Zdenex okoli 45 milijonov mark. (Mimogrede povedano: Mariborčani bi lahko s tem denarjem brez pomoči države sanirali Tam in morda še kakšno podjetje zraven). Lastnica Zdenexa in njen mož sta osumljena, da sta tri milijone mark spravila v svoj žep, 17 milijonov mark naj bi za še višje obresti posodila naprej različnim podjetjem, kar okoli 25 milijonov mark pa naj bi Zdenex porabil za svoje poslovanje. Zato kriminalisti, ki so direktorico in njenega moža že ovadili državnemu tožilstvu, sumijo, da se je del sredstev občanov pretočil na privatne račune v tujih bankah.

TOMAŽ KŠELA

JAMA - Zaplankana jama ob cesti pri novomeški avtobusni postaji je ena najbolj neurejenih in mesto kazečih točk, ki je poleg tega še na očeh tisočev ljudi, ki vsak dan grede skozi avtobusno postajo. Jama in vse, kar je povezano z njo, je pravzaprav gradbišče druge faze avtobusne postaje, ki je ostalo v lasti Pionirja, potem pa prešlo na firmo Real. Vprašanje je, zakaj si na novomeški občini tako prizadevajo, da bi z bencinsko črpalko in garažno hišo pozidali zemljišče nad Krko na drugi strani ceste, ko bi lahko vse to spravili na to stran in tako rešili še problem te zaplankane jame.

ZLATA JAMA - Sprva je bilo predvideno, da bo na avtobusni postaji en sam bife, danes pa jih je sedem! Očitno so bifeji za lastnike zlata jama: še posebej hvaležni in številni gostje so nekateri dijaki, ki se vsak dan množično pripeljejo in odpeljejo z avtobusne postaje. Njihovo pogosto z alkoholom spodbujeno objestnost, ki jo še posebej "manifestirajo" ob petkih, na zadnji dan pouka v tednu, drago plačuje upravljalec avtobusne postaje, firma Gorjanci Avtobusni promet, saj objestneži razbijajo in delajo škodo v njenih straniščih. V bifejskih je pač ne morejo, ker večina teh gostinskih lokalov sploh nima stranišč za goste. Le kdo jim je dal obratovno dovoljenje?

POKROVITELJ - Telčkom, eden od pokroviteljev nedavnega svetovnega mladinskega prvenstva, se še danes ponaša z žal, takim napisom na šipi svojih novomeških poslovnih prostorov: Pokrovitelj Svetovnega Prvenstva in Dirke po Sloveniji. Prvo vprašanje: Zakaj sta le veznik "in" in predlog "po" pisana z malo začetnico? Drugo vprašanje: Kdo bo pokrovitelj slovensčine?

Ena gospa je rekla, da si ne zna razložiti, zakaj pred novomeško občino visi srbska zastava s slovenskim grbom...

PREDAVANJE Z DIAPOZITIVI DOLENJSKIH ALPINISTOV

NOVO MESTO - V večnamenski dvorani KC Janeza Trdine bo jutri, v petek, 6. septembra, ob 20. uri pod okriljem Društva novo-meških študentov predavanje ob diapozitivih dveh dolenskih alpinistov, ki sta skupaj s še nekaj slovenskimi alpinisti v perujskih Andih osvojila kar nekaj vrhov in preplezala nekaj prvenstvenih smeri. O vtisih iz Peruja torej pripovedovala Marjan Zverč-Marč in Andrej Markovič. Pogovor z njima pa lahko poslušate danes, v četrtek, 5. septembra, ob 17.30 na novomeški televiziji Vaš kanal.

SEJEM ODPISANIH KNJIG

NOVO MESTO - Knjižnica Mirana Jarca bo v soboto, 7. septembra, organizirala sejem odpisanih in rabljenih knjig, ki bo potekal od 8. do 13. ure pred Knjižnico Mirana Jarca na platoju zgra-dbe Rozmanova 28. Knjige bodo na voljo od 300 tolarjev dalje.

Suhokranjski drobiž

SIVE ČAPLJE NA OBISKU - Dvorsko ribogojnico v kateri gojijo postvri, obiščete, in to največkrat ponoči, sive čaplje. Zaradi zaščitnih mrež se tako marsikatera čaplja ujame v mrežo. Ujete čaplje ribiči ribogojci oddajo v Ljubljano v živalski vrt. Plačila za čaplje ne marajo, so pa ljubljancem obljubili, da bodo vsakemu obiskovalcu vrta dovolili brezplačen ogled "dvorskih" čapelj. Najverjetneje se je obljuba nanašala le na ribogojce.

BO STOLETNA LIPA OŽIVELA? - V Žužemberku stoji več sto let stara lipa. Mnjenja o njeni starosti so deljena. Zadnja leta pa je lipa močno ogrožena. Niso ji prizanesli ne ljudje in ne narava. Lipo so obžagali delavci podjetja Tisa iz Ljubljane pod strokovnim vodstvom dendrologa Serčerja in Mitja Simiča iz ZNKD. Možni je, da bo drugo leto spomladi pognala nove liste. Vseh navodil strokovnjakov domači delavci žal niso upoštevali in niso odstranili asfalta okrog lipe. S. M.

KRES NA NIZOZEMSKEM - 30 navdušenih kresovcev je v torek, 20. avgusta, zvečer odpotovalo v nizozemsko mesto Heeze blizu Eindhovena, kjer smo sodelovali na 39. festivalu Brabantse dag Heeze. Kljub 17-urni vožnji smo si ogledali Eindhoven in spoznali prijazne gostitelje. V četrtek smo v Rijtvnu skupaj z ostalimi iz Češke, Francije in Mehike zaplesali dva plesa duševno in telesno prizadetim, zvečer pa smo s celovečernim nastopom "vžgali" v Venrayu. V petek dopoldne je šestčlanska skupina kresovcev učila tamkajšnje osnovnošolce slovenske ljudske ples, s katerimi so kasneje tudi nastopili pred občinstvom. Popoldne smo z ostalimi skupinami zaplesali prebivalcem Heeze. V soboto nas je sprejel tamkajšnji župan, vrhunec pa je bil v nedeljo, ko se je pričela povorka festivala, ki je bil letos posvečen 200-letnici razvoja tehnike. Prebivalci mesta Heeze so se povezali v manjše skupine (22) in na svojih vozeh izvirno predstavili parni stroj, Napoleonovo vojsko itd. Vmes so plesale folklorne skupine. V ponedeljek smo se že navsezgodaj odpravili na ogled nizozemske prestolnice Amsterdam. Bilo je zanimivo in lepo, zato bi se radi še posebej zahvalili prvi dami novomeške folklorne Branki Moškon in obema šoferjema, ki sta trpela naše muhe, in sploh vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali. (Petra, Miha, Lea, Boštjan, Miha, Andreja)

DOLENJSKI LIST

GASILCI ZA SITARJEV MEMORIAL - Gasilsko društvo Kamence, ki sodi med najdejavnejša društva v državi, je minulo soboto že drugič zapored priredilo in uspešno izpeljalo vseslovensko gasilsko tekmovanje za Sitarjev memorial, ki se ga je udeležilo 19 moških in 7 ženskih ekip gasilskih društev iz celotne Slovenije. Gasilci in gasilke - tekmovanja so potekala na igriščih Osnovne šole v Bršljinu - so tekmovali v vaji z brzgalno in v štafetnem teku. Med moškimi ekipami je zanesljivo zmagala gasilska desetina organizatorjev memoriala GD Kamence, drugi so bili gasilci s Štrekjevca in tretji iz Kotelj na Koroškem. Med ženskimi ekipami so bile najuspešnejše gasilke iz GD Loka-Domžale, drugo mesto je osvojila gasilska desetina iz Oplotnice pod Pohorjem, tretje pa so bile Stražanke. Nekoliko so razočarale državne prvakinje, gasilke GD Hajdoše iz Prekmurja, ki so bile šele četrte. Na fotografiji: Gasilska desetina iz Soteske med tekmovanjem. (Foto: B. Avbar)

V Straži so prva dela že v teku

S pomočjo samoprispevka, ki se bo iztekkel v začetku leta 2001, so se Stražani lotili prvih gradbenih in posodobitvenih del na področju celotne krajevne skupnosti

STRAŽA - Da bi pospešili razvoj Krajevne skupnosti Straža, predvsem na komunalnem področju, je bil v januarju uspešno izveden referendum za krajevni samoprispevek v višini 1,5 odstotka osebnega dohodka. V naslednjih petih pričakujejo, da bodo zgradili sekundarno kanalizacijo v celotni krajevni skupnosti.

V pripravi je že lokacijska dokumentacija za avtobusno postajališče ob Novomeški cesti. Krajevna skupnost je že izbrala izvajalca del, ki bo istočasno dobavil tudi tipsko nadstrešnico za avtobusno postajališče Potok, kjer so vsa ostala dela že zaključena. Ta teden se pričenjajo tudi dela v Hruševcu za izgradnjo kanalizacije in modernizacije celotne ulice. Vse je pripravljeno tudi za izgraditev skupno 7 km, kanalizacije ob Stari cesti, Rumanji vasi in delu Vavte vasi.

Za avtobusno postajališče v Rumanji vasi je potrebna dokumentacija še v pripravi, prav tako tudi za izgradnjo pločnika od ulice Na žago do Rese. Krajevna skupnost načrtuje, da bodo naložbe uresničili v letu 1997. V tem

Edina preživela hči Gorjancev

Gorjanci Avtobusni promet so od pomladi delniška družba - 85 avtobusov, 400.000 km in 380.000 potnikov na mesec - Brez subvencij, čeprav prevozništvu ni dobičkonosno

NOVO MESTO - Od letošnje pomladi je firma Gorjanci Avtobusni promet delniška družba in v soboto, 7. septembra, bodo imeli prvo skupščino delničarjev. Ta firma je ena od treh hčera nekdanjega podjetja Gorjanci in edina, ki je preživela, ostali dve, Tovorni promet in Servisna dejavnost, sta šli v stečaj. "Precej posledic teh stečajev, moralnih in materialnih, pa nosi Avtobusni promet," pravi direktor te firme Marjan Smrke. Marsikdo namreč stečaj ostalih dveh firm povezuje še z Avtobusnim prometom, poleg tega pa je na to firmo padlo tudi precej "starih grehov" nekdanj skupnega podjetja.

V lastniškem preoblikovanju firme v delniško družbo je 106 od okoli 130 zaposlenih sedaj približno 28-odst. lastnik, v štirih letih pa naj bi zaposleni z notranjim odkupom postali večinski lastniki firme. Delniška družba Gorjanci Avtobusni promet ima v lasti vseh 85 avtobusov, okoli 350 m² prostorov na avtobusni postaji, katere upravljalec je firma, ki je tudi solastnica peronov, in dela delavniških prostorov v Vavti vasi, ki so si jih razdelili s Tovornim prometom. Sicer pa je večinski lastnik avtobusne postaje novomeška občina, lokali pa so v lasti posameznih lastnikov.

"Z našimi 85 avtobusi opravljamo prevoze v medkrajevnem in primestnem prometu in turistične prevoze," je povedal direktor Smrke, ki to firmo vodi že dvain-

Marjan Smrke

dvajseto leto. "Imamo linije po celi Dolenjski, delno pokrivamo tudi Belo krajino in Posavje, vzdržujemo redno povezavo z Ljubljano in Mariborom, medtem ko smo vožnje v Karlovec in Zagreb takoj po izbruhu vojne na Hrvaškem opustili in tudi sedaj bi bili ti liniji povsem nerentabilni, saj potnikov skorajda ni." Poleg linijskih prevozov opravljajo še redne pogodbene prevoze za novomeški Revoz in za vse šole v novomeški, trebanjski, šentjernejški in škocjanski občini.

Vsak mesec njihovi avtobusi prevozijo povprečno 400.000 kilometrov in prepeljejo blizu 380.000 potnikov; preko novomeške avtobusne postaje pa gre vsak dan 7 do 9 tisoč potnikov, od tega med šolskim letom največ srednješolcev. Lani so kupili 4 nove avtobuse za turistične prevoze na visoki ravni; vsak tak avtobus stane 450.000

mark, izplačati pa jih morajo v petih letih. "Računamo, da bodo potem ko bodo izplačani, še zelo kakovostni in da bomo z njimi vozili še najmanj pet let," pravi direktor. Težje pa je z nabavo novih avtobusov za domače linije, domačih proizvajalcev (še) ni, napovedani avtobus, ki naj bi ga začeli izdelovati v ljubljanski Avtomontaži, bo zelo drag, okoli 320.000 mark, za uvoz tujih pa za razliko od tistih štirih za turistične prevoze niso oproščeni carine.

"V naslednjih letih si bomo v prvi vrsti prizadevali za ohranitev sedanjega obsega in kakovosti. Avtobusni promet ni za nobene-ga prevoznika v Sloveniji dobičkonosna dejavnost in zelo malo je dežel v svetu, kjer te dejavnosti ne bi subvencionirala država. V Avstriji znašajo subvencije 30 do 40 odst. stroškov, pri nas pa nič." A. B.

OBČINA PA TAKA - Na Vrheh pri Dolžu še danes visi tabla, na kateri drži samo ime te podgorske vasice. Večina prebivalcev se niti ne spomni, da je bila v Gotni vasi, ki je že dolgo del Novega mesta, kdaj občina, okraju, ki je nastal iz po-vojne komune, pa so v Podgorju tako in tako rekli "kumum". (Foto: A. B.)

GLASBENA DELAVNICA NOVO MESTO NADALJUJE Z DELOM

NOVO MESTO - Z začetkom novega šolskega leta ponovno odpira svoja vrata Glasbena delavnica Novo mesto. Program vključuje dva oddelka, in sicer oddelek za solo petje, ki ga vodi Nace Junkar, in oddelek za instrumente, kjer se lahko naučite igranja na klasično ali električno kitaro, synthesizer, orglice, bas in bobne. Poučujejo seveda tudi teorijo glasbe. Vpis poteka od ponedeljka do petka med 17. in 18. uro v prostorih Glasbene delavnice na Streliški 3, vse informacije pa so vam na voljo na tel.: 068/322-413.

NOVOMEŠKI RIBIČI PRAZNUJEJO

NOVO MESTO - Ribičska družina Novo mesto ob 50-letnici delovanja vabi vse prijatelje na veliko zabavo, ki bo v soboto, 7. septembra, s pričetkom ob 15. uri na kopališču na jasi na Otočcu, če bo slabo vreme, pa v dvorani teniškega centra Otočec. Za glasbo bodo poskrbeli Zasavci.

BTC kot nakupovalno središče

Prostori BTC v Bršljinu namenjeni le trgovski dejavnosti

NOVO MESTO - Te dni se je uprava novomeške poslovne enote Blagovno-trgovinskega centra (BTC) iz Bršljina preselila v novo upravno stavbo v Češči vasi, kjer BTC razvija vse dejavnosti, ki ne sodijo v trgovinski nakupovalni center.

"Tako bodo sedaj tako rekoč vsi prostori na sedanji lokaciji v Bršljinu namenjeni le trgovini in tistim uslužnostnim dejavnostim, ki pač sodijo v tako veliko nakupovalno središče," je povedal direktor novomeškega BTC Ivo Longar. Sedaj je v prostorih BTC v Bršljinu 52 najemnikov, tam pa je okoli 7.000 kvadratnih metrov pokritih površin, na urejenem parkirišču pa je prostora za kakih 400 avtomobilov. Povprečno tukaj vsak dan parkira 2.500 do 3.000 avtomobilov, povprečni dnevni obisk trgovin v BTC-ju je med 4.500 in 5.000 ljudi na dan, rekord pa so zabeležili lani decembra, ko so v enem dnevu naštel 6.200 ljudi.

"Žal smo na tej lokaciji precej omejeni, sicer bi tu našo dejavnost še širili. Če nam bo uspelo odkupiti še kaj prostora, bi v tem kompleksu poskrbeli še

za zabavišni program, uredili bi pivnico in še kaj," je našteval direktor. "Pogovarjamo se z Dolenjsko banko, da bi tu, prav v dosedanjih upravnih prostorih, iz katerih se sedaj selimo v Češčo vas, odprla svojo agen-

inž. Ivo Longar

cijo. Pošta pa naj bi, če bodo pogovori uspešni, tu odprla svojo enoto, tako kot je na primer v Kandiji. Bančne in poštne storitve pač sodijo v tako veliko nakupovalno središče, kot je v BTC v Bršljinu," pravi Longar. A. B.

Advertisement for ZADRUŽNI SEJEM (Joint Meeting) from 5. to 8. SEPTEMBRA 1996. It lists participating organizations: GRABEN, NOVO MESTO, and Mercator - KZ Krka, z.o.o. Novo mesto.

Ministrstvo za obrambo obljublja

Obisk državnega sekretarja in podsekretarja Ministrstva za obrambo in generalnega sekretarja Rdečega križa Slovenije v Metliki - Metlika pričakuje več pomoči države

METLIKA - V sredo, 28. septembra, so Belo krajino oziroma Metliko obiskali državni sekretar v ministrstvu za obrambo Boris Žnidarič z državnim podsekretarjem Alojzom Ferlicem in generalnim sekretarjem Rdečega križa Slovenije Mirkom Jeleničem. Med pogovori jih je Župan Branko Matkovič seznanil z razmerami v občini.

Župan je predlagal, da bi adaptirali sedanjí gasilski dom v Metliki, kjer bi lahko zgornje prostore usposobili za potrebe ministrstva za obrambo. Čeprav metliška občina spada med uspešnejše v Sloveniji, vsch težav ne more rešiti sama, zato pričakuje večjo pomoč države in njenih ustanov ter resornih organov. Dosedanje sodelovanje Ministrstva za obrambo in Rdečega križa Slovenije z metli-

škó občino je označil za zelo uspešno. Državni sekretar Boris Žni-

darič je izrazil pripravljenost za reševanje težav s poslovnimi prostori njihove izpostave ter obljubil, da bo s tem problemom podrobno seznanil tudi ministra za obrambo Jelka Kacina, je po obisku sporočila informativna služba Rdečega križa Slovenije. I. V.

VHOD V JAMO ŽE ČIST - Vhod v izvirno kraško jamo Lebica je že čist in kaže prav kulturni videz; da bi očistili notranjost, ki jo pogosto zalije voda, ker je z odpadki zamašen odtok, pa bo potrebno še precej dela. Z Lebico se sedaj preko javnih del ukvarja ista skupina (na sliki ob vhodu v Lebico), ki je pred kratkim očistila ostanke gradu Smuk. (Foto: I. V.)

Izvirna Lebica spet čista

Izvirno kraško jamo Lebico so začeli čistiti krajani, nadaljujejo pa delavci v okviru javnih del

SEMIČ - Potem ko je skupina petih delavcev v okviru javnih del v semiški občini lani in letos očistila razvaline gradu Smuk, so se pred nekaj dnevi lotili izvorne kraške jame Lebica pri Semiču, ki jo, predvsem zato, ker je bila zanemarjena in je okoličanom služila tudi za priručno odpad, po krivici pozabljena in neznana, čeprav je označena za objekt geomorfološke podzemeljske dediščine in predlagana, da se razglasi za naravno znamenitost.

Nekdaj je jama služila kot pomeben vir pitne vode za semiški okoliš, kar potrjuje tudi lepo urejen in obzidan vhod, obzidava stropa jame in stopnice, ki vodijo vanjo, teh pa naj bi bilo več kot 100, kar jami in izviru daje tudi zgodovinsko vrednost, na območju Lebice pa se nahajajo tudi ostanki stare rimske ceste.

Lebico so na pobudo Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine začeli čistiti krajani sami, ki so med dvema celodnevniema akcijama zaradi hitro naraščajoče vode očistili le severovzhodni del jame, medtem ko globlje niso mogli. Med odpadnim materialom, ki so ga izveкли, je prevladovalo večje kamenje, očitno ostanek nekega objekta, ki so ga rušilci

pospravili kar v Lebico, pa tudi precej odpadnega obdelovalnega orodja tovarne Iskra so našli v jami. V južnem rovu so potapljači našli dve živali, podobni črnemu močerilu.

Zanimiv je tudi postopek, ki je potreben, da bi delavci lahko varno čistili. Najprej gasilci izčrpajo vodo iz jame, potem pa čistijo, dokler voda jame spet ne zalije. Poleg čiščenja bo v Lebico treba opraviti tudi nekaj gradbenih del. Predvsem gre tu za obnovo stopnic in opornega zidu, ki je bil zidan brez betona, zato bo treba tudi obnovo izvesti tako oziroma se morebitni beton ne bo smel videti.

Lebico nameravajo vključiti v nastajajočo semiško kraško učno pot, zato delavci v sklopu javnih del urejajo tudi primerne dostope do nje, možne dostope so delno že in še bodo označili s kazipoti in pojasnevalnimi stebri. Vhod v Lebico bodo zaščitili s kovanimi železnimi vrati, ki bi jih odklenili le ob organiziranih in vodenih obiskih. Obstajajo predlogi, da bi v jamo namestili črpalko za pitno vodo, vendar bi moral predtem neoporečnost pitne vode z analizo potrditi zavod za socialno medicino in higieno. I. VIDMAR

SREČANJE VINOGRADNIKOV NA MAVRLENU

ČRNOMELJ - Društvo vinogradnikov iz Črnomlja priredi v nedeljo, 8. septembra, ob 14. uri pri gasilskem domu na Mavrlenu srečanje vinogradnikov. Strokovno predavanje o pripravah na trgateg, kletarjenju in negi mladega vina bo imel dr. Mojmir Wondra z Biotehniške fakultete Ljubljana. Gorenje iz Velenja bo predstavilo tehniko za hlajenje kleti in hlajenje mošta, Vija iz Žalca pa pretočne črpalke za vino. Po končanem strokovnem delu bo veselica. Igral bo ansambel Belokranjci. Vabljeni vinogradniki Bele krajine in Dolenjske!

ZAHVALA

Poletne kulturne prireditve "Pridi zvečer na grad", ki so se izvajale v poletnih mesecih na grajskem dvorišču v Metliki, so omogočili: Občina Metlika, Zavarovalnica Tilia, Beti Metlika, Zavarovalnica Triglav, Komunala Metlika, Belokranjski muzej Metlika, Diskoteka Ghetto, Partner, d.o.o., Metlika, Komet, d.d., Metlika, Ikebana Julij Brinc, Mercator-Kmetijska zadruga Metlika, Gostinstvo in turizem Metlika, Kolpa, d.d., Metlika, Pasarstvo Joško Pezdirc Ljubljana, Meta, d.o.o., Metlika, TPV podvozja Suhor, Slikopleskarstvo Černič, Križevska vas, Konfekcija Julija Metlika, Iskra Semič, SKB banka Novo mesto, Don' Donats Manja Metlika, Dolenjska banka Novo mesto, Butik Dadi, Krka - tovarna zdravil, Novo mesto Mercator TPC Metlika, Glazer, d.o.o., Gradac, Društvo kmečkih žena Metlika, Grajska točilnica Tina Judnič, Gostilna Pečarič Ljubljana, Gostilna Peter Badovinac, Milan Kremesec, Natalija Orlič, Družinska kmetija Mavretič, Župnijski urad Metlika, Beti-trikotajzne tkanice, Domača obrt Vera Vardjan, Dolenjski list Novo mesto, TV Vaš kanal, Radio Sraka, Radio Krka, Studio D in Radio "Univox" Kočevje. Prireditveni odbor se vsem iskreno zahvaljuje. ANICA KOPINIČ

VLADO KRESLIN IN MALI BOGOVI ZAKLJUČILI PRIREDITVE "PRIDI ZVEČER NA GRAD" - Metliško kulturno poletje 1996 s prireditvami "Pridi zvečer na grad", ki se je začelo konec junija, se je v petek, 31. avgusta, končalo; in to kako lepše kot s koncertom Vlada Kreslina in skupine Mali bogovi, ki so navdušili mlado in staro (na sliki: na koncu so takole objeti zapeli kar brez glasbene spremljave). Zaigrali so stare uspešnice, ki jih ni malo, zapeli pa so že tudi nekaj novih pesmi, ki jih pripravljajo za svojo novo zgoščenko. Tudi zadnja prireditev je tako kot vseh prejšnjih 20 na grajskem dvorišču v Metliki privabila množico obiskovalcev. Anica Kopinič, predsednica prireditvenega odbora, je z zadovoljstvom povedala, da se je letos na teh poletnih prireditvah zbralo blizu 4 tisoč obiskovalcev, kar je tisoč več kot lani. Večer je bil še posebej slovesen, ker so se organizatorji vsem sponzorjem, predvsem najpomembnejšim: Občini Metlika, Zavarovalnici Tilia, Zavarovalnici Triglav in tovarni Beti, zahvalili za sodelovanje. Priznanja je podelil Anica Kopinič, vse zbrane pa je v imenu metliškega župana pozdravil Jože Mihelčič, predsednik Sveta Občine Metlika. (Foto: L. Mum)

METLIŠKA VEŽICA - Mestna skupnost Metlika je začasno ustavila vse druge investicije, da bi čimprej adaptirali mrliško vežico. Da bi jo pokrili z novo streho, opremili priručno kuhinjo in sanitarije ter jo od zunaj s strani delno zasteklili, bo potrebno 10 milijonov tolarjev; kolikor približno znaša letni proračun mestne skupnosti. To je letos največja investicija metliške mestne skupnosti, delno pa bo priskočila na pomoč tudi občina. V mestni skupnosti so sicer že obravnavali druge prošnje za pomoč, vendar jih bodo dokončno rešili kasneje, medtem ko gre obnova šolske ulice že h koncu. Če za temeljito adaptacijo mrliške vežice ne bo dovolj denarja, jo bodo le prekrili. Izmed petih ponudnikov so za izvajalca izbrali podjetje Mercator Optima. (Foto: I. V.)

Črnomaljski drobir

MALERIČEVA HIŠA je res pred tem, da se poruši, a to prirediteljev poletnih kulturnih prireditvev ne moti, da ne bi tik ob zidu skoraj pod streho postavili odra, na katerem so korajžno nastopili ljudski godci iz Istre in Stajerske. Saj ne bo velike škode, če hudobne pobere Primorca ali Stajerca, za rojake z drugega konca velike luže pa se Črnomaljski bolj bojijo in so koncert njihovega pevskega zbora kar v kulturni dom porinili. Ti pojejo tudi cerkvene pesmi, pa bi se lahko še cerkev sv. Duha nasproti Maleričeve hiše od zalogi, ker so jo Črnomaljski tako zanemarili, porušila nanje.

AMERIŠKI SLOVENCI S ČRNOMALJSKIMI PRIIMKI - Kako je slovenski jezik težak in zahteven, ponavadi kar pozabimo. Na to je prejšnji teden na koncertu v črnomaljskem domu kulture spomnilo 18 pevcev, potomcev slovenskih izseljencev v Minnesoti. Ena izmed pevke je pogumno stopila pred mikrofonom in govorila v slovensčini, toda kljub trudu jo je bilo težko razumeti. Je pa pokazala dobro voljo in požela aplavz. Pa še ena zanimivost prihaja s tega srečanja - večina pevcev, ki sicer ne znajo slovensko, ima značilne belokranjske priimke, kot Kastelic, Novak, Klobučar itd., kar pričča, da se naši ljudje ohranjajo tudi na tujem.

Semiške tropine

LETO ŽALOVANJA bodo razglasili semiški vinogradniki, ki te dni preštevajo ostanke obtočenih grozdov. Nič se ne bodo to jeseni spraševali, če kaj žmji v kadeh in sodih. Bolj malo bo šumelo. Za doma bo, za prodajo pa bolj malo, razen pri tistih, ki se bodo znašli v kemijo. Gostilničarji, pozor! Od takih, ki jih boste v naslednjih tednih videli, da iz trgovine kot nekdanji Krpanova koblica sol tovorijo vreče sladkorja, nikar ne kupujte vina, bo goste glava bolela! Na drugi strani Gorjancev za zdaj dobro kaže, belokranjski birti bodo pa cviček ponujali.

NI SAMO TOČA letos klestila, letmila in neurje razdiralo po semiškem koncu. Vsem naravnim nesrečam, ki so prizadejale Semičane in okoličane, se je sem ter tja pridružil še kdo od njih, ki mu je uspelo med drugim tako lepo sestaviti tale znak. Morda pa je človeka le skrbelo, da sam znak ne opozarja dovolj na železniško nevarnost, ki grozi popotniku, če se pada med zidance in vinograde od Kota do Semiča. Takole nekako kot ta znak naj bi zgedal, če bi ga povozil vlak. Če kdo šalivca ne razume, so za vsak slučaj ob progi še zapornice.

SREČANJE DU METLIKA IN OSTALIH UPOKOJENCEV NA VINOMERU

METLIKA - Društvo upokojencev Metlika pripravlja v soboto, 7. septembra, ob 15. uri na Vinomeru srečanje članov društva in ostalih upokojencev, na katerem bo kulturni program, zabavno-sportno tekmovanje, srečlov in zabavni program.

50 LET LOVSKE DRUŽINE ČRNOMELJ

ČRNOMELJ - Lovska družina Črnomelj vabi ob svoji 50-letnici na lovsko prireditev, ki bo v soboto, 7. septembra, pri Lovski koči v Zagradcu. Program se bo začel ob 10. uri s svečanostjo, nato bodo podelili priznanja in odlikovanja zaslužnim članom društva in gostom, potem pa bo lovsko druženje z dobro jedajo in belokranjsko kapljico.

Semič: že četrta "trgala" toča

Tudi najstarejši Semičani ne pomnijo, da bi jih v enem letu toča obiskala kar štirikrat - Po prvih ocenah škode je zadnje neurje ponekod uničilo več kot pol pridelka

SEMIČ - Toča, ki je v nedeljo, 25. avgusta, klestila po semiškem koncu, je bila tu že četrta letos, tokrat pa so ledeni orehi padali predvsem po samem Semiču in območju severovzhodno od kraja in potokli še tisto, kar je po prejšnjih neurjih ostalo. Po prvih ocenah je škode na pridelkih 40 do 60 odstotkov. Voda zalila nove šolske prostore.

Ta ocena velja predvsem za območja, kjer je letos toča padla prvič, tam, kjer je pustošila že prej, pa je skupna škoda še večja. Na srečo je toča tokrat padla le nekaj minut, sicer bi ledeno zrnje velikosti oreha naredilo še veliko večjo škodo, medtem ko je neurje, ki je sledilo toči, naredilo pravo razdejavanje v gozdu in na lokalnih, pretežno makadamskih pa tudi asfaltnih cestah ter strehah hiš. Ker je semiška občina pretežno hribovita, so posledice vsakega neurja še večje.

Kjer je bilo najbolj potrebno, so se ljudje organizirali in sami poskušali odpraviti posledice, najprej pa so se lotili škode na cestah, telefonskem omrežju, komunalnih napravah in ostali infrastruk-

turi. Po prvih ogledih je največ škode na vinogradih in v sadovnjakih, kjer je toča pošteno klestila listje, le malokateri plod, ki še visi na vejah, pa je ostal nepoškodovan. Že v prvih dneh po neurju pa se je na poškodovanih grozdnih jagodah pojavila gniloba. Za škropljenje proti njej je že prepozno, da bi poškodovane plodove odstranili na nima smisla, saj potem ne bi nič ostalo. Letošnja trgateg bo tako v semiškem koncu precej pred časom, vinogradnike pa ob precej manjši količini skrbi tudi, kaj bo s kakovostjo vina.

Ustrezne službe v semiški občini so škodo prvih treh neurij že ocenile, znaša pa 55 milijonov to-

larjev, če bi dodali le površno ocenjeno škodo zadnjega, pa ta po besedah župana Janka Bukovca že presega proračun občine 140 milijonov tolarjev. Da bi bila nesreča še večja, so se pri šoli

• Čeprav se je zbiranje prijav o škodi za prejšnja neurja šele dobro končalo, imajo na semiški občini s tem neželjenim opravilom spet polne roke dela. Prijave škode na posameznih parcelah bodo zbirali do 15. septembra, vse pripravite pa prosijo, da škodo prijavijo čimprej.

zamašili odtoki, tako da je voda zalila igrišče pa tudi nove šolske prostore. Semičani pričakujejo pomoč države, saj vse škode sami ne morejo odpraviti.

I. VIDMAR

SREČANJE BORCEV VETERANOV V BELI KRAJINI

ČRNOMELJ - Občina Črnomelj vabi v soboto, 7. septembra, na srečanje borcev veteranov 10 domicilnih enot NOV in POS občin Črnomelj, Metlika in Semič ter prijateljev Bele krajine, ki bo v Jurjevanjski dragi, če pa bo slabo vreme, bo program v Kulturnem domu. V programu prireditve, ki se bo začela ob 11. uri, bo poleg pozdravnega in slavnostnega govora nastopila godba na pihala iz Črnomlja, tamburaški orkester glasbene šole Črnomelj in tamkajšnji pevski zbor. Od 10.30 bo črnomaljska godba skozi mesto igrala koračnice. Po kulturnem programu bo sledilo družabno srečanje. Ob 9.30 bo srečanje predstavnikov domicilnih enot v hotelu Lahinja.

BLAGOSLOV KRIŽA - Starihov Vrh je bil verjetno ena zadnjih vasi v semiški občini, ki ni imela do sedaj še nobenega obeležja. Zato je Janez Ivanšek postavil križ. Križ je blagoslovil semiški župnik Janko Štampar. Dogodku je prisostvovala veliko krajanov.

ŠOLSKA POT - Otroci hodijo v šolo, da se česa naučijo. Da morajo prav zaradi tega hoditi v šolo, pa smo dobili potrditev na prvi letošnji šolski dan, ko smo prisluhnili pogovoru dveh prvotolk, ki sta skupaj svojima mamicama ubirali eno izmed štirih v Kočevju označenih varnih poti v šolo. Deklici sta ugotavljali, da šolsko pot označujejo le liki v obliki deklice, kar je po otroško povsem logično ena izmed njih pojasnila, da je tako, "ker morajo po tej poti v šolo hoditi le deklice". "Kje pa morajo hoditi v šolo deklici?" je vprašala mamico.

OBVEŠČANJE JAVNOSTI - V Kočevju so se že naučili, kako morajo izpeljati kakšno prirediteljo ali kaj podobnega, še vedno pa ima večina ogromne težave s tem, kako javnost obvestiti o prireditvi. Po tem se običajno dogaja, da po končani prireditvi vsi po vrsti "jokajo in stokajo", da predstavniki medijev ni bilo nikjer.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Zakaj si prijavil policiji, da je tvoja žena tista, ki pere denar?
- Ker mi je oni dan skupaj s trajco oprala dva tisočaka.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Si tudi ti kaj prodajal na ribniškem sejmu?
- Sem. Zijala.

Ribniški zobotrebc

NI TAKO HUDO - Prejšnji teden smo v zobotrebcih zapisali, da ribniški župnik Maks Ipavec že lep čas opozarja na potrebo po obnovi zvonikov ribniške cerkve, češ da ti grozijo, da se bodo porušili. Na ribniškem sejmu v nedeljo so bili zato nekateri domačini precej presenečeni, ko so videli, kako se planinci-plezalci vzpenjajo na zvonik cerkve. Spraševali so se, kaj neki je vodilo gospoda župnika, da je dovolil plezanje na zvonik, če so zvoniki res v tako slabem stanju, kot jim je bilo predočeno. Nihče ni niti pomislil, da je s tem hotel vzpodbuditi obnovo zvonikov, ki bi jih "resnično pod nujno" morali postaviti na novo, če bi se ti zrušili. Edino možno razlago, ki pa jim je bila hkrati tudi v uteho, so videli v tem, da zvoniki vendarle še niso v tako slabem stanju, da bi se zrušili že sami od sebe.

ZA TURIZEM MORAJO BITI VSI - Na nedeljskem razgovoru z ribniškimi gospodarstveniki je državni sekretar za turizem Peter Vesenjsek povedal, da bo država sicer pomagala ribniški občini pri pripravi koncepta za razvoj turizma, da pa bodo v morali za uspešen razvoj turizma v prvi vrsti in največ storiti sami domačini. Poudaril je, da je turizem predvsem lokalna zadeva, ki zahteva povezavo in enoten nastop vseh, ki lahko kakorkoli vplivajo na ustvarjanje ugodnih turističnih razmer. Slednjega pa med sptimi turističnimi društvi, razdrobljenimi in med seboj konkurenčnimi podjetniki v ribniški občini ne bo enostavno doseči. V Ribnici je namreč še vedno živo tole mnenje: "Nič hudega, če mi pogine krava, važno, da sosedu dve!"

NI VSE TAKO ČRNO

LOŠKI POTOK - Letos so v KS Draga, če ne štejemo nove ceste do meje s Hrvaško, po vaseh položili preko 2000 m² asfalta in v KS Loški Potok 1288 m². Seveda ne gre le za asfaltiranje. Potrebno je bilo sanirati zemeljski plaz v Podplanini, pripravili so nekaj zemeljskih del in tamponskih podlag za asfaltiranje, ki pa bo najbrž prišlo na vrsto prihodnje leto. Vas Pungert pa bo asfalt, tako kaže, dobila še pred koncem jeseni. Omeniti velja urejanje okolice pri šoli v Podpreski, predstavitev električne napeljave in širitve ceste v Malem Logu, napeljava javne razsvetljave, namestitve odvodnih rešetk in kanalov in še bi lahko naštevali. Če vse to izrazimo v številkah, potem je bilo v KS Draga vloženih 7,4 milijonov in v KS Loški Potok nekaj manj kot 5 milijonov tolarjev. Računajo, da bodo s tako intenzivnostjo v nekaj letih rešili prometno ureditev, za katero mora skrbeti občina.

CELA OBČINA BREZ MESNICE

LOŠKI POTOK - Mesarija, oziroma Mercatorjeva Delikatosa je dolga leta vedrila v zadrugi stavbi KZ Ribnica, ki je menda last hranilne službe. Pred leti, ko je bil izbor blaga v tej trgovini širši, je delovala brez izgube, vse večji padec prodaje mesa in neprimernost prostorov pa so bili vzrok za zaprtje in odločitev, da bo Mercator preuredil del sosednje trgovine v prodajalno delikatesnih proizvodov. Vse kaže, da bo celotna občina kar nekaj časa ostala brez prodajalne mesa, razen pakiranega. Občani bodo tako prisiljeni po nakupih v Sodražico ali v Stari trg, kar je v obeh primerih 24 km vožnje. V izpraznjeno prodajalno se bo vselila KZ, kjer bodo po besedah vodje PE Loški Potok, g. Ravnikarja, uredili prodajalno za potrebe kmetijske pridelave, ki jo kraj že dolgo zahteva in je, gledano iz gospodarskega vidika, nujna, saj so morali kmetje večino drobnih artiklov in nadomestnih delov nabavljati v Ribnici in drugje.

Franc Lesar

V Zamostcu poslej tudi šola harmonikarjev

Kmalu klub - Poučevala bosta priznana učitelja

SODRAŽICA - Lepo uspešno četrtotekmovanje harmonikarjev, ki ga je organiziralo gostišča Urška iz Zamostca pri Sodražici, so mnogi razglasili za pomeben kulturni dogodek poletja v ribniški občini, saj obuja in ohranja ljudsko izročilo. Letos se je zbralo 35 harmonikašev, kar je največ doslej. Obiskovalcev je bilo več kot 1000 in "žur" je trajal do jutranjih ur.

"Pred kratkim smo se dogovorili, da se to jesen ustanovimo klub harmonikarjev Urška, ki bo združeval že uveljavljene muzikante. Upamo, da pri registraciji ne bo težav, prav tako pričakujemo, da nam bo vsaj v začetku finančno pomagala tudi občina," je povedal Franc Lesar, pobudnik akcije, sicer lastnik gostišča pri Urški. Klub bosta vodila Alenka Hladnik iz Postojne, ki je lani zmagala na velikem mednarodnem tekmovanju v Italiji, in Ivan Zevnik iz Dobrepolje.

Prihodnje leto bodo tekmovanje popestrili, vsekakor pa bodo obdržali njegovo izvirnost. Vsi tisti, ki mislijo, da jim gre igranje dobro od rok, lahko vsak dan pridejo v gostišče Urška, kjer bodo pokazali svoje znanje.

M. G.

O ovčereji se še premalo sliši

2. ovčerejska razstava kočevskih ovčerejcev - Razstavljenih okoli 100 živali

KOČEVJE - Ob rudniškem jezeru v Kočevju je bila v soboto ovčerejska razstava, ki jo je organiziralo ovčerejsko društvo Kočevje. Po prvi razstavi pred dvema letoma, ki je bila hkrati tudi prva ovčerejska razstava v samostojni Sloveniji, je bila to že druga razstava kočevskih ovčerejcev.

Ovčerejsko društvo Kočevje je bilo ustanovljeno leta 1992 in je najstarejše tako društvo v državi. Združuje 36 ovčerejcev, ki skupaj redijo okoli 3.500 ovac in koz. Na sobotni razstavi, ki je bila v razliki od prve, tudi prodajna, je sodelovalo 15 ovčerejcev s širšega območja kočevske občine. "Največ ovac je jezersko-solčavsko-romanovske pasme, pa tudi avtohtone jezersko-solčavske pasme in "slovenske mesne" pasme, za katero ovčerejci upamo, da bo postala tista naša mesna pasma, ki bo prilagojena našim razmeram,"

• Na razstavi so sodelovale tudi predice iz Poljanske doline in društvo podeželskih žena Kočevske, odprl pa jo je predsednik kočevskega občinskega sveta Alojz Košir. Poleg domačih ovčerejcev in drugih, so si razstavo ogledali tudi ovčerejci od drugod, med drugimi Janez Gliha iz KZ Žužemberk ter Franc Miklavčič in Štefan Erjavc iz KZ Stična, ki s kočevski ovčerejci sodelujejo v izmenjavi mnenj o vzreji drobnice.

je na otvoritvi razstave povedal predsednik ovčerejskega društva Kočevje Jože Hobič. Poleg ovac je bilo na razstavi tudi 8 ovnov pasme JSR, JS, texel in suffolk, nekaj koz srnaste in sanske pasme ter 6 šarplanincev, ki so kot ovčarski psi z ovcami preživeli najmanj eno leto.

Skupaj je bilo razstavljenih

okoli 100 živali, zaradi česar je razstava, kot je povedal Hobič, trenutno največja ovčerejska razstava v Sloveniji. "Zanjo smo se odločili, da bi popularizirali

OVČEREJSKA RAZSTAVA - Na nepoznavalce, ki so si razstavo ogledali, so naredili velik vtis predvsem ovni. (Foto: M. L.-S.)

ovčerejo, saj se o njej le malo sliši," je povedal Hobič in dodal, da jim je bila dodatna vzpodbuda tudi podpora kočevskega občinskega sveta, ki jim je denarno pomagal pri organizaciji razstave.

M. LESKOVŠEK-SVETE

"OPROSTITUTE, KJE LAHKO PRENOČIVA?"

RIBNICA - "Ali imate v Ribnici turistični biro, kjer bi lahko vprašali o nočitvenih zmogljivostih v kraju? Prespala bi v kampu, saj se nam zdi dolina zelo zanimiva," sta oni dan vprašala prikupna fant in dekle prodajalko v neki ribniški trgovini. Ker pritrilnega odgovora seveda nista mogla dobiti, kajti v Ribnici kljub razpiti suhorobarski tradiciji ni prav nobenega informacijskega središča, sta še vprašala, ali ima sosednje Kočevje urejen kamp. Ker je bil odgovor ne, sta se za informacijo zahvalila in povedala, da bosta vseeno prespala pod vedrim nebom, nekje v gozdu v Mali Gori. Vsak komentar je odvečen, odgovornim pa razmislek, da lahko nekaj let stori za ribniško-kočevski turistični "Imejmo se fajn".

M. G.

RAZSTAVA IN DEGUSTACIJA ŽGANJA - Kmetijska svetovalna služba Ribnica je prejšnji petek pripravila ocenjevanje domačega žganja, ki je potekalo po mednarodnem pravilniku vinskega sejma. V ocenitve so prejeli 22 vzorcev različnih vrst žganja, za katere je 5-članska ocenjevalna komisija, ki ji je predsedovala enologinja Katarina Merlin iz Kmetijskega zavoda Novo mesto, ocenila, da so brez bistvenih napak in zatorej vsa dobra. Priznanja najboljših so podelili v nedeljo na ribniškem sejmu, na katerem so obiskovalci sejma vsa ocenjena žganja lahko tudi poskusili (na posnetku). Priznanja so prejeli (po vrstnem redu po doseženih točkah): Janez Drobnič z Grabna, Jože Klun s Pustega Hriba in Anica Adamič z Grabna za slivovko, Ivan Levstik iz Žukovega, Primož Ogorelec iz Mačkovca in Franc Jaklič iz Sajeveca za hruškovo žganje ter Janez Drobnič, g. Ravnikar iz Loškega Potoka in Jože Marolt s Pustega Hriba za sadjevec. Češnjevce sta dala v ocenitev le Anica Adamič in Alojz Oblak z Grabna, jabolčno žganje pa Alojz Andolšek. (Foto: M. L.-S.)

Dvoizmenski pouk v Ribnici

Za obnovo deške šole več kot 70 milijonov tolarjev

RIBNICA - Leta 1968 so s samoprispevkom zgradili novo osnovno šolo in tako odpravili dvoizmenski pouk, a težav s tem ni bilo konec. Stare deške in meščanske šole v Kolodvorski ulici niso obnavljali, tako da jih je močno načel zob časa. Pred šestimi leti so le obnovili meščansko šolo, v kateri je tudi kuhinja in jedilnica, medtem ko je stavba nekdanje deške šole, ki bo prihodnje leto stara 90 let, neusmiljeno propadala. Na težke razmere so opozarjali starši, nazadnje pa tudi inšpekcija.

Načrtovana naložba bo stala več kot 70 milijonov tolarjev, saj bodo napeljali elektriko, vodo,

dozidali nekatere druge prostore in pode, zamenjali pohištvo. Prav tako bodo sanirali zunanje zidove, ki so razpokali, in temelje, ki se posedajo. Izvajalec del, kočevsko podjetje Gramiz, bo šolo predvidoma obnovilo do novega leta. Ker jim primanjkuje šest prostorov za učence I. in 2. razreda, so z novim šolskim letom uvedli dvoizmenski pouk. Tako bodo učenci od 1. do 4. razreda hodili v nekdanjo meščansko šolo, ki je bila obnovljena pred 6 leti. Po besedah ravnateljice Andreje Šulentič bo za učence poskrbljeno dodatno varstvo, podaljšano bivanje in organiziran prevoz v šolo.

M. G.

Janez ima "hotel" za konje

Na oskrbi ima 16 konj iz vse Slovenije - Šola jahanja

VELIKE LAŠČE - Janez Petrič z Male Slevce, ki vodi konjeniški klub "Divjina", pravi, da je njegova kmetija tretja največja v občini Velike Lašče. Ima 16 svojih konj, nadaljnih 16 pa ima v "hotelski" oskrbi od lastnikov v Vrhnicah, iz Cerknice, Celja, Kranja in drugih krajev. Nadalje ima 9 goved, 6 prašičev in kozo, ki daje na dan 7 l mleka.

Janez Petrič

Njegovi tekmovalni konji so na tekmovanjih dobili že veliko priznanj in nagrad. Najuspešnejša je bila doslej 7 let stara kobila Sisa, ki je osvojila kar 19 pokalov, vsako leto ima žrebička, pleše po glasbi, v pozdrav se postavi na zadnje noge itd.

Konjeniški klub je pravzaprav zametek turizma na kmetih, pravi Janez, saj je pri njem poskrbljeno tako rekoč za domačo hrano in pijačo ne le za konje, ampak tudi za ljudi. Sem prihajajo jahati iz Ljubljane in okolice ter celo iz Italije. V klubu ima Janez šolo jahanja v maneži, terensko jahanje, že omenjeno "hotelsko" oskrbo konj, izletnike vozi z vozom, ki sprejme do 25 potnikov, po velikaški kulturni poti Rašica-Retje- Podsmreka-Rašica itd.

Janez šteje 30 let in pravi, da ima rad konje že od malega. Njegov ded je imel takrat 30 let

starega konja, na katerem se je navadil jahati. Njegova žena je doma iz Dovžanove soteske, kjer imajo njeni največji kmetijo. Združilo ju je prav konjenišvo.

Nova hiša pri hlevu je v glavnem dokončana in v njej so tudi prostori konjeniškega kluba. "Gradimo pa še en hlev, ki bo prav tako velik, kot je sedanji," pravi Janez in dodaja, da je s konji veliko dela podnevi in ponoči, vendar se ne pritožuje, ker ima konje in kmetovanje rad, z njimi pa tudi zasluži za preživetje.

J. PRIMC

Ta vikend bo slavilo Dobrepolje

Več stoletnic - Predstavitev prvega zbornika Dobrepolja in dobrepoljskega grba - Kip velikemu rojaku Francu Jakliču - Pride tudi kmetijski minister dr. Jože Osterc

DOBREPOLJE - Ta konec tedna bo za občino Dobrepolje največji praznik. Najprej bodo v soboto, 7. septembra, ob 20. uri v Jakličevem domu predstavili prvi zbornik občine Dobrepolje "Naši kraji in ljudje", za katerega so napisali sestavke mnogi ugledni slovenski znanstveniki, ki se bodo predstavitev tudi udeležili. V kulturnem programu bodo nastopili Zagoriški fantje, Ženski oktet in citrar Jože Zajc.

V nedeljo pa bodo glavne prireditve ob 100-letnici Posojilnice in Kmetijske zadruge Dobrepolje, 100-letnici Kulturnega društva Dobrepolje, 100-letnici rojstva likovnega ustvarjalca Franceta Kralja in 95-letnici rojstva njegovega brata likovnika Toneta Kralja. Najprej bodo ob 9.30 pri zadržnem hlevu na Vidmu odprli razstavo živine, ki jo prireja Govedorejsko društvo Dobrepolje.

Struge. Udeležil se je bo minister za kmetijstvo dr. Jože Osterc, nastopila pa bo tudi dobrepoljska godba.

Doprni kip velikemu Dobrepolju Francu Jakliču, pisatelju, politiku, gospodarstveniku itd., bodo na trgu v Vidmu (med občinsko stavbo in Jakličevim domom) odkrili ob 15. uri. Takrat bodo tudi slovesno prevzeli grb občine in razvili občinsko zastavo.

Na prireditvi bo izveden tudi kulturni program.

V nedeljo bo pred začetkom glavnega programa povorka, v kateri bodo sodelovali predstavniki vseh društev s prapori in simboli. Aktiv kmečkih žena se bo predstavil s svojimi dobrotami. V kulturnem programu bodo sodelovali Pihalni orkester Dobrepolje, moški pevski zbor Rafko Fabiani, moški pevski zbor Struge in cerkveni mešani pevski zbor. Po zaključku prireditve bo veselica, ki jo prireja gasilsko društvo Videm. Prireditve bodo v vsakem vremenu.

J. P.

Niso butalci, če niso za narkomane

Vaščane Velikega Kala in okoliških vasi žalijo razni prispevki v časopisih in na radiu, ki jih prikazujejo, kot da pravzaprav ne vedo, zakaj so proti narkomanom

VELIKI KAL, IVANČNA GORICA - Vaščani Velikega Kala, ki so 29. avgusta dopoldne poslušali Val 202, so bili ogorčeni nad pristranskim prikazovanjem njihovega nasprotovanja ustanavljanju terapevtske skupnosti za narkomane na Velikem Kalu, kajti iz izjav poslušalcev, pretežno iz Ljubljane, in moderatorja oddaje živo je izzvenelo, češ kaj neki se ti kmetavzi kot butalci upirajo tako dobronamernem programu za uboge narkomane.

Starejšo Kalanko je posebej zbudilo, ko je neka Ljubljanka izjavila, da ona ne bi imela nič proti, če bi bili narkomani oz. taka terapevtska skupnost v sosednjem bloku. Hotela je protestirati, žal pa se Kalanka po telefonu ni mogla prebiti v eter slovenskega radija, ki so ga ob tej kontaktni oddaji (spet) okupirali poslušalci prestolnice. Če bi ji to uspelo, se voditeljica oddaje ne bi tako čudila, zakaj se ni oglasil nihče od vaščanov Velikega Kala! Je bila zgolj naključno ta oddaja na sporedu ravno v času, ko so se predstavniki odbora za nasprotovanje omenjeni terapevtski skupnosti in ivanške občine v Ljubljani pogovarjali o tej problematiki na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve? Ali gre za svojevrstno dirigirano in orkestrirano kampanjo zoper vaščane, ki so se uprli programu Človek, ki ga podpira država?

Vaščani sicer zatrjujejo, da jim razni signali iz Ljubljane niso

zasejali klice strahu, toda zakaj se toliko branijo z imenom in priimkom, kaj šele s fotografijo, na-

• V ivanškem županstvu menijo, da bi bilo bolje za takšen center poiskati kakšen zapuščen grad oz. stavbo, kjer ne bi bilo v bližini sosedov, in sprašujejo, zakaj bi morali ravno oni sprejeti tisto, kar je odklonilo že 25 krajev v Sloveniji. Prepričani so, da bi država morala bolj poskrbeti tudi za t.i. marginalne skupine oziroma za državljane, ki so (se znašli) v slabšem socialnem položaju v dobrih meri tudi po svoji krivdi, najsi gre za Rome ali narkomane.

stopati v javnosti, ko jih za to prosimo časnikarji?

Ivanški župan Jernej Lampret te radijske oddaje sicer ni poslušal, izjavo poslušalke pa je komentiral, češ da bi ta gospa lahko pripeljala narkomane v sosednji blok, ker gotovo ne pozna niti

svojih sostanovalcev. Lampret je prepričan, da v primeru Velikega Kala ne bodo delovali argumenti, ker so bile priprave na ustanovitev terapevtske skupnosti za zasvojenca na Velikem Kalu predloga prikrite, pa tudi vaška skupnost, kjer se ljudje "domorođci" dobro medsebojno poznajo, ne bi nikoli sprejeli medse takšnega vrinjenega tujka. P. PERC

LETOS ASFALTIRANE POL CESTE

LITIJA - V občini Litija je neasfaltiranih še kar nekaj kilometrov cest, ki povezujejo krajevna središča z občinskimi. Asfaltne prevleke nima niti 2-kilometrski odsek Ješče-Mišji Dol na cesti Šmartno-Primskovo do občinske meje z Ivančno Gorico. Izvajalec Cestno podjetje Gradnje Ljubljana je v predračunu zapisal, da bo celotna investicija vredna 9,5 milijona tolarjev. Občina in svetniki so za ta dela v letošnjem proračunu namenili slabo polovico sredstev, drugo polovico pa naj bi občina Litija kot investitor pokrila drugo leto. M. Š.

1. GASILSKI MLADINSKI TABOR - Predzadnji petek v avgustu je PGD Trebnje na turistični kmetiji Obolnar na Čatežu pričel 1. gasilski mladinski tabor v občini. 24 mladih gasilcev, med temi tudi dva s Čateža, je bilo navdušeno nad 3-dnevnim bivanjem pod šotri in zlasti pestro vsebino, saj so se naučili precej taborniških veščin od orientacije v naravi do postavitve šotorov in tabornega ognja. Seveda niso zanemarili gasilske taktike niti pozabili na zabavo. Tabor je financiralo PGD Trebnje, trebanjski gasilci pa si želijo, da bi tudi drugi, začeni pri gasilski zvezi, sledili zgledu sponzorja, gostilničarja Janeza Pavlina, da bi si tudi podmladek v drugih društvih lahko privoščil morda že 7-dnevni tabor. Na posnetku: gasilski podmladek in vodstvo. (Foto: P. Perc)

KAMERA ODKRIVA - Ob lokalni cesti pri Gornjih Jesenicah, povsem na planem, kot kaže, nastaja novo smetišče. Naša kamera je zabeležila tale avtobus, iz katerega se je vil dim, potem ko je nekdo očitno v njegovi karoseriji zakuril dotrajane sedeže in še kaj. Zraven je počivalo ducat avtobusnih gum, verjetno tudi pripravljenih za častilce Nerona, ne oziraje se na to, kako bi ta smrad in dim utegnila prizadeti ljudi in okolje. Vaščani niso hoteli komentirati, čigava last je (bil) ta avtobus, čeprav so nedvoumno namigovali, da bi bil lahko povezan z znanim prevoznikom. (Foto: P. P.)

RAZGIBAN NAČRT ŠOLE - Ko je nekdo prvokrat prišel pred novo šolo v Boštanju je menil, da je to razgibana zgradba, prav nič podobna klasični šoli, ampak prejkliničnemu centru (na posnetku - vhod za učence). Pred šolo sicer ne bo vodometna z zlatimi ribicami, bo pa skalnjak. Upajmo, da bo otroški živčav pregnal morebitne kače. "Veseli me, da šola ni tako kokaste oblike, kot so druge, ampak je zanimiva in lepa, od koderkoli jo pogledaš," pravi ravnatelj Karl Alič. Za tako podobo šole sta najbolj zaslužna vodja projekta inž. Aleš Plestenjak in arhitekt Enes Kartal. (Foto: P. P.)

Za deponijo, toda proti smetišču

Najbližji sosedje odlagališča komunalnih odpadkov Globoko zaskrbljeni, da ne bi namesto urejene deponije dobili nevarnega smetišča - Odškodnine, tudi ekološke?

BREZOVICA, TREBNJE - "Trebnje bo sebe uničilo, ko gre 700 m od centra delat smetišče! V primeru deponije komunalnih odpadkov Globoko gre za ekološko nepismenost ljudi, ki odločajo. Nismo proti deponiji, urejeni po sodobnih standardih, ampak proti smetišču, ki bi motilo ljudi ali bi celo ogrozilo neposredne sosedje v Brezovici, na Gomili, v Dolu, Gorenjem Medvedjem Selu, na Hudejah..." je bil oster upokojeni general Lado Kocijan iz Brezovice 1 pri Mirni, ko je povabil novinarja, da bi opozoril, po njegovih besedah, na velike pomanjkljivosti te pomembne naložbe že v zasnovi.

"Kolikor se spominjam, je dr. Koželj na zboru krajanov na Mirni leta 1993 dejal, da bodo to deponijo naredili po avstrijskem vzoru. Toda če na deponiji Globoko ne bo niti sortiranja odpadkov, kaj šele da bi mislili na reciklažo, se mi zdi to najbolj sporno v celotnem projektu, ki bo stal veliko denarja davkoplačevalcev," pravi Kocijan in dodaja, da je Radovljica prihranila 50 odstotkov prostora s sortiranjem odpadkov. Kocijana je zbudila nedavna izjava občinskega uradnika iz Trebnjega v Delu, da 2 km zračne linije od deponije Globoko ni nobene hiše, in ob pogledu na specialko naniža 9 vasi, ki v celoti in 4, ki delno spadajo v ta okvir. Po Kocijanovih besedah gre za okrog 300 hiš. Pravi, da naj bi imela dovozna pot na deponijo nosilnost 24 ton, krajevna cesta, ki so jo krajanji sami zgradili, pa naj bi bila narejena za obremenitev do 4 ton. Kocijan še omenja, da se krajanji bojijo smrada s smetišča, saj tod piha pozimi severovzhodnik, v drugih letnih časih pa jugozahodnik, načrtovalci deponije pa naj bi po njegovih besedah sploh ne namestili vetrovne rože.

Kocijan dodaja, da bodo neposredni sosedje smetišča Globoko terjali ekološko odškodnino, in opozarja, iz te doline teče potok Globoko, ki se združuje v Vejerščico, ta pa polni mirenski bazen. Kocijan pravi, da so te dni ob gradnji dovodne poti na deponijo Globo-

ko sosedoma Jožetu Krevsu in Tonetu Pevcu zmetali ven mejnike, Jožetu Dimu s Hudej pa ne le požagali, temveč kar razžagali smreke, ki jo jim bile na poti, ne da bi se poprej dogovorili glede odškodnine.

Vodja oddelka za prostor na trebanjski občini, diplomirani organizator dela Štefan Velečič, je na kritične pripombe Lada Kocijana odgovoril, da se že v prvi fazi

Lado Kocijan

deponije Globoko ponuja možnost sortiranja odpadkov. Ljubljancem to že počno, čeprav je res, da s tem ni nobenega ekološkega računa. Vetrovno rožo je po predpisih delal HMZ Ljubljana, izcedne vode bodo zbirali na posebni laguni in jo od tod vozili na čistilno napravo v Trebnje, je povedal Velečič in dodal, da imajo vse odstopne izjave lastnikov zemljišč, da dovolijo gradnjo dovodne ceste, in da nekaj ljudi očitno misli, da bi z izsiljevanjem dobili nekaj več denarja.

Pri Komunalni Trebnje, investitorju deponije Globoko, imajo na voljo vso dokumentacijo, iz nje pa je razvidno, da projekt vodijo v skladu s pozitivno zakonodajo in da so v vseh fazah obveščali javnost, zlati v Dolenjskem listu. To seveda velja tudi za gradnjo dostopne ceste do odlagališča. Na

• Motiti se je človeško, imeti vedno prav je nečloveško. (Petan)

gradbeno dovoljenje z dne 17. junija letos, ki je bilo vročeno tudi vsem lastnikom zemljišč po seznamu iz izrisa grafičnega dela ureditvenega načrta, se ni nihče pritožil. Zaradi spornih lastniških odnosov pri gradnji dostopne ceste na deponijo bo 10. sep-

• V prvi fazi gradnje odlagališča komunalnih odpadkov Globoko na 4,29 ha zemljišča (za 20 let) bo Vodnogospodarsko podjetje Novo mesto poleg dostopne poti uredilo še deponijsko telo, dno deponije in ograjo. Naložba bo veljala okrog 62 milijonov tolarjev, država pa bo primaknila k tej vsoti približno polovico oz. 31 milijonov tolarjev.

tembru prav tam z vsemi lastniki zemljišč opravljen razgovor glede odkupa zemljišč oz. izplačila odškodninskih zahtevkov. P. PERC

Pouk v Boštanju teden dni kasneje

Dogradnja šole in nova telovadnica velika pridobitev kraja

BOŠTANJ - Dobri dve leti je Karl Alič ravnatelj boštanske osnovne šole, toliko časa pa tudi še ni bil na dopustu. Tega si enostavno ni hotel privoščiti, da ne bi morebiti bil tudi to razlog, da bi se zapletlo kaj v zvezi z naložbo v dozidavo šole in gradnjo nove telovadnice. Alič se bo s svojimi kolegi, učiteljskim kolektivom na tej šoli, pravzaprav samo nekoliko oddahnil šele prihodnji ponedeljek, 9. septembra, ko naj bi se po njegovih zagotovilih tudi na boštanski šoli pričel pouk.

Leta 1994 sta takratni sevniški izvršni svet in ministrstvo za šolstvo podpisala sklep, da se na demografsko omejenem območju dogradi OŠ Boštanj. Takrat so predvideli, da bi okrog 150 milijonov tolarjev zadoščalo za izgradnjo veznega hodnika in najmanjše možne (12 m X 17 m) velike telovadnice. Jeseni tega leta je dal ravnatelj Alič izdelati idejne študije, da bi dogradili še 6 novih učilnic in zgradili 20 x 35 m veliko telovadnico. "Takrat se je veliko govorilo o športni dvorani v Boštanju. Nikoli nisem tem idejam nasprotoval, čeprav so bili pred mojimi očmi vedno tudi veliki vzdrževalni stroški za tak objekt. Drugi argument, ki ni govoril v prid tej ideji, je bila nova športna dvorana, poldrugi kilometer proč v Sevnici. Vedeti je pač treba, da šolam priznajo materialne stroške glede na število oddelkov," pravi Alič.

Idejni osnutek CRP (Center za razvoj Posavja) je spomladi lani

lokaciji in je naredil novo idejno študijo.

Za projekt je bil izbran krški Savaprojekt, ki je na osnovi Lapuhovega predloga izdelal novo idejno skico. V telovadnici 17 m x 30 m bi lahko igrali košarko v vseh ligah. Za projekt je bil določen Savaprojekt, za nadzor CRP, pa izvajalca pa izbrano sevniško SGP Posavje. Predračunska vrednost naložbe z opremo je bila 272 milijonov tolarjev. Z deli naj bi začeli 1. marca, končali pa 15. avgusta. Ker pa je šele sredi aprila s šolskega ministrstva prispel podpis ministra Gabra, da soglašajo s gradnjo v povečanem obsegu (2100 m² novih, to je skupno 3225 m² površin!), to pomeni, da so gradbinci šele tedaj dobili zeleno luč za pripravljalna dela.

"Moram pohvaliti SGP Posavje, saj so gradbinci v pičlih 105 dneh predali učilnice. Do začetka šolskega leta bodo vsaj v grobem končana dela pri urejanju okolice, da ne bodo učenci prihajali po blatu v šolo. Kakamo še na krajevno skupnost Boštanj, ki je obljubila, da bo poskrbela za obračališče avtobusov v bližini šole pred pričetkom pouka," pravi ravnatelj Alič. P. P.

Karl Alič, ravnatelj OŠ Boštanj

Krjavljeve iskrice

ODVISNIKI - V zadnjem času se stopnjuje temperatura prednapovedanim zborom krajanov Velikega Kala. Prebiramo in slišimo lahko veliko stališč za in proti, vsa do nas prihaja več tistih, ki se izrazito odklonilni. Izjema je komentar Helene Kocmur v torkovnem Delu z naslovom Odvisniki v Kočevski Rog, kjer namiguje, da se morda za tako gorečim in sovratnim vedenjem Kalanov le ne skriva zgolj nevednost in pomanjkanje podatkov, ampak povsem občajni osebni interesi dveh ali treh posameznikov. "Prvi si menda želi kljub dosedanjim pritožbam okoličanov zaradi hrupa še naprej prejeti motokros prav na tem območju, drugi pa je menda upal, da bo poceni kupil zemljišče, na katerem stoji zdaj že prodana 'športna hiša, in si tako poveča prostor počitniški hišici," piše Kocmurjev in nadaljuje grozljiv scenarij, da s goreča nasprotnika "narkomanov naščuvala še večino drugih vaščanov. Ivanškim občinarjem očita Kocmurjeva poceni nabiranje glasov volilcev... Kalani bi radi spoznali gospo (dično) s tako bujno fantazijo, vsaj na zboru!

Trebanjske iveri

KJE BI JEMAL, DA BI BANKAM DAJAL? - Tako nekako se sprašujejo v Tesnilih - Tovarni motornih tenisil, d.d., v Veliki Loki, kjer rad TMT odkupil od SKB banke, za varovalnice Triglav in proslule banke Triglav tovarniško dvorano, nad katero ima ta trio hipoteko. Te ustanove naj bi dale nekdanjemu vodstvu Tesnil posojilo in ga zavarovale z vpisano hipoteko na nepremičnine nekotvetovega podjetja. Po neuradnih informacijah naj bi zdaj bankirji zahtevali od TMT kar okrog 4 milijonov mark (!), takega finančnega zaloga pa ne bi zmoglo prebiti niti mnoge močnejše in večje podjetje. Kot smo izvedeli, naj bi se v Veliki Loki sukalo že sam generalni Autocommerce (AC) Herman Rigelnik, ker naj bi go tudi zanimali ti prostori, potem ko se je zapletlo z Wocom pri zagonu tovarne gumijastih izdelkov za avtomobilsko industrijo na Malem Hudem v sosednji ivanški občini. Rigelnik naj bi se zanimal za možnost prenosa hipoteke na objekte, ki jih je AC kupil in preuredil na Hudem. Tja naj bi se preselil tudi TMT, v Veliki Loki pa bi AC verjetno začel proizvodnjo, ki morda tudi zaradi sporov z Zeleno alternativno ni stekla v predvidenem času, zaradi česar naj bi nemški poslovni partner odstopil od sovlaganja. Ker je vse to še visoko v oblakih, strogo uprabljamo pogojnik: bolj verjetno je, da bi banke našle zanimiv jezik (se pravi primerno ceno) z zainteresiranimi kupci, morda predvsem s TMT, za katerega naj bi bili prostori na Hudem premajhni.

KANDIDATI? - V trebanjskih logih so že stekli neformalni kandidacijski postopki za volitve. Kandidat za poslanca v državnem zboru naj bi bil prvak trebanjske LDS, glasbenik Igor Teršar-Jure, za župana pa naj bi kandidiral prvak trebanjske SDS, podjetnik Jože Vencelj-Sarmer.

Sevniški paberki

NATALITETA - Vsaj zadnjih 6 let se število učencev boštanske osnovne šole (z malo šolo) povečuje, in kot kaže, se bo ustalilo pri številu 340. Boštanski farani s toretaj navkljub liberalnemu odnosu države do splava kar vzorno skrbijo za nataliteto. Da se le ne bi prehitro gledovali po t.i. modernih slovenskih družinah in pristali le pri enem otroku. Kajti potem bi bila zdaj ravno pravšnja in po zunanjsčini arhitekturno simpatična boštanska šola kaj kmalu mastodontski objekt.

BARIBAL - Hvalevredna pobuda mladega podjetnika Dejana Godca in njegove turistične agencije Baribal glede meseca sporta je prav v sobotnem "finalu" še najbolj šepala v izvedbenem smislu. Ambiciozni mladenič si je očimeno nadel na pleča pretežno breme, zanemaril pa je tudi koordinacijo z drugimi organizatorji že tradicionalnih športnih prireditev, na primer 24. Lovrečkovega memorijala, ki je potekal sočasno kot prireditev ob sevnškem kopalnišču, na primer košarka (na posnetku). Tajnik sevniške športne zveze Borut Bizjak je bil besen na Godca, saj naj bi šol 20-krat mimo njega kot mesečnega da bi mu rekel vsaj - mu, če ga že pozdravil ni. Potem pa se je Dejan naenkrat spomnil, da bi ob Borutu potreboval vrv za tekmo v vlečenju vrvi, ki mu je Bizjak seveda ni mogel dati, potreboval bi tudi piščalke... Pa še to: sofer avtobusa, ki naj bi v soboto odjel na naročilu Baribala odjel na pohodnik na Lisco do Krakovega, je zamudoval na organizatorja in potnike.

PRIZNANJA IN ZAHVALE - Ob 50-letnici Zveze društev upokojencev Slovenije je njen predsednik Vinko Gobec podelil veliko plaketo ZDUS Društva upokojencev Brestanica in Termoelektrarni Brestanica. Plaketo ZDUS je prejel Dušan Stupar (na sliki), zahvale ZDUS pa Minka Zupančič, Pavle Petan, Antonija Požun in društva upokojencev Krško, Raka, Kostanjevica in Senovo. (Foto: T. Gazvoda)

Ostre besede upokojencev

Slavnostni govor predsednik ZDUS Vinko Gobec - Kritike na račun vlade in vladajočih strank

KRŠKO - Skoraj tisoč upokojencev občine Krško, ki so združeni v društva v Brestanici, na Senovem, v Kostanjevici, na Raki in v Krškem, se je v soboto, 31. avgusta, udeležilo 3. tradicionalnega srečanja upokojencev občine v Krškem, ki so ga začeli s kulturnim programom v veliki dvorani Kulturnega doma, nadaljevali pa v hotelu Sremič. Srečanja z nadpričakovano udeležbo se je udeležil tudi predsednik Zveze društev upokojencev Slovenije (ZDUS) Vinko Gobec, ki je spregovoril o aktualnih družbenih dogajanjih v državi in položaju upokojencev: "Ne priznamo, da so pokojnine socialna pomoč. Pokojnina je pridobljena pravica, za katero smo vplačevali v času aktivnega življenja. Ne dovolimo nikomur, da z umazanimi parklji poseže v naš pokojninski sklad." Dejal je, da upokojenci ne izsiljujejo in niso krivi za črno luknjo v pokojninskem skladu, je pa naloga vlade, da izboljša ekonomsko moč države, poveča zaposlenost in zagotovi večji družbeni proizvod.

Politika, ki varčuje na hrbitih upokojencev, je po Gobčevem mnenju nesramna, nepoštena in nesocialna, žal pa upokojenecem nista naklonjeni niti vladajoči stranki v parlamentu. "V petih letih smo izgubili skoraj eno pokojnino. Če bo šlo tako

naprej, bomo v naslednjih petih letih še ob dve pokojnini in pol. Temu moramo reči stop!" je menil Vinko Gobec in dejal, da upokojenci niso nemočni, saj so svoje pravice zahtevali tudi na ustavnem sodišču, vendar ta od 16. februarja njihove vloge ni obravnavalo. To je v primerjavi z nekaterimi politikami, na primer z Janezom Janšo, ki ob "treh popoldne kihne in je ob petih že na televiziji, da o nje-

Na srečanju v kulturnem domu je Dušan Stupar v imenu koordinacijskega odbora Društva upokojencev Krško podelil priznanja društvoma v Senovem in iz Kostanjevice in njunima predsednikoma Antonu Pleterskemu in Ivanu Abramcu za organizacijo preteklih dveh srečanj ter sponzorjem občini Krško, Nuklearni elektrarni, Zavarovalnici Triglav in Vitace-lu.

govem predlogu za referendum ne govorimo", v popolnem nasprotju. Upokojenci, ki predstavljajo 27 odstotkov volilnega telesa, imajo po Gobčevih besedah srečo tudi zato, ker je letos volilno leto, v Zvezi društev upokojencev Slovenije pa si bodo med drugim prizadevali za izboljšanje socialnega stanja upokojencev.

T. GAZVODA

Za Kostanjevico končno boljši časi?

Kostanjevici se le obetajo tehnični dokumenti za izvedbo ureditve otoka in ožje okolice - Asfaltirani del ceste širok le 3 do 4 metre, do hiš pa naj bi bili tlakovci

KOSTANJEVICA - Po lani sprejetem ureditvenem načrtu kostanjeviškega otoka z ožjo okolico se Kostanjevičanom v kratkem obetajo tudi projekti za izdelavo podtalne komunalne infrastrukture in zunanje ureditve mesta (na kar je Kostanjevica čakala kar 30 let!), s tem pa bodo končno izpolnjeni pogoji za ureditev podzemnega katastra, zaradi katerega ceste na otoku sedaj tudi niso preplastili; omogočena bo pridobitev gradbenih dovoljenj, to pa bo končno prispevalo k razvoju kraja ter konec koncev tudi turizma.

Z izdelavo projekta za izvedbo pločnikov, javne razsvetljave, kanalizacije, elektrifikacije in vodovoda se od februarja letos intenzivno ukvarja 9 projektantov Savaprojekta iz Krškega. Omejnjeni projekt bo prinesel največ novosti v podtalni urejenosti, saj Kostanjevica nima usklajenega projekta komunalne infrastrukture, po besedah direktorja Savaprojekta Petra Žiganteja pa delo otežuje lani položena telefonska inštalacija, ki je sicer najbolj prilagodljiva, zato jo običajno polagajo za vsa druga talna infrastruktura.

Projekti predvidevajo nekaj korenitih sprememb, ki bodo še kako vplivale na življenje na otoku, predvsem pa mu bodo dale nov, bolj urejen videz. Za cesto na otoku bodo veljali normativi za regionalno cesto, kar je sicer v nasprotju z že sprejetim ureditvenim načrtom, razlog pa je v še vedno nezgrajeni obvoznici; ta bi lahko po najnovejših zago-

tovilih zgrajena v treh letih, prizanesla pa bi prometno močno obramenjenemu staremu mestnemu jedru. Ker bo del ceste financiral državni proračun, je bil projekt že v reviziji, na Direkciji za državne ceste pa je bila po besedah Aleša Plestenjaka, direktorja oddelka za tehnično projektiranje v Savaprojektu, postavljena zahteva, da mora biti vozišče, ki bo široko približno 3 metre in pol, asfaltirano, medtem ko bodo vse do hiš položeni tlakovci, čeprav je bilo prvotno predvideno, da bi bili vsaj trgi (po novem bo poleg sedanjih dveh nov trg oblikovan še pri cerkvi sv. Jakoba) v celoti tlakovani. Javna razsvetljava bo enotna, svetilke pa bodo pritrjene na hiše.

Kostanjeviški otok bi postal v prihodnje z novo ureditvijo turistično prijaznejši. Obala naj bi s

sprehajalnimi potmi postala dostopnejša, na otok pa bo mogoče priti tudi po treh novih lesenih mostovih. Ko bo zgrajena obvoznica, bo na otoku tranzitni promet nezajeljen, postopoma pa naj bi ga izrinili pešci in kolesarji. Pomembno mesto v turistični ponudbi ima Krka, vendar čista, zato jo bo potrebno očistiti tudi v zgornjem toku. Ceste zaradi občasnih poplav ne bodo višje, medtem ko so predvidene novogradnje višje in jih običajne poplave ne bodo dosegle.

T. G.

BLAGOSLOVITEV KAPELE

BREŽICE - V Splošni bolnišnici Brežice bo v nedeljo, 8. septembra, ob 16. uri svečanost, na kateri bodo blagoslovili kapelo. Blagoslovil bo mariborski škof, ordinarij dr. Franc Kramberger. V kulturnem programu bosta nastopila dekliški oktet župnije sv. Lovrenca iz Brežic pod vodstvom prof. Mateje Ferenčak in Nina Mandžuka s citrami.

Novo v Brežicah

VARNOST - Marjan Podobnik je imel ob nedavnem obisku v Brežicah s seboj tudi varnostno službo. Manj je znano, ali so stražniki varovali bolj osebo Marjana Podobnika ali bolj njegove predloge za reševanje perečih posavskih problemov. Če je bil Podobnik v nevarnosti, na primer da bi ga ugrabila kakšna Brežičanka, pa ni pretila prav nikakršna nevarnost njegovim predlogom, saj si z njimi vsaj domačini ne bi mogli pomagati.

OBVESTILA - Diskoteke ob meji pišejo svoja vabila na ples v mešanici hrvaščine in slovenščine. To delajo zato, ker hodi tja plesat veliko Hrvatov. Ali se po brežiškem koncu vrsti tudi veliko angležev, Nemcev in Italijanov, se ne ve, res pa je, da v teh kar mgolgi angleških, nemških in italijanskih imen za trgovine.

POTI - V krajih ob meji so nekatere ceste kar lepo asfaltirane. Tista pod mokriškim gradom pa je še ostala precej zdelana in še zmeraj brez varnostne ograje pri ribniku. Po vsej verjetnosti zato, da se bolj ujema s tamkajšnjo valovito pokrajino in z nedotaknjnim naravnim okoljem.

DOLGOVI - Občina trenutno prodaja obrat na Bizeljskem. Kakor koli že to gre, bo s tako trgovino morala nadaljevati, če hoče pokriti dolg, ki ga je podedovala. Objektov, ki bi bili lahko naprodaj, je še kar nekaj. Mogoče pride v poštev tudi opremljen brežiški stadion.

SEBASTIJAN IN URŠKA USPEŠNA

V Mannheimu je bilo konec avgusta odprto prvenstvo Nemčije v standardnih in latinskoameričkih plesih za vse starostne kategorije. Tekmovanja sta se udeležila tudi Sebastijan Vodlan in Urška Klakočar in v svetovni konkurenci s preko 200 pari dosegla izjemno 25. mesto v standardnih plesih.

V času od 19. do 29. avgusta so v brežiški porodnišnici rodile: Irena Iljaž iz Podgorja - Martina, Tanja Košar iz Žurkovega dola - Anito, Helena Kozole iz Malega Kamna - Urško, Marjana Kostanjšek Božič iz Krškega - Nina, Ana Sluga iz Spodnjega Pijavškega - Anamarjo, Bojana Benčin iz Krškega - Tima, Metka Kuhar iz Brezja - Majo, Bojana Zorko iz Leskoveca pri Krškem - Martina, Cvetka Hudorovac iz Gorice - deklico, Jasminka Blažič iz Gaberja - Kajo, Marjeta Gramc iz Krške vasi - Valentina, Pavla Cizel iz Blatnega - Franca, Alenka Mešiček iz Krškega - Janoša, Martina Pire iz Dobove - Luko, Elka Zevnik s Čateza ob Savi - Klaro. Čestitamo!

PREDSTAVITEV VODNE UČNE POTI GABERNICA

PIŠECE - Jutri dopoldne bodo v Pišecah ob izviru Duplo pri mlinskem kolesu odprli za javnost prvo slovensko vodno učno pot Gabernica. Po dobrodošlici in uvodni predstavitvi pot ob 10. uri, bo ob 10.30 govoril in odprl pot dr. Pavel Gantar, minister za okolje in prostor. V nadaljevanju si bodo udeleženci lahko ogledali celotno vodno učno pot. Po ogledu in vrtnitvi v Pišecce bo tu ob 15. uri posvet s predavanji o varstvu voda, izobraževanju, sodelovanju. Vodno učno pot Gabernica je uredilo Društvo vodarjev Slovenije v sodelovanju s Turističnim društvom Pišecce in sponzorji.

V KOSTANJEVICI SE LE PREMICA - Kostanjevičani, ki so hoteli pred časom graditi na otoku, so imeli mnogo težav, saj se gradbenih dovoljenj ni dalo dobiti. Kljub temu hiše le dobivajo novo podobo. Posnetek je bil posnet pred nekaj leti.

Denar je, dovoljenja ni

Če ne bo črpalke, bo cesta zaprta

JESENICE NA DOLENJSKEM - V krajevnih skupnostih Jesenice na Dolenjskem in Velika Dolina je ob osamosvojitvi Slovenije nastal problem z oskrbo z naftnimi derivati. V prejšnji državi so prebivalci obeh krajevnih skupnosti gorivo lahko nabavili na bencinskem servisu na Bregani, zdaj te možnosti ni, ker je ta črpalka ostala onstran meje, na Hrvaškem.

"Naši krajanje se v pretežni meri ukvarjajo s kmetijstvom. Po gorivo za kmetijske stroje morajo zdaj daleč. Tisti iz najbližjih oddaljenih krajev imajo kar 25 km poti, če ga nabavijo na najbližji črpalci na Čatezu ali v Brežicah," pravi Slavko Bizjak, predsednik KS Jesenice.

Ob mejnem prehodu Obrežje ob bodoči avtomobilski cesti bodo, kot je predvideno, zgradili dve črpalci. Po sedanjih načrtih naj bi črpalci stali ob hitri cesti znotraj ograje, tako da do njih ne bi mogli pripeljati vozil iz tukajšnjih krajev. Domačini zaradi tekih namer protestirajo in pravijo, da bi morala biti dostopna tudi njim, in ne le vozilom z avtomobilske ceste. "Če ocenimo stanje na meji in mejnem prehodu Obrežje, lahko ugotovimo, da država pet let obljublja ureditev mejnega prehoda, ki je črna gradnja. Vendar se stvari ne premaknejo z mrtve točke. Čakamo tudi na gradnjo avtoceste in mogoče bomo morali čakati še pet let, zato bi nam morali urediti oskrbo s pogonskimi gorivi," pravi Bizjak.

KS Jesenice in Velika Doli-

Slavko Bizjak

na zato odločno zahtevata ob brežiške občine, naj priskrbi dovoljenja za gradnjo vsaj ene od obeh predvidenih črpalk. V strahu, da bo bencinski servis namenjen samo prehodnemu prometu na avtocesti, zahtevajo črpalke odprtega tipa, tako da se bodo lahko na njih oskrbovali tudi prebivalci tega območja.

Direktor Gospodarskega terminala Obrežje Janez Avšič, ki podpira krajanje v omenjenih zahtevah, je povedal, da je za gradnjo črpalk veliko interesentov. Možna bi bilo graditi črpalke še pred začetkom gradnje avtomobilske ceste, vendar bi za predčasno gradnjo morala izdati dovoljenje vlada. Ali tako dovoljenje bo ali ne bo, je še vprašanje. Znanje pa so napovedi tukajšnjih domačinov, da bodo zaprli magistralno cesto.

L. M.

Slovenija ne sme žrtvovati Posavja

Marjan Podobnik obiskal Brežice - Hrvaška naj pospravi del radioaktivnih odpadkov iz nuklearke - Nejasna prodaja Vidma - Zaustaviti centralizacijo - Z zemljišči premišljeno

BREŽICE - Pred dnevi je obiskal Brežice predsednik Slovenske ljudske stranke Marjan Podobnik in se s tukajšnjimi strankinimi predstavniki in nekaterimi drugimi pogovarjal o nekaterih odprtih vprašanjih Posavja in Slovenije. Podobnik je dejal v zvezi z jedrsko elektrarno Krško, naj ta obratuje, dokler bo varna, vendar naj jo vodijo ljudje, ki so vredni zaupanja in ki živijo na tukajšnjem območju. Hrvaška naj poskrbi za del radioaktivnih odpadkov, ker dobiva del elektrike. Vse območje okrog elektrarne, ne samo krška občina, naj dobijo rento.

Podobnik je razočaran nad prodajo Vidma Krško tujcem. Po njegovem ni znano, koliko bo prodaja stala državo, in ni zagotovila, da bo lastnik res nadaljeval proizvodnjo v Krškem. Pri postopku dražbe, ki ni bil jase, bi vlada lahko obdržala Videm v slovenskih rokah. Predsednik SLS se je zavzel v zvezi z lokalno samoupravo za tesnejše sodelovanje občin Brežice, Krško, Sevnica in Radeče.

Glade primera Aksentijević je Podobnik rekel, da če bo v Sloveniji uradno obveljalo stališče, da JLA v Sloveniji ni bila agresorska vojska, potem smo več kot pljunili v lastno sklado.

O približevanju Slovenije Evropi je Podobnik rekel, da bi morala biti pot naše države v Evropsko unijo bolj premišljena. Slovenija bi morala natančneje preučiti vse posledice vstopa; da bi se lažje pogajala, bi morala oblikovati močne pogajalske skupine. Narediti bi morala vse, da bi okrepila svoje gospodarstvo, da bi le-to lahko obstalo v močni mednarod-

ni konkurenci. Verjetno pa se bo srečevala z veliko težavami, če se ne bo zavarovala s celovito zaščitno zakonodajo. Vsekakor se mora Slovenija obnašati kot suverena država, ki ne pristaja na izsiljevanja mednarodne skupnosti in ki je pravna država. Podobnik si težko predstavlja bodoči razvoj Slovenije brez zaustavitve sedanj centralizacije, ko vse odločitve o prihodnosti vse države vedno bolj želi sprejemati Ljubljana.

Gostitelji so Podobnika sezna-

Marjan Podobnik

nili z nekaterimi perečimi problemi v Posavju in mu pri tem med drugim povedali, da jim veliko gospodarsko škodo povzročajo

• SPOROČILO SLOVENSKE VLADE - Vlada Republike Slovenije s presenečenjem sprejema sporočilo Slovenske ljudske stranke z današnje okrogle mize o katastrofalnem položaju slovenskega kmetijstva na kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni. Gre za nepričakovane in skoraj žaljive napade na vlado in njeno kmetijsko politiko, ki so očitno v funkciji predvolilnega boja ter pridobivanja podpore volivcev Slovenske ljudske stranke. Vlada in predsednik vlade ponovno poudarjata, da je kmetijstvo ena izmed prioritet v prihodnjem razvoju Slovenije in pri njeni strategiji vključevanja v Evropsko unijo. Pri tem izhaja iz tradicionalne vloge slovenskega kmetijstva ter njegovega pomena za ohranitev in razvoj podeželja.

poplave. Podobnik je dejal, da SLS zahteva gradnjo protipoplavnih nasipov v Posavju. Pri tem je omenil, da je postavitve teh umetnih ovir za vodo tesno povezana z bodočo gradnjo spodnjosavskih elektrarn, le-ta pa je odvisna od državne energetske strategije.

M. LUZAR

Brestanica zanimiva za multinacionalke

Po generalnem remontu v Elektrarni Brestanica še bolj razmišljajo o prihodnosti - Bo slovenska vlada podprla velike naložbe v ekološko najbolj čisto energijo?

BRESTANICA - V. d. direktorja Elektrarne Brestanica, inž. Nika Kurenta smo bolj kot o generalnem remontu spraševali o prihodnosti elektrarne, ki se je z odstranitvijo starih objektov za proizvodnjo električne energije iz premoga, ne le poslovila od zastarele, bolj umazane tehnologije, temveč si je ustvarila prostor za namestitve dveh novih plinskih turbin.

Ti naj bi imeli moč od 70 do 125 MW. Do 18. septembra bodo zbirali ponudbe in direktor Kurent z zadovoljstvom ugotavlja, da so se za posel zanimali največje svetovne proizvajalke turbin: nemška Siemens in EGT, ameriška multinacionalka General Electric, pa tudi Italijani. Gre napoved samo pri naložbi v manjšo turbino za vsoto 50 do 80 milijonov mark, pri večji pa gre za vrednost okroglih 100 milijonov mark!

Niko Kurent upa, da parlamentarne volitve ne bodo preveč

vplivale na odločitev vlade in verjetno pri tako veliki naložbi, tudi parlamenta, da bi izkoristili ekološko najbolj čisto in najmanj sporno energijo - to je zemeljski

Inž. Niko Kurent

Aujezskyjeva bolezen zahteva umetno osemenitev

Še o ukrepih v Posavju

V svetu rejci vse bolj prehajajo na umetno osemenje svinj. V Angliji na primer se je število umetno osemenjenih svinj v zadnjih petih letih podvojilo. V Franciji je bilo leta 1992 umetno osemenjenih 28 odst., leta 1994 pa 50 odst. svinj. Na Nizozemskem je umetno osemenjenih 70 odst. svinj. Delež umetnih osemenitev narašča tudi v Sloveniji, predvsem v Pomurju, kjer je prašičereja tudi najbolj razvita. Lani je bilo tam umetno osemenjenih 20,9 odst. plemenic.

Sicer pa je v Sloveniji umetno osemenje različno razvito, odvisno od veterinarske službe na terenu. Trenutno so v največji zagati prašičereji v Brežicah, Krškem in Sevnici. Zaradi Aujezskyjeve bolezni, ki se je med prašiči razširila z naravnim pripuščanjem, je veterinarska inspekcija prepovedala uporabo merjascev razen v zaprtih rejah. Terenski veterinarski službi je bilo bo vseh drugih organizacijskih problemih, s katerimi se trenutno spopadajo vsi veterinarji, naloženo še umetno osemenje svinj, kar pa na žalost ne gre brez začetniških problemov.

Mislím, da se tudi prašičerejem glede umetnega osemenjenja obetajo časi boljših veterinarskih storitev, ko se bo veterinarska služba dokončno reorganizirala, ko bo končana privatizacija in se bo pojavila konkurenca, ki se bo potrudila za boljšo ponudbo. Sedaj je čas, da veterinarska služba upošteva potrebe prebivalstva. Rejci pa morajo vsekakor tudi odločno pokazati (npr. preko društva) veterinarskim organizacijam (postajam) na svojem terenu, da to veterinarsko dejavnost rabijo in pogrešajo.

Mag. ELIZABETA ŽVEGLIČ

PO REMONTU ŠE TEHNIČNI PREVZEM - V Elektrarni Brestanica so od začetka marca do začetka julija izvedli generalni remont generatorja drugega 23 MW plinskega bloka. Od srede junija pa do srede avgusta pa so predvideli še dvomesečni remont obeh parnih turbin. Letos so se lotili generalnega remonta najstarejše Siemensove parne turbine z 12,5 MW, ki je dajala električno energijo med drugo svetovno vojno. Predračunska vrednost del na obeh turbinah je znašala okrog 50 milijonov tolarjev. Ob pomoči zunanjih sodelavcev oz. podjetij so v Brestanici opravili skoraj vse po načrtih, le na turbini na posnetku je prišlo do poškodbe, ki jo bodo v kratkem odpravili. (Foto: P. P.)

PRAVNA SVETOVALNICA
Svetuje odvetnica **Marta Jelačin**

DENACIONALIZACIJA (1)

Vprašanje: Pred sodiščem teče zadeva za vrnitev podzavljene premoženja, ker je le-to prešlo v družbeno lastnino na goljufiv način, po čl. 5 Zakona o denacionalizaciji. Sedaj pa je bilo ugotovljeno, da tisto nekaj malega, kar je bilo dano kot kupnina, presega 30% vrednosti podzavljene premoženja in da nisem upravičen do vračila tega premoženja. Ali to res?

Odgovor: Denac. upravičenec, ki je ob sklenitvi pogodbe prejel kupnino, ki je presegala 30% vrednosti podzavljene premoženja, mora v primeru vrnitve podzavljene premoženja v celoti vrniti kupnino.

DENACIONALIZACIJA (2)

Vprašanje: Občina je odlašala z rešitvijo moje denacionalizacijske zadeve, sedaj pa sem ugotovil, da je podjetje, ki obsega tudi premoženje, ki je predmet vračanja, šlo v stečaj. Ali bodo lahko ugodili mojemu denac. zahtevku, da mi vrnejo podzavljeno nepremičnino v naravi, čeprav je sedaj to premoženje zajeto v stečajni masi, kot pravijo?

Odgovor: Predmet vrnitve denac. premoženja v naravi ne more biti nepremičnina, ki je še pred izdajo prvostopne denacionalizacijske odločbe postala del stečajne mase. Upravičeni boste le do obveznic iz odškodninskega sklada.

KLUB ZA ISKANJE ZAPOSLOTITVE
☎ 22-341

Pohitite, če ne, boste ostali praznik rok!

Ste med tistimi, ki še ni menjal certifikatov za delnice?

Tako kot smo bili priča pravi poplavi reklam pred letom dni za zbiranje certifikatov, lahko sedaj na vsakem koraku zasledimo reklame ter razna obvestila o odkupu delnic iz privatizacije. Zbiralci so namreč spoznali, da je zbiranje certifikatov kar donosen posel, zato skušajo s svojo prakso nadaljevati tudi pri odkupu delnic. Vse lepo in prav, če ne bi bilo med kupci delnic tudi takšnih, ki svojih obljub ne držijo povsem. Zato se pred dokončno prodajo delnic posvetujte z borznim posrednikom, ki je dolžan povedati realne pogoje prodaje.

Sicer pa smo bili priča pravemu dolgačas pri borznem trgovanju, saj je bil promet minimalen, cene pa vse prej kot razveseljive. Tu pa tam smo kakšen dan zabeležili pri posamezni delnici večji promet, vendar teh ni bilo veliko.

Se vedno so zelo iskane delnice Salusa, katerim se cena dnevno zvišuje. Z bančnimi delnicami se je tržilo za vzorec, pa tudi cene ne dosegajo nivojev, ki bi jih lahko na dosežene poslovne rezultate bank. V zadnjem času je prav gotovo najbolj iskana delnica Leka. Njen tečaj že presega ceno, ki je bila vplačana s certifikatom. Glede na to, da so delničarji Leka že prejeli dividende za 3 leta, je to kar obetavna naložba. Še večje zasluge prinašajo delnice Kolinske. Le-te imajo pogosto več kot 50% višjo ceno kot v javni prodaji, kar pomeni, da dobite za certifikat, ki je bil vreden 400.000 tolarjev, preko 600.000 tolarjev, pri tem pa ste že prejeli dividende za 3 leta. Ni kaj, vsi tisti, ki niso verjeli v certifikate, so bili prijetno presenečeni.

Manj se iztrži trenutno za delnice Mercatorja, katerih cena se že nekaj časa giblje med 3.600 in 3.700 SIT, kakor tudi za delnice Slovenijalesa le 2.500 SIT, Save 2.800 SIT, Kovinotehne cca 400 SIT.

LJUDMILA BAJEC
Dolenjska borzoposredniška družba
DBD, d.o.o., Novo mesto, Novi trg 5
Tel: 068/323-553, 323-554

Hočejo večinski paket

SEVNICA - Delavci Gostinskega podjetja Sevnica (GPS), d.d., hočejo postati "pravi delničarji", zato zaposleni že približno 3 leta zbirajo 7 do 8 odstotkov od plače za lastnjenje svojega podjetja. Kot je povedal direktor GPS Kristijan Janc, ima vsak zaposleni že od 300.000 do 350.000 tolarjev svojega "suhega" denarja, s to gotovino pa naj bi kupili delnice GPS, ki so v lasti sklada za razvoj. Zbrali so že okrog 21 milijonov tolarjev, to je za poltretji obrok (skupno so štirje).

Lastninske certifikate v vrednosti okrog 36 milijonov tolarjev je oddalo 121 zaposlenih in upokojevcev. Po pogodbi s skladom za razvoj bi morali zadnjega izmed štirih obrokov plačati do 26. januarja 2000, prvi pa zapade v plačilo 26. januarja 1997. V GPS računajo, da bodo do konca letošnjega septembra nakazali 2 obroka in da bodo verjetno že v prihodnjem letu prišli do večinskega paketa delnic.

"Pri nas skušamo čim bolj

Kristijan Janc

zmanjšati stroške. Vsi delamo skoraj vse. Vsako fakture, naročilnico pregledam. Sam nabavljam drobni inventar. Gre za raznotero dejavnost, od papirnice, trafike pa do delikatose. Z gostinstvom vred imamo okrog 300 kupcev. Nimam tajnice. Od 90 delavcev jih je na upravi v pisarnah le 7. Naše plače so variabilne, stoodstotno odvisne od prometa v preteklem mesecu. Natakara ima plačo okrog 38 tisočakov, najboljši pa lahko zaslužijo tudi dvakrat toliko." P. P.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 7. septembra, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Samopostrežba Šmihel
- od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos od 7.5 do 20. ure: Vito, trgovina Darja, Ljubljanska od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku
- od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vito, Šmihel
- od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna od 7. do 14.30: market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 17. ure: trgovina Brarar Smolenja vas od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 16. ure: market Pero, Stopiče od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela od 7. do 20. ure: trgovina Marks, Vavta vas od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Glavni trg od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
- Šentjemej: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market od 7. do 18. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjemeju
- Metlika: od 7. do 21. ure: trgovina Prima

V nedeljo, 8. septembra, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Dolenjka, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Ragoška, Market Drska, Market Kristanova, Market Drska, Samopostrežba Šmihel, PC Ločna, Nakupovalni center

od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos od 7. do 13. ure: Vito, trgovina Darja, Ljubljanska od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku od 8. do 13. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vito, Šmihel od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 12. ure: trgovina Brarar Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Smolenja vas od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 12. ure: market Pero, Stopiče od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela od 8. do 17. ure: trgovina Marks, Vavta vas od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Glavni trg od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija

- Straža: od 9. do 11. ure: Prodajalna Mercator-Krka
- Šentjemej: od 8. do 11. ure: Market od 8. do 12. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjemeju
- Žužemberk: od 8. do 11.30: Market
- Škocjan: od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
- Trebnje: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica
- Mirna: od 7.30 do 11. ure: Grič
- Mokronog: od 8. do 11. ure: Samopostrežba
- Črnomelj: od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak
- Semič: od 7.30 do 10. ure: Market
- Metlika: od 7. do 21. ure: Prima

FASADE DEMIT, STIROPOR KOPALNICE TERMOPUTZ GRANITNI GRES TEPIHI

KERAMIKA — PREVOZ Z DVIGALOM — SVETOVANJE

PARKET — UREDIMO IZVAJALCA

NAJVEČJI PRODAJNI SALON KERAMIKE

KOPALNIC IN FASAD NA DOLENJSKEM

GRAMAT GRIL 65-695, 65-682 DOLENJSKE TOPLICE

Otroci, varnost in zavarovanje

Različne ponudbe slovenskih zavarovalnic za nezgodno zavarovanje šolarjev - tudi zavarovanje nastanitve spremljevalca v primeru hospitalizacije otroka zaradi nezgode

Novo šolsko leto staršem ne prinese le skrbi in stroškov za knjige ter druge šolske potrebščine. V prvih dneh šole otroci prinesejo domov tudi različne ponudbe zavarovalnic za nezgodno zavarovanje, ki vsaka na svoj način hvali svojo ponudbo. Za lažjo odločitev primerjamo ponudbe treh velikih slovenskih zavarovalnic: Tilie, Triglava in Adriatic, v upanju, da vam pravice iz zavarovanja ne bo potrebno nikoli uveljavljati.

Za novost je tokrat poskrbela zavarovalnica Adriatic, ki za učence nižje stopnje ob doplačilu dodatne letne premije dveh tisočakov uvaja dodatno zavarovanje nastanitve spremljevalca v primeru hospitalizacije otroka zaradi nezgode. Zavarovalnica v tem primeru krije stroške nastanitve spremljevalca v višini zavarovalne vsote do 100 tisočakov, zavarovanje pa vključuje nastanitev in prehrano v bolnišnici oziroma v hotelu, če bolnišnica ne more zagotoviti skupne nastanitve. Kriti so tudi stroški nastanitve pri nadaljevanju zdravljenja v rehabilitacijskih centrih.

Zavarovanje vseh treh zavarovalnic krije poškodbe ne glede na to, kje je do njih prišlo, v šoli ali doma, med šolskim letom ali počitnicami. Zavarovalnica Triglav ima določene omejitve za srednješolce - ne pa za predšolske otroke in osnovnošolce - ki se ukvarjajo z nevarnejšimi športi, pri Adriaticu pa poudarjajo, da izpla-

čajo celo vsoto tudi zavarovancem, ki so registrirani športniki in se poškodujejo pri športu. Pri Tilii in Triglavu pripada dnevna odškodnina otrokom za dneve, ko so nesposobni za šolo in ne morejo prisostvovati pouku, ali pa so pri pouku, vendar imajo imobiliziran ud. Pri Triglavu izplačajo dnevno odškodnino za največ 200 dni, pri Tilii za vse dni v letu. Zavarovalnica Adriatic takšne dnevne odškodnine nima, saj izplačuje dnev-

no odškodnino le za dneve, ko zavarovavec zaradi poškodbe bolnišnici (do 365 dni), kajti njihovo zavarovanje je namenjeno izključno kritju stroškov ob hujših nesrečah.

Zavarovalnice vključujejo tudi primer invalidnosti. Če postane otrok popoln invalid, izplačajo zavarovalno vsoto v celoti, v primeru delne invalidnosti pa le del. Kakšne zneske izplačajo zavarovalnice v primeru smrti, si lahko ogledate v tabeli. Pri Tilii izplačajo polovico dogovorjene vsote, tudi v primeru naravne smrti, pri Adriaticu pa izplačajo zavarovalno vsoto v primeru nezgode in bolezni.

T. GAZVOJ

Letna premija	INVALIDNOST		
	Adriatic	Tilia	Triglav
1.000	3.200.000	2.400.000	
1.100			1.400.000
1.500	4.400.000		
2.000	5.200.000		
2.200			2.800.000
2.500	6.000.000	6.000.000	
3.300			4.200.000
4.000		7.200.000	
4.400			5.600.000

Letna premija	SMRT		
	Adriatic	Tilia	Triglav
1.000	800.000	600.000	
1.100			350.000
1.500	1.100.000		
2.000	1.300.000		
2.200			700.000
2.500	1.500.000	1.500.000	
3.300			1.050.000
4.000		1.800.000	
4.400			1.400.000

• **Kakor psi tudi ljudje lajajo na vse, kar jim je novo in nepoznano. (Machiavelli)**

• **Kdor ničesar ne pričakuje, ni nikdar razočaran. (Remarque)**

• **Motiti se je človeško, zvaliti krivdo na koga drugega pa še bolj. (Jasckov zakon)**

Nova knjiga o sortah in podlagah

Knjigo Sorte in padlage vinske trte, ilustrirani prikaz trsnega izbora za Slovenijo, je izdala Vinska akademija na Ptuj - 171 strani, barvne slike, cena 3.500 tolarjev

GORNJA RADGONA - Na Kmetijskem in živilskem sejmu v Gornji Radgoni so 26. avgusta predstavili knjigo Sorte in podlage vinske trte, ki sta jo napisala profesorja Biotehniške fakultete v Ljubljani Lojze Hrček in Zora Korošec-Koruza. Zadnja pomembna knjiga iz vinogradništva je izpod peresa Novomeščana Tita Doberška izšla pred 15 leti, medtem pa knjige iz vinarstva in kletarstva izhajajo redno, tudi več natisov vsako leto.

Vino je pač bolj zanimivo in ima več ljubiteljev kot vinska trta, s katero se vinogradniki mučijo v potu svojega obraza, dobiček od trte in vina pa poberejo trgovci, gostinci in država s trošarino in prometnim davkom.

S knjigo Sorte in podlage vinske trte je stroka dobila uporaben priročnik za vinogradnika, ki poučuje o sortnih lastnostih in kako spoznavati značilnosti pri nas razširjenih sort in podlag. Avtorja sta s sodelavci več let proučevala v sortnih nasadih in vinogradih v glavnih rajonih in okoliših za naše vinogradništvo pomembne sorte in podlage, predvsem vinske in nekatere namizne sorte ter podlage ameriškega porekla. V prvem delu navajata splošne podatke o temeljih vinogradništva: tu so podatki o poreklu trte, ki jo botaniki uvrščajo med speciese rodu Vitis, o stanju vinogradništva pri nas pred

pojavitv trtne uši filoksera, o prvi, drugi in tekoči obnovi vinogradov, o rajonizaciji in določanju rajonov in okolišev in uvajanju sort trsnega izbora, ki jih je pri nas prvi opisal že pred 150 leti Matija Verbovec (1784-1851). Naše domače vinske trte so proučevali mnogi domači in tuji ampelografi, temeljito pa na sadjarskih in vinarskih šolah, med drugimi tudi na Grmu. Na teh in na kasnejših proučevanjih in preskušanjih so leta 1935 izdali delo Trsní izbor in vinski tipí za Dravsko banovino; leta 1948 so ob reviziji veljavnega sortimenta določili izbor sort za Slovensko primorje; nato so trsní izbor rahlo spreminjali in dopolnjevali vsakih 10 let.

Rezultat teh in specialnih proučevanj v zadnjih letih je nova knjiga, v kateri sta avtorja predstavila 32 vinskih in 6 namiznih ter 16 vrst in selekcij ameriških podlag. Za Dolenjsko in Belo krajino

ter Posavje so določene vse glavne vinske sorte, posebej za navedene okoliše pa opisane, priporočene in v barvah predstavljene še kraljevina, žametovka, šentlovenka, portugalka, od namiznih sort pa razne žlahntine. Pri vsaki sorti so navedeni sinonimi in tuji nazivi, dalje poreklo sorte, razširjenost, botanični opis, agrobiotične lastnosti, tehnologija pridelave, gospodarska vrednost sorte in splošna ocena sorte v posameznih vinskih okoliših, vse po sistemu mednarodno osvojene ampelologije. Pri opisovanju uporabnosti podlag so za izbor pomembni še drugi kriteriji, v prvi vrsti afiniteta z evropsko trto, koreninjenje in odpornost proti trtni uši in ne nazadnje vpliv na kakovost grozdja in vina.

Knjiga se naroča v založbi in stane 3.500 tolarjev. Omenjam še, da Slovenska vinska akademija v Ptuj izdaja elitno strokovno revijo Veritas.

Dr. FRANCE ADAMIČ

NAJTEŽJI SLOVENSKI GROZD - ČIGAV?

NOVO MESTO - V soboto, 7. septembra, bodo na Zadružnem sejmu na Grabnu v Novem mestu, iskali najtežji slovenski grozd. V akciji lahko sodelujejo vinogradniki iz cele Slovenije s katerokoli sorto. Grozd mora biti brez vidnih znakov bolezní, z enim samim pecljem, vinogradniki pa ga boste morali osebno prineseti v soboto, 7. septembra, med 9. in 17. uro na razstavní prostor Agroservis. V primeru dveh enakih težkih grozdov bo odločala vsebnost sladkorja. Lastniki treh najtežjih grozdov bodo istega dne ob 18. uri dobili uporabne nagrade organizatorjev akcije Marcar - KZ Krka, p.e. Agroservis in Kmečkega glasa. Vsak, ki bo prinesel grozd za tehtanje, bo tega dne lahko kupil vse vinogradniško-vinarske knjige založbe ČZD Kmečki glas za tretjino cene, od 15. ure dalje pa bo tudi zabavni program in srečanje vinogradnikov.

A. V.

DROBNICA ŠT. 3

SLOVENJ GRADEC - Izšla je tretja številka te strokovne revije za rejce in ljubitelje drobnice. V njej inž. Egon Vovk piše o prehrani ovc, dr. Franc Bučar o jedilnih lastnostih bravnice, skupina veterinarskih strokovnjakov o vnetju bezgavk pri drobnici, dr. Franc Zagožen o jezersko-solčavski pasmi ovc, inž. Suzana Brežnik o damjaku, mag. Miran Naglič o jesenski paši za ovce, dr. Božidar Zlender o ovčjem in kozjem pršutu idr.

REVIJA O KNJH ŠT. 9

LJUBLJANA - Septembrska številka prinaša utrinke z Dunaja in evropskega prvenstva na Danskem, poročila z dirk kasačev, članek o kasaški reji v ZDA, knjig na znamkah, olimpijskih kolajnah v konjskem športu, prispevek o lahkem kasu in še vrsto drugih zanimivih krajših člankov o konjih in njihovi reji.

Prodajalna »SEJALEC«
Rožmanova ulica 3
Novo mesto
Tel. 068/24-132

- škarje za trgatave brente, lakomnice
- GAJBICE za grozdje, PVC KADI
- vrelne vehe, kvasovke, pipe, grelci za mošt
- črpalke za pretok vina in roštrafai cisterne
- kotli za žganjekuho

ZELO UGODNO
El. mlin pecljalnik 39.000
ročni mlin pecljalnik 22.900

EN HRIBČEK BOM KUPIL..

Ureja: dr. Julij Nemanč

Zorilne fenofaze

Zorilna obdobja ali fenofaze so pri različnih sortah grozdja različno dolge. Odločujoča fenofaza se začne z mehčanjem jagod in njihovim barvanjem. Vsebnost kislin je v tem času najvišja. Tedaj sta povečevanje ali delitev celic v jagodi zaključena in tako določena tudi velikost jagod. Sledi nastajanje velikih količin sladkorja v jagodi, tudi tekočine (jagodni sok), količinska kislina pa se zmanjšuje.

Povečevanje sladkorja v jagodah je rezultat asimilacije zelenih listov. Posebno dragoceni so mladi listi pri kopičenju sladkorja v jagodah. V slabih vremenskih razmerah za ustvarjanje sladkorja v jagodah trta uporabi tudi svoje rezerve. Jabolčna kislina, ki je veliko v grozdju, ko začena zoreti, se pri temperaturah od 20 do 30° C presnavlja in jo trta spreminja v sladkor. Vinska kislina pride na vrsto kot material za ustvarjanje sladkorja šele pri višjih temperaturah. Zato analize jagodnega soka proti koncu dozorevanja grozdja pokažejo tudi velik padec vsebnosti jabolčne kisline.

Istočasno z večanjem količine sladkorja v grozdju in nižanjem kislin se tvorijo aromatične snovi. Topli sončni dnevi, ki jim sledijo hladne noči, pospešujejo tvorbo aromatičnih in barvnih snovi, predvsem v jagodnih kožicah.

Za ugotavljanje tehnološke zrelosti grozdja se uporablja rezultat ali INDEKS ZRELOSTI (IZ), ki se izračuna po naslednji enačbi:

Öe (ekle) stopnje krat 10, deljeno s skupno kislino v gramih/liter = IZ

Za dobra kakovostna vina naj bi bilo predpogoj grozdje z IZ v razponu od 70 do 100. Grozdje modre frankinje, ki doseže 80 Öe in vsebuje 10 g/l skupne kisline, ima IZ 80. Taka kakovost grozdja da lahko kakovostno vino, ne pa vrhunsko. Žametovka, ki doseže 70 Öe in ima 11 g/l kisline, ima IZ približno 64. Težko kakovosten cvček iz žametovke, ki doseže IZ pod 70.

Kako se izračunajo ali ocenijo iz ekseleje ostali podatki, ki jih potrebujemo v jeseni za natančno kletarjenje? Navajam enačbe:

- odstotek sladkorja = ekseleji, deljeno s 5
- gramí sladkorja/liter = ekseleji, pomnoženi z 2
- volumski % alkohola = ekseleji manj 15, deljeno s 6.

Vrste trgatav: predtrgatev (podbiranje); normalna trgatav, ko je razpisan uradni rok trgatav (porežemo vse zdravo grozdje), in pozna trgatav (katere rok se določi po komisijem ogledu vinograda).

V posavskem vinorodnem rajonu spremlja dozorevanje grozdja Kmetijski inštitut Slovenije. Ko bodo meritve pokazale, da stopnja sladkorja ne narašča več, tudi teža jagod ne, bo predlagano upravnim enotam po občinah, naj za posamezno sorto razpišejo rok trgatav. Uradni rok trgatav ni obvezen, prepuščeno je vinogradniku, da se sam odloči. Razveseljivo je, da je že veliko vinogradnikov, ki opazujejo, kako grozdje napreduje, in čakajo, da bo kakovost boljša. Dež med trgatvijo zniža sladkorno stopnjo tudi do 6 ekselejev. Sončen dan lahko poviša sladkor za 1 do 2 ekseleja.

dr. JULIJ NEMANČ

TRTNE SADIKE - Na minulem radgonskem kmetijskem sejmu so slovenski vinogradniki in vinarji ocenjevali in pokušali lanski pridelek, zdaj pa se že pripravljajo na letošnji trgatav. Medtem pa imajo pridelovalci trtní sadik v svojih trsnicah kar precej dela. Razvijajoče se sadike potrebujejo precej nege, ogrožajo pa jih tudi peronospora in druge bolezni. S cepljenkami bo zato dela še ves september. (Foto: M. Vesel)

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Do krlhjev z blanširanjem

Za pripravo krlhjev na zraku jabolka dobro operemo in z nožem izdolbemo pečišče. Nekaj jih olupimo, druge pustimo z lupino vred. Narežemo jih na krlhje ali na kolobarje. Zavremo vodo in ji dodamo sok ene limone. V to vodo za minuto potopimo narezana jabolka. Z blanširanjem preprečimo, da bi belo jabolčno meso prehitro porjavelo. Kolobarje nanizamo na vrvice in vse skupaj napremo v značnem in sončnem prostoru, kjer ni mrčesa. Jabolka morajo biti suha v nekaj dneh, sicer se pojaví plesen. Pravilno suhi krlhji so ob prelomu brez soka.

Jabolka lahko hitreje posušimo v pečici. Poljubno razrezana jabolka blanširamo in zložimo na pekač. Temperaturó pečice naravnomo na največ 60° C. Vrata pečice pustimo priprta. Če se po robu pečice pojavijo vodne kapljice, to pomeni, da je temperatura previsoka. V pečici sušimo krlhje približno 24 ur in jih nato

še dan ali dva sušimo na zraku, da vlaga popolnoma izhlapi. Postopek pa lahko še pospešimo s sušenjem v biosušilniku. Veliko okusnih jedí lahko pripravimo s svežimi jabolki, ki dajo izbran okus tako sladkim kot slaním jedem. Surova jabolka dodamo hladni brenovi omaki, svežemu in kislemu zelju, divjačini in popečením kruhkom s sirom.

Za pripravo ŠPANSKE OMLETE S PIVOM potrebujemo za 4 osebe 175 g moke, 3 jajca, 1/4 l piva, žličko soli, 8 srednje velikih kuhanih krompirjev v oblikah, 2 čebuli, 250 g jabolk, 150 g mesnate prekajane slanine, majaron in olje za pečenje. Iz moke, jajc in piva naredimo gladko testo. Kuhan krompir, surova jabolka in čebulo zrežemo na rezine. V pomaščeni ponvi na hitro prepražimo čebulo in krompir, v drugi ponvi pa jabolka in slanino ter solimo. Za vsako omleto vzamemo po 1/4 nadeva in 1/4 testa.

KMETIJSTVO

JERUZALEMČAN VINO MESECA

PTUJ - Posebna komisija pod vodstvom dr. Dušana Terčelja je na osnovi Veritasovega ocenjevanja za vinski nakupovalni vodnik prisodila naslov vina meseca septembra jeruzalemčanu, letnik 1995, sestavljenemu iz vinskih sort Pinovon, beli pinot, renski in laški rizing ter šipon. Zanimivo je, da so bile na tokratnem ocenjevanju, ki je potekalo na sedežu Kmetijskega inštituta Slovenije, le redke polnitve ocenjene z visokimi ocenami, kar dokazuje, da se z vinom, potem ko zapusti klet, dogaja marsikaj, kar poslabša njegovo kakovost.

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

Trdinovega vrha na kanalu 41

PRVI MEDNARODNI SADJARSKI SEJEM

SLOVENSKE KONJICE - Danes dopoldne bodo v športni dvorani v Slovenskih Konjicah odprli prvi mednarodni sadjarski sejem. Slavnostni govornik bo kmetijski minister dr. Jože Osterc.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 160 do 3 mesece starih prašičev in 80 starejših. Mlajših so prodali 70 po 300 do 340, starejših pa 60 po 200 do 250 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Totalni herbicid kot rešitev

Za zemljo in njeno strukturo je najboljša, da ima rastlinsko pokrivalo, zato smo prejšnji teden na tem mestu svetovali setev prezimnih krmnih dosevkov. Če pa površina tal ostane gola in se na njej zaredijo trdovratni večletni koreninski pleveli, je korenita rešitev le pravilna uporaba totalnih herbicidov, to je snovi, ki uničijo vse rastlinje od kraja. Zaradi enostranske rabe njivske zemlje, predvsem pa pomanjkljivega kolobarjenja, je zadnja leta potrebnih vse več tako krutih posegov.

Ze nepravilna minimalna obdelava strnišča lahko izzove pravo invazijo koreninskih plevelov, kot so pirnice, prstasti pesjak, slak, osat, divji serek, gabez in ščavje. Nekateri kmetje jih celo namenoma spodbudijo k rasti, tako rekoč izbežajo na dan, da jih potem s totalnim herbicidom temeljito uničijo. Koreninski pleveli, ki jih pri plitvi obdelavi razreže plug ali brana, se namreč s tako obdelavo samo še bolj veselo množijo in rastejo.

In zdaj k pravilnemu postopku. Najboljši čas za kemično zatiranje večletnih plevelov, kjer gre za to, da ne uničimo le nadzemne dele, temveč tudi korenine, je takrat, ko so ti pleveli visoki 15 do 20 cm. To je na njivah lahko šele v septembru, torej sedaj, ko je moč upoštevati tudi drugo načelo, ki pravi, da dnevna temperatura ne sme preseči 25° C in da ne sme deževati vsaj šest ur po škropljenju.

Kot najbolj priporočljiv totalni herbicid velja zdaj tisti, ki kot aktivno snov vsebuje glifosat, njegovo komercialno ime pa se glasi Cidokor, Roundup ali Boom efekt. Količinsko količino tega pripravka je treba uporabiti, je odvisno od vrste plevela in časa uporabe. Največje količine so potrebne, če na zapleveljeni njivi prevladujeta slak in prstanasti pesjak - kar 10 l na hektar ob 200 do 400 l vode. Osat in ščir zahtevata po 7 l herbicida, divji serek in pirnica 6 itd. Ob uporabi polovične količine vode so lahko odmerki nekaj manjši, vendar pa je potem tudi učinek delovanja slabši.

Če kakšna vrsta plevela ni prevladujoča in se ni moč odločiti za posemezen herbicid, je najbolje uporabiti kar mešanico vseh treh za boljše delovanje pa dati še hormonski herbicid in močilo, na primer pinovit. Rastline odmro v treh tednih, v tleh pa aktivna snov herbicida postopno razpade in ne pušča nobenih sledov. Inž. M. L.

Posavski muzej ljudem prijazen

Mag. Tomaž Teropšič o načrtih Posavskega muzeja Brežice - Obnova grajskega poslopja - Vgraditev dvigala - Nadaljevanje izdelovanja izvornih spominkov - Festival Brežice 1997

BREŽICE - Pri izdelavi načrtov in projektov za prihodnje ponavadi ni večjih težav. Ustavi pa se pri denarju. Ker državne in občinske proračune sprejemajo pozno, tudi akcije raznih ustanov potekajo v glavnem v drugi polovici leta. Kakšne dejavnosti v prihodnje čakajo Posavski muzej Brežice, je povedal njegov direktor mag. Tomaž Teropšič.

Med pomembnejše prav gotovo spadajo gradbena dela. V kratkem bodo pričeli z obnovo večjih delov gradu Brežice, kjer domuje Posavski muzej Brežice. Gre za prenovo in ureditev podstrešja gradu (sedaj so v drugi fazi), kar naj bi stalo predvidoma 46 milijonov tolarjev, na ta način pa bodo pridobili še kako manjkajoče prostore za depoje, ki sedaj

• **Za dober odnos obiskovalca z muzealijami so letos zaposlili kustosa pedagoga, diplomirano umetnostno zgodovinarico Agato Pevec, ki bo z organizacijo raznih programov izobraževanja skušala muzej še bolj približati ljudem. Pred kratkim je že vodila likovne delavnice za otroke. Nova delovna moč sta tudi vodički, ki vsaki skupini obiskovalcev za isto ceno nudita strokovno vodstvo, kar je posebnost Posavskega muzeja. Novost je prav gotovo tudi novica, da se festival stare glasbe Radovljica po 14 letih seli v Brežice, v reprezentativno dvorano brežiškega gradu. O tem več v eni od prihodnjih številčk časopisa.**

zaradi svoje majhnosti niso več primerni za pregledno delo. "Novi prostori bodo namenjeni predvsem zgodovinskemu, arheološkemu in umetnostnozgodovinskemu depolu ter manjšim pisarnam za delavce. Letos pa smo se v gradu odločili tudi za vgraditev dvigala, s katerim želimo olajšati obisk invalidom, služil pa bo lahko tudi za transport težjih predmetov. Grad ima namreč štiri nadstropja. Tudi to bo kvaliteten preskok pri našem delu," je povedal Teropšič. V muzeju nameravajo pridobiti še prostore za stalno zbirko slikarjev in kiparjev starejše generacije iz Posavja, kar jim bo, upajo vsaj, uspelo v nekaj letih.

Med gradbenimi deli je treba omeniti še sanacijo ure (strešnice) na grajskem dvorišču v sodelovanju s kamnoseško ekipo Restavratskega centra RS, ki bo verjetno končana septembra, prihodnje leto pa bodo skušali zagotoviti še urin mehanizem, da bo ta spet lahko služila svojemu na-

menu. Lotili se bodo tudi obnove stropa v drugi sobi oddelka za novejšo zgodovino, ki je lani popustil. Pri vходу so že prebili zid, ker menijo, da je potrebno grajsko dvorišče ločiti od 1. nadstropja hiše, kar je njihov dolgoročni načrt. Pridobili so že vsa potrebna soglasja ustreznih ustanov. "To je tudi pogoj, da bomo verjetno konec leta z javnim razpisom oddali prostore za gostinski objekt v muzeju. Tako se bodo obiskovalci, ki jih je na leto zelo veliko, od 25 do 30 tisoč, lahko malo okrepčali in tudi na ta način bo naš

muzej dosegel evropske standarde," pravi zadovoljno direktor muzeja.

Posavski muzej Brežice je med prvimi v Sloveniji začel izdelovati izvorne turistične spominke, ki pričajo o likovni dediščini, dediščini znanja in obrti. To gre delavcem v restavratski delavnici zelo dobro, saj so lani septembra z njimi na javnem natečaju za turistični spominek Slovenije prejeli drugo nagrado. Tudi letos se pripravljajo na podoben natečaj, saj so v sodelovanju z domačinko, akademsko slikarko Ireno Romih iz Bistrice, naredili lepe spominke. Upajo, da bodo replike muzejskih predmetov postale vrhunsko protokolarno darilo najvišjega razreda.

L. MURN

"DELO Z OBISKOVALCI JE GOTOVO NAJTEŽJE IN NAJPOMEMBNEJŠE". Tako menita direktor Posavskega muzeja Brežice Tomaž Teropšič in nova delovna moč, kustosa pedagog Agata Pevec. Zato bo njena prva skrb približati muzej mlajšim. (Foto: L. M.)

27. SLOVENSKI FESTIVAL DOMAČE ZABAVNE GLASBE PTUJ 1996

PTUJ - V petek in soboto, 6. in 7. septembra, bo v šoturu pri ptujskih Termah potekal 27. slovenski festival domače zabavne glasbe "Ptuj 1996". V petek se bo program začel ob 19. uri, nastopili pa bodo srebrni in zlati ansambli, ki so odličja prejeli v Renčah pri Novi Gorici in pri Marjetih na Dravskem polju. V revialnem delu bo nastopil lanski zmagovalci, ansambel Ekart iz Prepolj. V soboto bo ob 20. uri večer novih melodij, ki jih izvajajo doslej zlati ansambli. V revialnem delu se bodo predstavili Primorski fantje iz Pirana. Vsak večer bo po festivalu v šoturu zabava s plesom, kjer bosta igrala ansambel Ekart in Mladi prijatelji iz Pesnice.

V KOSTANJEVICI RAZSTAVLJA ANDRAŽ ŠALAMUN

KOSTANJEVICA NA KRKI - V petek, 6. septembra, bo ob 19. uri v cerkvi Galerije Božidar Jakac otvoritev razstave likovnih del akademskega slikarja Andraža Šalamuna. Umetnika bo predstavil Andrej Medved, kustos Obalnih galerij.

KONCERTNI VEČER Z USTNO HARMONIKO IN KITARO

ČRNOMELJ - V soboto, 7. septembra, bo ob 20.30 v župnijski cerkvi v Črnomlju koncertni večer z ustno harmoniko in kitaro. V okviru prireditve Poletje v Črnomlju bosta nastopila Vladimir Hrovat (ustna harmonika) in Igor Saje (kitara).

• Nič ni ljudem bolj tuje kot tišina, modrost in prijaznost. (Crowley)

• Nič bistrega ni v tem, če si zabiti. (Matlock)

Bienale do konca septembra

NOVO MESTO - V Novem mestu so konec junija odprli 4. bienale slovenske grafike Otočec - Novo mesto 1996. V Dolenjskem muzeju so tako še do konca tega meseca na ogled Goyeve grafike, dela avstrijskih grafikov in dobitnika evropske velike nagrade Emila Vedove, predstavlja pa se tudi 47 slovenskih grafičnih razstavljalcev, med njimi Borčič kot nagrajenec izpred dveh let. Gre torej za prerez najboljšega, kar je bilo na področju grafične umetnosti narejenega v zadnjih dveh letih. Tudi zato je zaželeno, da bi si razstavo ogledalo čimveč ljubiteljev te umetnosti. In kako je z obiskom? 3. bienale slovenske grafike si je ogledalo 2500 obiskovalcev, četrtega pa do sedaj približno 300. V recepciji muzeja so povedali, da se pozna poletni čas dopustov in da zadnji mesec pričakujejo večji obisk, ki so ga napovedale že tudi nekatere šole. Velja pohiteti, kajti taka priložnost nas čaka spet šele čez dve leti.

bienala bi bilo prav gotovo potrebno nekaj več narediti v odnosu ljudi do samega mesta. "izkoristiti" šolarje, ki prihajajo od drugod ter navezave mesta s širšim slovenskim prostorom in tujino. Za promocijo bi lahko veliko naredila podjetja, ki poslujejo s tujci, pa na primer tovarna Krka z zdraviliškim turizmom itd."

MIRANDA DUGA, zaposlena na Oddelku za mladino Knjižnice Mirana Jarca iz Novega mesta: "Prav gotovo bienale prispeva k pestrejši kulturni ponudbi Novega mesta, ki že sicer ni slaba. Menim, da naše mesto potrebuje take prireditve, za boljši obisk ne le bienala, ampak vseh kulturnih dogodkov, pa bi morali več narediti že v šoli. Na letošnjem bienalu so mi najbolj segle do srca grafike Emilia Vedove, ki na svoj način opozarjajo na grozote vojne. Upam, da ne zama-

MAJA MURGELJ, bodoča študentka iz Straže: "Umetnost imam zelo rada in si vedno z veseljem ogledam razstave ipd. Prav greh se mi zdi, da si ne bi ogledala letošnjega grafičnega bienala, saj je toliko vrhunskih del zbranih na enem kraju, in to prav v Novem mestu. Čeprav vseh umetnin sploh ne razumem (če je to sploh smisel ustvarjanja), je prav zanimivo videti te grafike. Najbolj sem bila navdušena nad slovenskimi, saj so bolj vedre."

FRANCI SALI, urednik Dolenjske založbe iz Vavte vasi: "Letošnjega bienala si še nisem ogledal, bom pa to do konca meseca gotovo storil. Podpiram to, da so projekti nacionalnega pomena razporejeni po krajih izven Ljubljane. Za boljši obisk

TADEJ TURK, dijak Gimnazije Novo mesto, iz Straže: "Sem eden od dveh vodičev na bienalu, ki sprejemam obiskovalce in jim povem tudi nekaj osnovnih stvari o razstavi. Zanimivo in žalostno po eni strani je, da pride manj domačinov kot ostalih. Letošnji bienale so si ogledali že tudi Španci, Francozi, Italijani itd. Meni je razstava zelo všeč, predvsem postavitev, in menim, da bi si jo morali ogledati vsaj vsi novomeški srednješolci. Gimnazijci bomo gotovo prišli!" L. MURN

KABARET "ARABELA" ODPADE

NOVO MESTO - ZKO Novo mesto obvešča, da zadnji letošnji Novomeški poletni večer Kabaret Arabela v petek, 6. septembra, na grmskem gradu odpade zaradi bolezni Vite Mavrič. Prosi za razumevanje in zraven sporoča, da je predstava prestavljena verjetno na oktober.

ZAKLJUČENA POLETNA ŠOLA ZA UČITELJE ANGLEŠKEGA JEZIKA

LJUBLJANA - V petek, 30. avgusta, se je zaključila tradicionalna poletna šola za učitelje angleškega jezika, ki jo skupaj organizirata Zavod RS za šolstvo in Britanski svet v Sloveniji. Udeležence in predavatelje je nagovoril minister za šolstvo dr. Slavko Gaber. Na teh vsakoletnih tedenskih seminarjih posredujejo tuji strokovnjaki slovenskim učiteljem svoje znanje in izkušnje pri poučevanju angleškega jezika, tako da so take oblike sodelovanja zaželjene tudi v prihodnje.

Orkester iz 95 godbenikov

V Trebnjem se je s koncertom predstavil Slovenski mladinski orkester, ki je taboril na Čatežu

TREBNJE - ZKO Slovenije in ZKO Trebnje sta konec avgusta organizirala 15. tabor mladih godbenikov iz Slovenije in zamejstva. Tabora se je udeležilo 95 godbenikov, starih od 12 do 20 let, iz Slovenije in zamejstva (od tu kar 31), in je od nedelje, 24. avgusta, pa do sobote, 31. avgusta, potekal v Centru za šolske in obšolske dejavnosti na Čatežu pri Trebnjem. V petek, 30. avgusta, so mladi godbeniki na svojem koncertu v trebnjskem Domu kulture obiskovalcem pokazali, kaj so se naučili. Navdušenje in zadovoljstvo je bilo obojestransko. Pripravili so koncertni program s slovenskimi in tujimi glasbenimi deli, predavatelji na taboru pa so bili: Igor Teršar iz Trebnjega, Simon Robinson in

Drago Rošker iz Maribora ter Josip Mihelčič in Vlado Brlek iz Ljubljane. Ker je bil orkester številčen, je prostor za vaje ponudila gostilna Ravnikar na Čatežu. Sicer pa so mladi dobro izkoristili tudi prosti čas za razne športne igre na turistični kmetiji Obolnar, kjer je lepo urejen bazen in peščeno igrišče za odbojko. Na zaključnem koncertu, ko je program povezovala Zvonka Falkner, je Vladimir Brlek, "srce in duša" tabora, največjega projekta izobraževanja v ljubiteljski dejavnosti pri nas, povedal, da tabor skoraj vsako leto poteka v drugem kraju in da so zadovoljni, da se je ZKO Trebnje v Igorjem Teršarjem rad odzval njihovem vabilu.

L. MURN

Z NASTOPA V TREBNJEM - Slovenski mladinski orkester s 95 mladimi godbeniki

Prireditve ob 250-letnici Gimnazije

Novomeška Gimnazija pripravlja v jubilejnem letu številne prireditve in srečanja - Izid zbornika in spominske znamke - Številne razstave - Seidlova geološka zbirka itd.

NOVO MESTO - Gimnazija Novo mesto bo svojo 250-letnico obstoja praznovala v delovno-prazničnem vzdušju, saj bo vse šolsko leto potekala celovita obnova stare gimnazijske stavbe in bo pouk potekal v šmihelskem Centru, vse leto pa se bodo vrstile tudi številne prireditve, srečanja in slovesnosti - prva bo že v petek, 6. septembra, ko bo promocija spominske znamke. O pripravah nanje je spregovorila ravnateljica šole Helena Zalokar.

Veliko dela je prav gotovo zahteval jubilejni zbornik "250 let Gimnazije Novo mesto" avtorja dr. Aleša Gabriča. Zbornik bo vseboval zgodovinski pregled, najvažnejše dosežke zadnjih 25 let s področja znanosti in raziskovanja, športa, kulture, zgodovino šolske knjižnice, seznam vseh ravnateljev in profesorjev ter maturantov od 1971-1996. Izšla bo tudi jubilejna izdaja šolskega glasila Stezice, v katerem bodo objavljena osebna rzmišljanja sedanjih in bivših profesorjev in gimnazijcev ter prispevki umetnikov, znanstvenikov in javnih delavcev, ki so izšli iz novomeške gimnazije. Na primeren način - s postavitvijo Seidlove geološke zbirke, bodo počastili spomin na nekdanjega dijaka te šole in velikega geologa, seizmologa, meteorologa in botanika prof. Ferdinanda Seidla ter na dolgoletnega profesorja te gimnazije prof. Viktorja Fabiana. Razstava, ob kateri bo izšel tudi katalog, bo postavljena v prostorih šole, zato bo zbirka postavljena prihodnje šolsko leto.

Ob jubileju bo Gimnazija poleg slavnostne akademije, proslave in družabnega srečanja oktobra organizirala sejo nacionalne kuriku-

larne komisije in kurikularne komisije za gimnazijski program z delovnim naslovom "Vizija razvoja srednjega šolstva s posebnim poudarkom na razvoju in vlogi gimnazij" in znanstveni simpozij "Zgodovina srednjega šolstva na Dolenjskem". V Dolenjskem muzeju in še drugih prostorih bodo na ogled številne razstave, in sicer o 250-letnici Gimnazije Novo mesto (razstava arhivskega gradiva in eksponatov iz Slovenskega šolskega muzeja), razstava starih razglednic Novega mesta z gimnazijskim poslopjem, s katero želijo prikazati spremembe in razvoj objekta z okolico, ter razstava znamk oblikovalca Božidarja Jakca (tudi spominska znamka). Kulturno društvo Gimnazije Novo mesto bo razstavilo glasilo Stezice, fotografije filmskega krožka, tudi z raznih prireditve ter proslav. V času razstav bodo predvajani filmi, ki so jih posneli člani filmskega krožka, ter posnetki nastopov gledališke skupine "Teater 250". Svoje delo in dosežke bo z razstavo priznanj, pokalov ipd. predstavilo šolsko športno društvo, ki sodi med najuspešnejše v Sloveniji. Potek pouka in dejavnosti na različnih področjih bo pripravilo društvo Mladi znanstveniki in raziskovalci, na ogled

"VSE ZA ŠOLO" - Teden dni je na novomeškem Glavnem trgu potekal sejem "Vse za šolo" in "Boljši sejem rabljenih učbenikov", ki ga je kot že nekaj let pripravila ZPM Močje Novo mesto. Tako so si mladi lahko že zadnje počitniške dneve izmenjali že rabljene knjige ali pa si kupili nove potrebščine ter se tudi na ta način pripravili na šolo. Na sejm, ki je bil večih boljše, drugje slabše obiskan, pa se je našlo marsikaj drugega: glasbene kasete, razna oblačila ipd. (Foto: L. Murn)

POTA IN STRAN POTAT

dežurni poročajo

VIKEND PRIVABIL VLOMILICA - V času med 18. in 23. avgustom je neznanec vlomil v vikend hišo Janeza Noseta iz Predstruge v Dolenjem Kotu pri Dvoru. Odnasel je več tehničnih predmetov, nekaj stanih, svinjsko šunko, domače klobase, konzerve, žganje, pivo in še kaj v skupni vrednosti 50 tisočakov.

GRANATI IZ DRUGE SVE-TOVNE VOJNE - V četrtek, 29. avgusta, je 22-letni K. M. z Blance na policijsko postajo Sevnica prinesel dve granati brez vzgalnika, ki sta bili močno korozirani. Granati sta iz druge svetovne vojne.

VLOMIL V HIŠO - V avgustu je neznanec vlomil v hišo 57-letnega B. B. iz Brezja. Odnasel je glasbeni stolp, zvočnika, zračno puško, nože, denar, dodatek za klaviature, ojačevalce, več električnih podaljškov, čevlje in še nekaj stvari v skupni vrednosti okoli 400 tisočakov.

SMUČIŠČE TUDI POLETI PRIVLAČNO - Neznanec je avgusta vlomil v brunarico na zadnji vlečni smučarskega centra na Gačah, ki je last Zdravilišča Dolenjske Toplice, SRD Rog. Storilec je odvil vijake na kovinski mreži na oknu brunarice in stopil v notranjost. Odnasel je dva elektromotora, kable in razno orodje v skupni vrednosti 100 tisoč dolarjev.

OB DENAR IN CIGARETE - V noči na petek je neznanec vlomil v gostinski lokal Metuljček v Sevnici. Odnasel je denar in cigarete, lastnika pa je oškodoval za okoli 140 tisoč dolarjev.

POREZAL SE JE - V sredo, 28. avgusta, ob 17.20 se je na gradbišču trgovine Mercator na Kandijski cesti v Novem mestu poškodoval Marjan Z. iz Slovenske Bistrice. Pri montaži steklene stene se je odlomil kos stekla, padel Marjanu na roko in ga porezal.

KOGA MOTILO OGLEDALO NA KRIŽIŠČU V KOSTANJEVICI? - Varnost v križišču pri slašičarni v Kostanjevici že dolga leta bolj ali manj uspešno rešuje ogledalo. Prejšnjega so pred časom zamenjali z novim, ki pa je že od vsega začetka očitno nekemu močno napoti. Če so v začetku neznanec ogledalo vztrajno obračali na vse možne strani, se je ogledala bolj grobo lotil sredi avgusta nek motorist, ki je med vožnjo vanj vrgl trši predmet. S tem ni pokazal, da dobro cilja, pač pa je svojo nizko kulturo in nesramnost.

KRONIKA NESREČ

STAL NA TRAKTORJU IN PADEL - V torek, 27. avgusta, ob 12.35 je Jože V. iz Mihovce peljal traktor od Sentiernje proti domu. Ko je peljal skozi Roje, je Simon C., ki je stal na traktorju, padel na vozniče in se lažje poškodoval.

PREHITRO V OVINEK - V četrtek, 29. avgusta, ob 14.55 je Vanja V. iz Metlike vozil osebnim avto po regionalni cesti iz Črnomlja proti Metliki. V tako imenovanem Gavgen hribu je v levem

Dolenjski Romi razgrajali kar na Gorenjskem

Obračunali z nožem

BREZJE - Romi iz Novega mesta in okolice so v soboto, 31. avgusta, pred baziliko Marije Pomagaj na Brezjah, kjer je bilo zahvalno romanje ob nedavnem papeževem obisku, poskrbeli za množičen pretep, v katerem sta bila huje poškodovana dva izmed udeležencev: Boris B., ki je prestregel konico noža v trebuh, in Silvo K., ki je dobil vreznino v prsi. Oba se zdravita v jeseniški bolnišnici, Dušana B. pa so zaradi lažjih poškodb odpeljali v zdravstveni dom Kranj.

Romanja se je udeležilo več kot 5 tisoč romarjev, med njimi je bilo tudi več skupin Romov. Kot smo izvedeli na UNZ Kranj, so policisti in kriminalisti ugotovili, da so se okrog 20. ure pred Turkovim bifejem mudili tudi novomeški Romi. Duško B. iz Belokranjske ulice in Roman T. iz Birčne vasi, ki sta prišla na Brezje s peugeotom, sta na parkirišču poslušala avtoradio, tega pa nista prenesla Silvo K. in Boris B. iz Šmihele, ki sta tam igrala na harmoniko. Vnel se je prepir o tem, katera glasba bo igrala, prepir pa je skušala pomiriti lastnica bifeja. Razgreteži so se nato odpeljali k seniku, kjer so se nočne grožnje nadaljevale. Očividci vedo celo povedati, da so Romi obračunali s steklenicami, eden naj bi imel v roki manjši nož, policisti pa so nedaleč stran našli tudi sekirico in cev. V množičnem pretepu sta ju skupila tudi avtomobila. Silvo naj bi udaril Duška s steklenico po glavi, on pa naj bi se branil z nožem.

Devetdeset let že "Na pomoč!"

Ob 90-letnici PGD Črmošnjice pri Semiču so podelili občinska in republiška priznanja - Veselica po 11 letih

ČRMOŠNJICE PRI SEMIČU - Drugo najstarejše gasilsko društvo v občini Semič GD Črmošnjice je v soboto, 31. avgusta, praznovalo 90-letnico ustanovitve z gasilsko veselico, ki so jo v vasi pripravili po enajstih letih. Še prej je bil po vasi svečan sprevod 10 praporov, 92 udeležencev iz 10 gasilskih društev, in sicer s Črešnjevca, Uršnih sel, Stranske vasi, Podturna, Rožnega Dola, Kota Brezje, Štrekljevca, Semiča, Gradnika in Krvavškega Vrha. Spremljala jih je gasilska godba iz Predgrada.

Na krajši slovesnosti so sodelovali Anton Strah, delegat Gasilske zveze Slovenije, semiški župan Janko Bukovec, direktor Gozdnega gospodarstva Novo mesto, poslovne enote Črmošnjice - Alojz Puhan, predsednik PGD Semič Alojz Drganc, predsednik PGD Črmošnjice Drago Zupančič in predstavnik Gasilsko-reševalnega centra Novo mesto. Na proslavi sta voditeljici programa na kratko predstavili kroniko delovanja društva. Pobudnik ustanovitve društva leta 1906 je bil župnik Jakob Lebar, ob ustanovitvi pa je društvo štel 31 članov. Do začetka druge svetovne vojne je društvo bolj ali manj uspešno delovalo, potem pa se je začelo veliko odseljevanje Kočevjarjev, med vojno je zgorela lesena orodjarna, gasilni dom pa je služil predvsem za vojaške namene. Leta 1942 je 12 članov na novo registriralo društvo in počasi se je začel napredek - priseljevanje ljudi, nabava opreme, adaptacija gasilskega doma ipd. To je črmošnjiškim gasilcem dobro uspelo ob pomoči in sodelovanju Gozdnega gospodarstva. Društvo ima sedaj 47 članov, veliko mladih, in nasploh predstavlja gonilno silo v vasi. V gasilskem domu so obnovili dvorano, ki služi kot večnamenski prostor.

Najzaslužnejšim so ob tej pri-

ložnosti podelili tudi priznanja. Občinsko priznanje 3. stopnje sta dobila Anton Erič in Rober Rogelj, državno gasilsko odlikovanje 3. stopnje pa Slavo Vukojevič, Albin Šprogar in Ivan Hrvat, gasilsko plemenico 3. stopnje Drago Zupančič, gasilsko plemenico 1. stopnje PGD Črmošnjice.

L. MURN

V Kočevju reda in miru ni

Kako zagotoviti, da bomo lahko živeli v miru brez izgrediv skupinic mladoletnikov?

V Kočevju zaradi kolesarjev in motoristov ni varno hoditi po pločnikih. Prav tako ni prizaneseno vrtninam na vrtovih, pogosto so namreč tarča tatičev. Od Cankarjeve proti Kolodvorski nepridipravi lomijo palice, storilci pa so znani: mladina. Dolžnost staršev je, da vse to prepreči in mladino pravilno vzgaja. Na takšne izgrede bi morali opozarjati tudi v šolah. V nasprotnem primeru bi bilo prav, da bi dali policiji večja pooblastila, da bo lahko ukrepala. V prejšnjem režimu je bil javni red in mir zajamčen. Prav tako so morali biti v zimskem času pločniki očiščeni do 7. ure zjutraj, tako je določal odlok o javnem redu in miru.

Kot upokojeni bivši uslužbenec RSNZ SRS in kasneje delavec v upravi SO Kočevje ugotavljam, da bo potrebno nujno sprejeti strožje ukrepe proti mladini, če se stanje ne bo normaliziralo. Da ne bo pomote: ni vsa mladina tako pokvarjena, gre le za skupino razgrajčev, ki nam kvarijo ugled in se norčujejo tudi iz policije. Za nas vse je sramotno, da jim dopustimo takšno obnašanje. Sodnik za pre-

krške bi jim moral izreči stroge kazni, ki bi morale veljati tudi za odrasle. In ker je nedostojno vedenje največkrat posledica pitja, bi morali po gostilnah spoštovati načelo, naj se vinjenim osebam ne toči alkohol, mladoletnikom pa sploh ne. Javni red in mir morata biti zajamčena po vseh predpisih in zakonitih določilih.

IVAN RAZPOTNIK
Kočevje

NAMESTO DENARJA BATINE

KANIŽARICA - V torek, 27. avgusta, med 11. in 12. uro sta v gostišču Platana v Kanižarici pri Črnomlju Jože in Danijel T. pretepla Jožeta D. iz Kanižarice, ker jima ni plačal za delo, ki sta ga opravila pri njem. Kršitelja bosta predlagana sodniku za prekrške.

Novomeški Biro 5 spet buri duhove

Preiskava še ni končana, zato uradnih informacij še ni, na številna očitanja pa obtoženi odgovarjajo, da gre za neresnico - Zoper novinarja Dela celo tožba

NOVO MESTO - Tako kot aprila letos, ko se je več kot en mesec samo šušljalo, da se v novomeškem podjetju Biro 5 (ki sodi med najuspešnejša slovenska podjetja!) nekaj dogaja in da so policisti opravili več hišnih preiskav, čemur je po daljšem molku uradnih služb le prišla v javnost uradna informacija o ovadbah dveh osumljencev zaradi ponarejenih listin, s katerimi naj bi Biro 5 kupoval snov za izdelavo heroina, je te dni spet zašumelo. A ne le v Novem mestu, tudi v Ljubljani, saj naj bi bila po nekaterih navedbah vmešana tudi Novomeščanka Mojca Osolnik, šefinja kabineta predsednika vlade.

Zadevo obravnavajo na oddelku za gospodarsko kriminaliteto pri MNZ v Ljubljani, in ker je preiskava še v teku, uradnih informacij še ni, na naše vprašanje pa so zanikali tudi, da bi novinar Dela Žarko Hojnik dobil kakršnokoli informacijo pri njih. Tam smo slišali še, "naj sam poje, kar je zakuhal". Njegovo pisanje je naletelo na oster odziv odvetnika Biroja 5 Milana Krstiča, ki je na "veliko število neresničnih trditvev" na začetku odgovoril z enim stavkom: "Pišete neresnico in namerno škodite družbi Biro 5, d.o.o., Novo mesto."

Po obtožbah naj bi Biro 5 v času embarga v Zvezi republiki Jugoslaviji kupoval baker, kar direktor Jože Papič zanika, saj so dobili baker kot kompenzacijo za nabavo surovin za cigarete od Makedonije tobaka. Carina je po njegovih besedah blago zadržala, ne pa zasegala, kasneje pa ugotovila, da so dokumenti o nakupu bakra ustrezni. Prvemu nakupu je sledil drugi, in ker je ta pošiljka dolgo ležala na carini, je Biro 5 prosil za posredovanje več pomembnejših služb, pisno se je obrnil tudi na kabinet dr.

Drnovška in tam zaposleno Mojco Osolnik, sicer Novomeščanko, v stanovanju katere so v času njene uradne poti v Pariz kriminalisti opravili hišno preiskavo. V tem stanovanju se je namreč večkrat (kot poslovni partner ali pa kot intimnejši prijatelj, kot zatrjujejo nekateri) mudil eden od zaposlenih v Biroju 5, Andrej Kranjc.

Po besedah odvetnika Milana Krstiča je poreklo spornega bakra preverjala tudi Gospodarska zbornica Slovenije in ugotovila, da ni sumov, da blago spada pod embargo. "V dopisu GZ 8. marca lani je navedeno, da Biro 5 ni edini uvoznik navedenega blaga ter da je blago proizvedeno v tovarni kablov Negotino." Krstič je pričakoval, da bodo pristojni organi zadevo reševali strokovno in nepristransko, vendar se to ni zgodilo in je zadeva z bakreno žico še vedno v obravnavi pri Okrožnem sodišču v Novem mestu. Avtor članka v Delu tudi

trdi, da naj bi Jože Papič naročil izdelavo ponarejene poslovne dokumentacije ter da si je z očitno lažne poslovne listine pridobil brezobrestno gotovinsko bančno posojilo, kar Krstič zanika.

"Če bi družba Biro 5 imela močne zbotre", bi bakrena žica že zdavnaj prišla v prave roke. Očitno je, da ima močne botre nekdo drug, ki že dalj časa uspešno ovira poslovanje Biroja 5," meni Krstič, ki v odgovoru na Hojnikov članek dodaja, da bodo "zaradi vseh neresničnih in žaljivih trditvev zoper novinarja vložili zasebno kot tudi odškodninsko tožbo", odvetnik pa bo v imenu svoje stranke sprožil še postopek pred častnim razsodiščem novinarjev Slovenije.

Ne mislimo soditi o zadevi na podlagi govorice. Ali gre za predvilojni boj in poskus kompromitiranja, kakršnih bo v tem predvilojnem času še precej, kot preiskavo in obtožbe na račun šefinje kabineta ocenjuje predsednik vlade dr. Janez Drnovšek, ali za resnično afero in tihotapske zveze, naj bi pokazala preiskava, za katero je pravzaprav že čas, da bi postregla tudi s kakšnimi konkretnimi dejstvi.

T. GAZVODA

Afera Biro 5 dobiva celo mednarodne razsežnosti, saj so članek iz Dela tendenciozno prevzeli vsi pomembnejši hrvaški in srbski časopisi, ki poudarjajo vpletenost same slovenske vlade, zato se direktor Biroja 5 Jože Papič sprašuje, kako lahko pridejo v javnost takšne nepreverjene informacije, ki konec koncev ne škodijo le podjetju, pač pa tudi državi. "Tako se Slovenija sama postavlja v vlogo dežurnega krivca za kršenje embarga (če bi za to že šlo), čeprav bi morala za to odgovarjati kakšna druga država. Ker smo dolžni Združenim narodom prijaviti vsako kršitev, česar Slovenija sedaj ni storila, dajemo torej vtis nepravne države, ki ne igra po pravih mednarodnih prava," je dejal Jože Papič in dodal, da se je enako zgodilo tudi v primeru kemikalij. "Namesto da bi nemška multinacionalka prevzela krivdo za malomarnost pri trgovanju, se zopet Slovenija pojavi kot dežurni krivec in si preko pisanja pri sosedih o trgovanju s substancami za heroin dela medvedjo uslugo, kdo bo odgovarjal za takšno kompromitiranje države Slovenije?"

ČRMOŠNJIŠKI GASILCI SO PRAZNOVALI - Po sprevedu skozi vas se je 92 gasilcev zbralo na proslavi za gasilskim domom, kjer je kasneje na veselici obiskovalce zabaval ansambel Ivana Puglja. (Foto: L. M.)

Avtomobili na udaru

Štirje Stražani v eni noči vlomili v štiri avtomobile, iz njih odnašali radie in zvočnike

STRAŽA PRI NOVEM MESTU - Osumljeni David P., Zdenko D., Dragomir T. in Franci K., vsi iz Straže pri Novem mestu, so se v soboto, 24. avgusta, med 4. in 5. uro zjutraj pripeljali na parkirišče diskoteke Dolenjka v Bršljinu v Novem mestu. Tam so vlomili v yuga, ki je last Mateja T. iz Ljubljane, in iz njega odnesli štiri zvočnike s polico vred. Potem so mladeniči krenili še na parkirišče v Ulici Slavka Gruma v Novem mestu in se spravili na yuga, ki je

last Aleksandra B. iz Dolenjskih Toplic. Tudi tu je David P. z navadnim cilindričnim ključem odprl vrata prtljažnika in odtrgal leseno, doma narejeno polico prtljažnika, na katerem so bili montirani trije zvočniki. Skupaj s kablji je polico z zvočniki spravil v svoj avto, lastnika pa oškodoval za 35 tisočakov.

Fantom je zadišal tudi hrošč kabrio, last Janeza Š. iz Novega mesta, ki je bil na istem parkirišču. David je odrinil del platnene strehe, z roko segel v notranjost in sprostil zatič vozniških vrat ter vstopil. Iz armaturne plošče je potegnil avtoradio ICS in ga odnesel v svoje vozilo, kjer so ga čakali prijatelji, lastnika hrošča pa je oškodoval za 18 tisoč dolarjev. Fantje so nato krenili še na parkirišče v Kočevjarjevi ulici v Novem mestu, kjer je imela Irena K. iz Novega mesta parkirano katrco. David je na silo odrinil pomično steklo okna vrat in odprl vrata. Iz armaturne plošče je potegnil avtoradio Pioneer in ga prinesel v avto k prijateljem. Za tatinski pohod so izvedeli tudi policisti in ga preprečili.

NASPROTI POLICIJSKE POSTAJE - Sedež podjetja Biro 5

Velika Rogova nagrada Urošu Murnu

Novomeška Krka je - kot že dvakrat dozdaj - zmagala na Veliki nagradi Roga v Ljubljani - Brez italijanskih profesionalcev - Med st. mladinci slavil rogovec D. Mrvar

LJUBLJANA - Uroš Murn, kolesar novomeške Krke, je zmagovalec Velike nagrade Roga, s tem pa je Krka - tako kot dozdaj že dvakrat na tej Rogovi veliki prizkušnji - spet ugnala vse tekmece vključno z organizatorjem Rogom. S 3. mestom se je dobro odrezal tudi veteran Sandi Papež, Murnov klubski kolega.

Kot je po tekmi povedal 21-letni krkaš Murn, je začel to tekmovanje poln moči in optimizma. Pokazalo, da je tudi v resnici dobro pripravljen, in je, kot rečeno, z izvrstno vožnjo dosegel svoj največji uspeh, odkar vrtil pedale v članski ekipi.

Murn je za zmago izkoristil zadnjih 300 metrov 18 kroga 151-kilometrsko progo na Brdu pri Ljubljani. Odločilno premoč nad drugimi tekmovalci pa je pokazal kakih 100 metrov pred ciljem, ko je za njim ostal tudi Italijan Dallavalle, ki se je na koncu moral zadovoljiti z 2.

mestom. Na dirki v Ljubljani, ki je veljala za Zlato kolo tovarne Rog, so zaradi nastopa na neki domači dirki "manjkali" poklicni tekmovalci italijanske Cantine Tollo-Co.Bo. Na Veliki nagradi Roga pa je vozil

- **REZULTATI VELIKE NAGRADE ROGA: ČLANI - 1. Murn (Krka) 3:39:37; 2. Dallavalle (De Nardi, Italija); 3. Papež (Krka); 4. Hauptman (Rog); 5. Valjavec (Sava); 6. Pintarič (Rog), vsi v času zmagovalca; 7. Ravbar (Krka) itd. ST. MLADINCI - 1. D. Mrvar (Rog) 3:44:30; 2. M. Gnezda (HIT Casino); 3. S. Mrvar (Rog), oba v času zmagovalca; 4. Šilar (Sava) 0:28 itd.**

Gorazd Štangelj, ki je tokrat nastopil za novomeško Krko, sicer pa tekmuje tudi za italijanski klub.

Letošnjo dirko na Brdu stejejo med zanimivejše, za kar so poskrbeli tekmovalci tudi s hitro vožnjo. Zlasti je nadušil zadnji krog, ko je bil zaradi menjav v vodstvu izid tekme še vedno negotov. Prireditev ni minila brez prask: v 14. krogu je

padel Hvastija, ki pa se k sreči ni hujše poškodoval.

V skupini starejših mladincev je dosegel najboljši čas Darko Mrvar, tekmovalac Roga.

V PRILIPAH SLOVENCEM LE ENA ZMAGA

PRILIPPE - AMD Brežice je v soboto, 31. avgusta, na motokros stezi v Prilipah organiziral motokros za pokal Alpe - Adria v superkrosu v razredih do 80, do 125 in do 250 ccm. V kategoriji do 80 ccm je zmagal Tadej Korošak, v kategoriji do 125 je bil najboljši Slovenec Aleš Roznam na 3. mestu; v kategoriji 250 ccm je zmagal Jani Sitar; v super finalu 125 in 250 je bil Aleš Roznam, najboljši Slovenec, na 3. mestu. V super crossu 80 ccm je Tadej Korošak zasedel drugo mesto, v super krosu 125 je bil Sašo Kragelj 2., v super krosu 250 ccm pa Damjan Pavkovič 4. V razredu 80 ccm je bila najboljša slovenska ekipa, v razredu 125 ccm so slovenski tekmovalci zasedli 2. mesto, prav tako v razredu 250 ccm.

Trebnje v znamenju mednarodnega badmintona

Domačini stavijo na Murna in Plahutnikovo

TREBNJE - Ob koncu tedna bo Trebnje v znamenju badmintona, saj bo mirnski badmintonski klub Tom že drugič zapored organiziral močan mednarodni mladinski turnir Tom Junior International. V športni dvorani OŠ Trebnje se bo v soboto in nedeljo pomerilo kar 150 mladih tekmovalcev iz sedmih držav, nastopili bodo tudi vsi najboljši slovenski mladinci. Nagradni sklad je 3.000 nemških mark, kar je za razmere v tem športu na mladinski ravni precejšen znesek.

V domačem klubu največ stavijo na Novomeščana Aleša Murna in Uršo Plahutnik. Oba sta v pretekli sezoni premočno osvojila prvi mesti na slovenski mladinski jakostni lestevici, z vrhunskimi rezultati pa sta se uveljavila tudi v mednarodni konkurenci. Organizacijo te mednarodne športne prireditve je podprlo več kot 40 podjetnikov, glavni sponzor pa je mirnska Greda.

M. Č.

Ljubiteljem motokrosa

Letos še ena dirka

SEMIC - Moto klub Semič je bil ustanovljen lani, šteje pa okoli 50 članov. Velika pridobitev za društvo so na novo trasirana motokros proga ter društveni prostori s pripadajočimi objekti, ki so potrebni za organizacijo dirke. Na stezi je bilo opravljenih veliko ur prostovoljnega dela, tako da se lahko danes pohvalimo z najsodobnejšo motokros progo v državi, kar je potrdila tudi strokovna komisija Avto-moto zveze Slovenije. Letos avgusta smo organizirali tudi mednarodno dirko za veliko nagrado Slovenije. Vrem je sicer skalilo zaključno slovesnost vendar to ni zmotilo najbolj zagrejenih navijačev, ki so bučno pozdravljali najboljše ob podelitvi pokalov priznanj.

Letos načrtujemo še eno dirko avtokrosu, ki bo septembra nekoliko preurejeni progi za motokros. Veliko smo storili tudi za varnost gledalcev, saj smo celo progo zavarovali z zaščitno mrežo. Skrbimo tudi za podmladek, da bomo imeli v bodoče kakovostne voznike tako na tekmovališču kot tudi na cesti. Kdor se želi pridružiti našim vrstam, je dobrodošel. Sedež klub je v Stranski vasi, za dodatne informacije pa pokličite tel. 67 270 ali 631.

BERNARD BUČIČ

ZMAGALA CESTA IN OSTALI

SELA PRI DOBOVI - Prvega turnirja v odbojki na mivki na novem igrišču na Selih pri Dobovi, ki sta ga pripravila športno društvo sela in Badminton klub Brežice, je nastopilo 16 trojk iz Posavja, Ljubljane, Šempetra pri Celju in sosednje Hrvaške. V finalu so Cesta in ostali z 12:2 in 12:3 premagali No Mercy, na tekmi za tretje mesto pa Tingl Panter s 15:12 Badminton klub Brežice.

TOKRAT ZMAGAL EMIL LUZAR

NOVO MESTO - Na rednem avgustovskem turnirju šahovskega kluba Novo mesto za razliko od prejšnjih mesecev ni zmagal Rudman, pač pa se je to posrečilo mojskstrskemu kandidatu Emilu Luzarju. Robert Rudman je bil tokrat drugi, Marjan Kastelic pa tretji. Nastopilo je 13 šahistov.

NOVOMEŠKIM NOGOMETAŠEM LE ZMAGE

V nedeljo, 1. septembra, je v 2. krogu 3. državne nogometne lige novomeški klub Radio Krka v Ljubljani z 0:6 premagal Ilirijo. Dva gola sta dala Gorazd Plevnik in Sandi Bracovič, po en gol pa Denis Perše in Janez Gruden. Mladinci novomeškega Elana so v 1. krogu 2. državne lige zmagali nad Taborom iz Sežane s 3:0. Kadeti Elana Novo mesto so v medobčinski nogometni ligi Ljubljana premagali Domžalčane z 0:3, starejši dečki pa Zagorje z 2:3. Mlajši dečki Elana Novo mesto so nogometša Šmartna premagali z 1:3.

JAMNIK DRUGI

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Lokostrelski klub Novo mesto in Krka Zdravilišča Šmarješke Toplice sta v soboto, 31. avgusta, organizirala lokostrelsko državno prvenstvo. V disciplini FITA 900 krogov se je pomerilo 62 najboljših lokostrelcev iz vse Slovenije. V slogu instinktivno je Milan Jamnik s Čateča ob Savi osvojil drugo mesto, Martin Fabjan iz Novega mesta pa 4. V slogu compound je med članicami Bernarda Lovrin iz lokostrelskega kluba Novo mesto zasedla 3. mesto, njena klubska kolegica Darja Sluga je bila 4. Med člani, kjer je tudi najhujša konkurenca, se je v slogu compound od domačinov najbolj izkazal Igor Franko z 12. mestom, Samo Senica je bil 16, Drago Peterlin 19, Božo Pirca pa 20.

NAVIJAČI!

NOVO MESTO - Vse, ki bi se želeli včlaniti v klub navijačev košarkarskega kluba Krka Novo mesto, se lahko v torek, 17. septembra, udeležite zbora, ki bo od 19. do 20. ure v bifeju Rezelj v športni dvorani Marof. Kdor se želi včlaniti, naj s seboj prinese sliko in 3 tisočake za članarino.

Pucelj zmagal na "Bergantu"

Uspeh mladega novomeškega tenisarja v Mariboru - Blaž Turk nastopil za reprezentanco

NOVO MESTO - Letos se uspehi mladih novomeških tenisarjev kar vrstijo, kar potrjuje pravilno začetno pot novomeškega kluba, ki se je pred leti osredotočil na delo z mladimi, ki sedaj v svojih kategorijah že dosegajo lepe rezultate, to pa vzbujajo upanje na uspešno bodočnost tudi kasneje v članski konkurenci.

Eden tistih, ki si to obetajo, je tudi Tadej Pucelj, ki je pred tednom v kategoriji do 12. leta v Mariboru zmagal na 35. Bergantovem memorialu, tekmovalcu, na katerem so nastopili vsi najboljši slovenski tenisarji v tej starostni skupini, pa tudi nekaj tujcev je bilo med njimi.

Tadej je bil postavljen za drugega nosilca in brez večjih težav se je uvrstil v finale, kjer je pre-

magal svojega velikega tekmece Velenjčana Nika Ivanoviča s 6:4 in 6:4. Na turnirju sta nastopila tudi Džorde Kesić in Nuša Žnidar ki sta po 4 zmagah v kvalifikacijah klonila v prvem krogu.

Na odprtem prvenstvu Slovenije za igralce do 14. leta je v Litiji Novomešan Miha Bende zaradi poškodbe izpadel v drugem krogu. Na enakem tekmovalcu v kategoriji do 16. leta sta se Primož Bende in Aleš Šantelj uvrstila v drugi krog.

Član novomeške Krke Blaž Turk se je kot član državne reprezentance do 14. leta udeležil ETA-turnirja v Kufsteinu v Avstriji. V prvem krogu je premagal devetega nosilca Poljaka Golaba, v drugem krogu pa izgubil z Nemcem Hegensternom. I. V.

V SOBOTO ODBOJKARSKI DAN

NOVO MESTO - Odbojkarški klub TPV Novo mesto organizira v soboto, 7. septembra, 4. mednarodni turnir za pokal Novega mesta. Poleg domačink bosta nastopili še ekipi z Reke in ATSC iz Celovca. Tekme bodo ob 11., 13. in 15. uri v novomeški športni dvorani.

Odmevna zmaga Boštjana Mervarja

V Avstriji na Tirolskem je na 240 km dolgi dirki Mervar zmagal, Papež pa je bil tretji - Martin Derganc drugi v Ivanič Gradu - V Ilirski Bistrici zmagal Gaber Gomišček

NOVO MESTO - 240 km dolga dirka v St. Johannu na Tirolskem je bila najdaljša enodnevnna dirka, na kateri so do sedaj nastopili kolesarji novomeške Krke, na njej pa je eden najboljših slovenskih šprinterjev Novomešan Boštjan Mervar dosegel enega svojih največjih uspehov. Njegovo zmago je s tretjim mestom dopolnil Sandi Papež.

Na štartu 240-kilometrsk preizkušnje se je zbralo kar 180 kolesarjev iz Avstrije, Švice, Danske, Ukrajine, Nemčije, Češke, Francije, Nizozemske, Kanade, Belgije, Kolumbije, Belorusije, Izraela in Slovenije, pred njimi pa je bilo šest 40 kilometrov dolgih krogov. Že kmalu po štartu so se za pobež odločili trije kolesarji, ob Poljaku in Švicarju je bil med njimi tudi krkaš Brane Ugrenovič. Njihov pobež je trajal celih 150 km, Krkini kolesarji, ki jim je tak razplet odgovarjal, pa so

složno pokrivali vse nadaljnje poskuse, da bi ubežno trojico ujeli. Njihovega pobeža je bilo konec dva kroga pred ciljem, takrat pa so se začeli številni, praviloma neuspešni poskusi, da bi si nekateri kolesarji pridobili prednost. Ob koncu predzadnjega kroga je to uspelo 8 kolesarjem, med katerimi sta bila tudi Papež in Mervar.

Kljub poskusom glavnine, da bi ubežnike ujela, so zdržali in do cilja ohranili vsaj minimalno prednost 5 sekund, zmagovalca pa je odločil siloviti sprint ubežne skupine, kjer je bil najmočnejši Boštjan Mervar, sprint pa se je ugodno razpletel tudi Save Bojan Zihertl, Novomešan za Sandija Papeža, ki je osvojil 3. mesto. V zaključnem sprintu glavnine se je izkazal še tretji krkaš Bogdan Fink, ki je bil drugi oziroma v skupnem vrstnem redu deseti. Vsi ostali člani novomeškega moštva, Uroš Murn, Bogdan Ravbar, Milan Eržen in Branko Filip, so na cilj pripeljali v sredini glavnine.

Preostanek krkiškega članskega moštva je prejšnji konec tedna nastopil na Hrvaškem na 140 km dol-

gi dirki v Ivanič Gradu, kjer je kolesarje precej motil dež. Na cilj so s polminutno prednostjo prvi prispeli 4 kolesarji. Zmagal je član kranjskega Martina Derganc je bil drugi, Ptujčan Gregor Zajc pa tretji. Krkin kolesar Pavel Šumanov je zmagal v sprintu glavnine in osvojil 5. mesto. Mladinci so tekmovali v Ilirski Bistrici. Med mlajšimi je zmagal Gaber Gomišček iz novomeške Krke, pri starejših pa Darko Mrvar iz ljubljanskega Roga, medtem ko je bil najboljši Novomešan Uroš Plankar na šestem, Jože Može pa na osmem mestu. I. V.

24. Lovrekov memorial Preventu

Zmaga Slovenjgrajčanov na turnirju treh prvotligašev (Krško in Lisca) in drugotligašev Radeče papir - Na 5. Šumejevem memorialu najboljši Rudar Trbovlje

SEVNICA - Po razburljvi končnici finalne tekme med Preventom in Krškim, so na sobotnem 24. Lovrekovem memorialu v športni dvorani sevniske osnovne šole zasluženo slavili Slovenjgrajčani, toda šele po streljanju sedemmetrovk. Nekdanji odlični vratar jugoreprezentance, simpatični Mirko Bašič, ki so ga ob koncu sicer razglasili za najboljšega vratarja turnirja (po našem mnenju bolj zaradi stare slave kot pa zavoljo tokrat prikazane igre oz. obrambi!), ni pri rezultatu 17:17 ubranil nobene sedemmetrovke, slovenski reprezentančni golman Strašek pa je bratoma Urbanč obakrat "zaklenil" vrata Preventa. Torej Prevent: Krško 19:17 (10:8).

Krčani so povedli z 2:0 in Slovenjgrajčani so jih lovili vse do rezultata 4:4; zatem pa so zamenjali vloge in so v izenačeni tekmi Krčani zaostajali za zadetek ali dva, trikrat izenačili, četrtič dobesedno v zadnji sekundi, imeli pa so celo priložnost za zmago v rednem delu tekme, a dveh ponujenih priložnosti niso izkoristili.

24. Lovrekov memorial se je pričel z derbijem dveh posavskih prvotligašev: Krčanov in rokometišev Lisce. Pobudo so imeli večji del tekme objektivno močnejši gostje, saj so domačini nastopili brez poškodovanega Blagojeviča, pa tudi domača vratarja nista bila ravno razpoložena. Ko se je "odprlo" Senici, ki je po vodstvu Krčanov v prvem polčasu ubranil nekaj nevarnih strel, so Sevničani, precej po zaslugi Simončiča, ki je vseh svojih 5 golov dosegel prav v prvem polčasu, celo dobili prvi del tekme z 9:8. Lisčani so vodili še nekaj minut 2. polčasa, zatem pa so prevzeli vajeti spet Krčani in zanesljivo zmagali z 19:17. Nova okrepitev (poleg Blagojeviča) iz ZRJ oz. iz Srbije - Mitro-

PREVENT PRED KRČANI - Velik prehodni pokal na 24. Lovrekovem memorialu so odnesli domov Slovenjgrajčani, izročil jim ga je predsednik IO RK Lisca Franc Ernestil (na posnetku desni).

Jeršičem in Levcem je premagalo Radečane s 27:22 (12:11). V tekmi za 3. mesto so Sevničani zlahka opravili z Radečani in jih v lažji trening tekmi porazili kar z 29:15 (11:7), predvsem zato, ker so gostje nastopili pravzaprav z drugo ekipo, vsekakor pa brez svojih ključnih mož.

Dopoldne je bil v isti dvorani 5. Šumejev memorial za dečke letnika 1981 in mlajše rokometiše, kjer je zasluženo zmagalo moštvo trboveljskega Rudarja, pred RK Lisco in trebanjskim Akripolom. Rezultati: Rudar-Akripol 16:15, Lisca-Rudar 20:24 in Lisca-Akripol 21:19. Za najboljšega igralca so razglasili Trboveljčana Daniela Dobravca, za vratarja pa domačina Matjaža Kravnjca.

P. PERČ

V BREŽICAH PRIČAKUJEJO OLIMPIJCE

BREŽICE - V sredo, 11. septembra, ob 14. uri bo na stadionu v Brežicah 12. mednarodni atletski miting Brežice 96, kjer poleg tujih tekmovalcev pričakujejo tudi vrsto državnih prvakov in letošnje olimpijce Igorja Primca, Renato Strašek, Alenko Bikar... ter udeležence mladinskega svetovnega prvenstva: Gregorja Kovaciča, Aleša Tobiča, Sonjo Rozman... Prijave sprejemajo do ponedeljka na fax št. (0608) 62-860.

OGLED TEKME V ŠPORTNEM PLEZANJU

NOVO MESTO - Plezalni klub Alp sport Novo mesto priredi v soboto, 7. septembra, "B" tekmovalcu v športnem plezanju za srednje kategorije. Ob 10. uri je pričetek tekmovalca za star. deklice in kadetince, ob 11. uri za star. dečke in ob 12.30 za kadete. Tekmovalce se bo odvijalo na umetni plezalni steni na Loki v Novem mestu. Tekmovalce je namenjeno promociji in popularizaciji plezanja na Dolenjskem, Vabljeni v čim večjem številu. (T. E.)

BORBENE IGRE V KANIŽARICI

ČRNOMELJ - Na kegljišču Rudarja v Kanižarici bo v soboto ob 16. uri prvi del prvenstva Dolenjske v borbenih igrah. Nastopile bodo ekipe Trebnjega, Novega mesta in Črnomlja.

KARATE

W. M. M. A. F. E. V.
WORLD MODERN MARTIAL ARTS FEDERATION
WELTVERBAND DER MODERNEN KAMPFSPORTARTEN
DACHVERBAND FÜR MODERNEN KARATE SPORT SEMI FULL CONTACT
KICK BOXING KUNG FU JORMEN WAFFREN SELBSTVERTEIDIGUNG ETC.

KARATE

ŠPORT ZDRAVJE REKREACIJA

- vpis novih članov
- program obrambe in zaščite
- program hitre psihofizične transformacije
- začetni in nadaljevalni program
- zdravniška kontrola
- tekmovalni in demonstracijski program
- individualni trening

Treningi so v:
ponedeljek, sredo, petek, od 17. do 19.30 v športni dvorani Marof (mala telovadnica)

Treninge vodi mojster športa Šemso Šehić — ŠESTI DAN

Skozi Langenhagen v Evropo

Langenhagen, biser na severu prostrane Nemčije, je mesto v silnem razvoju polno nasprotij. Je gospodarski center, predvsem pa letališko mesto. Preletavajo ga moderna letala, ki vzletajo in pristajajo na slavnem hannovrskem letališču, enem največjih na svetu. Na drugi strani pa mesto, ki je staro nekaj več kot trideset let, obdajajo močvirja in prostrani pašniki, na katerih se pasejo hanoveranci tudi pri nas uveljavljeni.

Langenhagen je moderno mesto s podeželskim utripom. In ravno to gospodarsko izjemno močno mesto se je pred desetletjem odločilo, da bo navezalo partnerske odnose z dolensko metropolo. Partnerstvo ne temelji na nekakšni enakosti in usklajevanju razlik, temveč priznava različnosti v vseh pogledih, saj sta partnerja prijatelja, ki si stojita ob strani v dobrem in zlem.

Želja po spoznavanju ljudi in sveta, predvsem pa nova srečanja s prijatelji iz Langenhagna, kot so Aute Lampe, kolešarska legenda; Fritz Rohn, učitelj na langenhagenski gimnaziji; Wolfgang Hesse, predstojnik urada za mladino in šport; Konrad Mossinger, predsedujoči Športne zveze mesta Langenhagen. Waltraud Krückeberg, županja mesta, in dr. Klaus Rosenzweig, direktor mesta, s številnimi drugimi znanci in prijatelji so naju to polje z devetipolletnim sinom Mitjo popeljali na pot v oddaljeno partnersko mesto Langenhagen, ki leži v hannovrskem okraju nemške zvezne dežele Niedersachsen (Spodnja Saška). Prijazni direktor gospodarske družbe Eminent z Dolenjih Kamenc Matjaž Žgavec nama je omogočil varno pot v kar 1200 km oddaljeno mesto s Hyundaiem coupejem, ki je prestal vse teste vzdržljivosti.

Partnerska pogodba

Novo mesto in Langenhagen sta prve medmestne stike navezala že leta 1986. Mag. Boštjan Kovačič kot predsednik

skupščine občine Novo mesto in takratni predsednik izvršnega sveta Ivo Longar, ki je med nemškimi partnerji izjemno cenjen sogovornik, sta obiskala Langenhagen in se s predstavniki mestnih oblasti dogovorila za sodelovanje. Nemška delegacija je Novo mesto obiskala v letu 1987, 28. oktobra 1988 pa sta mesti v Novem mestu svečano podpisali listino o partnerstvu, ki je obrodilo bogate sadove. Partnersko po-

Na vprašnicah v mesto napisne table seznanijo, s katerimi partnerskimi mesti sodeluje Langenhagen.

godbo so v sklopu praznovanj novomeškega občinskega praznika podpisali takratni predsednik občinske skupščine Novo mesto Franci Šali ter županja Waltraud Krückeberg in mestni direktor dr. Klaus Rosenzweig. Podpis partnerske pogodbe je nemški tednik Langenhagener Echo označil kot zgodovinski trenutek. In ni se zmotil. Partnerska pogodba ni ostala mrtva črka na papirju, svečanemu podpisu pogodbe so sledile številne izmenjave športnikov, gasilcev, tabornikov, kulturnih skupin in mladine.

Posebej uspešno se je razvilo sodelovanje na področju socialnega varstva, kjer sta zakonca Rudolph navezala in razvila tesne stike z Domom starejših občanov v Šmihelu. Poseben prispevek k medmestnemu sodelovanju sta prispevala tudi župana Novega mesta Marjan Dvornik in Franci Koncilija, ki je imel ob tridesetletnici mesta Langenhagen v mestnem svetu posebno čast, da je nagovoril mestne svetnike in okoli 600 povabljenec, ki so se udeležili svečanosti ob jubileju partnerskega mesta. Za uspešno sodelovanje med mestoma so poskrbeli tudi člani slovenskega društva v Langenhagnu "Krka", ki je letos proslavilo deseto obletnico obstoja in uspešnega dela. Skrb za naše zdomce, ki jo vodita Jože Zavec in Jože Klančar, sta v preteklih letih imela predvsem Matjaž Verbič in Boris Dular, ki predseduje občinskemu odboru za mednarodno in medobčinsko sodelovanje.

Langenhagen skozi čas

Zgodovina resnično mladega mesta Langenhagen - mesto si je pridobilo mestne pravice 1. marca 1959 - je zgodovina kraja, ki je imelo do začetka 20. stoletja značilen vaški značaj, šele v zadnjih desetletjih pa se je razvil v cvetoče mestno središče. Najstarejša pismena omemba

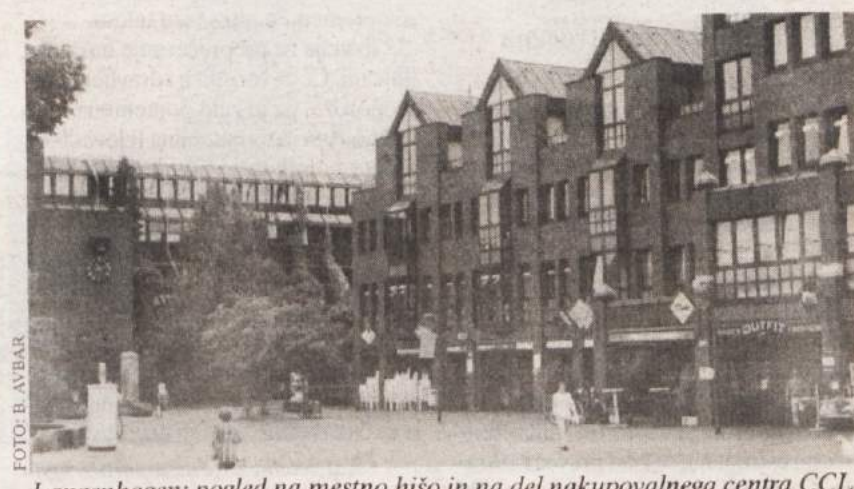
mesta Langenhagen je zabeležena na listini bratov von Ilten, s katero so leta 1312 za 500 bremenskih srebrnikov pridobili ozemlje mesta z zidano opečno hišo. Naselbina na območju današnjega Langenhagna pa je gotovo najmanj 100 leta starejša. Zgodovinar Helmut Plath je mnenja, da je bilo mesto Nienhagen - takšno ime je Langenhagen nosil vse do 16. stoletja - ustanovljeno med leti 1196 in 1248. V 14. stoletju je bil v mestu ustanovljen pokrajinski sedež, ki se je leta 1859 razvil v urad mesta Langenhagen. V 17. in 18. stoletju je bil Langenhagen s svojimi 300 prebivalci podeželska vas. Njegovi prebivalci so se ukvarjali z vzrejo konj in s prodajo šote. Kdo ne pozna iskrih hannoverancev? Pse z enakim imenom pa lovci še danes uporabljajo kot krvosledce. Lik konja je značilen simbol Spodnje Saške.

Industrijski razvoj mesta se je pričel z izgradnjo železniške proge Hannover-Viselhofede, ki je bila dana v promet leta 1890. V neposredni bližini železniške proge so nastale prve obrtniške delavnice, npr. steklarna Müller in tovarna tapet Norta. Nadaljnji razvoj kraja je sledil izgradnji pristanišča Brink na Srednjem kanalu leta 1916. Leta 1938 sta se združili občini Langenhagen in Brink v gospodarsko močno občino, ki je bila med drugo svetovno vojno 65-odstotno porušena. Po vojni so Langenhagen obnovili in med nemško ustavno reformo je pridobil samostojnost. Danes je Langenhagen moderno evropsko mesto.

Mesto se predstavi

Langenhagen, v katerem je deloval znameniti nobelovec Robert Koch, leži na severnem delu kraljevskega mesta Hannover, ki je glavno mesto nemške zvezne dežele Niedersachsen. Razprostira se na 72 kvadratnih kilometrih. V njem živi okoli 50.000 prebivalcev. Razdeljen je na pet mestnih delov: Engelbostel, Godshorn, Kaltenweide, Krähenwinkel in Schulenburg, ki so samostojne občine s svojimi krajevnimi župani. Najmarkantnejši objekt v Langenhagnu je znamenito hannoversko letališče. Vsako minuto na njem vzletajo in pristajajo potniška in tovarna letala. Večin poslovnežev, ki skozi celo leto obiskujejo največji industrijski sejem na svetu Hannover Messe, pot na sejem in domov vodi skozi Langenhagen, ki je sedež številnih gospodarskih družb. V Langenhagnu je sedež Toyote za Evropo, znamenita tobačna tovarna Reemtsma, tovarna ogrevalne tehnike Vaillant, tovarna dvigal Hiab... Na Adenauerjevi cesti se nahaja mestna hiša. Zanj je značilna moderna arhitektura, njena posebnost pa je, da se vsa vrata in okna z enega mesta odlepajo in zaklepajo z enim ključem, kar je pravi tehnološki čudež. Znamenitosti Langenhagna sta še Gozdno in Srebrno jezero, ki sta nastali iz nekdanjih gramoznic. V Langenhagnu je na Langenfortskem trgu znamenito hannoversko dirkališče za konje.

Zapis o Langenhagnu ne bi bil popoln, če bi pozabil zapisati, da je pri Langenhagnu eno največjih skladišč zemeljskega plina v Evropi, v katerem je uskladiščeno 200 milijonov kubičnih metrov ekološko neoporečnega plina. Posebno mesto zavzema tudi družba PolyGram, ki je prva v svetu patentirala CD kompaktno ploščo.

Langenhagen: pogled na mestno hišo in na del nakupovalnega centra CCL

Županja mesta Langenhagen, Waltraud Krückeberg, uspešna in priljubljena

Dr. Klaus Rosenzweig, direktor cvetočega mesta Langenhagen

Ob mestni hiši se razprostira tržnica, ki se nahaja v modernih zgradbah, posebej izstopa evropska tržna dvorana. Nedaleč stran je speljana podzemna železnica, ki mesto povezuje s središčem Hannovera. Langenhagen je prometno vozlišče in tudi šolsko središče. Za izobraževanje otrok in mladine skrbi več osnovnih, poklicnih in integriranih šol, gimnazija in posebne šole za invalidno in govorno prizadeto mladino. Čeprav je Langenhagen v neposredni bližini Hannovera, ima tudi svojo umetnostno in glasbeno šolo, s katero je novomeška glasbena šola pod vodstvom Zdravka Hribarja razvila pestro izmenjavo. Langenhagen slovi kot kulturni center, širom po svetu je poznan po svojem kulturnem festivalu, ki se imenuje Mimuse. V Langenhagnu domuje najstarejši nemški Rock'n Roll-Club. Langenhagen je po celem svetu znan po svojem pihalnem orkestru, ki je pravzaprav hišni orkester kraljevskega veličanstva Princeva von Hannover. Dirigent in glasbeni direktor pihalnega orkestra je Novomeščanom dobro znani skladatelj Ernst Müller, ki je s svojim orkestrom že nekajkrat koncertiral v Novem mestu.

Langenhagen premore dva plavalna bazena in ogrevano zunanje kopalnišče. V mestu je več športnih centrov. Z velikim zadovoljstvom sem si ogledal športni center I-SCL, ki so ga lani poimenovali po velikem prijatelju Novega mesta Walterju Bettgesu. Bettghes, po poklicu pravnik, je bil dolgo let župan mesta, v pokoj pa je odšel kot drugi predsednik hannovrskega finančnega sodišča.

Predstaviti mesto s številnimi obrabi in značilnostmi je silno težka naloga. V Langenhagnu sem bil vsaj petnajstkrat. Spoznaval sem ga z zemlje in iz zraka, spoznal sem tudi, da je Langenhagen pravi partner. Langenhagen je okno v svet. Skozenj bo mo vstopili v Evropo.

BOJAN AVBAR

STUDIJSOLO PETJA

Novomeščanka v Salzburgu

Ko je v Salzburgu zapela Habanero, je vse obnemelo. Strokovna komisija, ki je slišala peti že veliko dobrih pevcev, ni mogla prikriti svoje osuplosti. Kajti ko zapoje ta dolenski slavček, njegov glas predrami in prevzame vsakogar.

Dvaindvajsetletna Novomeščanka Irena Yebuah, nadarjena glasbenica in pevka, dolenskim in slovenskim odrom ni neznano ime. Skupaj s svojo sestro dvojčico, tudi uspešno glasbenico, je večkrat nastopila v novomeškem simfoničnem orkestru, s svojim glasom pa je dolga leta barvala tudi melodije skupine Copacabana. Žal so slovenski odri za tako nadarjene glasbenike pretesni, možnosti za nadaljnje izobraževanje in kariero pa precej manjše kot v tujini. Zato je lansko jesen na svojo sedemletno izobraževalno pot preko meja odletel še en slovenski slavček.

Mozarteum, visoka šola za glasbo in upodabljajočo umetnost v Salzburgu, je svetovno priznana glasbena šola, ki pod svoje okrilje sprejme le najboljše glasbenike in pevce iz vsega sveta. Da je Irena tudi med njimi, je na sprejemnem izpitu dokazala konec junija lani. Tako dobro je odpela težko operno arijo, da je po reakciji komisije takoj vedela, da je po sprejetu. To je bil res pravi uspeh, saj je to možnost dobilo le devet kandidatov od stotih.

Irena Yebuah prepeva od malih nog. "Ko sem bila majhna, so mi vedno prigovarjali, naj kaj zapojem, mene pa je bilo sram peti," pripoveduje Irena, ki se je najprej sedem let učila igrati flavto in pela v raznih pevskih zborih, kot pevka pa prvič samostojno nastopila v četrtem letniku gimnazije. Ravnatelj glasbene šole Zdravko Hribar ni skrnil svojega navdušenja. Irena, ki jo je sicer veselila arhitektura, je poslušala njegov nasvet in v treh letih končala štiriletno

srednjo glasbeno šolo v Ljubljani. V tem času je še bolj razvila svoje pevске sposobnosti in njena profesorica je začutila, da to dekle zmora še več. Naštudirali sta arijo Habanera iz opere Carmen. Gre za delo, ki so mu kos le izobraženi in izkušeni pevci. Toda ravno Habanera je bila njeno "skrivno orožje". "Strokovna komisija me je vprašala, kaj bom zapela. Ko sem omenila Habanero, so me presenečeno pogledali in rekli, naj poskusim le prvo kitico," se teh napetih trenutkov spominja mlada pevka. Po uvodnih taktih so člani komisije ostali brez besed. Dovolili so ji, da je arijo odpela do konca. Prvi letnik je končala več kot odlično. Njeni sošolci iz Švedske, Koreje, Kitajske, Avstrije, Čila, Nemčije ter profesorji zelo cenijo njeno petje. "Irena Yebuah v razredu profesorice Ingrid Mayr" je naziv, ki ga slišiš na Mozarteumu, kjerkoli Ireno omenjajo. Študentka solo petja mezzosopran zelo pohvali svojo profesorico, s katero ima dve uri samostojnega petja na teden. Poleg tega ima še eno seminarско uro z razredom in

Irena Yebuah

korepeticijo s pianistom. Ingrid Mayr svoji varovanki dopušča ustvarjalno, svobodno petje in lastno interpretacijo. "Peti moraš z dušo," ji svetuje. Vadita operne arije in samospelve v nemškem, francoskem, italijanskem ali angleškem jeziku. Obožuje francoske impresioniste, njena življenjska vloga pa je Carmen.

"Nič mi ni žal, da sem se odločila za operno petje in ne za pop sceno, kjer ti lahko ena pesem čez noč prinese slavo, samo da gre dobro v ušesa. S tovrstnim petjem se bom učila vse življenje. Vsakokrat, ko dobim skladbo, ki jo bom pela, preštudiram skladatelja in njegovo delo in več ko spoznam novih stvari, bolj sem navdušena," pravi Irena. Verjetno jih bolj malo ve, kako naporno je operno petje. Nekdo je dejal, da je pevec po 45 minutnem petju tako utrujen kot maratonec. Če pravilno poješ, se napreza vsaka mišica na telesu. Zato se Irena veliko ukvarja s športom. Danes nič več ne velja: če si suh, ne moreš dobro peti, in tudi debelih pevcev je vse manj. "Tiste na vrhu so prave lepoticke," zatrjuje Irena, ki ji prijatelji radi ponagajajo, češ kje so pa "kile"...

Novomeščanka se v Salzburgu povsem posveča petju. V internatu vadi ob klavirju, veliko časa preždi v knjižnici na fakulteti, trudi se, da bi svoj študijski čas čim bolj izkoristila. Obiskuje vsa predavanja. Ker je vsa literatura in predavanja v nemščini, ima vedno pri roki žepni slovarček. Rada ima Salzburg. To lepo toplo mesto ob reki in z gradom v ozadju, ki spominja na Ljubljano, nudi številna doživetja na koncertih svetovno znanih glasbenikov. "Rada bi bila Marjana Lipovšek," pravi Irena, ki si želi peti v Operi in ostati v Sloveniji. Nikoli pa ne veš, kam te bo zaneslo življenje.

DIANA ŽAGAR

Osteoporoza, bolezen starejših žensk

Naše kosti prenesejo normalne obremenitve in so zlomi kosti le posledica nenormalno velikih obremenitev. To velja za zdravega človeka. Ko pa človek zboli za osteoporozo, so zlomi kosti veliko pogostejši. Osteoporozo ogroža predvsem starejše ženske, njene najpogostejše posledice pa so zlom zapestja, vretenc in kolka. O tej bolezni, njenem odkrivanju preventivi in zdravljenju je tekla beseda s prof. dr. Andrejo Kocijančič, predstojnico Klinike za endokrinologijo in bolezni presnove pri Kliničnem centru v Ljubljani.

• Kaj je osteoporozo?

"Osteoporozo je stanje, ko se količina kosti zmanjša, tako da lahko pride do zloma kosti tudi ob manjših poškodbah. Osteoporozo moramo odkriti pravočasno, to je tedaj, ko kost še ni zlomljena. Da bolezen ugotovimo, se pravi, da vemo, kdaj je premalo kostnine v kosti, moramo kost izmeriti. To je isto kot napraviti diagnozo zvišanega krvnega tlaka, ko moraš ta tlak izmeriti, da vidiš, če je zvišan; sicer ti lahko kri buta v glavo, si rdeč in rečemo: 'Ta ima pa najbrž zvišan krvni tlak.' A če hočemo ugotoviti, če je to res, ga moramo izmeriti. Za nekoga, ki popije veliko tekočine, lahko rečemo, da ima verjetno sladkorno. A sladkor v krvi moramo izmeriti, če hočemo vedeti, ali je to res. Isto je z osteoporozo. Starejša ukrivljena ženska tenkega okostja, slabo ješča, ki se malo giblje, ima verjetno osteoporozo; če pa hočemo vedeti, ali jo ima res, moramo kost izmeriti. Zato je diagnoza osteoporoze v bistvu diagnoza merjenja kostne mase. Brez merjenja kostne mase ni pravočasne diagnoze osteoporoze. Seveda je kasneje lahko osteoporozo vidna tudi na rentgenu, a to je takrat, ko so že sploščena vretenca ali zlomljeni kolki; to pomeni, da smo odkrili bolezen potem, ko so razviti že vsi zapleti bolezni. Če gremo nazaj: to je tako, kot da imaš pred sabo bolnika, ki ima možgansko kap, pa rečeš: 'Ja, ja, do kapi je prišlo zaradi visokega pritiska.' Isto je, če rečeš stari ženski, ki jo pripeljejo z zlomljenim kolkom v bolnico: 'Aha, osteoporozo.' Ampak kolj je že zlomljen. Le če bolezen pravočasno odkrijemo, jo lahko zdravimo in preprečimo nastanek zloma.

Zlomi, ki so posledica osteoporoze in ki se jim skušamo s pravočasnim odkrivanjem in zdravljenjem te bolezni izogniti, pa so:

Zlom zapestja. Ta se pojavi običajno pri ženskah kmalu potem, ko izgubijo menstruacijo. V zapestju je kost sestavljena iz spužvastega dela in ta je prvi 'na udaru'. Najprej zboli, ko se pojavi osteoporozo, zato se pogosto roka najprej zlomi v zapestju, običajno pri ženskah, ko izgubijo menstruacijo.

V kasnejšem obdobju, med 60. in 70. letom, so pogosti zlomi vretenc.

Še kasneje, med 70. in 80. letom starosti, pa zlomi kolke. In ti so usodni."

• Zakaj je zlom kolka usoden?

"Usoden je zato, ker se kolj največkrat zlomi pri ljudeh, ki imajo še kakšno drugo bolezen. Zaradi zloma kolka jih je treba operirati in lahko tista druga bolezen pride na površje, zato je smrtnost po operaciji kolka zelo velika. Tudi če bolnik dobro prestane operacijo in se potem v toplicah rehabilitira, je še vedno določen odstotek ljudi, ki jim ne uspe povsem shoditi in so potem vezani na tujo pomoč."

Pomanjkanje estrogena

• Zakaj za osteoporozo zbolevajo v glavnem ženske in zakaj v klimakteriju?

"Osteoporozo je v glavnem bolezen starih žensk, za njo pa zbolevajo tudi moški, a večinoma tisti, ki pijejo, kadajo ali imajo kakšno drugo bolezen, sicer je ta bolezen pri moških redka. Ženske pa zbolevajo za to boleznijo zato, ker običajno pri 50ih letih starosti nehajo delati jajčniki in je premalo ženskih spolnih hormonov, ki pa so nujno potrebni za trdnost kosti. Če nimaš hormona estrogena, se kosti preveč razkrajajo. Če dodaš estrogen, čeprav v obliki

tablet, obližev ali v kakšni drugi obliki, zaščitiš kost.

Vendar estrogen ni za vsakega in pri tem hormonu je treba biti previden. Prav gotovo olajša vse težave v zvezi z osteoporozo, a kot vsako dobro zdravilo ima tudi to stranske učinke in se je treba dobro posvetovati z zdravnikom, preden se pacientka začne zdraviti z estrogeni.

Osteoporoze po menopavzi pa ne povzročajo samo izpad spolnih hormonov, ampak je še cela vrsta zunanjih in notranjih dejavnikov. Z drugimi besedami: nima osteoporoze vsaka ženska,

Prof. dr. Andreja Kocijančič

ka v klimakteriju. Zakaj jo neke imajo, druge pa ne? Najbolj pomembno je to, kakšnega očeta in mater 'si izbral', se pravi zelo pomembni so geni. Zelo pomembno je tudi, koliko si bil že v mladosti telesno aktiven in kakšno prehrano si imel in jo še imaš; pa katere bolezni si imel in katera zdravila si jemal. Če si imel normalno prehrano z okoli 1 g kalcija na dan in če si se normalno gibal izjemni napori so celo škodljivi in če imaš hormone približno normalno postavljene, potem je stvar genov, ali boš razvil osteoporozo ali ne. Vemo, da so bolj izpostavljene ženske, in to tiste, ki so nežne konstitucije, drobne, krhke, plavočke in svetlolase."

Telesna vadba

• Pri katerih drugih boleznih in katerih zdravilih se pojavi osteoporozo?

"Zelo pogosta je osteoporozo pri različnih revmatičnih boleznih kosti, tudi pri sladkorni bolezni, pri nekaterih hormonskih boleznih, ki pa so bolj redke, in pri zdravljenju z glukokortikoidi, to so posebni hormoni, ki jih uporabljamo za zdravljenje astme in revmatskih bolezni. Osteoporozo se pojavlja tudi pri tistih, ki se zdravijo z antiepileptiki, pri tistih, ki dolgo časa jemljejo antacide, na primer Rupurut, Gastal ipd. Osteoporozo se lahko pojavi tudi, če se izogibamo vsaki telesni vadbi. Za preprečevanje osteoporoze je potrebna vadba, ki obremenjuje skelet vsaj s težo lastnega telesa. Premalo je, če ležiš in telovadiš ali če le plavaš takrat skelet ni obremenjen niti s težo telesa.

To velja za preprečevanje nastanka bolezni. Če govorimo o zdravljenju osteoporoze, pa je zelo pomembna tako imenovana razbremenilna telovadba, s katero bolnik lažje preide skozi bolečinski del in pride do tega, da lahko spet hodi in dela: hoja, tek, vse oblike telovadbe, vse dejavnosti, ki bolj obremenijo skelet. Za skelet je bolje, če hodiš ali rahlo tečeš malo bolj obremenjen. Seveda pa je treba vse to početi s pametjo in vedeti, da imamo tudi srce in pljuča in druge organe, ne samo okostje. Nikakor ne smemo pretiravati."

• Kaj potem, ko je osteoporozo ugotovljena, izmerjena?

"Potem sta dva načina. Če kost še ni zlomljena, je treba narediti vse, da se prepreči zlom. Uživati moramo dovolj mleka in mlečnih izdelkov, telovaditi najmanj trikrat na teden po pol ure, in to tako, da obremenimo celo telo. Proč s cigaretami! Kajenje naravnost ubija kost. Alkohol lahko uživamo samo zelo zmerno.

Če ima ugotovljeno osteoporozo ženska, ki je sprejemljiva za estrogene, in ni kontraindikacij za zdravljenje s temi hormoni, potem v prvi vrsti nadomeščamo estrogene. Če pa ženska nima rada hormonov, in teh žensk je zelo veliko, pridejo na vrsto bisfosfonati. Trenutno je edino tako naše registrirano zdravilo Krkin Pleostat to je zdravilo, ki tudi preprečuje nadaljnjo razgradnjo kosti, podobno kot estrogeni, in je dokazano, da zmanjša število zlomov vretenc, če ga bolnica jemlje dovolj dolgo. Na razpolago je še calcitonin, poznamo ga pod imenom Miacalcic, to je razpršilo za v nos ali v obliki injekcij; to je zelo ugodno zdravilo, zmanjša bolečino, žal pa njegov učinek po dveh letih jemanja pojenja. Zato to zdravilo običajno prihranimo za tisto obdobje bolezni, ko je bolečina največja, na primer po zlomu.

Vsem starejšim, ki niso dovolj na soncu, priporočamo, naj dodatno jemljejo vitamin D, a previdno, ker je vitamin D močno zdravilo, in je treba paziti, koliko ga jemljemo. Kalcij priporočamo vsem tistim, ki ne morejo ali ne smejo uživati mleka. Imamo še več drugih zdravil za zdravljenje osteoporoze, npr. fluoride, ki pospešujejo tvorbo nove kosti."

• Kateri zdravnik predpisuje zdravljenje?

"Ženske spolne hormone, se pravi estrogene, lahko predpiše samo ginekolog, ki mora žensko preiskati, preden ji predpiše zdravilo; mora ji pregledati dojke, predno začne zdravljenje, in bolnico kontrolirati enkrat na leto.

Bisfosfonate lahko predpiše zdravnik splošne medicine oz. vsak zdravnik, ki pozna osteoporozo in je več zdravljenja te bolezni. Teh ni malo, saj smo v zadnjih letih veliko zdravnikov usposobili za to.

Nikakor ni zdravljenje te bolezni rezervirano samo za zdravnike, ki se raziskovalno, poglobljeno ukvarjajo z osteoporozo; ti naj skrbijo za uvajanje novih zdravil in prenašanje izkušenj na zdravnike splošne medicine in druge specialiste.

Za calcitonin velja isto kot za bisfosfonate, vitamin D in kalcij pa naj bosta predvsem v rokah zdravnikov splošne medicine in tistih, ki oskrbujejo domove starejših občanov, kjer starejši ljudje niso dovolj izpostavljeni soncu. Vendar je treba spremljati nivo kalcija v krvi, kar je enostavno, a je treba na to misliti, da ne bi povzročili zastrupitve z vitaminom D."

Pravočasno odkrivanje bolezni

• Letos spomladi so aparat za merjenje gostote kosti kupili v Zdravilišču Dolenjske Toplice, ki postaja regijsko središče za ugotavljanje, preprečevanje in zdravljenje osteoporoze. Kako vi gledate na to?

"Ker je bolnikov z osteoporozo veliko, potrebujemo tudi več teh aparata-

to. Bolnikov s to boleznijo je veliko zato, ker sedaj živimo dlje, kot so včasih. Edini način, da pravočasno odkrijemo osteoporozo, je pač merjenje gostote kosti, zato moramo imeti več teh merilcev. Tako bomo lahko pomagali številnim ljudem in hkrati razbremenili sklade zdravstvenega zavarovanja. Slednjim prepuščam odgovor na vprašanje, kaj pomeni plačevati oskrbo zloma kolka z vsemi operativnimi posegi, s kompletno rehabilitacijo in morda potem še namestitve takega človeka v dom za ostarele. V razvitem svetu so že kdaj izračunali, da so ti stroški tako veliki, da se seveda tudi s povsem ekonomskega vidika še kako izplača preprečevati nastanek osteoporoze oz. bolezen odkrivati in zdraviti v zgodnji fazi. Za to pa potrebujemo več teh aparatov.

Človek mora sam skrbeti za svoje zdravje. V našem primeru, ko teče beseda o osteoporozo, morajo biti na to še posebej pozorne starejše ženske, zlasti tiste, kjer imajo družinsko obremenitve s to boleznijo, tiste, ki so zgodaj izgubile menstruacijo, ki jemljejo razna zdravila, ki so se ali se še napačno prehranjujejo, ki se premalo gibajo itd. Zdravnik bo odločil, koga bo z napotnico poslal na merjenje mineralne gostote kosti. Na tako preiskavo lahko pacient pride z napotnico splošnega zdravnika, specialista ali kot samoplačnik. Merjenje je nenevarno, saj pacient pri tem dobi komaj toliko sevanja, kot če bi šel po hodniku mimo prostora, v katerem je rentgenski aparat."

ANDREJ BARTELI

IZSELJENCI NA OBISKU

Slovenski zvonovi so glasnejši

Čeprav sta Babičev Matija in Likevičeva Mimica otroška in mladostna leta preživljala v sosednjih vaseh, Matija v Dragatušu, Mimica pa v Podlogu, sta se poznala le navidez. Usoda je hotela, da sta se sosedata iz Bele krajine bolje spoznala in poročila več kot deset tisoč kilometrov od svojih rojstnih domov, v daljnji Kanadi.

Mimica Likevič je odšla v Edson, mesto na severozahodu Kanade v provinci Alberta, skupaj z mamo Danico, sestramo Pavlo in Anico ter bratom Jankom. To je bilo leta 1965, medtem ko je oče Janez odšel že tri leta prej ter ves čas varčeval denar, da je svoji številni družini lahko plačal letalske vozovnice. Zanimivo je, da sta bila tudi Janezova oče in mati v Kanadi. Oče je odšel že daljnega leta 1924, ko je bilo Janezu komaj sedem mesecev, medtem ko je šla mama za njim leta 1950. Letošnje poletje je Janez Likevič prvič po štiriinšestdesetih letih obiskal domovino, medtem ko je bila Danica nazadnje v Sloveniji leta 1977. "O, saj me je vleklo domov, a ni bilo ali časa ali denarja ali obojega," pove Janez, ki se je v Kanadi najprej zaposlil kot gozdni delavec, pokoj pa dočkal na železnici. Sicer pa Likevičeva navdušeno povesta, da je v Sloveniji veliko boljše, kot sta si predstavljala, največje razlike pa sta opazila pri hišah, nekdanje majhnih, revnih in starih, danes pa novih in velikih.

Matija Babič se je odločil za odhod v Kanado leta 1966, ko mu je bilo 21 let in ko se je v črnomaljskem Belu izučil za klučavničarja. Tudi on je prišel v Edson, toda za razliko od Likevičevih, ko je prišla v Kanado že tretja generacija, Matija tam ni imel sorodnikov. Sprejeli pa so ga prijatelji že umrlega strica. Najbrž ni bilo zgolj naključje, da se je Babič spoznal z Likevičevimi, saj je v Edsonu živelo malo Slovencev. Danes so v tem mestu samo štiri slovenske družine, zato pa Matija in Mimica večkrat zaideta v 200 kilometrov oddaljeni Edmonton, kjer ima slovensko-kanadsko društvo Edmonton slovenski dom z dvorano za 400 do 500 ljudi, z otroškimi in športnimi igrišči. Društvo šteje več kot 200 članov, ki si med drugim radi izmenjujejo vtise z obiskov v Sloveniji. "Tudi to je bil eden od razlogov, da naju je zopet potegnilo v Slovenijo, kjer nisva bila že štirinajst let," povesta Matija in Mimica. Matija prizna, da ni mogel verjeti, da je zares prišel v Dragatuš. Tako se je vse spremenilo, na boljše, seveda. Mi-

mici pa je padla v oči predvsem obilica rož, ki si jih v Kanadi zaradi slabega vremena ne more privoščiti. "Res, da imamo poleti svetlo tudi po dvajset ur na dan, a kaj, ko so zime dolge in mrzle. Minulo zimo je začelo snežiti že oktobra, prenehalo pa maja. Pozimi je bilo tudi petdeset stopinj pod ničlo, ko pa se je živo srebro ustavilo pri petindvajsetih stopinjah Celzija pod ničlo, se nam je zdelo tako toplo, da smo mislili, da je že prišla pomlad," se nasmehne Mimica.

Babičeva sta vesela tudi, da smo se Slovenci osamosvojili. A se jima je kljub temu zdelo čudno, da sta morala na mostu čez Kolpo pri Vinici pokazati potna lista, cariniki pa so ju spraševali, kaj imata za carinjenje. "Včasih smo hodili na Hrvaško za šalo na brizganec," Matijo nekoliko premaga nostalgija. Sicer pa ugotavljata, da med sedanjim življenjem v Kanadi in v Sloveniji ni velike razlike. Predvsem pa v svoji drugi domovini še naprej ohranjajo slovenskost, predvsem pa slovenski jezik in kuhinjo. "Mama je z otroki vedno govorila le slovensko in tudi moj brat Danilo, ki je rojen v Kanadi, dobro obvlada materni jezik. Žal pa najina devetletna hčerka Amy slovensko le še razume, govori pa ne več," pove Mimica.

Likevičeva in Babičevi so bili nad obiskom v Sloveniji, ki se je končal konec avgusta, tako navdušeni, da se jim je pet tednov počitnik zdelo kar prekratkih. A ob vprašanju, ali bodo kmalu spet prišli, sta Janez in Danica le skomignila z rameni, češ bogve, ali nama bo zdravje služilo. Babičevi pa so bili bolj odločni. Obljubili so, da bodo odslej pogosteje prihajali. Tudi zato, ker je bilo letos premalo časa, da bi si lahko natančneje ogledali Slovenijo. In ko bosta Mimica in Matija v slovensko-kanadskem društvu v Edmontonu prijateljcem pripravovala o obisku v "starem kraju", ne bosta pozabila - tako sta zagotovila - pohvaliti prijaznosti ljudi. In še nečesa ne bosta izbrisala iz spomina do naslednjega snidenja z Daratušemi: zvonovi, ki zvonijo lepše in glasneje kot v Kanadi.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Babičev Matija, Amy in Mimica ter Likevičeva Danica in Janez (od leve proti desni)

Na Velikem Kalu komuna za zasvojenca?

Državna sekretarka pri ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve Bojana Cvahte je 29. avgusta na radiu Slovenija, takole komentirala poltretjo uro dolg sestanek v Ljubljani: "Krajanom Velikega Kala smo skušali predstaviti program terapevtske skupnosti Človek, vendar se do sedaj nismo mogli sporazumeti in nam jih ni uspelo prepričati, da ta program ne bi prinašal nobenega nemira in pravzaprav v ničemer kratil miru te vasice. Dogovorili pa smo se, da se bomo ponovno srečali."

Krajan, sodelujoči na tem sestanku, niso hoteli stopiti pred mikrofona. Skoraj hkrati s tem radijskim sporočilom je služba za odnose z javnostjo pri ministrstvu poslala medijem o sestanku z odborom za nasprotovanje ustanovitve terapevtske skupine na Velikem Kalu, predstavniki občine Ivančna Gorica in društva Človek, podobno sporočilo. Ker na sestanku te problematike ni bilo mogoče razrešiti, bo ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve zaprosilo svet krajevne skupnosti za sklic zbora krajanov Velikega Kala.

Zakaj so se na Ropovem ministrstvu odločili za takšen način komuniciranja z javnostjo, ne pa s povabilom zainteresiranim medijem, najbrž vedo samo v Ljubljani. Ob tem pa se (ne)hote postavlja vprašanje, v kolikšni meri je ministrstvo pripravljeno (po)skrbeti za objektivno informiranje javnosti o resnično perečem problemu in ali mu je več do "skrivalnic in zavijanja vprašanja komune narkomanov na Velikem Kalu", kot meni dobršen del lokalnega prebivalstva, ki se je naposled spontano organiziralo ter v vaseh Veliki in Mali Kal, Male in Velike Češnjice ter Petrušnja vas doslej zbralo 256 podpisov proti takšnim nameram Ljubljane. S politiko izvršenih dejstev (vlada je najprej kupila nedograjeno hišo in pripadajoče zemljišče, šele po več kot pol leta pa so vaščani zvedeli, kaj se pripravljajo v njihovem okolju!) se, kot kaže, vaščani ne bodo sprijaznili.

Uradniki v Ljubljani suhoparno navajajo, da so doslej spoštovali vse predpise in postopke ob nakupu in obnovi objekta na Velikem Kalu. Na ministrstvu zatrjujejo, da so bili o nakupu in predvideni dejavnosti v objektu seznanjeni vsi, ki so v skladu s predpisi pri tem sodelovali, svetovalka na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve Renata Cvelbar pa je kolegu Bojanu Rajšku iz Dela zagotovila: "Od vsega začetka pa je bil z namenom seznanjen prodajalec in najbližji sosed, prav tako pa tudi občina (21.6.1996) in šentiviška KS (25.7.1996). Društvo projekt Človek pa je seznanilo tajnika ivanške občine Vinka Blatnika 31.5. letos."

Tajnika občine Ivančna Gorica Vinka Blatnika nam je uspelo priklicati po telefonu še taisti četrtek, da bi zvedeli, kako je potekal sestanek v Ljubljani, kajti predstavniki omenjenega 8-članskega odbora vaščanov Velikega Kala in okoliških vasi, ki zastopa interese 256 vaščanov, podpisnikov peticije, so bili bolj redkobesedni. Tajnik Blatnik je povedal, da je bil sestanek na ministrstvu slabo voden. "V načelu sem za to, da se ta problem reši, toda vseh tegob ne moremo reševati v naši občini. Za to zadevo oz. namero društva Človek na Velikem Kalu sva naključno zvedela z županom, ko sva 1. junija iskala v Uradnem listu razpis za adaptacijo ivanškega zdravstvenega doma... Štirje sestanki so bili na ravni občine v zvezi s tem problemom. Ni pa nič res, da bi imeli na občini kakšne stike z društvom Up za pomoč zasvojenecem in njihovim svojem, kot je pisala v pismih bralcev v Delu predsednica tega društva Nina Souvan. Škoda, ker po nepotrebnem izgubljamo energijo," je dejal Blatnik.

Vsak narkoman potegne v drogo vsaj 10 zdravih

Naj seznanimo bralce, ki pač ne berejo Dela, da Souvanova v ostrem pismu (24.8), z že malo žaljivim naslovom "Lahko noč, Evropa, dobro jutro, Butale", navaja, da je po neuradnih podatkih v Sloveniji 8.000 do 10.000 zasvojenec in da je v razvitem svetu eden uspešnejših načinov spopadanja s tem problemom zdravljenje v terapevtskih centrih. Tera-

jemni center za zasvojenca z drogami. Jedro tega dela je v motiviranju zasvojenca, da se odloči za prenehanje z drogami (abstinenco). Ko posameznik doseže abstinenco lahko program nadaljuje v dnevnem centru ali pa odide v komuno v tujino. "Zgolj abstinenca še zdaleč ne pomeni konec terapevtskega dela, saj je potrebno abstinenco stabilizi-

To je hiša na Velikem Kalu, kupljena z namenom, da bi v njej in na pripadajočem zemljišču zdravili narkomane.

pevtskih programov je veliko. Pri nas je italijanski Comunita Incontro vendarle uspelo odpreti center druge faze na Kostanjevici pri Novi Gorici. "Tam so ljudje osveščeni, odprti in razumni, saj vedo, da zgledi vlečejo. Vsakemu zasvojenecu sledijo še drugi, vsak zasvojenec, ki ostane v drogi, povleče vanjo vsaj deset zdravih."

"Nemalo nas je presenetilo, da prav ivanška občina, kjer smo se člani našega društva že dvakrat pogovarjali s predstavniki šol, policije, cerkve, občine in staršev, kako se lotiti problema zasvojenosti, ki je pri njih dobil kar lepe razsežnosti, ne želi imeti v svojem okolju terapevtske skupnosti, kjer naj bi nekdanji zasvojeneci opravljali že drugo leto svojo rehabilitacijo pod vodstvom strokovnjakov, kar pomeni, da so že najmanj eno leto 'čisti'. Ivanška občina takšnih ne mara, mirno pa gleda tiste s heroinskimi iglami, z alkoholom, z extasyjem, z marihuano ali pa celo 'nabutate' z vsem skupaj. Ti je ne motijo. Medtem pa male vasice ali mesteca v Franciji, Španiji, na Portugalskem, na Irskem, v Italiji, skratka v Evropi, prijazno sprejemajo naše slovenske zasvojenca. Društvo Up je do danes poslalo na zdravljenje v mednarodne terapevtske skupnosti Lucien J. Engelmajer-Le Patriarche že 133 slovenskih zasvojenec. In očitno jih bo še dolgo moralo pošiljati po Evropi, kajti v Sloveniji zanje ni prostora. No, navsezadnje bodo pa vsaj oni v Evropi," prizadeto in ironično zaključuje Nina Souvan.

Program Človek za Veliki Kal

Magister Bogdan Polajnar, predstavnik Društva projekt Človek, ki želi ob podpori ministrstva na Velikem Kalu razviti terapevtsko skupnost za zasvojenca, meni, da ponuja mednarodni program Človek zasvojenecem celosten, v abstinenco usmerjen program, vzporedno terapevtsko delo s starši in družinami, obenem pa je zasnovan na strokovnem delu. Ta program so najbolj razvili v rimskem Ce.I.S., kjer je OZN soustanovil izobraževalno institucijo za terapevte. Doslej se je tam šolalo nad 4.000 strokovnjakov iz 50 držav, leta 1993 tudi prvih 10 iz Slovenije. Med to deseterico, ki si je pridobila status operaterjev za program Človek in nalogo, da program vpeljejo v slovensko okolje. Pri tem redno pomagajo tudi strokovnjaki iz tujine.

Tako so po specializaciji leta 1993 v Sloveniji pričeli s prvim celostnim programom za zasvojenca z drogami. Tega leta so v Ljubljani razvili program alfa in spre-

rati skozi daljše obdobje, obenem pa zasvojenca omogočiti pridobivanje zdravih življenjskih navad," poudarja mag. Polajnar. To počno v dnevnem centru v Ljubljani, ki deluje redno že več kot poldrugo leto! Ta del celostne obravnave traja za posameznika eno leto oz. do dlje časa trajajoče neprekinjene abstinence.

"Nekateri abstinenti pa imajo kljub dalj časa trajajoči abstinenci tako globoke travme iz mladosti, da jih ni varno vključiti v vsakdanje življenje. Tem je v programu po načrtu ponujena terapevtska skupnost, ki pomeni tretji zaporedni center v programu, krajevno pa jo pripravljamo na Velikem Kalu. V terapevtsko skupnost se lahko vključijo samo tisti, ki so uspešno končali program sprejemnega in dnevnega centra in ob tem že dlje časa uspešno abstinirajo. Le take osebe so primerne za globinske terapevtske posege - to pa je jedro dela v 8-mesečnem programu terapevtske skupnosti. Posamezniki so vključeni v procese globokih duševnih sprememb po mednarodno priznanih normah in metodah in pod vodstvom specialistov iz tujine.

Ker je jedro programa v terapevtski skupnosti globinska terapija, je razumljivo, da je to najbolj izoliran del celega programa. Izhodov iz terapevtske skupnosti ni razen s spremstvom. Ob terapiji funkcionira terapevtska skupnost kot kmetija, zato poudarja tudi prej pridobljene navade. Na tem področju bo uspešna

pomoč domačih, ki so vabljeni pomagati, predvsem pri učenju obdelovanja sadovnjaka in zemlje, pravnega shranjevanja pridelkov, načrtovanja setve in podobnega," navaja mag. Polajnar, ki je projekt Človek podrobno predstavil tudi v avgustovski številki občinskega glasila Klasje.

Čeprav je spreten govorec in zagovornik programa Človek, saj je trkal tudi na čustva vaščanov, češ saj imate tudi vi otroke in da so tudi iz teh krajev poslani na zdravljenje osebo, ki se je že vrnila, je Polajnar ostal nem, ko so ga vaščani povprašali, ali ima v mislih tisto žensko, ki so jo v tujini "ozdravili" tako, da je nedavno razbijala po pošti v Šentvidu in z nožem v roki teka za otroki?!

Ivanški občinski svetnik Nikolaj Erjavec nam je na vprašanje, kaj meni o terapevtski skupnosti na Velikem Kalu, odvrnil, da to sploh ni slaba ideja, da je vmes veliko predsodkov, razumljivo je, da se ljudje branijo smetišč pred svojim pragom, toda pri projektu Človek gre vendar za ljudi... Lučarjev Tone, kot po domače rečejo Tonetu Sadarju, podjetniku, ki je lepo uredil zapuščen kos zemlje, si postavil hlev in hišo, asfaltiral dobršen del vaške ceste, nam je rekel, da bi, če bi prišlo do tega, da pridejo narkomani, raje vse zažgal in odšel v dolino. Ivanški župan Jernej Lampret nam je zagotovil, da zoper interese 300 občanov občina zanesljivo ne bo počela ničesar.

PAVEL PERC

DOPUSTOVANJE V JUGOSLAVIJI

Beograd - mesto presenečenj

Po nekaj letih smo se letos spet odločili dopustovati pri sorodnikih v Jugoslaviji, v Beogradu in Pančevu. Na potovanje smo se napotili z avtobusom. Pot iz Ljubljane še vedno vodi po Madžarski, kljub temu da je avtocesta med Zagrebom in Beogradom odprta že nekaj mesecev.

Potovanje od Ljubljane do Beograda traja kar 16 do 17 ur. Proti jutru smo prispeli v Baški Breg, mejni prehod z ZR Jugoslavijo. Tam smo stali nekoliko dalje, ker jugoslovanski omejni uslužbenci preverjajo potne liste in prtljago, pa tudi ne mudi se jim preveč z delom. Potem smo se že vozili vzdolž neskončnih žitnih polj proti Novemu Sadu in Beogradu. Še zadnjič smo se ustavili ob avtocesti pri zasebnem motelu Mandić. Presenečenje je bilo popolno. Vse je bilo čisto, urejeno, okolica bencinske črpalke in restavracije odeta z rožami, stranišča čista in dišeča. Niti sledu o balkanski neurejenosti in umazaniji. Zanimivo bi bilo vedeti, ali so ta motel videli gospodje, odgovorni za mejni prehod Baški Breg, kjer so nas pri vstopu v državo dočakale gore smeti.

Standard nič boljši

Na vhodu v Beograd nas je presenetila prometna gneča in to kljub zgodnjemu nedeljskemu jutru. Beograščani pravijo, da se je prav pri oskrbi z bencinom najhitreje opazila ukinitve sankcij. Sedaj ga je dovolj na črpalakah, cena pa je nekaj manj kot eno marko za liter, preprodajalci pa ga ponujajo še nekoliko ceneje.

Ukinitve sankcij se kaže tudi v boljši založenosti trgovin, čeprav se standard prebivalstva ni popravil. Cene v trgovinah so, ko jih preračunamo v tolarje, skoraj take kot pri nas. Pri tem je znašala povprečna plača po uradnih podatkih republiškega zavoda za statistiko v juniju okrog 190 mark za Srbijo oz. 230 mark za Beograd. Upokojenci dobijo na mesec približno 160 mark, pa še to na dva obroka, z dvomesečno zamudo. Potrošniška košarica za julij stane skoraj 400 mark, tako da se lahko upravičeno sprašujemo, kako lahko ljudje tu sploh živijo!

V iznajdljivosti za preživetje so najbrž svetovni prvaki. Tam obstaja posebna kategorija ljudi, ki vsak dan obiskujejo trgovine in tržnice, saj iščejo najugodnejše nakupe. Cene sadja in zelenjave so veliko nižje kot pri nas, posebej v polni sezoni. Tu so še neizogibni boljši trgi, ki jih ima skoraj vsak kraj v Srbiji. Če so Beograščani prej svoje goste vodili na ogled znamenitosti, kot so Kalemegdan, Ada

Ciganlija ali Avala, je na tem seznamu danes neizogiben boljši trg v Novem Beogradu. Tam lahko kupite skoraj vse, od šivanke do lokomotive. Kvaliteta izdelkov je sicer vprašljiva, a kdo od tamkajšnjih kupecv sploh sprašuje po kvaliteti, ko pa gre za preživetje! S prodajo na boljšem trgu se preživlja tudi veliko število beguncem, ki jih je samo v Beogradu več kot 300 tisoč.

To poletje je bil Beograd v znamenju olimpijskih iger in premiere filma "Lepe vasi lepo gorijo" mladega režiserja Srdjana Dragojevića. To je njegov drugi film, tema pa je vojna v Bosni. Film bo najbrž presegel rekordno gledanost Kusturičevega Podzemlja in Naklepnega uboja režiserja Gorčina Stojanovića, ki je nastal po zadnjem romanu Slobodana Selenića.

Z olimpijskih iger so se jugoslovanski športniki vrnili z nekaj medaljami, za kar so se jim Beograščani zahvalili na velikem praznovanju, ki so ga pripravili ob vrnitvi športnikov. Na trgu Nikole Pašića, nekoč trgu Marxa in Engelsa, jih je pričakalo skoraj 100 tisoč ljudi.

Umori sredi dneva skoraj običaj

Štiriletna vojna je pustila globoke sledi. Vse več je kriminala vsah oblik. Vojni

zaslužkarji, preprodajalci orožja in demobilizirani vojaki vse pogosteje obračunavajo med seboj kar na ulicah. Umori sredi belega dne so postali nekaj običajnega. Ropov in tatvin nihče več ne šteje, sicer pa so najbolj pogoste kraje avtomobilov. Tudi če krajo prijavite, je malo upanja, da bi avtomobil še kdaj videli.

Srbijo je na začetku poletja pretresla novica, da se je na jugu države pojavila slinavka in parkljevka, ki napada govedo. Takoj so bili sprejeti zelo strogi ukrepi za zaustavitev epidemije, vendar se je bolezen pojavila na različnih koncih, celo v vasi v bližini Beograda. Ko je bolezen že skoro uspelo obvladati - pred tem je bilo pobitih nekaj sto goved - je z ministrstva za kmetijstvo prišla vest, da ne gre za omenjeno bolezen in da nevarnosti skorajda ni več.

In kako danes, pet let po osamosvojitvi Slovenije, v Srbiji gledajo na Slovenijo in Slovence? Čutiti je, da so se nekako sprijaznili z dejstvom, da nismo več v isti državi. Nekaj zamer je sicer še ostalo in pogosto je slišati, da ne potrebujejo več poslovnih stikov s Slovenijo, posebej odkar ni več ekonomskih sankcij in se jim ponovno odpirajo evropski in svetovni trgi. Toda gospodarstvo ima svojo logiko in čas bo pokazal, ali se bodo ponovno spletle vezi, ki jih je osamosvojitve in vojna pred petimi leti pretrgala.

BRANKA BJEGOVIČ

Navdušenje ob prihodu srebrnih košarkarjev in bronastih odbojkarjev je ohromelo mestni promet

Slovenija potrebuje svojo papirno industrijo!

Podjetje ICEC, d. o. o., iz Ljubljane, ki je kot najugodnejši ponudnik na javni dražbi postalo lastnik tovarne celuloze in papirja v Krškem, je slovenska pravna oseba, registrirana v skladu s slovensko zakonodajo. Kot novi lastnik se obvezujemo, da bomo zagotovili delo in pošteno plačilo vsem, ki so sedaj zaposleni v proizvodnji celuloze in papirja v Krškem, in se želijo zaposliti v naši družbi. Pri nagrajevanju delavcev bomo upoštevali veljavne slovenske kolektivne pogodbe in individualne pogodbe, uspešno delo pa bo prineslo še več zaslužka zaposlenim in njihovim družinam. Družba ICEC, d. o. o., bo z dosedanjimi dobavitelji tovarne celuloze in papirja v Krškem nadaljevala poslovanje. To pomeni, da bomo tudi v prihodnosti predelovali odpadni les in celulozo iz slovenskih gozdov. Poleg tega smo se z nakupom zavezali, da bomo v petih letih ekološko uredili proizvodnjo celuloze in papirja, zato bosta Krško in širše slovensko okolje kmalu čistejša. **Pa še to:** kot slovensko podjetje bomo davke in prispevke plačevali v proračun slovenske občine in slovenske države, od česar bomo imeli koristi vsi državljani Slovenije.

Naša prihodnost ne obstaja le na papirju. Je pa tesno povezana z njim.

ICEC, d. o. o., Ljubljana

NAGRADI V TREBNJE IN GRADAC

Žreb je izmed reševalcev 17. nagradne križanke izbral **Silvo Godnjavec** iz Trebnjega in **Marijo Brodarič** iz Gradaca. Godnjavčeva bo prejela 6.000 tolarjev denarne nagrade, Brodaričeva iz Gradaca pa knjižno nagrado. Nagrajenkama čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 16. septembra na naslov: **Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 8001 Novo mesto**, s pripisom **KRIŽANKA**. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 17. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 17. nagradne križanke se brano v vodoravnih vrsticah glasi: **SAKE, KRKA, KLOP, LORI, AKRIBIJA, KOALICIJA, RAVBAR, TAR, BALA, CEMENT, OPOLO, TITOV, TOGO, DEJAN, AJ, RED, RANA, ETNA, OMAMILO, STRAN, KANCELAR, TAKSA.**

PRGIŠČE MISLI

Priznanje različnosti, strpnost do nje in omogočanje, da se ne le brani, temveč tudi uveljavi, je preskusni kamen kateregakoli družbenega sistema in katerekoli politične ideologije.

J. LOKAR

Nikomur ne uspe.

L. KOVAČIČ

Tudi v umskem spoznavanju je užitek, toda ta užitek občutiš samo, dokler pridobivaš nove resnice ali dokler je vsaj dokazovanje novo.

Iz. CANKAR

NAGRADNA KRIŽANKA 18

	AVTOR: MARKO BOKALIČ	SREDIŠČE HERCEGOVINE	MILJE	POTUJOČI PASTIR	CIRKONIJI	IŽUMIL SLOVAN	SALOMONOV UGANKAR				
	DIRKALIŠČE PRI MONZI						KIRURŠKI POSEG	ZDRAVILO	KAMENINA IZ ZLEPLENIH ZRN PESKA	ZAPOR	
	SLOVENSKI IGRALEC (MARKO)										
	REČNA RIBA				RAZBOJNIŠKA SKUPINA						
	PRITISK TOPLJENJE						SLOVENSKI IGRALEC (VOLODIJA)				UDAREC PRI TENISU
SALOMONOV VANDROVEC	POJEM IZ INDIJSKE RELIGIJE	ŠVEDSKI SMUČARSKI CENTER	VELIK RAČUNALNIK		POVRTNINA	ULIČNA PRODAJALNA			ČOLNIK SANDI	KOŠARKARSKI TRENER ŽERAVICA	
PALICA ZA BILJARD				ZAČIMBA	VELEMESTNO ZABAVIŠČE						
NORVEŠKI SPRINTER (GETR)					TONE KLINTNER						
PRAVO-SLAVNI SAMOSTAN								AMERIŠKA MERA ZA MLEKO			ANGLŠKO SVETLO PIVO
JUŽNO-AMERIŠKI VELETOK							MELONA MAKARSKA				
POSTEKLIINA					ČEŠKI SAHIST						
LUTKAR SIMONČIČ				SEVERNI JELEN	TV ODDAJA DEJE MUŠIČ						

praktični
praktični
praktični

Vsestranski paradiznik

Strokovnjaki zatrjujejo, da je paradiznik tako zdrav, da bi ga lahko brez pomislekov razglasili za zdravilno rastlino. A tudi sicer je vsestransko uporaben. Vendar pa ni dovolj, da je zgolj rdeč, saj rdeča barva še ne zagotavlja dobre kvalitete. Paradiznik mora biti že na prvi pogled čvrst in svež, še boljše pa je, če lahko izbirate med paradiznikom, ki ni prepotoval velikih razdalj in ni bil pridelan z uporabo pesticidov. Pomembno je tudi, da paradiznika ne shranjujete v hladilniku! Pri temperaturi pod 12° C namreč izgubi okus, vonj in čvrstost. Paradiznik se najbolje ohrani pri sobni temperaturi. Sicer pa je možno za pripravo paradiznika nešteto. Pri pripravi paradiznika je dobro vedeti tudi nekaj zvičaj, npr. kako ga je moč brez težav olupiti. Če ga boste za nekaj sekund potopili v vrelo vodo, nato pa prelili s hladno vodo, bo delo opravljeno z lahkoto.

Jabolčna torta

Potrebujemo: za testo: 260 g moka, 100 g sladkorja, pol žličke soli, 180 g masla, 1 jajce, 2 žlici sladke smetane; za nadev: 125 g mletih mandljev, 125 g sladkorja, 3 jajca, 4 jabolka, 2 žlici listnato narezanih mandljev, sladkor v prahu. Za testo umešamo maslo s sladkorjem, da zmes penasto naraste. Dodamo še druge sestavine in znetemo testo. Oblikujemo ga v kepo in pustimo počivati 1 uro. Okrogel pekač namastimo, obložimo ga z razvaljanim testom. Testo na dnu nekajkrat prebodemo z vilicami. Za nadev zmešamo jajca s sladkorjem, mešamo in stepamo približno 10 minut, da zmes naraste. Potem dodamo mlete mandlje. Zmes porazdelimo na testo. Jabolka olupimo in razpolovimo. Peščiča jim izdobljemo. V zaobljeni del jabolka nekajkrat zarezemo z nožem, da nastane pahljačasta oblika. Jabolka položimo z zarezo stranjo navzgor v nadev na testu. Potresemo z listnato narezanimi mandlji in damo v pečico. Pečemo pri 200° C 40 minut. Pečeno torto potresemo s sladkorjem v prahu.

Škodljivci na lončnicah

Rastlinske bolezni in škodljivci okrasnim rastlinam resda niso tako nevarni kot monokulturam, v katerih se lahko nesluteno namnožijo, škodljivi in nadležni pa so vseeno. Lončnice najraje napadejo kaparji, pršice, tripsi, voskaste in ščitaste uši, ki jim nekateri pravijo tudi bele mušice. Da nas ne presenetijo po že opravljenem uničevalnem delu, jih je treba pravočasno odkriti, za kar je koristno imeti pri roki primerno povečevalno steklo, lupo. Če gre šele za začetek "invazije", jo lahko ustavimo že z otiranjem listov z blago raztopino milnice ali špiritom, ki ga na liste nanašamo s čopičem. Obnesejo se tudi naravi prijazni insekticidi, kakršen je na primer biokill, ki ga uporabljamo predvsem proti mravljam, ko le-te vdrejo v stanovanje ali hišo. Močnejši, bolj strupeni insekticidi pridejo v poštev samo izjemoma, saj z njimi ogrožamo lastno že tako prizadeto bivalno okolje.

Začasna toplotna zaščita oken

Pod začasno toplotno zaščito oken razumemo dodatno toplotno opremo, na primer rolete, polkna, žaluzije ipd. Z njimi lahko močno izboljšamo toplotno zaščito okna v času, ko sonce ne daje dodatne energije, na primer ponoči. Z ustrezno konstrukcijo lahko zmanjšamo toplotne izgube glede na vrsto oken tudi do 50 odstotkov. Sicer pa celo najboljše dodatna oprema učinkuje šele, ko jo zares uporabljamo. Za zunanja vrata velja približno enaka merila kot za okna. Nasvete o racionalni rabi energije dobite brezplačno v Energetski svetovalni pisarni v Brežicah, tel. 0608/62-050, int. 202; v Črnomlju na tel. 068/53-135 in v Novem mestu na tel. 068/28-866.

Mercator

Dober nakup od 29.8. do 14.9.'96

Majhno ali veliko žejo vam v vročih poletnih mesecih prežene naravni sok, za sladko razvado pa poskrbi okusno čajno pecivo. In še 40 drugih izdelkov po nižjih cenah. **Nakup v Mercatorju je dober nakup!**

zamrzjeno

Testo za pecivo 262,00
Mercator Pekarna Grosuplje

Testo narežemo na 10 cm debele rezine. Položimo na hladen pekač in pečemo pri 180° do 200° C približno 15 minut.

Za okusno pisano čajno pecivo!

OSVEŽI Cherry Cool

Cherry cool 52,00
negaziran sadni sok 0.25 l Fructal

Cherry cool 136,00
negaziran sadni sok 1l Fructal

naravni, brezalkoholni

višnjeva aroma

FOTO: T. JAKŠE
Ana Drganc in Špela, najmlajša Povšetova hči

Stara pesem v srcu še zveni

Čas med mašama je. Velika je že mimo in za kmete se je pričelo najobetavnije obdobje v letu. To je čas, ko se pridelki s polj, sadovnjakov in vinogradov selijo v kašče, shrambe in kleti, to je čas plačila za vztrajen trud in odpovedovanje. Zdaj se narava bohoti v bogastvu vonjav in okusov, in človek si vzame, kar mu pripada.

Brez številnih kmetij, ki so bile dolga leta osnovne celice našega gospodarstva, seveda nikoli ni šlo in brez njih se pa tudi v prihodnosti slovenskemu človeku slabo pisalo. O tem se pogovarjamo doma pri Barbovih, kot se je nekoč reklo trdni kmetiji v Sevnem pod Trško goro. Dan je lep in sonce obliva romarsko cerkev na vrhu pobočja, ki vsa obdana z zidarskimi odri, čaka na obnovo. Barbova teta Ana pa se spominja časov, ko so se med obema vojnama, ko je bila še mlada, k njej zlivale trume romarjev iz doline Krke pa tudi z one strani Gorjancev. Na veliko mašo in na malo mašo je bilo. To sta bila velika praznika, mejnika v kmečkem življenju. Sicer pa je bilo veliko garanja. Tudi tega se starka, ki si je že pred tremi leti nadela osmi križ, dobro spominja. Kako bi se ga ne, ko pa v njenem življenju ni bilo skoraj ničesar bolj pomembnega! Kmetija je bila jedro vsega in njej je bilo vse podrejeno.

Pri Barbovih pod Trško goro so imeli pred prvo svetovno vojno dve hčeri. Otrok je bilo več, a so ob rojstvu ali kmalu po njem pomrli. Starejša je bila Marija, mlajša pa Ana. Oče Janez je moral kmalu na fronto. Tedaj je bilo Ani komaj leto, ko pa je oče prišel domov, je bila že petletno dekletce. Še sedaj se spominja, kako je pripovedoval o trpljenju na fronti in o silnem mrazu, ki ga je preživel v ruskem ujetništvu. Tudi materi doma ni bilo lahko. Veliko kmetijo je morala vzdrževati z najeto delovno silo pa še za otroke je morala skrbeti. Ko se je Janez vrnil, je bilo lažje. Spet so veselo zarezgetali konji, pod težkim bremenom so zasopli voli, na paši so zakukale krave in v polnih svinjakh so zakrutili prašiči. Iz Barbovih vinogradov v Trški gori in na Golušniku je bilo slišati vesele vriske kopačev. Še vedno je bilo treba za precej del najeti ljudi iz okoliških zaselkov, a tudi domači hčerki sta morali zraven krepko poprijeti. Potem se je Marija poročila na Črmošnjice pri Stopičah. Nesrečno, kajti že v prvem letu zakona je izgubila moža. Brenil ga je konj in revež je izdihnil. Marija se je poročila vdrugič s Povšetom na Ratežu. S tem zakonom je imela več sreče.

Tudi Ana se je poročila. Vzela je Antona Drganca. A Drgančev rod se na Barbovi kmetiji na Sevnem ni prijel. Ana je večkrat zanosila, vendar nosečnost in težko delo nista šla skupaj. Tako bi kmetija skoraj ostala brez naslednika. Stari Barbo je videl, kam to pelje, pa se je ozrl na Ratež k svoji drugi hčerki, kjer je bilo otrok dovolj. Njene-

ga sina Janeza je med šolskimi počitnicami vabil na kmetijo pod Trško goro in ga privajal na kmečka dela. Zdaj je Janez gospodar na Barbovi kmetiji. Z ženo Štefko imata štiri hčerke in tudi že enega vnuka. Teta Ana živi z njimi, vendar stanuje v stari Barbovi hiši, ki je v primerjavi z novo Povšetovo poleg nje kot piščanec poleg koklje. Ne razmišlja o tem, da bi se preselila v novo. Saj mladi lepo skrbijo zanjo. Hrane in oprave ima dovolj in Janez ji je kot sin, njegovi otroci in vnuki pa kot vnuki in pravnuki. Lastnih otrok zato ne pogreša. Žrtvovani so bili za kmetijo in ta živi naprej.

Tu med starimi stenami so spomini bolj živi in stik z življenjem, ki je minilo, je pristnejši. Od tod je Ana odhajala, ko so bili časi najhujši in je bilo treba dobiti nekaj denarja za najnujnejše, s košaro jajc, smetane ali jabolka na novomeško živilsko tržnico. Od tod so se zjutraj vsi razposajeni v vinograde podajali kopači in se zvečer zopet vračali utrujeni, nekoliko hudomušni, a polni pesmi, ki je prežemala te stare stene dolgo v noč. Ana je vedno rada pela in še sedaj rada sliši, ko domača pesem privre iz srca njenega nečaka. To ji pravi, da je Barbov duh na kmetiji še živ.

Janez je na Barbovi kmetiji pod Trško goro uvedel marsikaj novega. Hitro je uvidel, da se kmetovati po starem ne bo več dalo, zato se je sprii prilagajal potrebam časa. Uvajal je nove tehnologije, nabavljal nove stroje. A sprememb je bilo veliko in dostikrat so bile nekatere zahteve preuranjene in tudi ne dosti premišljene. Takrat je moral kmet ravnati po svoji pameti. Še dobro, da je delal tako, da je bil nezaupljiv, če ne, bi Slovenci izgubili še več kmetij, kot smo jih že, in še manj bi bilo trdnih tal pod nogami našega naroda. Tako možujeva, ko se pogovarjava o časih in pasteh, ki našega kmeta še čakajo ob načrtovanem vstopu v Evropsko unijo.

"Spominjam se deda Janeza Barba, ko je hodil pred mano in mi razkazoval mejo. S palico je potrkal po v zemljo zakopanem mejnem kamnu in to je bil zame zakon. Zdaj pa se sporne zemljiške zadeve leta in leta vlačijo po sodiščih in zastrupljajo medsosedske odnose. Ukrepati bi morali hitro in odločno, odločitev pa bi morali vsi spoštovati. Tako bi bilo veliko manj slabe volje in hude krvi."

Janezovo mnenje bi bilo vsekakor kotistno upoštevati, premišljam, ko se po vijugasti cesti vrtam proti mestu. Pa kaj, ko je tudi danes, tako kot nekoč, na kmetovih plečih kup pijavk, ki hočejo živeti na njegov račun. Zal se v svoji kratkovidnosti ne zavedajo, da bodo, če bo potonil on, potonili vsi. Ana se verjetno s takimi mislimi ne obremenjuje. V njenem srcu še odmevajo vesele pesmi kopačev. Upajmo, da ne bodo kmalu izzvenele.

TONE JAKŠE

Olimpijske igre so nepozabno doživetje

Navdušenje nad slovenskimi uspehi in razočaranje nad neuspehi na olimpijskih igrah se je nekoliko poleglo. Strokovnjaki so opravili prve analize nastopov, športniki pa že razmišljajo o novih ciljih. Olimpijske igre v Atlanti bodo živele le še v spominih. Igor Primc, novomeški metalec diska, edini dolenjski olimpijec v Atlanti, jih zaradi svojega do sedaj največjega tekmovanja še dolgo ne bo pozabil.

- **Olimpijske igre so za vsakega športnika največji cilj v karieri. Vam je uspelo uvrstiti se na največjo športno prireditev na svetu. Kakšni so občutki, ko človek zve, da bo šel na olimpijske igre?**
"Tudi jaz kot vsak drug športnik sem od nekdaj sanjal, da bom nekoč videl olimpijske igre in na njih tudi nastopil. Na začetku kariere oziroma v prvih desetih letih ni kazalo, da se se mi bo ta želja kdaj uresničila, ko pa smo pred tremi leti začeli z našim projektom, je bil nastop na olimpijskih igrah med prvimi cilji, ki smo si jih zastavili, kar nam je tudi uspelo. Ko zveš, da greš na olimpijske igre so občutki neverjetni, še posebej zame, ki do zadnjega trenutka nisem vedel, ali bom šel ali ne."
- **V Ameriko ste šli precej zgodaj. Kako so potekale zadnje priprave?**
"Že 7. julija smo odpotovali v ameriško univerzitetno mesto Oxford v državi Missisipi, ki je za okoli 500 km oddaljeno od Atlante. Tam je podnebje še veliko bolj težavno kot v Atlanti, ker se mešajo vplivi Karibskega morja in Atlantskega oceana. Zaradi izjemno vlažnega zraka so bile priprave težke, a tudi uspešne. Stanovali smo v hotelu visoke kategorije, sodelovali smo s takojšnjimi univerzitetnimi trenerji, ki so nas snemali, nam pomagali pri analizah vadbe in nam priskočili na pomoč pri kakršnih koli težavah."
- **Precej svojih konkurentov, s katerimi ste tekmovali, ste poznali že pred tem oziroma ste z njimi že tekmovali. Ste vedeli približno na katero mesto sodite?**
"Mnoge sem poznal že s prejšnjih tekmovanj, z nekaterimi pa sem tudi že skupaj treniral, le dva ali trije so bili novi. Glede na spisek tekmovalcev in njihove dosedanje rezultate smo predvidevali, da bo treba za finale preseči 61,5 ali celo 62 metrov, kar se je kasneje izkazalo za pravilno, saj je bil za nastop v finalu potreben izid 62,22 m. Sam se s finalom sploh nisem obremenjeval, saj sem vedel, da v tistem trenutku tega nisem sposoben doseči. Na treningih pred nastopom sem metal 59 do 61 metrov. Na osnovi tega smo v Atlanti gledali na to, da je bila tekma zjutraj in da je imel vsak tekmovalac na voljo le tri mete, pričakovali met preko 59 metrov. Potihem sem si želel vsaj 60 metrov, kar sicer ni veliko bolje, se pa veliko bolje sliši. Po prvem metu je vse kazalo na to, da mi bo uspelo, vendar se mi v preostalih dveh metih ni izšlo, kot sem si želel. Če bi vrgel preko 60 m, bi se uvrstil na 19. mesto oziroma v prvo polovico nastopajočih, s čimer bi postavil tudi piko na i svojega olimpijskega nastopa. Tako pa sem z 59,12 m zasedel 24. mesto med 40 tekmovalci."
- **Kakšna je razlika med kvalifikacijskimi nastopi s tremi meti in normalnimi tekmami, ko se meče šestkrat?**
"Razlika je velika, še posebej, ker so kvalifikacije ponavadi zgodaj dopoldne. Procedura priprave na nastop je dolga, tako da sem moral na zajtrk že nekaj po peti uri zjutraj, ob pol sedmih smo se odpravili iz olimpijske vasi, ob pol osmih sem se začel ogrevati. Dolgo traja tudi čakanje na sam nastop, ko si že na stadionu. To je psihično naporna zadeva in moraš paziti, da se že med ogrevanjem in ko čakaš na nastop, preveč ne iztrošiš. Tako kot pred vsako tekmo sem tudi pred nastopom v Atlanti čutil napetost, vendar sem bil bistveno manj napet kot lani na svetovnem prvenstvu. Že dve uri pred nastopom sem se delno ogrel zunaj pred stadionom in opravil nekaj poizkusnih metov. Ko sem prišel na sam stadion, me je presenetilo neverjetno število gledalcev, saj je bilo že ob devetih zjutraj na tribunah več kot 70 tisoč ljudi. Prvi met, ko sem vrgel 59,12 metra, je pokazal, da sem se manj psihično dobro pripravil. Bil sem zadovoljen, saj sem s tem že v prvi seriji dosegel soliden izid, v naslednjih dveh metih pa sem tako lahko metal na vse ali nič in poskušal doseči čim več. Vendar sem očitno hotel preveč, obkram sem met začel prehitro, tako da hitrosti v naslednjih fazah nisem mogel stopnjevati, izid pa je bil slabši od želje. No, vsaj poskusil pa sem."
- **Opazovali smo olimpijskega zmagovalca Nemca Larsa Riedla, ki uporablja drugačno tehniko meta. Medtem ko on ob izmetu ostane na tleh, vi odskočite.**
"Večina najboljših metalcev diska je visokih okoli 195 cm, Riedel celo dva metra. Zanje je značilno, da mečejo s tal, medtem ko je za nas, manjše metalce, ugodnejša tehnika s skokom, kjer dosežeš daljši met na račun večje hitrosti. Tehnika meta s tal je zaradi manjše hitrosti bolj stabilna, čeprav je imel tudi Riedel na kvalifikacijah izredne težave in mu je uspel šele tretji poizkus. Enako se je zgodilo tudi v finalu, ko je po težavah na koncu zmagal z veliko premočjo. Vsaka tekma je tekma zase in na največjih tekmovanjih, kot so olimpijske igre, nikjer vnaprej ne piše, kdo bo zmagal."
- **Nekateri naši časopisi so zapisali, da so Američani ugotovili, da bi bili lahko odlični tudi v ameriškem nogometu. Znano je, da ste tudi izredno hiter tekač in ste bili kot pionir drugi najhitrejši v Sloveniji, bili ste nadarjen rokometaš, imenitno obvladate mnoge gimnastične prvine, dobro smučate. Kako so prišli do zaključka, da bi bili tudi dober nogometaš?**

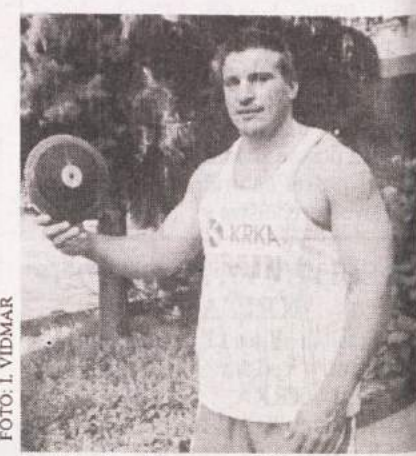

FOTO: I. VIDMAR
Kolikokrat je moral Igor takole potežkati disk, da ga je lahko metal v Atlanti?

"Najprej so me videli med dvigovanjem uteži, ko so ugotovili, da bi bil lahko odličan "powerlifter", saj sem dvignil približno toliko kot tretjevrščeni z ameriškega prvenstva v tej disciplini prizkusa moči. Ker imajo v Oxfordu veliko dvigovalnico uteži in je istočasno z mano v njej vadilo celo moštvo igralcev ameriškega nogometa, med katerimi jih ima precej okoli 130 kg in se ob gori mišic komaj premikajo, so kmalu opazili, da sem kljub svoji teži in moči tudi spreten. Ko so me kasneje videli na atletski stezi, da tudi zelo hitro tečem, so se začeli vrteti okoli mene in spraševati

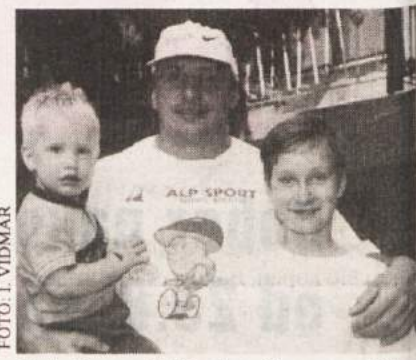

FOTO: I. VIDMAR
Ko je Igor prišel iz Amerike, sa ga bila doma najbolj vesela sin Nejc in hčerka Sanja.

naše šefe. Ko so ugotovili, da sem za njihovo univerzitetno moštvo že prestar, so popustili, če pa bi bil pet let mlajši, bi se že lahko tudi kaj zmenili."

• **Kaj pa naprej, kakšni so vaši cilji v prihodnje?**
"Naslednje leto napadam medaljo na sredozemskih igrah, za kar bo treba vreči 61 do 62 metrov. Svetovno prvenstvo bo za nas šele na drugem mestu, rad pa bi se prebil med najboljših 15. S finalom na svetovnem prvenstvu bi bil seveda zadovoljen vsaj tako kot z medaljo na sredozemskih igrah. Najboljši izid v naslednji sezoni pričakujemo okoli 64 metrov, pomembno pa je tudi, da bi se moj izid, ki ga lahko dosežem na vsaki tekmi, utrdil okoli 61 metrov."

• **Boste obdržali istega trenerja, Karla Gačnika?**
"Joj, nisem ga še vprašal, a upam, da me ne bo zapustil. Vsaj še eno leto ne, zanaprej pa vem, da se tudi sam še ni odločil."

• **Pri vaših pripravah in pri potovanju v Ameriko so vam na pomoč priskočila nekatera podjetja. Katera?**
"Brez denarja pokroviteljev vsega tega ne bi dosegel. Pri mojem projektu Atlanta 96 so mi največ pomagali Brain, ki je moj osebni pokrovitelj, atletski klub Krka, katerega član sem, Dietetika, Nike, Avto Slak, Alp Sport, Mercator Standard, Roni, Vista 21, trgovina Tilia, Zavarovalnica Tilia, Agencija za šport, Novoteks, Labod, fizioterapevt Franc Grubar in mnogi posamezniki, med drugimi tudi Foto Asja oziroma njen lastnik nekdanji metalec kladiva Zoran Ercegovčević, s katerim smo pred leti skupaj trenirali."

Igor Primc v Ameriki ni bil brez družbe. Pri kosilu sta se mu z veseljem pridružili tudi prikupni atletinji Alenka Bikar in Brigita Bukovec. Ob njegovih mišicah sta se počutili varni.

IGOR VIDMAR

Cuza izvira izpod skale

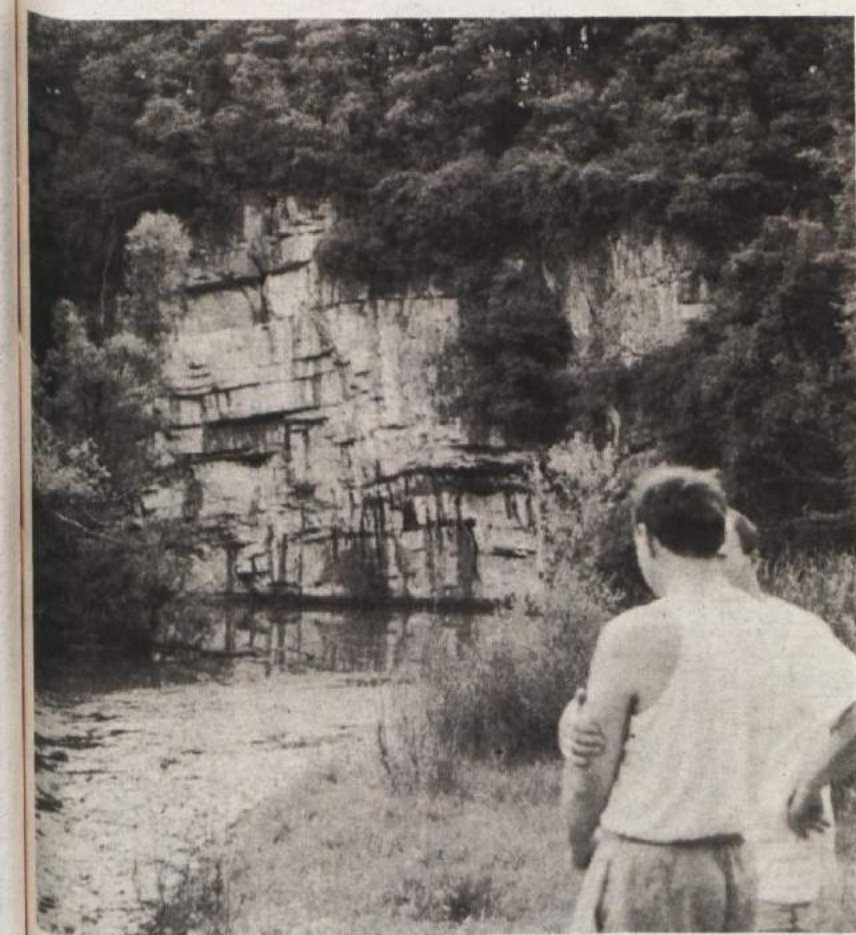
Semiški četrtošolci, ki jih je poučevala učiteljica Tatjana Štubljar, so zadnja leta, ko je prišlo do sprememb učnega načrta pri spoznavanju družbe, začeli drugače spoznavati svojo občino in njene znamenitosti. Semiška občina namreč že ima prvo in še vedno edino gozdno učno pot v Beli krajini, ki vodi od Planine do Mirne gore, zdaj pa v občini nastaja še kraška učna pot.

Pri enem od raziskovalnih šolskih obiskov kraške jame Malikovec se je utrnila misel, da bi takrat še zelo onesnaženo jamo očistili, pozneje pa še, da bi prav to jamo in še vrsto drugih znamenitosti lahko vključili v semiško kraško učno pot. Tako so januarja lani pripravili projekt "Naravne znamenitosti semiške okolice", v minulem šolskem letu pa so prehodili in opisali sedemnajst postaj kraške učne poti.

Ker je pisnega gradiva malo, so otroci spraševali starejše sovaščane, stare starše, pomagale so celo cele družine. Tatjanini četrtošolci bodo v tem šolskem letu delo nadaljevali. Najprej nameravajo ob pomoči Mire Ivanovič z Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto izdati brošuro o semiški kraški učni poti, potem pa pod brezami pri studencu Lebica urediti pravo naravoslovno učilnico v naravi.

Kljub krasu precej vode

Semiška kraška učna pot se prične pri osnovni šoli Belokranjskega odreda v Semiču, njena prva postaja pa je kužno znamenje, ki je bilo postavljeno na Trati leta 1647 v obliki kapelice. Ima štiri vdolbine, v katerih so kipci Marije in Jezusa. Glavna vdolbina pilda, kakor ga imenujejo domačini, je obrnjena proti severu, zanj pa skrbijo predvsem prebivalci Trate. Kužno znamenje so po pripovedih starih ljudi zgradili, ko je v teh krajih razsajala kuga. Pot pelje naprej mimo Cuze, studenca med Mladico in Trato, ki izvira izpod skale. Cuza je bila nekdanj tako čista, da so se ljudje v njej celo kopali, Bukovčev in Petričev fantek pa sta v njej utonila, saj je bila globoka do dva metra. Ko so si Semičani napeljali vodovod, so izvir Cuze zapustili in sedaj sameva zaraščen in zasipen. Pot vodi mimo stezin, kakor imenujejo Semičani steze. To so bile ozke, kamnite poljske poti med travniki, njivami in gozdovi. Danes je viden le še del takšne poti, ki je nekoč vodila iz Vavpče vasi proti Krupi. Ljudje so gnali napačat živino v Krupo po stezinih, ki so bile ponekod ograjene z lesenimi plotovi. Za stezine so ljudje izbral najslabša, kamnita, z grmovjem porasla zemljišča.

Izvir Krupe pod slikovito, 60 metrov visoko skalno steno je naravna znamenitost, ki ji v Sloveniji ni para.

Naslednja postaja je kraška jama Malikovec med vasema Lipovec in Pugal, ki ima dva vhoda. Vanjo je moč priti po stopnicah ali pa se spustiti po breznu. Iz velike podzemne dvorane, v kateri je ohranjenih še precej kapnikov, vodi globlje v podzemlje več manjših rofov. Njeni redni obiskovalci so zlasti semiški šolarji. Med vasmi Brezje, Lipovec in Nestoplja vas je precej vodnato, čeprav gre za kras. Tako je pod Brezjem močvirje, imenovano Močila, v bližini je vrtača Vodenica, v kateri je presihajoči studenec, pod Lipovcem pa še večji studenec, imenovan Poscane. Ljudje so namreč skopali jamo, jo tlakovali, do izvira pa naredili enajst stopnic. Ko so ga redno vzdrževali, je bila voda zelo dobra in čista, sedaj pa je studenec opuščen.

Poseljenost že v prazgodovini

Na kraški učni poti ni moč spregledati stelnikov, tako značilnih za Belo krajino, mimo katerih pripelje pot do baročne romarske cerkve sv. Trojice na Vinjem Vrhu. Zgrajena je bila leta 1647, njena posebnost pa je kupolasto zasnovana ladja in tristranično zaključen prezbitერიj. Cerkev sredi vinogradov je pomanjšana kopija znane cerkve pri Novi Štiti. Mimo kraške jame Bezgovke pelje pot k razvalinam gradu Krupa. Na nekoč mogočni grad, ki je na desnem bregu Krupe stal že v 13. stoletju, spominjajo le skromni ostanki, saj je grad leta 1942 pogorel. V bližini izvira Krupe je na ogled prazgodovinsko naselje Moverna vas. Arheološke raziskave so razkrile, da leži sedanje naselje na delu neurtjene naselbine iz mlajše kamene in bakrene dobe. V prazgodovini je bila poseljena tudi kraška jama Judovska hiša na levem bregu Krupe, arheološke najdbe pa hranita Belokranjski muzej v Metliki in krajevna muzejska zbirka v Semiču. Pred obiskom Judovske hiše se pot spusti še k izviru Krupe, ki velja za naravno znamenitost. Izvirno jezero pod slikovito, 60 metrov visoko skalno steno, vodnatost izvira in njegov biološki pomen uvrščajo Krupo med najlepše in najpomembnejše slovenske kraške izvire.

Ob kužnem znamenju na Trati, imenovanem pild, se pogosto ustavlja jo popotniki, ki gredo mimo.

Naslednja znamenitost na učni poti je kraški studenec Lebica, nedaleč od Sel pri Semiču. Starejši ljudje vedo povedati, kako zelo je bil izvir nekdanj pomemben za tamkajšnje ljudi. To dokazuje tudi način gradnje, saj je bil vhod skrbno sezidan in zavarovan z železnimi vrati, strop pa obokan. Vanj niso hodili po vodi le bližnji vaščani, ampak v veliki suši celo ženske z Brezove Rebr, ki so na pot odhajale že opolnoči, da so ob zori lahko postregle z vodo koscem. Še danes je vidna luknja, skozi katero so med drugo svetovno vojno italijanski vojaki s črpalko črpali vodo iz izvira Lebice, ki pa je bil zadnja desetletja precej zanemarjen. Vanj so odlagali tudi smeti in celo industrijske odpadke iz tovarne Iskra. Šele pred kratkim so ga začeli čistiti.

Nato pot vodi mimo izjemno lepe in globoke kraške vrtače v bližini vasi Vrtača k stari Jureči lipi ter naprej k razvalinam gradu Podturn. Na gradu Podturn je bil v prejšnjem stoletju za domačega učitelja pesnik Simon Jenko. Med njim in lastnikovo hčerko Leopoldino Kuraltovo se je spletla ljubezen in prav v zvezi z njo je kasneje nastalo nekaj Jenkovih najlepših ljubezenskih pesmi. Leta 1902 je semiški trgovec Janez Šušteršič grad, ki ga je kupil leto prej, podrl. Material so porabili za zidavo drugih poslopij. Ostali so le visoki temelji. Notranjost je Šušteršič zasul z zemljo in zasadil vinograd, ki ga je pozneje zapustil in ga je zaraslo trnje.

Na vrsti so odrasli

Pot se od tako žalostno propadlega gradu vrne nazaj k semiški osnovni šoli, kjer se konča. Tako je krög strmjen, ker pa je kraška učna pot dolga kar precej kilometrov in jo je v enem dnevu težko prehoditi, so jo učenci razdelili na etape. Sicer pa so skupaj s svojo učiteljico pripravili, da so večino dela opravili. Sedaj so na vrsti odrasli, da bodo primerno uredili pot.

Ob vsej zagnanosti otrok, ki so kot pravi mali znanstveniki brskali za podatki in raziskovali, pa ne gre prezreti tudi njihovih ugotovitev, ki so jih, da bi še enkrat opozorili odrasle, strnili tudi v zaključku svojega raziskovalnega dela. Predvsem opozarjajo na neurejene in zanemarjene studence Lebica, Poscane in Cuzo, za vzor pa stavijo jamo Malikovec. Zato odrasle prosijo, naj pripravijo očiščevalne akcije, da bodo kraški izviri urejeni tako kot takrat, ko so jih ljudje še s pridom uporabljali. Še posebej pozivajo starše, naj si vzamejo čas in obiščejo semiško kraško učno pot.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Elementarna bitja: Inteligenca zemlje in narave

Včasih te knjiga pritegne zaradi zanimive naslovnice. Tudi naslovna stran novega knjižnega dela Marka Pogačnika ELEMENTARNA BITJA: INTELIGENCA ZEMLJE IN NARAVE je dokaj nenavadna - človeški obraz, obdan s hrastovi listi. V resnici je to hrastov duh kot oporni kamen v Elizabetini cerkvi v Marburgu na Lahni iz 14. stoletja, ki da skupaj z naslovom vedeti, da bo bralec stopil v svet elementarnih bitij (škratov, vil, ruskalk in ognjenih duhov), ki jih dobro ali pa manj dobro pozna iz pravljic in pripovedk.

Prav gotovo ta niso tuja piscu knjige Marku Pogačniku, sicer kiparju po poklicu, ki pravi, da čeprav jih je človeški razum dolga stoletja odrival na področje nestvarnega in pravljicega, nas vendarle prav pravljice opozarjajo na skrito resnico. Seveda ne vsakega, pač pa "tistega, ki je pripravljen odpreti svoje čuteče srce." V uvodu pove, da po svojih izkušnjah in razmišljanjih, ki jih je opisal v knjigi z osmiimi poglavji, ter po pripovedovanju mnogih ljudi ve, da je napačil čas, ko ta bitja želijo, da bi se ljudje zopet zavedeli njihove prisotnosti, saj so prav ona odgovorna za vse energijske in čustvene odnose v naravi, v živalskem in človeškem svetu. Pogačnik opisuje tudi svoja srečanja z elementarnimi bitji - prvo 1993. leta.

Življenje z naravo in v naravi Pogačniku ni tuje, saj je v začetku 70. let skupaj z ženo in prijatelji osnoval alternativno skupnost "Družina v Šempasu", ki se je trudila vzpostaviti zavesten in ljubeč stik z zemljo in naravo. Prizadevali so si povezovali umetnost in vsakdanja opravila. Konec 70. let je skupnost razpadla, takšen način življenja pa ne. Pogačnik se je poleg kiparstva začel zavzemati za pokrajino. Razvil je postopek litopunktura, s katerim zdravi zemljo, in to uspešno. Pričujoča knjiga, ki je izšla pri ljubljanski založbi Iskanja, je zadnja iz trilogije (prvi dve: Za zdravljenje zemlje, Ko se Boginja vrne), ponuja pa celostni pogled v nevidno razsežnost pokrajine. V Elementarnih bitjih se je Pogačnik poleg besede poslužil tudi risbe ("tam, kjer ni moč povedati zgolj z besedo"), imena elementarnih bitij pa je izbral iz tradicije več kultur. Na ta način je bitjem želel vdahniti novo življenje.

Za nastanek knjige se zahvaljuje svoji družini in Miriam Drev, ki je delo, napisano v nemškem jeziku, prevedla v slovensčino.

LIDIJA MURN

Uničevalci svetov

Zadnja leta izhajajo pri nas zanimivi pesniški prvenci in eden takih je tudi knjiga UNIČEVALCI SVETOV, zbirka pesmi sedemindvajsetletnega Arturja Mosa, v Ljubljani živečega absolventa filozofije iz Slovenj Gradca. Brž ko to delo, ki ga je izdala in založila Mladinska knjiga, doobra prelistamo, pa tudi vidimo, da ne gre za običajen pesniški izdelek, s kakršnimi stopajo v svet literature mladi avtorji. In res je zbirka v več pogledih nenavadna, oziroma pa se vsaj na dva osnovna: na oblikovnega in vsebinskega.

Zunanjo podobo knjigi Uničevalci svetov dajejo nenavadno dolge pesmi, pravzaprav pesnitve, ki jih je devet in je vsaka od njih razpotegnjena čez več strani. Bralec dobiva vtis, kakor da je šlo pesniku predvsem za širok epski zamah, bolj za pripoved kot za izpoved, se pravi za nekakšno zgodbo oziroma pripovedovanje. Pa je tak le prvi vtis, ki je morebiti tudi bolj površen, saj so Uničevalci svetov v resnici knjiga izpovedi in ne pripovedi, torej lirika ali vsaj pesmi v prozi, vse skupaj pa je precej drugačno iz tistega, kar dandanes piše večina mladih. Tako pa smo že pri vsebinskem vidiku Mosovega knjižnega prvenca, pri tisti plati knjige, ki naj bi bralca najbolj zanimala in njegovo domišljijo najbolj razburkala.

Ne nameravamo povzemati vsebine ne citirati verzov, da bi bralci videli, za kaj v tej knjigi pravzaprav gre. S tem početjem bi jim zelo malo pomagali, slabo potešili njihovo radovednost. Z branjem se bodo pač morali potruditi sami, tu naj jih opozorimo le na to, da zahteva Mosova knjiga poznavalec in aktivnega bralca, sicer jo je bolje pustiti pri miru.

Za pokušnjo pa vseeno zapišimo: zdi se, da tvorijo tok teh "razpotegnjenih" pesniških spisov lirski fluid, filozofski

vložki ter avtorski komentarji in refleksije. Opazno je Mosovo hotenje, da se združita oziroma govorita iz enih ust dve ambiciji: pesništvo in mišljenje. Izrekanje obojega, posamično ali skupaj, odražajo verzi, s katerimi se je moč približati prenekateri misli aktualnih mislecev našega stoletja, od Kafke naprej pa tudi od njega nazaj, do, denimo, Nietscheja.

Sicer pa je ta in taka poezija človeku, ki je samo ljubitelj besedne umetnosti, težko ulovljiva, da ne rečemo razumljiva in osvobjljiva, kot je najbrž težko sprejeti že samo dejstvo, da se v istem bivanjskem prostoru znajdevata in celo prepletata poezija in filozofija.

IVAN ZORAN

Mathausen na Ljubelju

"Menda je res moralo preteči kar petdeset let, da je slovenski bralec dobil knjigo s celostnim pregledom in z vsestranskim opisom 23-mesečnega barbarstva na Ljubelju, na tem prelepem področju Karavank na meji med Slovenijo in Avstrijo. Nikoli ni prepozno! Prikazati dogodke tistega časa in jih vsaditi v narodov spomin je osnovna in poglavitna naloga te knjige in njenih ustvarjalcev. Ne iz kakršnegakoli maščevanja (proti komu danes le?), temveč zgolj iz želje, da se tudi 'Ljubelj', krut, mračen in ubijalski, ne bi ponovil nikoli več..."

To so uvodne besede Jožeta Rovška, ki je skupaj z Jankom Tišlerjem napisal knjigo Mauthausen na Ljubelju - koncentracijsko taborišče na slovensko-avstrijski meji. Dokumentarno pripoved sta izdali Slovenska prosvetna zveza v Celovcu in založba Mladinska knjiga v Ljubljani. Na 432 straneh objavlja ljubeljsko izpostavo enega izmed najhujših nacističnih ubijalskih taborišč. Za obvladovanje okupiranih dežel in za svoje apetite proti vzhodu in Jadranu je nacistični režim poleg železniškega predora Področja-Jesenice potreboval še cestni predor skozi Karavanke. Zanj je razosebljene številke-sužnje pošiljal iz Mauthausna. Tu je maja 1943 zraslo južno in konec oktobra 1943 še severno taborišče.

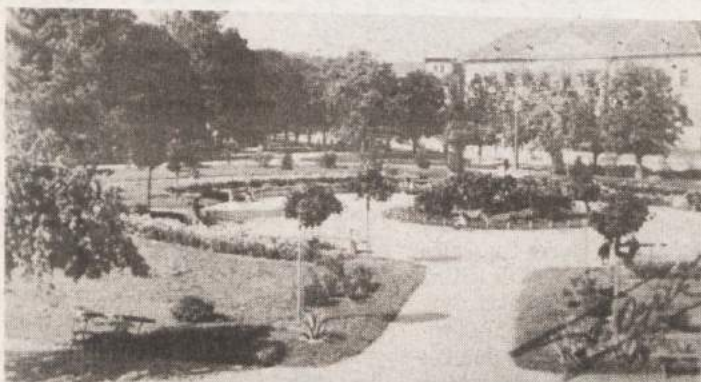
Ljubeljski predor, do konca dograjen po vojni, je danes najkrajša zveza iz centralnih in severnih alpskih držav do Jadranskega morja. Začel se je z barbarizmom nacistične rasne teorije: izkoristiti in uničiti. Nanj, na edino koncentracijsko taborišče v drugi svetovni vojni na naših tleh, so Slovence opozorili zlasti članki med leti 1954 in 1964, predvsem pa knjiga G. G. Charleta Kaznilnica v snegu (1966) in roman Françoza A. Lacaza Predor iz leta 1979. Knjigi je izdala Založba Borec in sta doživeli pri nas največjo publiciteto.

Prebiranje knjige o Mauthausnu na Ljubelju nam znova oživi grozo vzbujajočo resničnost umiranja in nihanja brezpravnih jetnikov med življenjem in smrtjo. A tudi tu je življenje zmoglo in bilo celo močnejše od uničevanja. Danes vemo o peklju na Ljubelju veliko več kot pred desetletji. Za to gre zasluga predvsem Janku Tišlerju, ki se je kot član skupine merjevcev, civilnih delavcev zasebne firme, ki je gradila predor, lahko prosto gibal po deloviščih pred predorom in v njem. Od vsega začetka je Tišler o Ljubelju pisal dnevnik, zbiral gradivo, dokumente, slikovni material, kasneje neurtudno iskal po arhivih doma in na tujem, si dopisoval zlasti z nekdanjimi francoskimi interniranci, jih obiskoval ter vse nenehno zapisoval. Ko je spomladi 1944 zasluhl, da ga nacisti zasledujejo, je 1. julija 1944 odšel v partizane, še prej pa shranil na varnem vse zbrano gradivo o ljubeljski mučnici.

V začetku aprila 1945 je bilo na Ljubelju še 1039 internirancev, od tega 539 Francozov, 108 Jugoslovanov (med njimi 90 Slovencev), blizu 300 Poljakov in 20 Rusov, pa pripadniki vsaj še osmih evropskih narodov. Knjiga opisuje njihovo trpljenje in umiranje, številne pobege, bestialnost nacistov in krutost kapov, med katerimi je bila večina homoseksualcev in neusmiljenih rabljev.

Knjiga Janka Tišlerja in Jožeta Rovška je ob vsem drugem dragocen dokaz, da je Ljubelj tudi koroški, celo bolj zaradi dose-danje zatajenosti in pozabljenosti taborišča na severni strani Ljubelja. In je hkrati tudi posvetilo humanim Slovincem v vaseh severno od taborišča, pogumnim Tržičanom, mnogim civilnim delavcem, najbolj pa seveda internirancem.

TONE GOŠNIK

MESTNI ALI KETTEJEV PARK V NOVEM MESTU – V Novem mestu je deloval kapucinski samostan v letih 1672 do 1786. Svoje prostore je imel na današnjem Novem trgu in na zemljišču, kjer je zdaj Kulturni center Janeza Trdine. Po ukinitvi samostana je bilo v njegovih prostorih vojaško skladišče do leta 1893, na samostanskem vrtu pa so uredili novomeško pokopališče, ki se je tja preselilo iz okolice kapiteljske cerkve. Pokopališče je bilo na tem mestu od leta 1810 do 1924. Od tedaj dalje najdejo novomeški pokojniki svoj mir na ločenskem pokopališču. Po opustitvi pokopališča na današnjem Novem trgu so prostor preuredili v mestni park in ga poimenovali po pesniku Dragotinu Ketteju, ki je obiskoval novomeško gimnazijo od 1896 do 1898. Fotografija kaže mestni park okrog leta 1937. Danes Novo mesto nima mestnega parka, saj bi za Ragov log in Portoval težko rekli, da sta urejena mestna parka. (Pripravila Majda Pungercar, izvirno fotografijo hrani Darka Jesenko-Malovič)

Na Tordinovih zapiskih

Veči greh nego krasti – V petek ali sploh postne dni kolje se in tod, kakor vsi potrjajo zato, da družina, otroci, posli in klavci ne anektirajo mesa. Ne postiti se jim je večji greh nego krasti.

Topliške deklice so lajdre – Topličani hočejo biti purgarji in so za to tudi veliki lenuhi. Posebno ošabni so tisti, ki so študirali 2 ali tri razrede. Župan in odborniki so taki ali še huji sleparji ko drugi. Novomeščani boje se zdaj strašno Toplic, pravijo: Topličani vzeli bi nam prvi krat, dnarje kar jih imamo, drugič blago, tretjič pa hišo. Moralnost leži na tleh - deklice so take lajdre da si iščejo topliški fantje drugej svojih ljubic in žen.

Svetniki niso za v krčme – Podobe svetnikov v krčmi imeti, ne zdi se prav poštenjaku Jeriču, kajti se v takih hišah preveč kolne, kvanta, pijančuje in sploh greh dela, česar pričre ne bi smele biti svete slike.

Prav simpatičen dan je danes. Sonce se smeje izza oblakov nad Strmačami, korak pa me vodi po prašni in zvoženi njivski poti, po kateri se mi zdi, da sem šla že stoinstokrat. Vse mi je znano – pred mano bližnji gozd, na desni travniki v Temeniški dolini s kraškimi vrtačami, na levi pa njive in malce stran nekaj vinogradov – pa tudi ne: nekako drugače je danes, lepše.

Zakaj MOJ OČI ne more videti, kako čudovite so rožice po poljih to pomlad in kako je vse rdečerumenovijoličasto cvetje okrog naše hiše, ki ga je pred meseci še sam sadil in gnojil? Zakaj ne ve, da pesa in detelja, ki ju je sejal še zadnji dan pred odhodom v bolnico, prav lepo kažeta? Zakaj se s traktorjem ne pripelje domov ves izmučen s travnika, kjer je v najhujši opoldanski vročini obrnil tri nakladalke mrve? Zakaj ga ne morem na njivi že s prepotenim robcem, ki ga zmečkanega privleče iz svojih kavbojk, pobožati in mu otreti pot s hrbta, kjer ima še vedno tako čudno rdečkasto bulico? (Zakaj mi gre sedajle na jok?)

Zakaj, kadar grem na stranišče, nihče več ne priteži, zakaj spet tako dolgo čepim tam (ponavadi dlje, kot je potrebno, sedim s knjigo v roki in se imam blazno dobro, česar oči ni nikoli razumel)? Zakaj grem lahko ponoči kadarkoli v kopalnico in nikogar ne živciram, ko odprem pipo, da voda lahko teče glasno, kakor hoče? Zakaj ne morem več z njim zvečer, ko že vsi ostali zdolgočaseno odidejo v posteljo, gledati kakšnega butastega filma, ki me v bistvu sploh ne zanima, toda uživam v očijevih smešnih in ne malokrat trapastih komentarjih in razlagah, za katere vem, da pridejo na misel samo njemu?

Zakaj se ne morem več prismukati v njegovo naročje, čeprav vem, da je utrujen in se dela, da bi raje videl, da bi sedela na

kakšnem stolu? Zakaj ne morem več med službo na hitro oditi k njemu na obisk v bolnico in mu v naglici natrositi vesti iz njegove vasi, za katere sicer vem, da ga zanimajo vsak dan manj, pa vseeno? Zakaj ga ne morem več potolažiti glede zdravja, da v bolnici že vejo, kaj je zanj najbolje, in naj kar še potrpi notri, ker bo že bolje, in se mu obenem zlagati, da zdravniki niso rekli še nič dokončnega in da še raziskujejo? Pa da je najvažnejše, da spet dobi apetit in pride k močem, potem bo pa že kako, in ga potem z narejenim nasmehom na ustnicah zapustiti in ga pustiti med tistimi belimi groznimi stenami z besedami, da se mi mudi nazaj v službo, v resnici pa grem spet na lov za zdravnikom (ki ga nikoli ni), da mi pove kakšno novo spodbudno novico ali pa samo še enkrat potrdi staro, ki je tako grozna in kruta, da ne verjamem, da je resnična? Zakaj, kadar se sedaj peljem z avtom mimo bolnice, vsakič kar nevede zmanjšam hitrost in z očmi iščem tretje okno z desne strani v drugem nadstropju, da bi zagledala njegovo drobceno glavico ali pa bi si lahko vsaj rekla: "No, saj je tukaj. Bo že kako?"

Zakaj me, ko v kuhinji sedimo pri nedeljskem kosilu, in razlagam razne dogodivščine z radia, nihče več ne špika: "Spet ta radio, daj, zresni se že enkrat...!", obenem pa vem, da si je na svoj traktor že dolgo nazaj na sprednjo šipo nalepil nalepko s frekvenco radia, ki se še vedno ni odlimala? Zakaj, ko večasih pozno popoldne zgoraj v podstrešni sobici, ko mi ni treba v štalo pomagat in ob odprtem oknu (da slišim ptičke, pa molzni stroj in vpitje nad kravami, naj dajo že enkrat mir) delam svoje stvari, ne zaslišim več, kako se odpro škripajoča vrata našega svinjaka in oči čisto resno vpraša: "Kaj je pobje, kako ste? Gotov ste lačni!" in že hiti na-

šima dvema pujskoma nametavat krmila, čeprav ve, da se bo mami kasneje jezila, da so prašiči njena skrb? Zakaj nas nihče več ne preseneti na njivi z belo polivinilasto vrečko, v kateri se nahaja mrzla pijača pa narezan kruh in skoraj obvezno še kakšna sladkarija za njegovo sladkosnedo mami? Zakaj, ko odhajam zvečer na kakšno prireditvev in sem že na vratih, nihče več ne vpije za mano, naj vozim počasi, da se ne bom enkrat ubila? Zakaj me nihče več tako lepo ne pohvali, kadar skuham dobro enolončnico, v kateri plava vse, kar je zeleno, in ne manjka seveda tudi krompir (brez katerega bi mu življenje izgubilo smisel): "Hm, ti pa znaš skuhat!" in z žlico po krožniku lovi korenček? Zakaj ob jutrih, ko je prihajal z mleka, ki ga nosimo v vaško zbiralnico, ne slišim več pogovora z njegovima najljubšima sosedoma o tem, kako vremenoslovci res nič ne vejo, ker pada dež namesto da je sonce, mi pa imamo polno pokošene mrve; pa kako so ti naši poslanci trapasti in kakšne plače imajo, pa nič ne delajo itd? Zakaj me kar stisne pri srcu, ko v našem šentjurskem vinogradu srečam teto, ki je bila isti čas v isti bolnici kot oči, pa kljub visoki starosti še vedno hodi med trtami, lomi listje in se v času počitka kot vedno ustavi pri nas na kozarčku? Zakaj spodaj v predalčku predsobe še vedno stojijo njegovi črni "zakmašni" čevlji, ki smo jih dobili iz bolnice, iz vsakega pa moli bel listek, na katerem sta z grdo pisavo napisana njegovo ime in priimek, in si jih nihče ne upa pospraviti, kot da jih bo v nedeljo dopoldne, ko se bo malo pred deveto odpravljal k maši, spet iskal? Zakaj se sedajle, ko se že veselim skorajšnjega odhoda na morje, bojim pogleda na širni moderni svet, ker vem, da ga oči ni nikoli videl in občutil ter ga tudi nikoli ne bo? Nešteto zakaj-ev.

Ceprav nekateri pravijo, da se ne smeš vedno spraševati zakaj, mislim, da se tokrat lahko. Zakaj? Zato, ker vem, da ima vsak zakaj svoj zato in jaz svojega poznam. Zato, ker očija ni več z mano. Ampak zakaj?

LOVSTVO IN GOZDARSTVO PRED VOJNO

Ko so kmetje še držali divjad v šahu

Kot 17-leten fant sem praktical pri gozdarju Mlakarju iz GU Kočevje, kjer sem dosti videl in se naučil. Ob 6. uri zjutraj sem bil že pri gozdarju in od tam smo šli po poti navzgor, v oddelek štirinajst. Prevzemali smo hlovino za žago Jakomini na koncu Podgorske ulice.

Mraz je bil 20° C pod ničlo, sonce, ivje, pol metra snega. Ko smo prišli na vrh hriba, smo se ustavili v koči, na hitro narejeni iz hlovdov, pokriti z lubjem. Gozdni delavci, Čabraneci, so nas sprejeli. Ponudili so lepo dišečo pravo kavo. Prinesli so jo iz Francije, ko so tam delali.

Ostal sem v brunarici s kuharjem. Grel sem se ob žarečem ognju. Peč je bila v kotu, narejena iz ploščatih kamnov in imela odprt dimnik. Kuhar mi je ponudil koruzne žgance z ocvirki. Hrana za bogove!

Po eni uri dela je prišel gozdar. "Peter, sedaj se pa ti malo ogrej s svinčnikom!" Odkazovali smo drevje od 45 cm debeline naprej. Šest do osem hlovdov je bilo, po štiri metre vsak, iz enega drevesa. Brez vej, ravna, debela debela. Delavci so očistili hlode od snega, prevzemanje se je nadaljevalo. Logar je meril premer, delavec pritiskal žig s številkami na vsak hlod. Drugi delavec pa z žigom GU Kočevje vsak hlod. Šef žage je pisal podatke za sebe.

Po končanem prevzemu sem šel drugi dan na žago Jakomini preverjati podatke. Če se številke niso ujemale, jih je moral popraviti šef žage. Donosne tablice so veljale samo za Auerspergove gozdove - polnolesno drevje.

Opoldne smo se spravili k kosilu. Krompir, pečen v žerjavici, je dobro teknil. Poleg je bil še sir in kranjska pečenica ter bel kruh. Zastopnik žage Fric ni bil skop. Potem pa smo to dobro hrano zalili s cvičkom. Obraz sem imel ves rdeč od dobre pijače, ker je nisem

bil vajen. Ob 14. uri smo šli nazaj v dolino, dve uri hoda.

Naslednji dan sem v pisarni obdelal premere s kubaturo po donosnih Auerspergovih tublicah. Sečišče je bilo po poseku urejeno, kot da tam ne bi nikoli sekali. Vozniki so s konji vlačili hlovino iz sosednjih vasi do ceste in pri tem pazili, da se drevje ne obtoleče. Konji, kot da so bili zdresirani za tako delo.

Jage so bile v jeseni. Slabotno in bolno srnjad je bilo treba odstreliti. Vozili smo se na saneh z vprežnimi konji. Zvončki so jim cingljali okoli vratov. Prijetna glasba. Po končanem lovu smo se zbrali v gostilni Onek. Jedli in pili smo in si pripovedovali šale.

Jelenjadi je bilo nekaj malega v Rogu, bolj za seme kot za res. Škode od jelenjadi ni bilo, struktura gozda je bila drugačna. Divje prašiče so držali v šahu kmetje in divji lovci. Nekaj malega jih je bilo okoli Kačjega potoka, naprej proti Nemški Loki. Medvedov ni bilo čutiti. Risov ni bilo, volkovi so opravljali sanitarno delo.

Srnjaki so dobivali zlate medalje na lovski razstavi v Leipzigu. Gozd z imenom Šahen je bil urejen, kot da bi kdo v njem vrtnaril. Boljša paša je bila na travnikih ob robu gozdov. Dvakrat do trikrat na leto so jo kosili.

V gozdarstvu so bila še druga opravila, na primer pregledovanje mej med oddelki. Mejniki so morali biti vsako leto obarvani z drugo barvo. Revir je meril nekaj čez 3.500 hektarov, tri logarje pa po nekaj več kot 1.100 hektarov. Mejne kamne med lastniki je bilo

treba očistiti in na novo obarvati. Gozdno cesto od Mahovnika do 21. linije je občasno popravljaj cestar.

Dnevni obhodi revirja so bili dolgi do 20 km. Zdrave noge so bile nekaj vredne. Marsikaj se je pri obhodih revirja dogajalo in videlo. Srnjak, ujet v zanko, je imel oguljen vrat. Spustili smo ga. Kar ni verjel, da je prost. Prišli smo do 24. linije, pri Jasnici krenili navzdol in domov.

Prevzemali smo debele sušice, obtesane v bordonale. To delo sta opravljala dva tesača, zaposlena pri gozdni upravi, pod kontrolo logarja. Bordonali so bili šest do osem metrov dolgi trami. Uporabljali so jih v ladjedelništvu. Vozniki so se namučili z njimi, preden so jih pripeljali v dolino. Šubje so tesali iz mlade bukovine, material za vesla.

Malinarji so morali imeti karte - niso bile drage, le 2 din za vse leto - da se je vedelo, kdo se nahaja v gozdu. Požarov ni bilo; drevje je bilo staro, vlaga v njem celo leto. Ko je bil srnjakov prsk, sem peljal gospoda z Dunaja na srnjakov klic. Ustrelil je šesteraka.

Spomladi sem šel na petelinje petje z logarjem. Prespala sva v koči brez oken, kurišče je bilo v sredi. Navsezgodaj zjutraj sva zalezovala petelina. Petelinov je bilo takrat dovolj. Lov na lisice in jazbece je bil nekaj posebnega. Polšji lov je kontroliral logar.

Delo v drevesnici je bilo: priprava tal, rigolanje, zemlja po vrhu iz komposta, nasemenitev s strojčkom. Tri starejše drevesničarke so delale čez leto v drevesnici. Pomladi so pripravljale smrekice za pogozdovanje. Manjši goloseki so bili v zasekah. Po poseki je raslo prelepo malinovje.

Takšno je bilo gozdarjenje pri gozdni upravi Kočevje.

PETER VOVK

"Oče še ni videl rokometne tekme!"

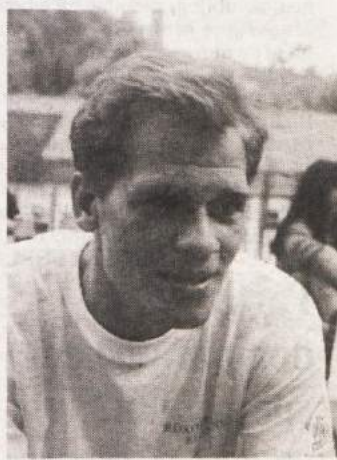
Novi trener moštva Lisce Tone Medved meni, da imajo Sevničani realne možnosti za obstanek v 1. ligi - Hitrejša, bolj dinamična igra - Okrepitve in podmladek

SEVNICA - Novi slovenski rokometni prvotigaš, moštvo sevnške Lisce, je za prvo leto hudi preizkušeni v elitni konkurenci angažirala mladega strokovnjaka, komaj 33-letnega Celjana Antona Medveda. Prihaja iz znane celjske rokometne šole, njegov mentor pa je bil že kar legenda, ne le celjskega čudeža, ustvarjalca številnih mladih zelo kakovostnih in vrhunskih igralcev, odličnega pedagoga Toneta Goršiča.

Medved je igral kot mladinec v celjski prvi ekipi pod vodstvom priznanega trenerja Slobodana Miškovića, potem pa zamenjal kar lepo število slovenskih klubov, v sezoni 1987/1988 tudi za Slovana v takratni 1. zvezni ligi. Dobrih 5 let je bil pri trboveljskem Rudarju.

"Moj oče si ni še nikoli ogledal rokometne tekme v živo," odvrne Medved, ko ga pobaramo, če je morebiti tudi "genetski material" kaj prispeval k njegovi izrazito športni, od leta 1983 poklicni poti. Rad se spominja tudi trenerja Bojana Levstika.

Tone ima tudi 3 nastope za slovensko A člansko reprezentanco. V Sevnico je prišel iz AFP Dobove. "Sevnica je doslej igrala staromodno, statično, počasen rokomet. Torej bomo skušali precej narediti za večjo dinamiko in hitrost v obrambi, zlasti pa še v napadu. Če ne

Tone Medved, novi trener rokometne Lisce

bo poškodb in bodo fantje dali od sebe tisto, kar znajo, ne bi smelo biti vprašanja obstanka v 1. ligi. Ali so bile dosedanje priprave dobre, bodo pokazali šele rezultati. Škoda le, da se nam bo zaradi poškodbe ramena šele zadnjih 14 dni pred prvimi pomembnimi tekmami v prvenstvu pridružil Mišo Blagojevič. Tudi nova okrepitev 23. letni Tihomir Mitrovič, ki so ga Sevničani pripeljali iz Metaloplastike, je rahlo poškodovan. Tomaž Čater je že dobro pripravljen in se mu spet nasmihajo reprezentančni nastopi. Imamo dobre okrepitve od zunaj in podmladek, ki pa se bo moral še kaliti.

Upam, da bomo imeli v prvenstvu dovolj močno podporo našega občinstva doma in na gostovanjih, seveda je pa največ odvisno od našega trdga dela, borbenosti od prve do zadnje minute tekme," je med drugim povedal novi trener sevnških rokometišev Tone Medved.

P. P.

ZAPRTE BODO TUDI CESTE

SEMIČ - Kolesarsko društvo Črnomelj bo pod pokroviteljstvom občine Semič v soboto, 7. septembra, ob 15. uri organiziralo cestno državno prvenstvo za dečke A, B, in C. Dirka šteje tudi za pokal Dana. Med 15. in 19. uro bo popolna zapora lokalnih cest Gaber - Semič in Semič - Ručetna vas. Obvozi bodo označeni.

Opozarjali so že leta 1898...

Dolenjske novice svarile pred "naglico senenih voz"

"NOVO MESTO - (Počasi vozite!) zapisano je na več krajih našega mesta, vendar se vozari včasih tako naglo, da je gledalca groza, in to brez vse sile. Županstvo je sicer nekatere že kaznovalo, toda vozi se prej ko slej. Kaznuje naj se vsak slučaj. Kaznuje naj se tudi one, ki imajo dolžnost to naznaniti pa ne store, če tudi vidijo. Pretečeni teden sta se na novi cesti sprehajala gg. kanonika Frank in Povše. Vsled nepazljive vožnje bila sta od voza sena v zid potisnjena ter poleg strahu tudi, posebno g. Frank, lahko poškodovana. Ne čudimo se temu prav nič, ker pri tej bore mali vožnji, ki je pri nas proti kolodvoru, ni nič redkega, da so hkrati trije vozovi poleg. Mej tem, ko en voz drugega prehiteva, se zaleti tretji od nasprotni strani vmes; sedaj se pa človek umakni ali v hrib ali v brezno. Počasi vozite!"

APLAVZ NI OBVEZEN NNNP duh še živi

Včasih smo imeli akcije Nič nas ne sme presenetiti, s katerimi je ljudstvo dokazovalo, kako je samozaščitno pripravljeno in izurjeno. Vse vaje so seveda uspele, čeprav je katera zaradi rose ali vetrčka tudi odpadla. Duh NNNP je, kaže, ostal v ljudeh.

Kar poglejte: Rosalničani bodo obračunali z Romi, če tega ne bo storila država oziroma njena policija. Gračanka se bo spravila nad razgrajače, ki tulijo in kalijo mir ponoči preko diskoteke Rocky, če tega ne bo uredila policija. Stanovalec v novem metliškem naselju bodo vzeli stvari v svoje roke, če policija ne bo utišala rjovenja mladcev pred diskoteko Gheto. Semičani bodo lastnoročno pregnali Rome s svojega teritorija, če se ne bo zmigala policija. In tako naprej. Policija pa...

Na okrogli mizi ob prvem krajevem prazniku vasi Sinji Vrh je voditelj povprašal novomeškega policijskega šefa približno tole: "Belokranjci pravijo, da se lahko peljejo z avtomobilom iz Berlina do Gorjancev, ne da bi jih ustavil en samcat policist. Od Gorjancev do Kolpe pa najmanj trije. Kaj to pomeni?"

"To pomeni," je odgovoril gospod Postrak, "da policisti od Berlina do Gorjancev nič ne delajo in da delajo samo policisti od Gorjancev do Kolpe."

TONI GAŠPERIČ

STOJNICA NA CESTI - V želji za večjo prodajo in s tem povezanim zaslužkom so pred trgovino firme Papirus na Rozmanovi cesti postavili stojnico kar na cesti. Takih in podobnih primerov - na primer širjenje gostinskih lokalov na javne površine - je v Novem mestu še nekaj, tako da bo imel pred nedavnimi nastavljeni komunalni nadzornik pri občini dovolj dela. (Foto: A. B.)

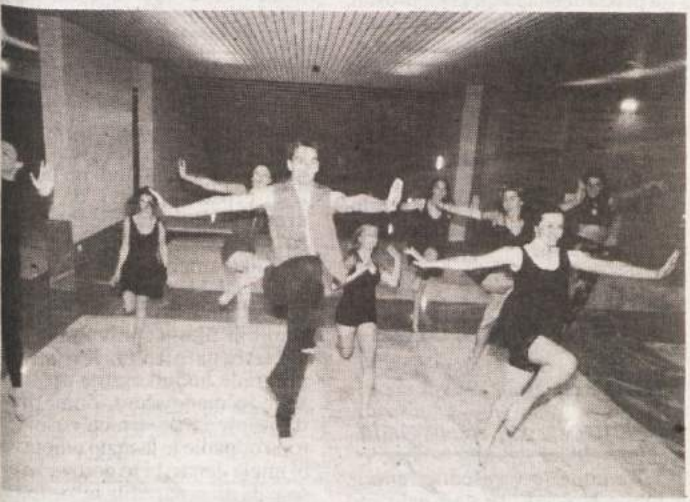
POKRADLI POLKNA - Kajakaški center ob Kolpi v občini Osilnica, ki že nekaj let stoji nedokončan, bi bil lahko ponos zgornje Kolpske doline, a ji je v sramoto. Tako je ugotovila tudi turistična komisija, ki je ocenjevala kraje po zahodni Dolenjski. Ob nedavnem obisku pa smo videli, da ta center, ki stoji na samotnem kraju, pridno obiskujejo tatovi, ki so odnesli polkna na petih vratih in na enem oknu, vlomilci vdirajo v zgradbo in pokradejo še kaj. Za to stavbo in občino Osilnica bi bilo koristno, če bi Kajakaški center čim prej dokončali in ga odprli. To pa bo težko, ker se še vedno ne ve, kaj o tem meni njegov lastnik. (Foto: J. Primc)

KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA - V Osilnici te dni dokončujejo prenovno čistilno napravo in gradnjo kanalizacije za Osilnico in Sela (na fotografiji). Sedanja čistilna naprava pri obratu LIV ni pravilno delovala in jo je bilo treba dograditi oz. popraviti, hkrati pa bodo nanjo priključili kanalizacijo iz omenjenih dveh vasi. (Foto: J. Primc)

BERLOGARJEVA ŽAGA - ZGLED USPEŠNOSTI - Hiša, namenjena za bivanje ljudi, je po mnenju Milana Berlogarja, žagarja in tesarskega mojstra iz Dolenjih Kamenc, največja umetnina, ki jo je kdajkoli ustvaril človek. Podjetnik Milan Berlogar je z ženo Anico in s sinovi Milanom ml., Andrejem in Damjanom razvil uspešno podjetje, ki se ukvarja z razčigavanjem lesa in s tesarstvom. Številna ostrašja, ki jih je izdelal, krasijo strehe hiš in gospodarskih poslopij. Načrtuje že tudi nova vlaganja za razvoj svoje gospodarske dejavnosti. Na fotografiji: mojster Milan Berlogar na svoji žagi v Dolenjih Kamencah. (Besedilo in slika: Bojan Avbar)

TERPSIHORA VABI - Terpsihora dance Company, plesno društvo Novo mesto, od 10. do 20. septembra vpisuje v tečaj jazz in sodobnega plesa, hip hop dancea, rock'n'rolla, v mini plesno šolo (plesne igrice in plesne urice za otroke), aerobiko za dekleta in žene. Prijave in informacije na tel. št. 322-505, 22-564 in 322-371. Dober čevljar še ne naredi dobrega plesalca, s Terpsihoro lahko zaplešete tudi bos!

Šport iz Kočevja in Ribnice

RIBNICA - Rokometaši italijanskega prvotigaša Ortigie iz Siracuse so zmagovalec turnirja v počastitev 40-letnice rokometu v Ribnici. Na turnirju sta poleg Inlesa nastopila še ljubljanska prvotigaša Prule 67 Kodeljevo in AM Cosmos Slovan. Ribničani so šele v končnici izgubili tekmo proti Ortigi, 16:17. Italijani so v finalu povsem zasenčili Prule 67 Kodeljevo. V tekmi za tretje mesto je Inles v končnici pokazal dobro igro, a se ni mogel izogniti porazu zaradi slabega prvega polčasa, ko je vratar Pušnik spravljal v obup ribniške igralce. Rezultat: 24:20 za AM Cosmos Slovan.

SODRAŽICA - V drugem krogu notranjske balinarske lige so igralci Sodražice visoko premagali Cerko z rezultatom 12:4. Še posebej so se izkazali v izbijanju. Po tem krogu so na osmem mestu. V nedeljo bo v Sodražici tradicionalni turnir, na katerem bo nastopilo 16 ekip v četverkah. Turnir se bo začel ob 9. uri.

PTUJ - Na državnem prvenstvu v malem maratonu (21 km) na Ptujju sta se izkazala člana ŠD Sodražica Lojze Sterle in Darko Rovanešek. V skupini do 40 let je bil Sterle v močni konkurenci s časom 1:18,50 osmi in je tako za šest minut izboljšal osebni rekord iz Mirne Peči. Rovanešek je v skupini tekmovalcev do 50 let s časom 1:20,10 zasedel drugo mesto. Sodražana pridno vadita, saj se bosata udeležila vseh večjih tekov po Sloveniji.

RIBNICA - V 11. krogu občinske lige Ribnice v malem nogometu so bili doseženi naslednji izidi: Gostilna Murn - Avtocenter Prestige 2:8, Biba Market T - Diviji jezdec 3:3, Okrepčevalnica Malus - Agaton 1:5, Kocka & Urška - Optik Poznič 4:1, Elin Kot - Grafit 4:2. Na lestvici vodi Avtocenter Prestige s 131 točkami, na listi strelcev pa Rajšel s 23 zadetki.

PONIKVE - Tudi v Ponikvah v dobrepolski občini se pripravljajo za tekmovanje v drugi ligi. Ekipa je pred kratkim začela s pripravami, saj se liga prične 5. ok-

tobra. Novi trener je Safet Melkič iz Ribnice. Vadili bodo v Ponikvah, enkrat tedensko pa tudi v Ribnici, kjer bodo igrali vse prvenstvene tekme.

KOČEVJE - Nogometaši Kočevja so imeli lepo priložnost, da napolnijo mrežo igralcem Dolomitov, a se je tekma drugega kroga ljubljanske medobčinske lige končala 1:1. Kočevci so imeli vse čase tekme pobudo na svoji strani, ustvarili so si številne priložnosti, le Alenu Fugini je uspelo s lepim strelom zadeti domačo mrežo. Po besedah trenerja Rajšla je pomembno, da ekipa že prihaja v formo, kar bo bržkone pokazala na sobotni tekmi na domačem igrišču v Gaju.

M. GLAVONJIČ

OČE IN SIN NASPROTNIKA - V tekmi šestega kroga prve B-lige se bosta oklobra pomerili ekipi Inlesa in Globala iz Grosuplje. Tekma bo še posebej zanimiva, ker bosta v nasprotnih ekipah igrala oče Janez in sin Gregor Ilc. Janez je bil več let igralec Ribničanov in je iz generacije zlatih rokometišev. Več let je igral v Italiji, nazadnje je bil trener "lesarjev", a je zaradi "kratkega stika" s predsedstvom kluba odpuščen nadaljnje sodelovanje. Odsel je h Globalu in, sodeč po igri na prijateljskih tekmah, bo pomembna okrepitev za ekipo trenerja Nikole Radiča. Gregor je prehitel očeta in že postal igralec prvega moštva, medtem ko je Janez pri 18-ih šele začel športno pot. Na fotografiji: Gregor in Janez Ilc (Foto: M. Glavonjič)

DOLENJSKI LIST

Oj ta presneta skleroza!

"Pridi za mano, pri sosedih je na terasi kavica," je med hišnimi vrati rekla soproga možu, ki se je ravno kar vrnil s kanglico in mlekom.

Ko se je čez čas priključil družbi, so bili že polnoštevilno zbrani. Ena od sosed je ravno takrat rekla:

"Včeraj sem bila naročena pri specialistu za oči, a sem pozabila iti. Oj ta skleroza!"

S tem je dala dobro iztočnico za razgovor. Poleg nje sedeči je takoj poprijel za besedo:

"Kolikor se jaz spoznam na medicino, je za sklerozo značilno to, da se dogodkov iz mlajših let dobro spominjaš, kaj je bilo prejšnji teden, pa že ne veš več. No, kdo na primer ve, kaj ste imeli predvčerajšnjim za kosilo?"

Ze je kazalo, da se tega nihče ne spomni. Pa se oglasi upokojenec, katerega žena je še hodila v službo:

"Jaz vem. Skuhal sem matevža

s kislim zeljem." Nakar je dodal: "Tega se mi pa res ni težko spomniti pri vedno istem tedenskem jedilniku!"

Vsak je še povedal kakšno prigodo na račun te bolezni. Vse so bile v zvezi s pozabljivostjo in vzete bolj s šaljive strani.

"Meni možgani še kar v redu delajo," je dodal tisti zamudnik pri kavici. "Najbrž je to zaradi križank, ki jih tako rad..." Ni povedal do konec, že je planil po stopnicah proti domu.

"Kaj se je zgodilo?" je preplašeno zavpila za njim njegova soproga.

"Mleko sem dal kuhati na plinski štedilnik!" je še zakričal.

Družba se je prešerno zasmejala in gledala, če se bo pri odpiranju vrat pokadilo.

Čez nekaj trenutkov se odpre okno in zaslišijo njegov glas:

"Vse je v redu, hvala bogu! K sreči sem pozabil prižgati plin."

SLAVKO KLANČIČAR

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Mlatev in škopanje na Črešnjevcu

Dol. list št. 35, 29. avgusta

Brez zrnja ni kruha. Zato je žetev in tudi mlatev velikega pomena za vsakega kmeta. Kruh pomeni preživetje. Sodobni čas je izpodrinil stare načine kmetovanja. Le malokdo še pozna cepce, vejanico, mlatilnico, nečke... Vse te stare pripomočke za mlatev žit je nadomestil kombajn, ki v eni uri naredi toliko, kot je prej nekaj deset rok ves dan. Zato pohvala velja tistim posameznikom, ki se odločijo za prikaz starih načinov kmetovanja. Julija smo si na Cerovcu pri Semiču lahko ogledali žetev rži s srpi. V nedeljo, 23. avgusta pa se je na Škofiji domačiji na Črešnjevcu odvijala mlatev te rži. Pod starim "podom" so odmevali enakomerni udarci cepcev - slišati je bilo pikapoka...

Obiskovalci pa so si lahko ogledali še mlatev z mlatilnico, katero je poganjal motor iz leta 1924. Ker bo slama uporabljena za kritje slamnate strehe na kozolecu, je mlatec omlatil le klasje, snop pa potem dal ženam, ki so ga "škupale" oz. česale slamo skozi grablje. V rokah so jim ostale le najdaljše bilke. To oškupano slamo so potem zvezali v skupnike, ki bodo služili kot kritina. Zrnje, ki je padlo iz mlatilnice ali pa so ga pobrali izpod cepcev, so v mernikih (stara posoda za merjenje žit) prinesli v vejanico, kjer se je zrnje ločilo od plev. Spretna ženica je izpod vejanice pobirala iz nečk zrnje. Nekoč so skrbno beležili, koliko mernikov zrnja ima kmet, saj več kot ga je bilo, več je bilo pri hiši kruha.

Prireditve Stari načini mlatve si je na Črešnjevcu ogledalo veliko ljudi, uročno pa bi jih bilo še več, če eno uro pred začetkom ne bi po Semiču in okolici divjalo neurje s točo in dežjem.

ANICA JAKŠA
Črešnjevec 5

Zaničevanje za začetek

Dol. list št. 35, 29. avgusta

Mladi kolegici Niki Dolinar, tiskovni predstavnik Janševih socialdemokratov (SDS), se zahvaljujem za nepričakovano strpen odgovor in, brez ironije, tudi za nasvet o izboru tem za uvodnike in članke Dolenjskega lista. Njen odgovor, ki me sicer ni prepričal, mi omogoča tudi malo širšo utemeljitev trditve o prvih prepoznanih pojavnih oblikah (pra)fašizma pri nas, medtem ko njeno razlago, da je proporcionalni volilni sistem tako rekoč kriv za vzpon Hitlerja na oblast, dobrohotno imenujem za ponesrečeno šalo.

Nacizem se je, kot je splošno znano, rodil iz razočaranja Nemcev, predvsem njihovega srednjega sloja, ki ga je znal fanatični voditelj Hitler (po Frommu narcisoiden nekrofilik, incestno navezan na mater) usmeriti v veliko politično gibanje in totalitarizem. Zаметke za tako izrazo sedanjega nezadovoljstva mnogih naših ljudi, ki so očitno več pričakovali od demokracije in svobodno izvoljene oblasti, vidim v nekaterih političnih potezih Janeza Janše. Na tri sem opozoril v "spornem"

uvodniku, danes pa bi k temu dodal še nekaj misli o počelu njegovega ravnanja - o njegovem značaju. Ker je javna oseba, to menda smem.

Vem, da bom užalil in razjezil njegove politične pristaše, da ne rečem vernike, toda vseeno bom tvegala naslednje radikalno trditev: Janez Janša preprosto ni človek za pluralni politični sistem, ker ob sebi ne trpi politično drugače mislečih ljudi, ker je nestrpen, zamrljiv, maščevalen, nasilen, prepirljiv in ker gre v politiki na vse ali nič, to "vse" pa je mogoče samo v totalitarnem sistemu. Prebral in poslušal sem tako rekoč vse, kar je napisal ali izrekel za javnost v vseh teh letih, odkar sem zanj demonstriral na Roški, in si utrdil prepričanje, da za Janeza Janšo političnega dialoga in kompromisa ni. Njegova vsevedna in ne zmeraj pogljobljena stališča so izključujoča in zato odbijajoča, pri političnih tekmečih in partnerjih, brez katerih ni parlamentarizma, pa izzovejo gnev ali vsaj nelagodje. Ko je takemu načinu dela začel dodajati vse več demagogije, je svoj politični slog, ki ga prenaša tudi na svoje sodelavce in pristaše, samo še bolj razgalil.

Njegova agitacija za večinski volilni sistem je šolski primer demagogije in izrabe zaupanja ljudi, ki ne poznajo podrobnosti različnih volilnih sistemov. Zaveštno je zamolčal slabosti večinske sistema, neustavnost odločitev poslancev in se poslužil celo laži (da v večinskem sistemu volilci ne volijo strank), da je lahko večinski volilni sistem razglasil za edino pošten. Edino pošten je po njegovem - ker on tako misli - volilni sistem, pri katerem je teoretično možno, da 51 odstotkov volilcev, ki pridejo na volišče in volijo, podeli vsa poslanska mesta eni sami stranki. Kakšna demokracija bi potem to sploh bila?

In ker poslanci odločijo drugače, kot Janša misli, da je prav, jih preprosto vse počez brez razlike razglasi za korumpirane, to je podkupljene izpričene, ki skrbijo samo za lastne interese.

Ga. Nika Dolinar in pristaši, malo se zamislite nad tem!

MARJAN LEGAN
odgovorni urednik
Dolenjskega lista

Šentjernejski od praznika do praznika

Dol. list št. 35, 29. avgusta

Za nami je "Jernejevo 96", praznik občine Šentjernejski in šentjernejsko žegnanje. Bila je velika prireditve, samo ne vemo, če je vredna pohvale, rekli bi prej obžalovanja. Lepo bi bilo, če bi to slovesnost priredili Šentjernejski, ne pa da je bila pod pokroviteljstvom kostanjeviških gostilničarjev. Bil bi lep praznik, če bi ga združili z odpiranjem novih delovnih mest kot nekdanj, ko je šentjernejska Iskra dajala kruh vsej naši dolini. Koliko novih hiš je bilo zgrajenih, trgovine so bile polne, kar je pomenilo življensko raven ljudi.

Kako zelo se je spremenilo v tem našem lepem Šentjerneju. Celo prapor je na proslavi moral nositi Orehovičan; kot kaže, nismo premoogli Šentjernejsčana. Kaj pa podelitev občinskih priznanj in nagrad? Čeravno tu pri nas prevladuje kmetijstvo, tega ni zaslužila nobena kmetija? Tudi na uspešne in pridne obrtnike so kar pozabili, pa na prosveto. Zakaj podeljevanje nekakšnih priznanj otrokom? Zakaj trikratno kronanje kraljice evička? Eden naših naprednih poslovnežev je kar pobegnul, samo da mu ni bilo treba podariti ene od nagrad, če je videl kdo dobiva ta priznanja. Če pa si še malo pogledal okoli, si vidiš samo novodobno "jaro gospodo".

J. B.

Viničani si pameti ne dajo soliti

Dol. list št. 35, 29. avgusta

Do neverjetnih insinujacij g. Vidmarja, novinarja Dolenjskega lista, bi ne prišlo, če bi prepsal poročilo novinarja, ki je bil v hotelu Lahinja! Da shoda ne bo, smo javili po radiu! Kot profesionalni

politik sem vedno deloval po celi Sloveniji, kot počno g. Janša (iz Grosuplja), g. Kučan (iz Ljubljane) ali g. Kužnik (iz Dolenjskih Toplic). Podatki o Vinteksu, ki sem jih zapisal v ovadbi, so bili sporočeni od delavcev Vinteksa, in ne od Darje Snedec iz Vinice - podpredsednice (in ne članice)! Na svidenje na sodišču!

MATJAŽ GERLANC
Tomšičeva 17, Velenje

Onemogočili bomo delitev pomoči po obrazih

Dol. list št. 35, 29. avgusta

Pisanje OO SKD Trebnje o razdeljevanju občinskih sredstev za kmetijstvo je naletelo na odmev pri nekdanjem in zdajšnjem predsedniku odbora za kmetijstvo, pri gospodu inž. Alojziju Metelku in gospodu Marjanu Jevnikarju. S tem v zvezi smo dolžni dati nekaj pojasnil, ker tudi njuna članka kažeta na "nepoznavanje" preteklosti in sedanjosti v zvezi z razdeljevanjem sredstev. Naša stranka je že v letih 1993 in 1994 dala nekaj javnih pripomb na delitev občinskih sredstev za intervencije v kmetijstvu. Članki so bili objavljeni tudi v Dolenjskem listu. Takrat smo opozorili predvsem na to, da je bilo pomoči deležno le manjše število izbranih kmetov, pa tudi na to, da so bili programi subvencioniranja v nekaterih primerih izbrani samo za določene. Strinjamo pa se z gospodom Metelkom, da je v času katastrofalne suše država (Ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo) prispevala precej finančnih sredstev prizadetim.

Danes je naša stranka vodilna v občinskem svetu. Večina naših svetnikov je bolj ali manj povezana s kmetijstvom, zato čutimo še toliko večjo odgovornost pri oblikovanju kmetijske politike v občini. Ne moremo in ne smemo preslišati pripomb kmetov, da občinska nepovratna sredstva dobivajo le nekateri. Zato smo poskušali s spremembo 5. člena Pravilnika o dodeljevanju finančnih sredstev doseči, da se krog upravičencev razširi, in to na tiste kmete, katerim je kmetijstvo osnovni vir dohodka. To pa nikakor ne pomeni, da kmetija ne sme imeti drugih virov dohodka. Slednje je po splošnem mnenju zelo priporočljivo in potrebno. Zato s trditvijo gospoda Jevnikarja, predsednika odbora za kmetijstvo, da ne podpiramo manjših kmetij, ne soglašamo. Prav tako menimo, da bo potrebno v letu 1997 spremeniti program subvencioniranja v občini.

OO SKD Trebnje
predsednik
MARJAN ZUPANČIČ

To dejstvo potrjuje tudi vaš članek, sicer ne bi prišlo do pobojne med rojaki belogardisti (Slovinci v okolici Šentjerneja) in partizani iz različnih krajev Slovenije.

Iz zgodovine vemo, da kjer je vojna, so tudi žrtve. Po tolikih letih sem zadovoljen, da sta propadli obe imenovani ideologiji, žal mi pa je, da je padlo toliko žrtev, predvsem Slovencev. Če ste kdaj gledali boksarsko tekmo, ste videli, da sta se tepla dva, nabolj pa je uživala publika. "Zmagal" pa je najbolj tisti, ki je prodal vstopnice.

Dragi prijatelj Slovenec, želim, naj kosti slovenskih rojakov počivajo v slovenski zemlji, in če smo Slovenci skupaj, naj bodo tudi spomini na njih skupaj.

VILI MALARIČ
Brežice

Partizani na domobranskem spomeniku

Dol. list št. 35, 29. avgusta

Predsedniku Zveze borcev Lojzetu Murnu iz Podgrada je z javnimi izjavami zopet uspelo dobro razburiti ljudi. Izkazal se je kot še vedno "zagrizen" boljševek, z zelo nizko stopnjo tolerantnosti do drugače mislečih. Njegova selektivna navajanja le zločinov domobrancev postavijo dejansko stanje med vojno in še posebej po njej popolnoma na glavo. Partizani so predstavljeni v najlepši, domobrance pa v najslabši možni luči.

Ze pred več kot dvema letoma so nekateri krajanji dali pobudo, da bi postavili skupno obeležje. Pri tem so naleteli na zelo velika nasprotovanja pri nekdanjih partijcih. Govorili so jim, da naj ne "pogrevajo stvari", in kot trdi Murn, naj ne odpirajo starih ran. Torej je po Murnovih besedah potrebno pozabiti vse stvorene zločine komunistične oblasti po drugi svetovni vojni.

"Potrebno se je zavedati, da so domobrance nastali zaradi parizanov", pravijo člani od Murna proglašene "odbora". Po pričevanjih krajanov so partizani pričeli z državljansko vojno. Tako so jeseni leta 1942 na Vahti zverinško ubili, dva mladoletna pastirja: Ivana Lukšiča (starega 16 let) in Janeza Kovačiča (starega 17 let) iz Vinje vasi. Istega leta pa so v Bergeh blizu ceste NM-Metlika okrutno umorili mladoletnega Jožeta Cimermančiča; spekli so ga v žerjavici. Ta grozodejstva nad civilisti so se dogajala že leta 1942, ko še nikjer ni bilo nobenih domobrancev. Na te stvari seveda Lojze Murn pozablja in navaja samo domobranske zločine, vse iz leta 1944. Naj navedem še primer Alojzije Simc iz Vinje vasi iz leta

1942, ki je večkrat javno ozmerjal in označeval z belogardisti. Za vse te izrečene besede obstajajo pričje. Krajanji pripovedujejo, da se je večkrat hvalil, koga je vse on po vojni rešil, da ni bil ubit. Pokojna Ana Plantan je svoji snahi večkrat pripovedovala, kako je prosila Lojzeta Murna, naj komunisti ne ubijejo njenih treh sinov, vendar ji je Murn odvrnil, da on tukaj ne more nič. Spomnila pa ga je tudi, da ga je njen sin Jožef Plantan leta 1942, ko so ga pri Blatniku v Črmošnjicah ujeli belogardisti, "rešil", da je Murn ostal živ. Vsi trije njeni sinovi se že od leta 1945 "obračajo" v enem od kočevskih brez, kajti v grobu se ne morejo, ker ga nimajo.

SILVESTER ŠURLA

Partizani na domobranskem spomeniku?

Dol. list št. 35, 29. avgusta

V članek "Partizani na domobranskem spomeniku?", objavljen v 35. številki Dolenjskega lista, se je prikradla napaka, ki jo, prosim, popravite. Pravi priimek 18-letnega partizana s Pristave, ki so ga leta 1944 domači domobrance na Ljubnu z noži razmesarili, je Franc Jenič in ne Jeriček. Sicer je članek zelo dober in vse je napisano po pravici. O takih stvareh bi morali še več pisati.

FRANCKA GALIČ, Novo mesto,
sestra zverinško umorjenega
Franca Jeniča

Titova pot edina prava

Dol. list št. 35, 29. avgusta

Za pomoto v našem imenu g. Janez Novšak, se vam iskreno opravičujem, to pa je skoraj edino, kar je vredno odgovora na vaše zadnje pismo. A kljub temu moram napisati nekaj stvari.

Kadarkoli napišem kaj o zlorabi vere, o socializmu ali Titu, sem deležna napadov predvsem od strani t.i. kristjanov. Na vsa vasa vprašanja v prejšnjem Dolenjskem listu sem dala kratke in jasne odgovore. Če pa nečete ali niste sposobni razumeti mojega videvanja nekaterih svetovnih pojavov, nisem kriva jaz.

Sprašujem vas: zakaj humanistični ateist ne bi smel simpatizirati s stranko ali strankami, ki so mu najbližje? V svojem pismu mi mahate s političnimi parolami, za katere se ve, od katere stranke prihajajo. Vi vidite v nekdanji Jugoslaviji nenaravno tvorbo, jaz pa nekaj drugega, dobrega. Car

Jugoslavije je bil prav v njeni različnosti in barvitosti ter prijateljstvu med narodi. A takim, kot ste vi, to seveda nič ne pomeni. Iz vašega odgovora na moje vprašanje glede vojne v Jugoslaviji sodim, da zagovarjate oboje: spopade glede mednarodnih sporov oz. da vam je vseeno. To pa ni vredno civiliziranega človeka.

Kar vse povojne poboje ste naložili na Titova ramena, iz česar sklepam, da neskončno sovražite našega bivšega predsednika. Me ne pa zanima, na čigava ramena ste naložili poboje partizanov, talcev, internirancev itd. Jaz še za nobeno vojno nikoli nisem slišala, da bi bila lepa in prijazna, zato bi bil že čas, da bi s temi povojnimi poboji nehali in se sprijaznili z dejstvi.

S tem s svoje strani zaključujem polemiko z vami ne glede na to, ali boste na to moje pismo odgovorili.

DARINKA TRATAR
Šmarjeta 34

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Dol. list št. 35, 25. avgusta

Pritožujem se proti članku iz prejšnje številke, v katerem Franc Zunič pravi, da je Marica Ječmenovič v številki 34 pisala neresnične trditve. Tudi sam sem stanovalec in podpiram njeno pisanje, saj si ni ničesar izmislila. Če ima Zunič vso dokumentacijo, zakaj je stanovalec govoril, da mu spomeniško varstvo tega ne dovolji? Če je sedaj to dovoljenje že dobil (kot sam navaja), nas s tem ni seznanil, čeprav smo tudi mi lastniki tega prostora. Pravi, da je sam uredil hodnik (po njegovem vežo), toda nam ni nič reklo, sicer bi se lahko zmenili in bi vsak nekaj prispeval. Mi pa smo le dva tedna požirali prah in poslušali rop, pa smo bili tiho, čeprav imam sam dveletnega otroka. Kar se tiče pregrade hodnika, smo proti vsem, ne le Ječmenovičeva. Zunič pravi, da je njena drvarnica ruševina, toda odpadlo je le malo ometa. Če bi imela denar, bi to gotovo že popravila ali si naredila hišo. Toda v tej hiši smo v glavnem vsi brez službe. Smetnjaka pa Jačmenovičeva ne vleče pred vrata trgovine, ampak ga je samo enkrat porinjila na mesto, kjer mora stati. Če Zuniču ni prav, bi se lahko prejši dogovorili, namesto da sedaj rine po hodniku pred moje kuhinjsko okno. Naj Zunič pusti stanovalec pri miru in naj bo hvalježen, da smo mu podpisali, da ima lahko trgovino. Za izzive je kriv Zunič, ki od časa do časa pride in naredi nered. Napisal je še, da se zavzema za snažnost skupnih prostorov, a še za seboj ne počisti, kot bi moral. Tisti njegov prah smo sami čistili, z Zđaj pa nas hoče še ponižati. (Priložena je še fotokopija pritožbe s podpisi vseh stanovalec.)

BARE DRAŽETIČ
Črnomelj

Partizani na domobranskem spomeniku

Dol. list št. 35, 29. avgusta

Sem dolgoletni naročnik Dolenjskega lista, zato sem se odločil razpravljati o članku, ki ga je napisal Andrej Bartelj.

Zelal bi povedati, da smo v prvi vrsti vsi ljudje in, upam vsaj, tudi zavedni Slovenci. Da sta postajali v času II. svetovne vojne pri nas v glavnem dve ideologiji (komunistična in fašistična), je tudi res. Velika večina Slovencev je bila takrat neodločena, kar se tiče ideologije, zato se je morala odločiti tako ali tako, ker srednje poti ni bilo.

1944, ki jo je doma za ognjiščem s komaj rojenim otrokom v naročju hladnokrvno ubil partizan.

Poboji oz., kot so jih takrat imenovali, "justifikacije", ki so se dogajale po koncu vojne, je potrebno obsoditi.

Predsednik Zveze borcev Podgrada Murn pravi, da ni zaupljiv do "zbiranja" imen za domobranski spomenik, nadalje izraza domnevo, da naj bi ta imena nabirali kar od vrat do vrat, saj bi jih zbrali čim več. S temi besedami javno pokaže vsi vsojo nesramnost in preziranje vseh drugače mislečih.

Svojo nestrpnost in netoleranco je Lojze Murn večkrat javno razglašal. Priče vedo povedati, da je pred nekaj leti pred trgovino v Podgradi izrekel naslednje besede: "Boste videli, še se bomo klali!". Svojece pobitih domobrancev njihove žene, otroke in

Upokojenci podpisujejo peticijo za več regresa

Dodatek za rekreacijo upokojencev je sramotno nizek, saj znaša v povprečju le eno petino regresa za letni dopust zaposlenih. V letu 1996 so upokojenci dobili regres v višini 14.000 oziroma 21.000 tolarjev, odvisno od višine pokojnine. S socialnim sporazumom pa je za gospodarstvo določen regres v višini okrog 80.000 tolarjev neto in za upravne organe okrog 50.000 tolarjev neto.

Demokratska stranka upokojencev Slovenije je pripravila peticijo, v kateri zahtevamo:

1. Vsi zaposleni v gospodarstvu morajo dobiti regres za letni dopust.

2. Dodatek za rekreacijo upokojencem naj se določi v višini 85% od povprečne starostne pokojnine, pri tem pa naj upokojenci z nižjimi pokojninami dobijo večji dodatek od tistih z večjimi pokojninami. Peticijo, ki zahteva pravičnejši odnos do upokojencev, lahko podpisajo vsi polnoletni državljani, predvsem pa jo bomo podpisovali upokojenci, ker smo prepričani, da smo s svojim delom zaslužili vsaj približno toliko dodatka kot drugi upravičenci. Podpisi na peticiji bodo opozorili Državni zbor in javnost na neutemeljene razlike v višini regresa za letni dopust. Izzivamo vest in premislek vseh,

ki odločajo o tem, ali je upokojenec na osnovi minulega dela zaslužil pravico, da se večina regresa za letni dopust vsaj približa regresu ostalih upravičencev.

Podpisovanje peticije ni vezano na registracijo podpisa pri upravnih organih. Vsi zainteresirani jo bodo lahko podpisali: - na sedežu DeSUS-a, Citalniška ulica 1, Novo mesto, v pisarni Društva upokojencev Novo mesto in pri ostalih društvih upokojencev v občini;

- na sestankih članov DeSUS-a in sestankih upokojenskih društev;

- aktivisti DeSUS-a in poverjeniki društva upokojencev bodo obiskali upokojence in jim ponudili peticijo v podpis.

Pozivamo vse upokojence pa tudi druge občane, da peticijo podpisajo. Mestni odbor DeSUS-a je na seji 2. septembra tudi sprejel predlog kandidatov za volitve v Državni zbor in bo začel z intenzivnimi pripravami na volitve. V ta namen bomo organizirali sestanke s člani DeSUS-a in z vsemi upokojenci po krajevnih skupnostih, pripravili bilten in pisno povabili vse upokojence, da na volitvah glasujejo za kandidate DeSUS-a, ki bodo v Državnem zboru zagovarjali interese upokojencev. MIROSLAV VUTE

Poslanci so se izrodili v svoje nasprotje

Volilci bodo na izpitu

Klasičen primer neresnih, negotovnih, dobičkaželnih in ignorantskih ljudi so prav gotovo naši poslanci v DZ, ki so bili izvoljeni po sedanjem strankarskem sistemu. Kako se pridni in ugledni ljudje lahko izrodijo v svoje nasprotje, je pojav posebne vrste. Vse to stori sla po oblasti in denarju.

Nekako sto dni pred volitvami se lahko upravičeno vprašamo: Koliko volilcev je zadovoljnih z našo poslansko elito? Po mojem prepričanju zelo malo. (Morda tisti, ki so njim podobni.) Nezadovoljstvo z volilnim sistemom, ki je omogočil tako ogabno privojitev oblasti, je končno volilce prisililo k razmišljanju. Vse bolj priznavajo, da so spremembe nujno potrebne.

Vse več je volilcev, ki želijo voliti človeka z imenom in priimkom, najuglednejšega in zaupanja vrednega v njihovem volilnem okraju, ki bo zastopal njihove interese. Vse večja je želja volilcev po enakomerni regijski zastopnosti v DZ, za večjo odgovornost poslancev in za nadomestne volitve. Ljudje si želijo predvsem boljše poslance, ki bi bili manj zagledani vase in bolj predani narodu. Bodoči poslanec naj bi zato imel jasno in trdno moralno podobo, njegov lik pa naj bi bil usklajen z evropsko demokratično normo. Vse to pa bomo lahko dosegli le z večinskimi volilnim sistemom.

IVE A. STANIČ

• Čeprav najbolj sovražim politiko, bom moral vanjo. (Nicholas Oman)

• Kadar me žena le preveč sekira, se ozrem in pogledam, kje leži sekira. (Jurič)

MODNI KOTIČEK Izpadanje las

Ljudje pogosto govorijo o "sezonskem" izpadanju las (najmočnejše v jeseni), kar pa ne velja za vsakogar. Toda dokler izpadle las nadomestijo novi, ni razloga za strah. Dermatologi pravijo, da dnevno izpade povprečno sto las in ponavadi izpadajo enakomerno po vsem lasišču. Posamezno las živi približno tri leta, potem ga lasni mešiček neha preskrbovati s potrebnimi snovmi, da las miruje. Po treh mesecih izpade in namesto njega zraste nov.

Toda včasih lahko opazimo pretirano izpadanje las, kar samo po sebi ni nujno bolezen, ampak znamenje, da je v telesu nekaj narobe. Strokovnjaki navajajo številne razloge: prebolela infekcijska bolezen (npr. angina) - las izpade po treh mesecih, preslabo ali pretirano delovanje ščitnice, nosečnost zaradi delovanja hormonov, prireske, ki močno zategujejo lasišče (lase vlečemo iz mešička), kronične bolezni, preveliko proizvajanje moških hormonov v ženskem telesu (kontracepcijske tablete) itd.

Pogosto strašijo z izpadanjem tiste ženske, ki las večkrat barvajo ali trajno kodrajo. Strokovnjaki pravijo, da taki posegi prej povzročajo kakovost las, saj lasni koreni tišijo tako globoko v koži lasišča, da jih kemikalije ne dosežejo.

Predvsem pa ne pozabite na prehrano, ki je pomembni dejavnik pri zdravju las in lasišča!

JERCA LEGAN

V kamp lahko vodiš tudi psa

V dolenjskih kampih se cene gibljejo od 450 (v Dolenjskih Toplicah) do 1000 tolarjev (na Čatežu)

Če ljubite spontano življenje, meso na žaru ter sklepanje novih poznanstev, se lahko celo s svojim hišnim ljubljencem odpravite v kampske Dolenjske Toplice, na Otočec ali Čatež.

Zdravilišča Dolenjske Toplice ima kamp druge kategorije, v katerem je na treh hektarjih prostora za 60 kampirnih enot. Za bivanje je treba odšteti na osebo 450 tolarjev na dan, otroci od 7. do 12. leta imajo 30-odstotni popust, medtem ko je kampiranje za predšolske otroke brezplačno. Za kopanje v zunanjem bazenu je treba doplačati 300 tolarjev dnevno, ugodna pa je tudi kombinacija zunanji in notranji bazen, za katero zahtevajo 650 tolarjev na dan. Električni priključek stane 400 tolarjev. Dovoljeno je pripeljati tudi hišne ljubljence, kar je eden izmed glavnih razlogov, da se ljudje odločijo za kampiranje. Letos je kamp srednje dobro zaseden, v povprečju 80 gostov. Veliko jih je stalnih, povečini Slovencev, saj se tuji ustavljajo tu bolj prehodno. Restavracija Rog nudi gostom kampa ob nakupu desetih blokov za prehrano 10-odstotni popust. Do naslednje sezone nameravajo kamp razširiti in ga opremiti z dodatnimi sanitarnimi ter pomivalnico v zgornjem delu.

Krka Zdravilišča je uredila tudi kamp na Otočcu, ki prav tako sprejme 60 kampirnih enot. Odrasli morajo za nočitev odšteti 700 tolarjev, medtem ko imajo otroci od 7. do 14. leta 50-odstotni popust. Prostor za prikolico, šotor ali avtodom stane 350, parkirnina za avto 250 tolarjev, kdor želi, pa lahko zakupi tudi električni priključek, za katerega zaračunajo 400 tolarjev. Kamp je odprt od 1. maja do 30. septembra, zasedenost niha, odvisno od vremena.

V kampu Terme Čatež, ki je odprt od 1. aprila do 31. oktobra, je prostora za 470 kampirnih enot. Kamp sodi v I. kategorijo in se nahaja v neposredni bližini zimske in letne Termalne riviere.

Dnevna cena za eno osebo, v katero je vključen najem prostora za postavitve šotora ali prikolice, uporaba sanitarnih in parkirni prostor za avto, znaša v sezonskem času (od 15. junija do 15. septembra) 1000 tolarjev. Za kopanje je treba doplačati 500 tolarjev dnevno. Karta za kopanje, ki je vključena v dnevno ceno kampiranja, omogoča uporabniku dvakrat dnevno vstop na letno ali enkrat dnevno vstop v zimsko Termalno riviero. Otroci do 4. leta letujejo brezplačno, do 7. leta s 50-odstotnim oz. do 10. leta s 30-odstotnim popustom. 10 odstotkov popusta imajo tudi upokojenci, prav toliko pa tudi tisti, ki letujejo 30 dni ali več. Električni priključek za prikolico stane 400 tolarjev dnevno, gosti oz. turisti lahko pripeljejo tudi psa, le privezati ga morajo. Uporabnikom kampa se ponuja cela vrsta restavracij in športno-rekreativnih dejavnosti.

D. ŽAGAR

PRIJETEN IZLET TOPLIŠKIH UPOKOJENCEV

DOLENJSKE TOPLICE - Društvo upokojencev Dolenjske Toplice - sekcija za izlete je v soboto, 31. avgusta, pripravila za svoje člane lep izlet po Štajerski, glavni namen pa je bil ogled kmetijsko-živilnorskega sejma v Gornji Radgoni. Nabralo se nas je poln avtobus, po ogledu sejma in kosilu smo vožnjo nadaljevali po Vinski cesti do Jančevega Vrha. Po poti domov smo si ogledali kraj Negovo, poznan po Ivanu Krambergerju, in obudili spomine na tega humanega človeka. Izlet smo zaključili z večerjo, polkami, valčki in plesom. Udeleženci se zahvaljujejo organizatorjem, da se tako prizadevajo popestriti in polepsati našo starost.

T. V.

JAVNO VPRAŠANJE ZA RTV SLOVENIJO

DOLENJSKE TOPLICE - Televizijski naročniki, ki imajo zaradi pretvornika na Plešivici dober sprejem, se zadnje čase hudejejo, ker ga je RTV Ljubljana odključila, tako da ne dobijo Zagreba. Vsi, ki nimajo satelitskih anten, so tako vezani le na ljubljanski program, radi pa bi gledali tudi Zagreb, POPTV ali A Kanal. Njihova prošnja je upravičena, saj so pretvornik postavili tudi z denarno pomočjo krajanov KS Dolenjske Toplice in KS Žužemberk, redno pa sedaj plačujejo tudi naročnino.

T. V.

DOLENJSKI LIST

NA POP TV KRATKE NOVICE V ŽIVO

LJUBLJANA - Program POP TV od 2. septembra dalje obvešča gledalce o najnovejših dogodkih doma in po svetu. Novinarji namreč vsako uro popoldne in del večera pripravljajo tudi enominutne novice v živo. Od ponedeljka do petka bodo kratke vesti na sporedu ob 15.30, 16.30, 17.30, 18.30 ter ob 19. in 21. uri. Novice ob 17.30 bodo redno potekale iz studia Tele 59 v Mariboru, v soboto in nedeljo pa bodo novice na sporedu ob 16.30, 17.30 in 18.30. Med voditelji kratkih novic v živo je tudi Dolenjec Tomaž Bratož.

avto LUKY

Smrečnikova 45
Novo mesto
Tel. 068/24-612

Avtomobili LADA
Motorji in scuterji
YAMAHA
Ugodni krediti
in leasing!

M. GORŠIN

Djordje Radović - šestdesetletnik

Šestdesetletij sicer ni velika starost, vendar se nanje, če jih je človek napolnil z resnim, uspešnim delom, rad ozre in jih ob svojem jubileju pretehta. Tako je storil tudi dipl. inž. Djordje Radović, ki mu je zibel stekla 26. avgusta 1936 v Črni gori. Življenje pa ga je že pred 33 leti zaneslo v Slovenijo, kjer je v Metliki našel življenjsko družino in si tu ustvaril dom. V novem okolju je opravljal odgovorna dela v organih občinske skupščine, obenem pa se je posvetil delu v gasilstvu, tako na organizacijskem področju kot v preventivi. Bil je med pobudniki pri ustanovitvi požarne skupnosti, delal je kot predsednik metliške gasilske zveze in nato kot član predsedstva Gasilske zveze Slovenije. Lepo je v tem času zaživela obkolpska gasilska zveza, ki je družila slovenske in hrvaške gasilce.

Veliko skrb je Radović vseskozi posvečal razvoju Slovenskega gasilskega muzeja v Metliki. Posebno je bil zagret pri gradnji gasilskega razstavnega paviljona pa tudi pri adaptaciji, širitvi in posodabljanju gasilskih zbirk v gradu in nekdanji kino dvorani.

Radovićevo delo seveda ni ostalo nezapaženo, o čemer govore številna domača in tuja odličja pa tudi najvišje slovensko gasilsko priznanje: Hačeta nagrada - kip gasilca!

Leta 1999 bo gasilsko društvo v Metliki kot najstarejše na Slovenskem praznovalo svojo 130-letnico. Naj jo inženir Radović doživi iskrih in zdrav, nato pa še mnogo podobnih jubilejev!

-ar

Verica Fink

V četrtek, 29. avgusta, smo se na pokopališču v Loški vasi zadnje poslovili od Verice Fink, roj. Oblak, ki se je leta 1930 rodila v delavski družini v Podhosti. Osnovno šolo je rada obiskovala v Dolenjskih Toplicah in želela si je postati učiteljica. Skupaj s sestrico je Verica žvela preprosto in dostikrat revno.

Prišla je vojna in Verici vzela očeta, ki so ga italijanski fašisti 16. avgusta 1942 z ostalimi 15 ujetimi partizani zverinsko ubili ob pokopališkem zidu v Vavti vasi. Miru in otroštvu je bilo konec. Mlada mamica je žvela za hčerki in tiste v gozdu. Vsa podhoška dolina je dihala s partizani in tudi Verica je kot prva izmed mladih podpirala vseslovenski upor proti okupatorju. Postala je partizanska aktivistka. Po koncu vojne je z odliko končala pedagoško šolo, med počitnicami pa je prostovoljno odšla v mladinske delovne brigade. Šolske oblasti so jo poslale na prvo službeno mesto na Ratje v Suhi krajini, nato pa v šolo Žužemberk. Otroci so takoj opazili, da je njihova tovarišica res njihova, in so jo vzljubili. Leta 1953 se je poročila z domačinom M. Finkom, ki je bil takrat oficir v JMV. Za več desetletij je odšla za njim v Dalmacijo. Družina z dvema otrokoma se je kasneje vrnila v rojstni kraj, kjer sta si z močnem zgradila prijazen dom.

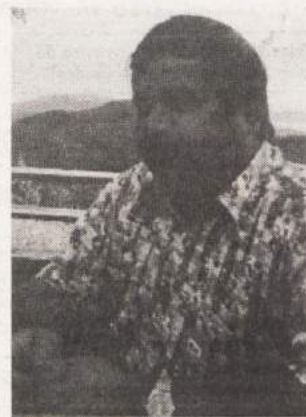
Bila je skromna, dobra mati in stara mati štirim vnucom ter zvesta žena. Med domačini je bila spoštovana in priljubljena. To se je videlo tudi ob zadnjem slovesu, ko se je zbrala velika množica ljudi, in marsikomu se je zasolilo oko ob igranju "Tišine".

TONE VIRANT

"Dolenjcu" zaupa

ORTNEK - "Komaj čakam četrtek in najljubšega prijatelja - Dolenjski list. Časopis preberem od prve do zadnje strani, nekatere prispevke celo večkrat", je dejal samostojni prevoznik Janez Juvančič-Brko. Dolenjski rojak, ki je leta 1968 prišel iz Gorenje vasi pri Smarjeti v Močila pri Ortneku v ribniško občino, je zagotovo med najstarejšimi naročniki. Kot učenca drugega razreda so ga leta 1954 starši naročili na časopis, katerega še vedno prejemajo tudi domači.

"Kar ne preberem prvi dan, pustim kot duhovno "hrano" za čez teden. Veliko hodim naokrog, poznam mnogo ljudi, zato do črke preberem vse iz ribniške, kočevske, novomeške in drugih občin. Zelo sem vesel, ker list zopet objavlja prispevke iz Velikih Lašč in Dobrepolja, saj tudi ta območja zagotovo bolj sodijo na Dolenjsko kot ljubljansko stran". Zelo mu je pri srcu slog, ki ga v časopisu vsekozi uveljavlja upokojeni novinar Jože Primc. Prispevki so tekoči, zanimivi in sproščeni, saj imajo korenine med ljudmi, se pravi nastajajo na terenu.

Pravi, da sploh nima pripomb na vsebino časopisa, vse rubrike so dobro pokrite, tudi šport. Čeprav za dogodke s športnih igrišč zve po radiu ali jih prebere v dnevnem časopisu, pa najbolj zaupa prav Dolenjcu.

"Za poživitev bi lahko prvo in zadnjo stran "obarvali", kar bi časopis nekoliko poživilo. Pa tudi če tega ne bodo storili, bo Dolenje še vedno najbolj bran," je še povedal Janez Juvančič.

M. GLAVONJIČ

IGRE BREZ MEJA V SREDIŠČU SLOVENIJE - V Vačah pri Litiji so vaške žene in dekleta ob pomoči Kmetijske svetovalne službe iz Litije pripravile že 4. izredno odmevno prireditev "Vaški dan", ki je pritegnila veliko število gledalcev. Celodnevna prireditev se je pričela s kulinarčno razstavo, obiskovalci pa so si lahko dobrote ne le ogledovali, pač pa jih tudi poskusili. Popoldne so si obiskovalci ogledali prikaz izdelave že pozabljenih izdelkov domače obrti (košev, košar, omel iz ličkanja, opletanje steklenic...). Najzanimivejši del prireditve so bile igre brez meja. 7 kmečkih družin se je pomerilo v košnji, grabljenju, izdelavi kopic, zanimivo je bilo tudi plezanje na mlaj, le eni družini pa je uspelo sestaviti voz, igre je namreč prekinil dež. (Marjan Sušteršič)

Ni se igrala s punčkami

Irena Kapš iz Občic je spretnost slikanja na les prikazala na lanski Straški jeseni

OBČICE - Irena Kapš, 17-letna dijakinja Srednje šole za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani, je v topliški dolini poznana po svojih slikarskih spretnostih. Priljubljena je zlasti pri čebelarjih, saj je s sličicami polepsala že marsikateri čebelnjak.

Kot dekletce je Irena vse dni posedala pred hišo ter risala punčke in rožice. Le redko se je igrala z lutkami, bolj jo je zanimala narava, travniki in cvetlice, ki jih je poskušala preslikati na kos papirja. "Stara mama me je naučila narisati nageljček, ki sem ga na začetku najraje risala. Še danes imam shranjen svoj prvi nagelj," pravi Irena, ki bo šla jeseni v tretji letnik oblikovne šole. Njena se-

strična se spominja Ireninih lepo urejenih šolskih zvezkov. Prva stran je bila vsa "posuta" z drobnimi cvetlicami in drugimi motivi iz narave. Tudi sošolci so prav dobro vedeli, kdo najboljše riše v razredu in so jo večkrat naprosili, da jim je pri likovnem pouku kaj skicirala.

V dveh letih se je na oblikovni šoli naučila risati predvsem oglata telesa, koece in valje, kasneje pa tudi bolj zapletene figure. Letos se bo naučila pravilno upodobiti človeško figuro. Risanje v šoli je čisto drugačno od tistega v njenem prostem času, ko Irena najraje naslika tihožitje in igro narave, ponavadi z akrilnimi barvami ali z navadnim svinčnikom.

Njena posebnost je risanje na les. Septembra lani smo jo videli slikati na Straški jeseni pri stojnici z obnovljenim, 150 let stari, čebelarjskim vozom. Ta je s svojimi poslikanimi panjskimi končnicami privabil veliko ljudi. Irena ga je restavriralala vse poletne počitnice. Voz je bil star, panji so bili pusti in obledeli. V zaprašenem kupu dedkovih časopisov, ki jih hrani celo iz leta 1905, je Irena našla stare čebelarске revije, kjer je dobila ideje, kako poslikati voz. Delo je odlično opravila in danes jih prinašajo panje v poslikavo tudi drugi čebelarji.

Ob 50-letnici Lovske družine Dolenjske Toplice je obnovila tudi zemljevid lovišča, ki ga hrani lovska kočna na Pakježu.

D. ŽAGAR

Irena Kapš

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 5. IX.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.15 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.35 OTROŠKI PROGRAM
UNICEF TABOR - PIRAN '96
11.05 POLETJE S SELIKOM, norv. nadalj., 2/3
11.30 TEDENSKI IZBOR
PUSTOLOVŠČINE IN ODKRITJA, italij. dok. serija, 5/26
12.00 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
15.10 TEDENSKI IZBOR
MADE IN SLOVENIA, ponov. angl. dok. serije, 3/3
16.00 DOKUMENTARNA ODDAJA
17.00 TV DNEVNIK 1
17.10 TOK, TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
18.00 PO SLOVENIJI
18.30 KOLO SREČE, TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.00 V ŽARIŠČU
20.25 TEDNIK
21.15 FESTIVAL LENT '96
22.20 NIKAR, oddaja o prometu
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.00 SOVA
NEVARNE OBLINE, amer. naniz., 15/22
23.40 SEINFELD, ponov. amer. naniz., 21/22

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 12.45 Tedenski izbor: Japonska, 1. del; 13.15 V žarišču; 13.35 Šport; 15.35 Daj še enkrat, sam, amer. film; 17.00 Rdeče in črno, angl. nadalj., 2/4 - 17.50 Sova: Nevarne obline, amer. naniz., 14/22 - 18.35 Svetovni poslovni utrip - 19.00 Seinfeld, amer. naniz., 21/22 - 19.30 V območju somraka, amer. naniz., 4/61 - 20.00 Dr. Quinnova, amer. naniz., 13/18 - 20.45 Zgodovinska kitajska mesta, amer. dok. serija, 7/13 - 21.40 Parada plesa - 22.30 Jazz

KANAL A

15.10 Tv prodaja - 15.55 Video strani - 16.55 Spot tedna - 17.00 Dok. oddaja, ponov. - 17.30 Dance sesion, ponov. - 18.00 Pot flamingov (ponov. 21. dela) - 19.00 CNN poročila - 19.30 Svet športa - 20.30 Prosim, ne jejte marjetic (3. del naniz.) - 21.00 Noviči iz nebes (1. del nadalj.) - 22.30 Salon, spalnica, kopalnica (ponov. amer. filma) - 0.10 CNN poročila

HTV 1

7.10 TV spored - 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara (serija) - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Prismuknjena družina, 14/24 - 10.35 Fina gospa (humor. serija, 4/6) - 11.00 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.20 Ljubezenske zeci (serija, 10/100) - 13.05 Intermezzo (amer. film) - 14.40 Program za otroke in mladino - 15.40 Dr. Quinn (serija 33/43) - 16.45 Poročila - 16.55 Časti ženske vetrov (zadnji del italij. serije) - 17.50 Kolo sreče - 18.25 Moč denarja - 18.55 Hugo, tv igra - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Naše malo mesto (dramska serija, 10/13) - 21.00 Edvard VII - Kralj izdajalec (dok. film, 1/2) - 21.50 Glasbena oddaja - 22.20 Hrvška spominška knjiga - 22.30 Dnevnik - 22.50 Triler - 23.50 Poročila

HTV 2

16.50 TV koledar - 17.00 Šopek dolarjev - 17.30 Ekran brez okvirja - 18.30 In to je življenje (serija 13/19) - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Rešitelj 911 (dok. serija, 59/59) - 21.00 Izenačitelj (serija 16/22) - 21.50 Mati (ruski film)

PETEK, 6. IX.

SLOVENIJA 1

9.15 - 2.05 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
10.00 OTROŠKI PROGRAM
UČIMO SE ROČNIH USTVARJALNOSTI, 25/52
10.15 PAJE MESTO, kan. naniz., 15/31
10.35 TEDENSKI IZBOR
FESTIVAL LENT '96
11.35 VZEMI DENAR IN BEŽI, amer. film
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
15.20 MESTA SVETA, ponov. švic. serije, 8/10
16.15 NAŠI BALETNI UMETNIKI: Lane Stranič
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
MOJA IDEJA, nizoz. nadalj., 21/26
17.35 DELFINI IN PRIJATELJI, špan. naniz., 11/26
18.00 PO SLOVENIJI
18.30 LINGO, TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.00 FORUM
20.25 TRDNJAVSKE IGRE, franc. kviz, 6. del
21.50 SKRIVNOSTNI SVET A. CLARKA, angl. dok. serija, 1/13
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.00 SOVA
NEVARNE OBLINE, amer. naniz., 16/22
23.40 SO LETA MINILA, ponov. angl. naniz., 4/20
0.10 WERTHER, špan. film

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Svetovni poslovni utrip; 12.40 V žarišču; 13.00 Parada plesa; 13.50 Jazz; 14.40 Gluha noč, amer. film - 16.15 Veliki dosežki slovenske kirurgije, 16. oddaja - 17.15 Gradovi, 6/13 - 17.45 Sova: Nevarne obline, amer. naniz., 15/22 - 18.30 Alpe-Jadran - 19.00 So leta minila, angl. naniz., 4/20 - 19.30 V območju somraka, amer. naniz., 5/61 - 20.00 Tropski vetrovi, amer. nadalj., 4/6 - 20.45 Vojski iz Terakote, hongkon. film - 22.30 Zavrtimo stare kolote - 23.00 Brane Rončel izza odra

KANAL A

15.10 Tv prodaja - 15.55 Video strani - 17.00 Svet športa, ponov. - 18.00 Živeti danes (ponov.) - 18.30 Prosim, ne jejte marjetic (ponov. 3. dela) - 19.00 CNN poročila - 19.30 Popotni vodič - 20.00 Ljudje na položajih (11. del) - 21.00 Smrtonosni dotik (1. del koprod. filma) - 22.40 D.J. Bodo (koncert) - 0.00 CNN poročila

HTV 1

7.10 TV spored - 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara (serija) - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Prismuknjena družina (otročka serija, 15/24) - 10.35 Fina gospa (hum. serija, 5/6) - 11.00 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.20 Ljubezenske zeci (serija, 11/100) - 13.05 Pomembno se je imenovati Ernest (amer. film) - 14.45 Program za otroke in mladino - 15.40 Dr. Quinn (serija, 34/43) - 16.40 Poročila - 16.50 Izza kulis (serija, 1/6) - 17.50 Kolo sreče - 18.25 Razkrižja federacije - 18.55 Hugo, tv igra - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Zabavni program - 21.45 Priča resnice (dok. oddaja) - 22.30 Hrvška spominška knjiga - 22.40 Dnevnik - 23.00 Živi planet (dok. serija, 1/13) - 23.55 Poročila

HTV 2

17.20 TV koledar - 17.30 Triler - 18.30 In to je življenje (serija 11/19) - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Korak za korakom (hum. serija) - 20.35 Francoski film - 22.30 "Truffaut" (fran. dok. film) - 0.00 Ameriški film

SOBOTA, 7. IX.

SLOVENIJA 1

7.45 - 1.15 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.30 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
8.45 JAKEC IN ČAROBNA LUČKA
8.55 ŽIVALSKÉ PRAVLJICE
9.10 UNICEF TABOR - PIRAN '96
9.40 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
10.15 UČIMO SE TUJIH JEZIKOV. ANGLEŠČINA
10.30 IZ RECTALA IRENE GRAFENAUER IN MARIJE GRAF
10.40 SOLISTI VENETI IN UTO UGHI
11.10 SVET DIVJIH ŽIVALI, ponov.
11.40 ANALITIČNA MEHANIKA, 34/52
12.10 TEDNIK, ponov.
13.00 POROČILA
13.05 LINGO, ponov.
14.05 REKA UPANJA, franc. nadalj., 9/18
15.00 UROČEN, amer. film
17.00 DNEVNIK 1
17.10 MESTA SVETA, švic. dok. serija, 9/10
18.05 NA VRITU
18.35 OZARE
18.40 HUGO - TV IGRICA
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
20.10 TEATER PARADIŽNIK
21.15 ZA TV KAMERO
21.35 NATIONAL GEOGRAPHIC, amer. dok. serija, 10/20
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.00 SOVA
NEVARNE OBLINE, amer. naniz., 17/22
23.40 THX 1138, amer. film

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 10.00 Tedenski izbor: Trdnjavske igre, franc. kviz, 6. del; 11.25 Mostovi; 16.15 V območju somraka, amer. naniz., 6/61; 16.40 Aletička - 20.00 Miš in mačka, nem. film - 21.35 Sobotna noč

KANAL A

9.00 Kaličopko (ponov. otroške oddaje) - 10.00 Risanka - 10.30 Daktri, 1. del - 11.30 Oddaja o stilu - 12.00 Glasbena oddaja - 15.25 Ljudje na položajih (ponov. 11. dela) - 16.20 Smrtonosni dotik (ponov. filma) - 18.00 Mala morská deklica (14. del risane serije); Račje zgodbe (14. del risanke) - 19.00 D.J. Bodo (ponov. koncerta) - 20.00 Paris (9. del naniz.) - 21.00 Smrtonosni dotik (2. del koprod. filma) - 22.40 Dežurna lekarna (22. del hum. naniz.) - 23.10 S kameru na potepu - 1.25 CNN poročila

HTV 1

8.40 TV spored - 8.55 Poročila - 9.00 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Briljanten - 13.05 Dok. oddaja - 13.35 Vrtinar na balkonu - 14.05 Pustolovščine mladega Indiane Jonesa (serija, 10/17) - 14.50 Risanka - 15.10 Svetovni reporterji - 16.00 Mednarodni folklori festival - 16.30 Poročila - 16.40 Beverly Hills (serija, 29/32) - 17.30 Melrose place (serija, 29/32) - 18.20 Carrotov reklamni polom - 19.14 V začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Ameriški film - 22.05 Glasbena oddaja - 22.35 Hrvška spominška knjiga - 22.45 Dnevnik - 23.05 Nočni program: Moški svet (2/2)

HTV 2

18.05 TV spored - 18.20 Beli žar (dok. serija, 1/8) - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme,

šport - 20.05 Hrvški operni pevci (dok. oddaja) - 20.35 Vidikon - 21.40 Klasična glasba - 22.40 Kaskaderji (dok. serija, 2/20)

NEDELJA, 8. IX.

SLOVENIJA 1

8.45 - 23.35 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.10 OTROŠKI PROGRAM
DELFI IN PRIJATELJI, špan. naniz., 11/26
9.35 SREDI GALAKSIJE ZAVIJ LEVO, avstral. naniz., 16/28
10.00 BALERINA, angl. baletna serija, 1/4
11.00 ATLAS ČLOVEŠKEGA TELESÁ, amer. izobr. serija, 12/13
11.30 OBZORJE DUHA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 SLOVENSKI LJUDSKI PLESI
13.00 POROČILA
13.05 HUGO, ponov.
13.35 KARAOKE, razvedrila oddaja
14.35 NEDELJSKA REPORTAŽA, tv Koper
15.05 DLAN V DLANI
15.20 POTOVANJE SKOZI MEGLO, švic. film
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
19.10 RISANKA
19.15 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 ZRCALO TEDNA
20.10 ZOOM
21.10 VEČERNI GOST
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

SLOVENIJA 2

8.00 Euronews - 10.50 Skrivalnice, kan. film - 11.45 Tedenski izbor: Tok, tok, kont. oddaja za mladostnike; 12.30 Na vrtu - 13.00 Sova: Nevarne obline, amer. naniz., 16/22 - 17.40 Saboter, ponov. amer. film (ČB) - 19.30 V območju somraka, amer. naniz., 7/61 - 20.00 Rdeče in črno, angl. nadalj., 3/4 - 20.50 Tajnica, amer. film - 22.25 Novice iz sveta razvedrila - 22.50 Tenis

KANAL A

9.00 Muppet show (44. del) - 9.30 Kaličopko - 10.30 Risanka - 11.00 Svet športa (ponov.) - 14.50 Smrtonosni dotik (ponov. 2. dela) - 16.30 Muppet show (ponov.) - 17.00 Mala morská deklica (10. del); Račje zgodbe (risana serija, 21. del) - 18.00 Lovce in rock zvezdnik (mlad. film) - 19.00 S kameru na potepu (ponov.) - 19.30 Popotni vodič (ponov.) - 20.00 Lucan (7. del nadalj.) - 21.00 Noviči iz nebes (ponov. 1. dela) - 22.30 Karma - 0.00 CNN poročila

PONEDELJEK, 9. IX.

SLOVENIJA 1

10.15 - 0.15 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
11.00 OTROŠKI PROGRAM
ANETA, češka nadalj., 1/6
11.30 TAJNICA, ponov. filma
13.00 POROČILA
13.05 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA
13.40 TEDENSKI IZBOR
UTRIP
13.55 ZRCALO TEDNA
14.10 ZA TV KAMERO
14.30 FORUM
14.50 NEDELJSKA REPORTAŽA
15.20 VEČERNI GOST
16.20 DOBER DAN KOROŠKA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
17.30 LOV NA ZNAMKO, norv. nadalj., 1/4
18.00 PO SLOVENIJI
18.30 LINGO, TV IGRICA
19.05 RISANKA
19.15 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.00 V ŽARIŠČU
21.25 ROKA ROCKA
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.00 SOVA
NEVARNE OBLINE, amer. naniz., 18/22
23.40 NORO ZALJUBLJENA, amer. naniz., 5/25

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 11.50 Tedenski izbor: Učimo se tujih jezikov: angleščina; 12.05 Christy, amer. nadalj., 18/21; 12.45 Teater paradižnik; 13.45 Sobotna noč; 15.45 Športni pregled - 16.30 Veliki dosežki slovenske kirurgije - 17.00 Wildbach, nem. naniz., 2/13 - 17.50 Sova: Nevarne obline, amer. naniz., 17/22 - 18.30 Sedma steza - 19.00 Noro zaljubljena, amer. naniz., 5/25 - 19.30 V območju somraka, amer. naniz., 8/61 - 20.00 Zločin Tuomasa Murasena, 2. del finske drame - 20.55 Južna Amerika, 2. oddaja - 21.40 Osmi dan - 22.10 Turistična oddaja - 22.40 Svet poročila - 23.10 Brane Rončel izza odra

KANAL A

15.55 Video strani - 16.55 Spot tedna - 17.00 Karma - 18.00 Lucan (ponov. 7. dela) - 19.00 CNN poročila - 19.30 Novosti iz zabavišnega sveta - 20.00 Zlata dekleta (amer. hum. naniz.) - 20.30 Filmska uspešnica: Trije moški in zibelka (amer. film) - 22.15 Paris, 10. del naniz. - 0.00 CNN poročila

TOREK, 10. IX.

SLOVENIJA 1

10.45 - 1.05 TELETEKST
11.00 VIDEO STRANI
10.20 OTROŠKI PROGRAM

STE KJAJ SRAMOVALI SVOJIH STARŠEV?, angl. dok. oddaja
12.05 SKRIVALNICE, ponov. kan. filma
13.00 POROČILA
13.05 LINGO, TV IGRICA
13.45 TEDENSKI IZBOR
ATLAS ČLOVEKOVEGA TELESÁ, izobr. oddaja, 12/13
14.10 OBZORJE DUHA
14.40 ZLOČIN TUOMASA MURASENA, 2. del finske drame
15.35 JUŽNA AMERIKA, 2. oddaja
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
SREDI GALAKSIJE ZAVIJ LEVO, avstral. naniz., 17/28
17.35 JAKEC IN ČAROBNA LUČKA, risana serija
18.00 PO SLOVENIJI
18.30 KOLO SREČE, tv igra
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.00 V ŽARIŠČU
20.30 MEDNARODNA OBZORJA
21.20 PO OBROKIH, nizoz. nadalj., 1/3
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.00 SOVA
SPOŠNE POIZVEDBE, franc. naniz., 2/14
0.30 DAVOV SVET, ponov. amer. naniz., 7/25

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 9.55 Tedenski izbor: Osmi dan; 10.20 V žarišču; 10.45 Mesta sveta, švic. dok. serija, 9/10; 11.40 Alpe-Jadran; 12.10 Flamenoco z dijaki srednje baletne šole v Ljubljani; 12.20 Mojstri pevci - 14.00 Atletski miting - 15.30 Zoom - 16.30 Pustolovščine in odkritja, italij. dok. serija, 6/26 - 17.00 Dr. Quinnova, amer. naniz., 13/18; 17.50 Sova: Nevarne obline, amer. naniz., 18/22 - 18.30 Prislunimo tišini - 19.00 Davov svet, amer. naniz., 7/25 - 19.30 V območju somraka, amer. naniz., 9/61 - 20.00 Wildbach, nem. naniz., 3/13 - 20.50 Studio City - 22.00 (Ne)znani oder - 22.50 angleška dok. oddaja

KANAL A

15.55 Video strani - 17.00 Novosti iz zabavišnega sveta (ponov.) - 17.30 Daktri (ponov. 1. dela) - 18.30 Kapitan planet (ponov.) - 19.00 CNN poročila - 19.30 S kameru na potepu - 20.00 Hermanova glava (amer. naniz.) - 20.30 Sirene (17. del amer. naniz.) - 21.30 Hondo (5. del naniz.) - 22.30 Glasbena oddaja - 23.00 Dannyjeve zvezde - 0.30 CNN poročila

SREDA, 11. IX.

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.25 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.15 TEDENSKI PROGRAM
KARAOKE
10.15 ALLIS, NAPISANO Z - IS, šved. nadalj., 3/6
10.45 ROKA ROCKA
11.40 NATIONAL GEOGRAPHIC, amer. dok. serija, 10/20
12.30 SLOVENSKI LJUDSKI PLESI
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
13.35 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
14.45 TEDENSKI IZBOR
DLAN V DLANI
15.00 OMIZJE
16.20 LJUDJE IN ZEMLJA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
CESARJEVA NOVA OBLAČILA, 1. del
17.30 KRALJIČIN NOS, angl. nadalj., 2/6
18.00 PO SLOVENIJI
18.30 KOLO SREČE - TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.00 V ŽARIŠČU
20.30 FILM TEDNA:
FARINELLI (Kastrat), belg. film
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.00 SOVA
NEVARNE OBLINE, amer. naniz., 19/22
23.45 SKRAJNOSTI, ponov. angl. naniz., 1/7

SLOVENIJA 2

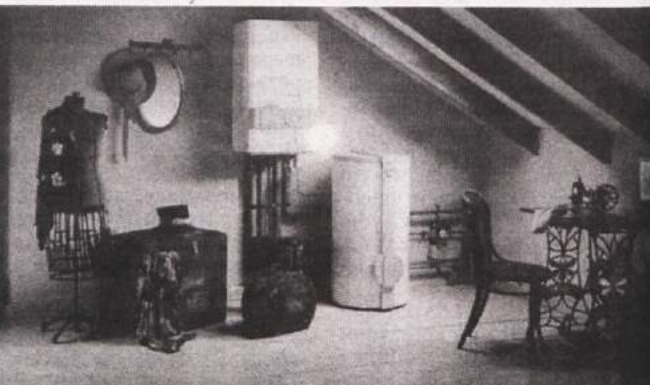
9.00 Euronews - 9.55 Tedenski izbor: Prislunimo tišini; 10.25 V žarišču; 10.50 (Ne)znani oder; 11.40 Angl. dok. oddaja; 12.30 Potovanje skozi meglo, ponov. švic. filma; 14.00 Turistična oddaja; 14.30 Studio City - 15.40 Veliki dosežki slov. kirurgije, 18. oddaja - 16.10 Tropski vetrovi, amer. nadalj., 4/6 - 17.00 Sova: Šolski dnevi Toma Browna (amer. film) - 22.30 Elizije - 23.00 Dok. oddaja iz serije Transtelova obzorja - 0.00 CNN poročila

KANAL A

15.55 Video strani - 17.00 Danyjeve zvezde (ponov.) - 18.00 Sirene (ponov. 17. dela) - 19.00 CNN poročila - 19.30 Oddaja o stilu - 20.00 Pot flamingov (22. del naniz.) - 21.00 Šolski dnevi Toma Browna (amer. film) - 22.30 Elizije - 23.00 Dok. oddaja iz serije Transtelova obzorja - 0.00 CNN poročila

RADIO
104.5 105.9
107.3 107.5
91.2
OGNJIŠČE
tel. 152-11-26 fax. 152-13-62

Junkers - kondenzacijski plinski stenski kotel CERAPUR

Plinsko ogrevanje ohranja naše lepo okolje

- Primerno za eno- in večdružinske hiše
- Naj sodobnejša kondenzacijska tehnika omogoča izkoristek preko 100% pri najnižjem obremenjevanju okolja
- Okolju prijazno ogrevanje in priprava sanitarne vode od kleti do podstrešja

Zastopa: Robert Bosch d.o.o., Ljubljana, področje Junkers, Celovška 228, tel.: 061/159 03 41

DOLENJSKE BELE KRAJINE
STUDIO
103.0 MHz

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

SPIRITUAL PYROTECHNICS NA NOVEM ROCKU - Na letošnji tradicionalni prireditvi Novi rock 1996 bo eden izmed protagonistov tudi čedanje bolj uveljavljena posavska Punk'n'wave skupina Spiritual Pyrotechnics, kar bo zadnji nastop skupine z dosedanjim bobnarjem Ivanom Rimcem, ki po znanje odhaja na tuje, zamenjal pa ga bo Primož Kumer. Skupina je nastala marca 1995, ko je krška skupina Polska malca prešla v štadij hibernacije in septembra so v studiu Kif kif posneli svojo prvo zgoščenko "The Material Empire Is Dying" s 14 skladbami. Lani novembra so posneli tudi videospot za pesem Servant, ki bila nekaj tednov prva na video lestvici oddaje Roka rocka. Trenutno skupina v studiu Kif kif snema novo zgoščenko, ki bo verjetno izšla v začetku prihodnjega leta pri založbi Dallas. Na fotografiji so (z leve): Gianni Kovač, Miloš Radosavljevič, Frenk Les, Primož Kumer. (Foto: Andreja Les)

DOLENJSKI LIST DESET DOMAČIH

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Niku Goleši, Levstikova 4, Trebnje. Nagradu čestitamo!
Lestvica za ta teden je takšna:
1. (2) Pesmi za dekleta - ANS. SLAVČEK
2. (1) Bo danes polna luna spet - ANS. ROM POM POM
3. (7) Ko zaslišim znano melodijo - ANS. LOJZETA SLAKA
4. (3) Poletni dan - ANS. JOŽETA KUPLENKA
5. (5) Nocoj ti pojemo v slovo - ANS. RUBIN
6. (4) Brž na dopust - ANS. BLEGOŠ
7. (6) Oj zdaj gremo - ANS. HENČEK
8. (-) Pravi kinolog - GORENJSKI MUZIKANTJE
9. (-) Sreč ti svoje dam - ANS. SLAPOVI
10. (8) Velik spas - ANS. MIRA KLINCA
Predlog za prihodnji teden: Polka je ključ do srca, ANS. GAŠPERJI

KUPON ŠT. 36
Glasujem za:
Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto

LADA

— karavan že od 999.000,00 SIT ali 216 DEM na mesec
— samara že od 999.000,00 SIT ali 216 DEM na mesec
— niva 1,7 že od 1.398.000,00 SIT ali 299 DEM na mesec

— možnost kredita od 1—5 let
— ugoden leasing od 2—5 let
s pologom od 10%—50%
— možnost menjave ro za novo

EMINENT

Krško, CKŽ 51
tel. 0608/22-950
Črnomelj, Belokranjska 14
tel. 068/51-379, 51-378

vsak kupec prejme avtoradio
BLAUPUNKT

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

zavarovalnica triglav

največja slovenska zavarovalnica

VABI K SODELOVANJU

vse, ki jih zanima sodelovanje na področju prodaje zavarovalnih storitev

na območjih teritorijev:

1. Šmihel — Regerča vas
2. Otočec — Šmarjeta
3. Metlika — Suhor
4. Novo mesto

OD VAS PRIČAKUJEMO:

- najmanj srednješolsko izobrazbo
- veselje do dela z ljudmi, komunikativnost
- samoiniciativnost, iznajdljivost
- starost od 18 do 40 let

PONUJAMO VAM:

- ustvarjalno delovno okolje
- samostojnost in dinamičnost na delu
- možnost strokovnega izobraževanja in izpopolnjevanja
- stimulative zasluzke
- možnost napredovanja

Vaše cenjene ponudbe s kratkim življenjepišom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov

Zavarovalnica Triglav, d.d., Območna enota Novo mesto
Novi trg, 8000 Novo mesto

AVTOKLINIKA, d.o.o.

Novo mesto, Foersterjeva 10

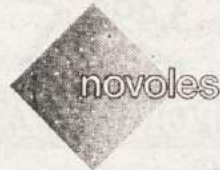
☎ 068/ 323-035

Uradni zastopnik za športno opremo

JAMEX
(vzmeti in zračni filtri)

Novoles — Drobno pohištvo
leseno pohištvo
Straža, d.o.o.

RAZPIS

za zasedbo delovnega mesta:

direktorja družbe Novoles — Drobno pohištvo, leseno pohištvo, Straža, d.o.o.

Od kandidatov pričakujemo, da bodo poleg zakonsko določenih pogojev izpolnjevali še naslednje pogoje:

- visoka ali višješolska izobrazba ustrezne smeri
- pet let delovnih izkušenj na odgovornih delih v gospodarstvu

Prijave in dokazila o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov:

NOVOLES — LESNA INDUSTRIJA STRAŽA, d.d., — KADROVSKO-PRAVNI SEKTOR, STRAŽA, NA ŽAGO 6, z oznako »Za razpis«.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem razpisu.

RIC Razvojno izobraževalni center Novo mesto p.o.

vabi k vpisu v jesenske

TEČAJE TUJIH JEZIKOV

* Splošni in poslovni tečaji za odrasle

* Tečaji za otroke in mladino

Prijave in informacije

RIC Novo mesto, Novi trg 5
telefon: (068) 21-319, 22-341

Novoles — Lepljeni elementi, proizvodnja lesnih elementov, Straža, d.o.o.

objavlja

RAZPIS

za zasedbo delovnega mesta:

direktorja družbe Novoles — Lepljeni elementi, proizvodnja lesnih elementov, Straža, d.o.o.

Od kandidatov pričakujemo, da bodo poleg zakonsko določenih pogojev izpolnjevali še naslednje pogoje:

- visoka ali višješolska izobrazba ustrezne smeri
- pet let delovnih izkušenj na odgovornih delih v gospodarstvu

Prijave in dokazila o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov:

NOVOLES — LESNA INDUSTRIJA STRAŽA, d.d., — KADROVSKO-PRAVNI SEKTOR, STRAŽA, NA ŽAGO 6, z oznako »Za razpis«.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem razpisu.

ODKUP PRIVATIZACIJSKIH DELNIC

IZ JAVNE PRODAJE PO IZREDNO UGODNIH CENAH:

Union, Sava, Krka, Pivovarna Laško, Lek, Radenska, Luka Koper, Petrol, Helios, Cestno podjetje Celje.

RAZVOJNA DRUŽBA, Tomšičeva 3, Ljubljana.

Tel.: 125-10-14, 125-70-56.

ODKUPNA MESTA:

KRŠKO: ADO, d.o.o., Krško, CKŽ, tel.: 0608/21-522,

MIRNA: Promles, tel.: 068/49-235.

ČRNOMELJ: Štrucl, tel.: 068/51-523,

NOVO MESTO: d.i. MARKETING, tel.: 068/28-694, 341-522

PLESNI CENTER DOLENJSKE

Plesni center Dolenjske vabi k vpisu:

- celoletna plesna šola za otroke in mladino
- plesni tečaji za odrasle

Vpis in informacije od 11. 9. do 13. 9. 1996 na Loki, Župančičevo sprehajališče 2, od 16.00 do 19.00 ure.
Telefon: 321-685, 44-803.

POSAVSKI CENTER ZA PERMANENTNO IZOBRAŽEVANJE KRŠKO

Dalmatinova 8

VPISUJE ODRASLE:

v **OSNOVNO ŠOLO** — 6., 7. in 8. razred, v program **TRGOVEC** — 1. letnik, v program **VISOKE UPRAVNE ŠOLE** — 1. letnik, v program **VISOKE POSLOVNE ŠOLE** Ekonomske fakultete v Ljubljani — 1. in 3. letnik, v programe usposabljanja po srednji šoli za **RAČUNOVODJE, KOMERCIALISTE,** za **VODENJE MANJŠIH PODJETIJ** in za **POSLOVNE SEKRETARJE** — tajnice

do 20. septembra 1996 oziroma do zasedbe prostih mest.

Prijavite se lahko osebno ali po telefonu:

0608/31-152 in 22-811.

HIPOT

Tovarna elektronskih elementov in opreme, d.o.o.
Šentjernej, Trubarjeva 7
8310 Šentjernej

RAZPISUJE ZA PRODAJO

JAVNO DRAŽBO

1. Enosobno stanovanje v I. nadstropju na Kotarjevi c. 6, 8310 Šentjernej, v izmeri 41,00 m² za izklicno ceno 3.843.460,00 SIT
2. Enodružinsko stanovanjsko hišo v Gor. Orehoviči št. 28 s pripadajočim poslopjem in zemljiščem, in sicer:
— stanovanjska hiša tlorisne izmere 9,30 x 8,30 m oz. 77,19 m² bruto površine
— lopa z garažo tlorisne izmere 4,50 x 8 m
— pripadajoče zemljišče v izmeri 601 m² skupaj za izklicno ceno 4.458.220,00 SIT

JAVNA DRAŽBA BO V PETEK, 20. 9. 1996 OB 13. URI V SEJNI SOBI DRUŽBE HIPOT.

Zainteresirani kupci, tako fizične kot pravne osebe, lahko sodelujejo na javni dražbi, s tem da pred dražbo plačajo 10-odstotno varščino pri blagajni družbe ali nakažejo na ŽR št. 52100-601-11422 pri Agenciji za plačilni promet, nadziranje in informiranje Novo mesto. Kupec bo po uspešni dražbi v roku 3 dni podpisal kupoprodajno pogodbo in v nadaljnjih 8 dneh poravnal vse svoje obveznosti. Plačana varščina se upošteva pri kupnini oz. vrne v roku 3 dni po izvedeni dražbi. Vse davščine in ostale stroške za prepisne premičnine nosi kupec.

Informacije v zvezi z javno dražbo lahko dobite na sedežu družbe oz. na tel. št. 068/81-220 int. 328 ali 320.

Center Za Izobraževanje in Kulturo Trebnje

Kidričeva 2, 8210 TREBNJE, telefon: 068/44-558, telefax: 068/44-183

VPIS ZA IZOBRAŽEVALNE PROGRAME ZA PRIDOBITEV IZOBRAZBE

OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE

5., 6., 7. in 8. razred

3-LETNE POKLICNE ŠOLE (IV. stopnja)

- * **ŽIVILSKI DELAVEC** za poklice:
— slaščičar — konditor
— pek
— mesar
— predelovalec sadja in zelenjave
- * **TRGOVEC**
- * **PREKVALIFIKACIJA V TRGOVCA**

4-LETNE SREDNJE ŠOLE (V. stopnja)

- * **EKONOMSKO-KOMERCIALNI TEHNIK**
- * **UPRAVNI TEHNIK**
- * **OBLIKOVANJE** za poklice:
— modni oblikovalec
— industrijski oblikovalec

Nadaljevalni programi:

- * **TRGOVINSKI POSLOVODJA**
- * **STROJNI TEHNIK**
- * **KOMERCIALNI TEHNIK**
- * **ŽIVILSKI TEHNIK**

Možnost prekvalifikacij, dokvalifikacij!

- **Izredni študij**

VIŠJA POSLOVNA ŠOLA Ekonomska fakulteta v Ljubljani

- * Vpis v **2. letnik** bo v ponedeljek, 23. septembra 1996, ob 16.00

VISOKA POSLOVNA ŠOLA Ekonomska fakulteta v Ljubljani

- * Vpis v **3. letnik** bo oktobra 1996

Študij na daljavo

VISOKA POSLOVNA ŠOLA Ekonomska fakulteta v Ljubljani

- * Vpis v **1. letnik** bo v ponedeljek, 23. septembra 1996, ob 14.00

Informacije in prijave na naslov: **CIK TREBNJE, Kidričeva 2**
telefon: 068/44-558, 068/44-183
vsak dan od 8.00 do 16.00

KOVINOTEHNA

mednarodno trgovsko podjetje, d.d., Celje
objavlja
prosto delovno mesto

ARANŽERJA

za Prodajni center Brežice in Novo mesto s sedežem v Brežicah

Želimo, da kandidati izpolnjujejo naslednje pogoje:

- V. stopnja strokovne izobrazbe likovne smeri oziroma oblikovalne smeri ali aranžerski tehnik
- najmanj 1 leto delovnih izkušenj na področju aranžiranja
- da stanujejo v Brežicah oziroma bližnji okolici
- vozniški izpit za osebni avto

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas, za čas 6 mesecev, kasneje možnost zaposlitve za nedoločen čas.

Prijave z dokazili in opisom dosedanjega dela pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:

KOVINOTEHNA, Kadrovska služba, 3502 Celje.

GORJANCI - Tovorni promet, d.o.o. - v stečaju
Vavta vas 36, 8351 Straža, objavlja

JAVNO DRAŽBO,

ki bo 12.9.1996 ob 15. uri v prostorih podjetja GORJANCI,
Vavta vas, 8351 Straža.

Predmet dražbe so tovorna vozila s priklopniki in brez njih, razna oprema za vzdrževanje vozil, drobni inventar in pisarniška oprema podjetja GORJANCI - Tovorni promet, v stečaju, Vavta vas 36, 8351 Straža.

Vsa sredstva se prodajajo po cenah iz cenika, ki je obešen na oglasni deski pri vходу v družbo, po sistemu videno-kupljeno. Poznejših reklamacij ni.

Javne dražbe se lahko udeležijo vse pravne in fizične osebe, ki najmanj eno uro pred začetkom javne dražbe položijo kavnico - varščino v višini 10% izključne cene vrednosti pos. dela opreme ali le-to vplačajo na žiro račun št.: 52100-690-68380 in dokažejo s potrjeno kopijo nakazila.

Kavnica se uspešnemu ponudniku vračuna v kupnino, drugim pa bo vrnjena v 3 dneh brezobrestno oz. v tolarški gotovini deponirana sredstva takoj po javni dražbi.

Rok plačila preostalega dela kupnine je za opremo do vrednosti en milijon tolarjev 3 dni, za ostalo večjo opremo pa 15 dni po javni dražbi, sicer se bo prodaja razveljavila, varščina pa zadržala.

Prevzem opreme je možen po plačilu celotne kupnine.

Prometni davek in vse morebitne druge dajatve in stroške v zvezi s prenosom lastništva plača kupec.

Informacije o dražbi in ogled je možen eno uro pred začetkom dražbe oz. po dogovoru na tel. št. 068/84-535, 0609/613-266 ali 0609/630-803.

Nemogoče dobre cene!

Kombinirani štedilnik (2+2) K 401-K 510
43.990,-
Kabel PGP 3x2,5 3x1,5
od 44,40,- dalje

Medeninaste kljuke
od 1.650,- dalje

WC - kotliček
od 3.490,- dalje
JUPOL, 25 kg
2.530,-

POPUSTI ZA GOTOVINO 3-7%

Nemogoče je mogoče v naših prodajnih centrih:

■ BTC Novo Mesto,

Ljubljanska c. 37, ☎ (068) 316-169

■ Intermarket center Brežice,

Tovarniška c. 10, ☎ (0608) 62-857

KOVINOTEHNA

Zavod za izobraževanje in kulturo
Župančičeva 1, 8340 Črnomelj

Vabimo vas k vpisu v različne
IZOBRAŽEVALNE PROGRAME

Pokličite nas po telefonu na številki
(068) 51-116 in 53-238
ali se oglasite osebno.
Pričakujemo Vas.

Znanje beži, ujemimo ga!

Hitrejšo in cenejšo gradnjo

Vam omogoča

BETONARNA

Gotna vas, NOVO MESTO

**PRODAJA, PREVOZI IN
STROJNA VGRADNJA BETONA**

Prodaja vseh vrst gramoza

Pokličite tel: 068/ 321 605, ostalo je naša skrb!

Dostavili Vam bomo vsako naročeno količino
vsak dan od 7 - 19 ure!

348 DEM

**SAMO HYPO PONUJA
SUPER LEASING POGOJE
ZA FORDOVA VOZILA!**

Ford Fiesta Courier Van

zračna varnostna blazina na voznikovi strani, motor 1.8 DSL/60 KM ali
1.3i/60 KM, prostornina 2,8 m³, nosilnost 500 kg.

377 DEM

Ford Fiesta Courier Kombi

zračna varnostna blazina na voznikovi strani,
motor 1.8 DSL/60 KM ali 1.3i/60 KM, prostornina 1,46 m³, nosilnost 500 kg.

368 DEM

Ford Escort Van

zračna varnostna blazina na voznikovi strani,
motor 1.8 DSL/60 KM ali 1.4i/75 KM,
prostornina 2,54 m³, nosilnost 670 kg.

697 DEM

Ford Transit Kombi

zračna varnostna blazina na voznikovi strani,
servo volan, polpovišana streha,
motor 2.5 DSL/76 KM, sedeži 8 + 1.

**SUPER
UGODNE
GENE**

Ford Transit Van

kratka ali dolga medosna razdalja, polpovišana ali dvojno povišana streha,
motorji 2.5 DSL/70 KM, 2.5 DSL/76 KM ali 2.5 TDSL/85 KM.

Navedeni zneski predstavljajo mesečni obrok leasinga pri
30% pologu in času trajanja leasinga štiri leta. Prometni
davek je vključen.

SKUPINA 061 in 0601: Avtošola Kaposi (061/52-275), Servis Trzin (061/721-720), JMK Avto (061/1312-028), Avto-Mobil (061/1681-434), Avtoprom (061/855-292), Servis Hribar (0601/64-033), Servis Blizlj (061/50-903); SKUPINA 062 in 0602: Avto Šerbinek (062/656-120), Avto Šerbinek - Ptuj (062/779-896), Avto Sport Shop (062/811-394), Avto & Kajza (0602/43-805), Avtomarket Rebernik (0602/66-265), F-Avto Center (062/226-717); SKUPINA 063: Avto Celje (063/31-919), Avto Celje - Zalec (063/712-116), Avto Celje - Šentjur (063/741-292), Avto Celje - Valenje (063/851-060), Avto Ahnik (063/461-193), Avto EDO (063/824-298), Kovčič Andrej (063/754-091), Servis Kibavac (063/885-218); SKUPINA 064: Avtošola Kaposi (064/241-358), Mustang (064/718-566), Avto M (064/53-334), Servis Trilar (064/332-711); SKUPINA 065: CMM Trade (065/21-185), Avtocenter Bojic (065/61-235), Avtomat GVS (065/73-135), Avtošola GVS (065/85-128); SKUPINA 066 in 067: Nova (066/392-345), Avtomobil Sežana (067/32-110); SKUPINA 068 in 0608: PSC Poic (0608/59-059), PSC Poic - Novo mesto (068/21-123), PSC Stepan (068/52-407), A1&R (0608/41-350), Servis Gradnja (068/44-701); SKUPINA 069: S.O.S. Company (069/23-507), Avto Rajh (069/81-560), Tritehna (069/75-074).

HYPO LEASING d.o.o., tel.: 061/1685-528, 061/1684-538

HYPO LEASING CELJE d.o.o., tel.: 063/482-311

Priloga

HYUNDAI

DUŠAN FALESKINI, s.p.
Ulica talcev 14, 8351 STRAŽA
Tel.: (068) 83-104

FALESKINI — pooblaščen serviser in prodajalec vozil

NOVOST: **HYUNDAI**
NOVI COUPE NOVA SONATA

PRESENEČENJE: vsi kupci vozil v mesecu septembru dobi-
jo povrnjene stroške registracije in obveznega zavarovan-
ja!!!

HYUNDAI — AVTOSALON IN SERVIS
FALESKINI, STRAŽA, UL. TALCEV 14; TEL. (068) 83-104!!!

**POSAVSKI CENTER ZA PERMANENTNO
IZOBRAŽEVANJE KRŠKO**

Dalmatinova 8

VABI K VPISU V TEČAJE:

- SLOVENSKEGA JEZIKA
- TUJIH JEZIKOV:
angleškega, nemškega in
italijanskega jezika - vseh stopenj
- RAČUNALNIŠTVA
- VODENJA POSLOVNIH KNJIG
- VARSTVA PRI DELU
- HIGIENSKEGA MINIMUMA
- KLETARJENJA IN STEKLENIČENJA VIN
- za VOZNIKE VILICARJA
- za STROJNIKE CENTRALNEGA OGREVANJA
- za STROJNIKE TEŽKE GRADBENE MEHANIZACIJE
- za VODITELJE MOTORNEGA ČOLNA
- INDUSTRIJSKEGA ŠIVANJA
- ŠTUDIJSKE KROŽKE

IN V DRUGE PROGRAME IZOBRAŽEVANJA

Prijavite se osebno ali po telefonu:

0608/31-152 ali 22-811 do 20.9.1996.

**Javno podjetje
KOMUNALA Črnomelj, d.o.o.**
Belokranjska cesta 24
8340 Črnomelj

OBVESTILO

Občane občine Črnomelj in Semič obveščamo, da bomo v času od 16.9.96 do 24.9.96 organizirali odvoz kosovnih odpadkov iz gospodinjstev po vseh naseljih, kjer je uveden reden odvoz komunalnih odpadkov:

1. Odvoz kosovnih odpadkov bo potekal po urniku odvoza kosovnih odpadkov, ki ga bomo predložili vsem krajevnim skupnostim, krajanje pa bomo še posebej obvestili na krajevno običajen način (oglasne deske).
2. Kosovne odpadke je treba primerno zložiti, povezati oz. zapakirati in jih odložiti na dosedanjem odvzemnem mestu do 6. ure zjutraj določenega dne.
3. Kosovni odpadki iz gospodinjstva so predvsem: pohištvo, gospodinjski aparati, sanitarni elementi in drugi kosovni predmeti iz gospodinjstva.
4. Odpadne sekundarne surovine, kot so papir, železo in steklo, morajo biti pripravljene na enak način kot ostali kosovni odpadki.

KRKA ZDRAVILIŠČA, d.o.o.
NOVO MESTO

objavlja prsto delovno mesto

**VODJE TEHNIČNEGA VZDRŽEVANJA
v Zdravilišču Dolenjske Toplice**

Na razpis se lahko prijavijo kandidati, ki imajo:

- V. stopnjo strokovne izobrazbe elektro smeri (smer elektronik) in
- najmanj 3 leta ustreznih delovnih izkušenj.

Zaradi narave dela bodo imeli pri izboru prednost kandidati s stalnim prebivališčem v neposredni bližini Zdravilišča Dolenjske Toplice.

Vse, ki izpolnjujejo zahtevane pogoje, vabimo, da pisne prijave z življenjepisom in dokazili pošljejo v 8 dneh v **kadrovsko službo KRKE, tovarne zdravil, p.o., Novo mesto, Šmarješka c. 6.**

RIC Razvojno izobraževalni
center Novo mesto p.o.

sprejema prijave za vpis
v izobraževalne programe za leto 1996/97

OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE IN MLADOSTNIKE

* 6., 7. in 8. razred, brezplačno

POKLICNE IN STROKOVNE SREDNJE ŠOLE

- ŽIVILSKI DELAVEC (II. stopnja izobrazbe)
- VRTNAR IN CVETLIČAR (IV. stopnja izobrazbe)
- TRGOVEC (IV. stopnja izobrazbe)
- PREKVALIFIKACIJA za poklic prodajalec
- TRGOVINSKI POSLOVODJA (nad. program V. stop.)
- PREKVALIFIKACIJA za poklic trgovinski poslovodja
- EKONOMSKO-KOMERCIALNI TEHNIK (nadaljevalni program V. stopnja izobrazbe)
- UPRAVNI TEHNIK (V. stopnja izobrazbe)
- ARANŽERSKI TEHNIK (nad. program V. stopnje)

PROGRAMI USPOSABLJANJA I. in II. stopnje

- ČISTILEC PROSTOROV - USO I
- POMOŽNI TEKSTILEC - USO I
- KUHARSKI POMOČNIK - USO II
- NATAKARSKI POMOČNIK - USO II

**PROGRAMI USPOSABLJANJA
po končani IV. ali V. stopnji**

- Program usposabljanja za HIŠNIKE - VZDRŽEVALCE
- Program usposabljanja za RAČUNOVODJE
- Program usposabljanja za KOMERCIALISTE
- Program usposabljanja za VODENJE POSLOVANJA V MANJŠIH PODJETJIH

Prijave in informacije

RIC Novo mesto, Novi trg 5
telefon: (068) 21-319, 22-341

**ŠOLSKI CENTER
NOVO MESTO**

Šegova ulica 112, Novo mesto

VPISUJEMO

v šolskem letu 1996/97 v naslednje programe
za izobraževanje odraslih:

I. PROGRAMI USPOSABLJANJA - USO I, TEČAJI IN SEMINARJI

1. VOZNIK VILICARJEV
2. UPRAVLJALEC MOSTNIH IN UPRAVLJALEC VRTLJIVIH STOLPNIH ŽERJAVOV - ŽERJAVAR
3. UPRAVLJALEC LAHKE IN UPRAVLJALEC TEŽKE GRADBENE MEHANIZACIJE
4. VARJENJE: OSNOVNI IN NADALJEVALNI PROGRAM (PO NAČINIH: REO, TIG, MAG, PLAMENSKO...)
5. OSNOVNI IN NADALJEVALNI TEČJI RAČUNALNIŠTVA: WINDOWS, EXCEL, WORD, ACAD, WORDPERFECT...
6. SEMINARJI ZA OSNOVE REGULACIJ IN KRMILJENJA
7. SEMINARJI ZA RAČUNALNIŠKO VODENJE OBDELOVALNIH STROJEV
8. SEMINARJI ZA PNEVMATIKO IN HIDRAVLIKO (FESTO oprema)
9. STROJNIK CENTRALNEGA OGREVANJA, STROJNIK PARNIH KOTLOV
10. HIŠNIK (PROGRAM USPOSABLJANJA PO IV. STOPNJI)
11. ENOSTAVNA GRADBENA DELA (zidarska in tesarska)

Pogoji za vključitev: izpolnjena osnovnošolska obveznost in ustrezno zdravniško spričevalo.

II. PROGRAM USPOSABLJANJA - USO II

1. ZIDAR ZA ZIDANJE IN OMETAVANJE
2. TESAR OPAŽEV
3. POLAGANJE KERAMIČNIH OBLOG
4. UPRAVLJANJE LAHKE GRADBENE MEHANIZACIJE
5. VARJENJE V SERIJSKI PROIZVODNJI

Pogoji za vključitev: izpolnjena osnovnošolska obveznost in ustrezno zdravniško spričevalo.

III. DVELETNI PROGRAM POKLICNIH ŠOL

1. KEMIJSKO-FARMACEVTSKA DEJAVNOST
2. OBDELOVALEC LEŠA
3. PRIDOBIVANJE, PREDELAVA IN OBDELAVA KOVIN
4. UPRAVLJALEC GRADBENE MEHANIZACIJE
5. BOLNIČAR

Pogoji za vključitev: izpolnjena osnovnošolska obveznost in vsaj 6 razredov osnovne šole ter zdravniško spričevalo.

IV. TRILETNI PROGRAMI POKLICNIH ŠOL

1. OBLIKOVALEC KOVIN; POKLICI: STRUGAR, FREZALEC, BRUSILEC IN ORODJAR
2. PREOBLIKOVALEC IN SPAJALEC KOVIN;
3. POKLICI: KONSTRUKCIJSKI KLJUČAVNIČAR, VARILEC, KLEPAR IN AVTOKLEPAR
4. MONTER IN UPRAVLJALEC ENERGETSKIH NAPRAV; POKLICI: MONTER VODOV, NAPRAV, MONTER OGREVALNIH NAPRAV
5. MEHANIČAR VOZIL IN VOZNIH SREDSTEV; POKLIC: AVTOMEHANIČAR
6. STROJNI MEHANIČAR; POKLIC: STROJNI MEHANIČAR
7. VOZNIK; POKLIC: VOZNIK
8. ELEKTRIKAR; POKLIC: ELEKTRIKAR-ELEKTRONIK
9. MIZAR IN TAPETNIK; POKLIC: MIZAR
10. AVTOELEKTRIKAR; POKLIC: AVTOELEKTRIKAR
11. KEMIJSKA DEJAVNOST; POKLIC: KEMIK

Izobraževanje odraslih

Tel. (068)326-263; faks: (068)326-263

Pogoji za vključitev: Za udeležence, ki so uspešno zaključili 8. razred osnovne šole in so zdravstveno sposobni opravljati poklice tega programa. Vključijo se lahko tudi udeleženci, ki imajo nedokončano poklicno kovinarsko šolo, poklicno avtomehaniško šolo ali z nedokončanim programom kovinarstva in strojništva različnih smeri, ter udeleženci, ki so uspešno opravili SKR program kovinarske usmeritve.

V. PROGRAMI TEHNIŠKIH ŠOL (V. stopnja)

1. STROJNI TEHNIK; POKLIC: STROJNI TEHNIK
Pogoji za vključitev: Vključijo se lahko udeleženci s končano poklicno kovinarsko ali poklicno avtomehaniško šolo ali z uspešno končanim programom za kovinarstvo in strojništvo. Izobraževanje traja 2 leti.
2. ELEKTROTEHNIK; POKLIC: ELEKTROTEHNIK-ELEKTRONIK
Pogoji za vključitev: Vključijo se lahko udeleženci s končano poklicno elektro šolo oz. s končanim programom elektronika smeri elektrifikacije-elektronik. Izobraževanje traja 2 leti.
3. LESARSKI TEHNIK; POKLIC: LESARSKI TEHNIK
Pogoji za vključitev: Za udeležence, ki so končali IV. stopnjo te usmeritve. Izobraževanje traja dve leti.
4. KEMIJSKI TEHNIK; POKLIC: KEMIJSKI TEHNIK
Pogoji za vključitev: Za udeležence, ki so končali IV. stopnjo te usmeritve. Izobraževanje traja dve leti.
5. FARMACEVTSKI TEHNIK; POKLIC: FARMACEVTSKI TEHNIK
Pogoji za vključitev: Za udeležence, ki so končali IV. stopnjo te usmeritve. Izobraževanje traja dve leti.
6. ZDRAVSTVENI TEHNIK; POKLIC: ZDRAVSTVENI TEHNIK
Pogoji za vključitev: Trajanje izobraževanja: 4 leta za udeležence s končano osnovno šolo ali končanim SKR programom oz. 3 leta za udeležence s končanim programom Bolničar.
7. PROMETNI TEHNIK; POKLIC: PROMETNI TEHNIK
Pogoji za vključitev: Trajanje izobraževanja: 4 leta za udeležence s končano osnovno šolo ali končanim SKR programom. Za udeležence s končano triletno poklicno šolo je izobraževanje ustrezno krajše.

VI. AVTOŠOLA - 25 let izkušenj

1. TEČAJI IZ PROMETNIH PREDPISOV ZA VOZNIKE MOTORNIH VOZIL VSEH KATEGORIJ
2. POUČEVANJE VOZNIJE MOTORNIH VOZIL B, C, D IN E KATEGORIJE
Po konkurenčnih cenah z osebnimi vozili RENAULT R-5 DIZEL, CLIO 1,2 RN, R-19 ADAGIO ter s tovornjaki TAM 130, MERCEDES 1314 in avtobusom MERCEDES 303.
Za dijake in študente nudimo 10% popusta!

Prijave za vpis vložijo kandidati v oddelku za izobraževanje odraslih, soba 158, do vključno 16.9.1996. Tega dne bo ob 17. uri informativni sestanek kandidatov za izobraževanje ob delu in vpisu v programe.

V programe usposabljanja, tečaje, seminarje in v avto šolo vpisujemo vse leto.

Podrobnejše informacije o programih in načinu izobraževanja dobite po telefonu 326-263 ali osebno v sobi 158.

Vabimo vas,
da nas obiščete v novem
emona centru Novo mesto,
v dvorani B
novomeškega **BTC**,
Ljubljanska 27,
od 12. septembra dalje.

emona merkur
trgovina na drobno, d.d., Ljubljana

PRODAJA • SERVIS • REZERVNI DELI
AVTOSERVIS MURN
Resslova 4, Novo mesto ☎ 068/24-791

NOVO!

SUZUKI ALTO
usnjen volan
servo zavore
bočne ojačitve...

že za 13.690 DEM

Novi modeli terenskih vozil

- SAMURAI novi tip od 23.990 DEM
- VITARA '97 od 33.700 DEM

BALENO '97 1.3 GL

2x air bag
central. zaklep.
elektr. ogledala,...
servo volan

že za
20.990 DEM

UGODNI KREDITI

LESARSTVO KOPOREC
 proizvodnja
 masivnega pohištva
 Podhosta 12a
 Dolenjske Toplice
 Tel. 068/65-282
 Lesarstvo Koporec
 sprejme v redno delovno
 razmerje s poskusno
 delovno dobo:
 2 mizarja in
 3 lesne delavce.
 Informacije na
 gornjem naslovu.

Vedeževanje in napoved leta
 090 42 62

Vse, kar želite
 izvedeti o sebi in
 svoji prihodnosti.
 Zaupajte najboljšim!
 090/41-29
 090/42-38

RUBIKON
 VEDEŽEVANJE
 PRIHODNOST FINANCE PARTNER DELO
 RAZLAGA SANJ
 090 42 70
 TAROT KARTE ASTROLOGIJA

ALFA
**MONTAŽA IN SERVIS
 SENČIL**
 rolete — žaluzije
 tende - lamelne zavese
 pliseji — roloji
 screen senčila
 Tel.: 068/78-258, 324-285
 0609/631-225

kobra
 Pooblaščen zastopnik za
 svetovalje, montažo in
 servis mobilnih.
 ŠMARJE 13, 68310 ŠENTJERNEJ
 tel.: 068/91-118, fax: 068/91-119

**KAMNOSEŠTVO
 IN TERACERSTVO
 VLADIMIR SIMONIČ, s.p.**
 Lokve 5/c
 8340 ČRNOVELJ
 Po najugodnejših cenah
 vam izdelamo in brezplač-
 no dostavimo izdelke iz
 marmorja in granita. Na
 zalogi 25 različnih barvnih
 odtenkov in debelin.
 Informacije na tel.
 (068)52-492
 0609/640-830

**ŠOLARJE ČAKA
 PRENOVLJENA ŠOLA**
 PODPRESKA - V to šolsko
 poslopje, ki je do nedavnega
 spadalo v kočevsko občino, je bilo
 malo ali nič vložena in je po-
 slopje propadalo. Takšno šolo je
 prevzela potoška občina, oziroma
 javni zavod Osnovna šola dr. An-
 tona Debeljaka. V šoli je bilo v
 lanskem letu le 15 otrok nižje
 stopnje in otroški vrtec. Šolarje
 višjih letnikov vozijo v Loški Po-
 tok, zato je bilo predlagano več
 rešitev, med drugim tudi začasna
 ukinitve pouka v tej šoli. Temu
 predlogu pa so se Dragarci odloč-
 no in uspešno uprli. Tako je bilo
 nujno misliti na prenavo, ki so jo
 med letošnjimi počitnicami v re-
 kordnem času tudi izpeljali.

V VIZIJI smo se odločili, da omogočimo vpis certifikatov in njihovih ostankov do izteka roka njihove veljavnosti. Od 1. avgusta lahko vložite certifikat v pooblaščen investicijsko družbo DPB VIZIJA1, d.d., na naslednjih vpisnih mestih:

- sedežu Zavarovalnice TILIA, d.d., Seidlova cesta 5, Novo mesto
- predstavništvih TILIE v Kočevju, Kopru, Kranju, Črnomlju, Ljubljani, Metliki, Trebnjem in Sevnici
- poslovalnicah TILIE v Trzinu, Škofji Loki, Radovljici in Šmarju pri Jelšah
- na sedežu VIZIJE, Novi trg 5, Novo mesto
- Dolenjskemu listu, Glavni trg 24, Novo mesto
- Studiu D, Seidlova cesta 29, Novo mesto
- vseh PE PTT Novo mesto in pošti Kočevje

Postopek vpisa je preprost:

1. Izpolnite in podpišite pooblastilo.
2. Po pošti pošljite na naslov **VIZIJA, družba za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., Novi trg 5, 8000 Novo mesto:**
  - izpolnjeno in podpisano pooblastilo,
  - certifikat (obvestilo SDK).
3. Vpis za Vas izvrši VIZIJA, ki vam potrdilo o vpisu vrne po pošti.

Izjava:

Pooblaščen VIZIJO, družbo za upravljanje investicijskih skladov d.o.o., Novo mesto, Novi trg 5, za vpis in vplačilo delnic II. emisije v DPB Vizijo1, pooblaščen investicijsko družbo, d.d., Novo mesto, Novi trg 5, do vrednosti, ki jo navajam v ustrezni rubriki pooblastila. Istočasno pooblaščen Vizijo, družbo za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., Novo mesto, za uresničevanje glasovalne pravice iz vplačanih delnic II. emisije v mojem imenu in za svoj račun na skupščini DPB Vizije1, pooblaščen investicijske družbe, d.d., Novo mesto.

Izpolnjevanje pooblastila za mladoletnike in ostale opravilno nesposobne osebe

Pri pooblastilu za vpis certifikata mladoletnika ali opravilno nesposobne osebe se za vpis imetnika certifikata uporabijo podatki mladoletne osebe oz. opravilno nesposobne, pooblastilo pa podpiše eden od staršev oz. skrbnikov, Nad podpis je potrebno z velikimi tiskanimi črkami napisati ime in priimek podpisnika.

POOBLASTILO

IMETNIK CERTIFIKATA
 (priimek in ime s tiskanimi črkami)

NASLOV IMETNIKA

EMŠO

Na podlagi lastninskega certifikata vpisujem: **SIT**

DAN MESEC LETO

KRAJ

PODPIS IMETNIKA CERTIFIKATA ALI ENEGA OD STARŠEV ZA MLADOLETNEGA OTROKA

zavarovalnica triglav d.d.

Ali ste kdaj razmišljali, kakšno delo vam je najbolj všeč?

Ali bi želeli, da vam delo poleg stimulativnega osebnega dohodka omogoča še:

- možnost dodatnega izobraževanja
- samostojnost pri delu
- kreativnost
- možnost napredovanja
- perspektivno delovno okolje
- varnost zaposlitve
- dinamičnost pri delu

Če to želite in vas zanima delo na področju **PRODAJE OSEBNIH ZAVAROVANJ** vas vabimo, da se nam pridružite.

Od vas pričakujemo, da imate najmanj srednješolsko izobrazbo in veselje do dela z ljudmi.

Pisne prijave z dokazili o izobrazbi pošljite na naslov

Zavarovalnica Triglav, d.d.
Območna enota Novo mesto
Novi trg, 8000 Novo mesto

**POGREBNE
 IN POKOPALIŠKE
 STORITVE**

Leopold Oklešen
 K Roku 26, Novo mesto
 ☎ 068/323-193
 Mobilni: 0609/615-239
 0609/625-585
 Delovni čas: **NON STOP**

V dogovoru z Zavodom za zdravstveno zavarovanje vam nudimo naše pogrebne storitve brezplačno, pri kompletnih storitvah z minimalnim doplačilom.

V SPOMIN

26. avgusta je minilo žalostno leto, odkar nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in sestra

**MARIJA
 REŽEK**
 z Radovice 75 pri Metliki

Hvala za vsako lepo misel, postanek ob njenem grobu in prižgano svečo.

Vsi njeni

OSMRTNICA

V 44. letu nas je nenadoma zapustil nekdanji dolgoletni sodelavec

IZTOK GAČNIK
 iz Novega mesta

Na njegovi zadnji poti smo ga pospremili v torek, 3. septembra, ob 12. uri na pokopališču v Prečni.

Kolektiv Dolenjskega lista

VEDETI NI NIKOLI ODVEČ

Kako privarčevati sredstva za izgradnjo doma, nakup vrednejših dobrin, za šolanje otrok, za doto vnukom, za dodatno pokojnino, za ...?

Ob trdni podpori strokovnjakov, ki z vsem svojim znanjem in prizadevanji za dobro človeka jamčijo, da je vaš denar varno naložen in visoko obrestovan, je uresničitev vaših ciljev lažja kot kdaj koli prej.

RENTNO VARČEVANJE KREKOVE BANKE!

Rentno varčevanje je posebej ugodno dolgoročno varčevanje za različne namene. Ponuja vam številne možnosti, izmed katerih sami izberete zase najprimernejšo obliko.

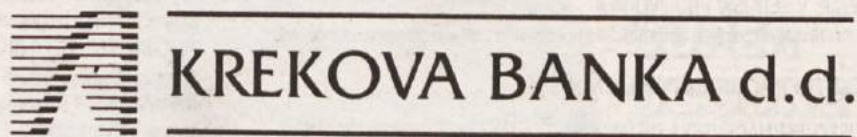
Neglede na vaš izbor se vaša sredstva v okviru rentnega varčevanja obrestujejo po obrestni meri, ki omogoča, da vaše premoženje zanesljivo in strmo narašča, vam pa med tem pripadajo vse prednosti in ugodnosti, ki jih Krekova banka zagotavlja svojim komitentom, in še več.

V skrbi za vaš jutri bomo kot edina banka nezgodno zavarovali vse rentne varčevalce. To je naše darilo za vaše zaupanje.

Obiščite nas v vam najbližji poslovni enoti! V osebnem razgovoru vam bomo z veseljem pojasnili vse, kar vas zanima.

Dobrodošli
 v **Novem mestu** na Prešernovem trgu 4, tel.: 068/ 322-190,
 v **Mariboru, Murski Soboti, Zrečah, Šoštanj, Ljubljani,**
Novi Gorici, Kopru!

ZAHVALA

V 44. letu starosti nas je nepričakovano zapustil dragi mož, oče, sin, brat in stric

IZTOK GAČNIK
 iz Ulice Slavka Gruma 14, Novo mesto

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani. Hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za vsestransko pomoč, izraženo sožalje in podarjeno cvetje.

Žalujoci: žena Marija, otroci Ana in Nejc, mama, sestra Metka z družino, brat Bojan z družino in ostalo sorodstvo

Novo mesto, 3.9.1996

Potnike – zastopnike na terenu za
prodajo promocijskih, reklamnih in
poslovnih daril vabi k sodelovanju
uvabljen mednarodno podjetje
s področja promocijskega
marketinga.

Nudimo brezplačno usposabljanje
ter samostojno in stimulatívno
nagrajevano delo.

Svojo ponudbo s kratkim
življenjepisom pošljite v 8 dneh po
objavi na naslov: REI Marketing,
Letališka 33, Ljubljana, s pripisom
DOLENJSKA.

TANIN Sevnica obvešča cenjene lastnike kostonjevih
gozdov, da še vedno odkupuje les pravega kostonja. Če
sami lesa ne morete posekati, vam to napravimo mi.

Informacije dobite na telefonski številki 0608/41-349
oziroma na našem sedežu, na Hermanovi 1 v Sevnici.

Zaposlimo

ELEKTRONIKA

starega do 27 let, z ustrežno
prakso.

Pisne ponudbe na:

Protekt, d.o.o.,
8000 Novo mesto, Seidlova 5

PRENOVA OKEN

Nova okna v stare okvire
po novem sistemu brez
poškodbe fasade in ome-
ta in druga. mizarska dela
izvaja MONTLES BOŽIČ-
NIK, Sevnica, tel./fax:
0608/82-945. Mobilitel:
0609/621-285.

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

Bruma
PRODAJA GUM
VULKANIZERSTVO

BRUNSKOLE MATIJA, s.p.
HRAST 1a, 68331 SUHOR,
tel./fax: 068/50-475

V mesecu septembru
ugodna prodaja zimskih
avtoplaščev: BARUM,
SAVA, NOKIA, FULDA,
MICHELIN. Nudimo vam
5% gotovinski popust
oziroma prodajo na več
čkov.

Ob nakupu avtoplaščev
montaža in centriranje
brezplačno!

ZAHVALA

*Tistega jutra za mizo bral si časopis,
omahnil si, ko ti zastalo je srce.
Boleči krik matere te obudil ni
zaman se žalostno sprašuje: Sin moj, zakaj te ni?*

V 45. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil

POLDE NOVAK

z Vrhtrebnjega

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali, izrekli sožalje, pokojniku prinašali cvetje in sveče, darovali za maše in ga pospremili na zadnji poti. Posebna hvala dr. Žnidaršiču za vso pomoč, PGD Repče, nosilcem prapora, pevcem in g. kaplanu za lepe besede in opravljen obred. Hvaležni smo dobremu sosedu Ivanu Smoliču za nesebično pomoč in ganljive besede slovesa, ki nam lajšajo kruto resnico, da našega Poldeta ni več. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: mama, bratje in sestre z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 74. letu nas je zapustila naša draga
mami, stara mama, sestra, tašča in
teta

MARIJA VRTIN

iz Kanižarice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter sodelavcem Danfossa in Beti Črnomelj za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Hvala dr. Specovi, dr. Žužkovi in dr. Cehovi ter osebju Interne bolnice Novo mesto za vso skrb in pozornost. Iskrena hvala g. kaplanu za opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke ter vsem, ki ste našo drago mamo spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustil naš
mož, ata, stari ata, brat, stric in boter

FRANC ŠUŠTARŠIČ

Jama 15 pri Dvoru,
upokojeni čevljarški mojster

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, vence in sveče, za tolažbo in izraženo sožalje ter vsem, ki so našega ata spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo g. dekanu za opravljen obred, govornikom za poslovilne besede in pevcem za lepo zapete pesmi.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 57. letu starosti nas je nepričako-
vano za vedno zapustil naš dragi
mož, oče in dedek

IVAN ZAMAN

Dvor 54

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in SAP Ljubljana, d.o.o., za pomoč, darovane vence, cvetje, sveče in izraze sožalja. Posebna zahvala Majdi in Malki. Hvala ge. Andrejčičevi za besede slovesa, pevcem iz Žužemberka za zapete žalostinke, za zaigrano Tišino, g. župniku za opravljen pogrebni obred in vsem, ki ste obiskali in pospremili našega Ivana k zadnjemu počitku.

Žalujoči: žena Mimica, sinovi Igor in Robert z družinama ter Jani

ZAHVALA

*Dan jasni, dan oblačni v noči mine,
srce veselo, bolno in trpeče,
upokoj 'le bodo groba bolečino.*
(F. Prešeren)

V 34. letu je doživela naša ljuba
hčerka, sestra, svakinja in teta

IRENA KRAŠOVEC

iz Praproč pri Straži

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sodelavcem, sošolcem in sovaščanom za pisno in ustno izraženo sožalje, podarjeno cvetje, sveče, darovane svete maše in gmotno pomoč. Še posebno prisrčna hvala družini Kumelj iz Straže, g. Ivažu Pircu, patronažni sestri Erni, dr. Kranjcu in dr. Kresetovi, Pogrebni storitvam Oklešen, pevcem za zapete žalostinke, izvajalcu Tišine ter gospodu župniku za človeško topel obred.

Vsi, ki jo imamo radi

ZAHVALA

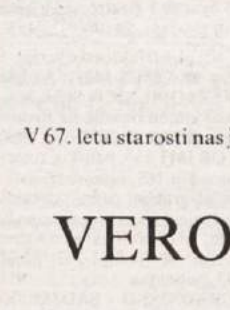
V 69. letu starosti nas je po težki bo-
lezni zapustil naš dragi mož, oče,
stari oče, brat in stric

RUDOLF BLAŽIČ

iz Ždinje vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni Onkološkemu inštitutu Ljubljana, Cestnemu podjetju Novo mesto, Dolenjki Novo mesto, samopostrežbi Šmihel, GD Ždinja vas, gasilskemu pevskemu zboru Šmihel, govorniku za poslovilne besede, g. Brclarju za zaigrano Tišino, sosedom, vaščanom in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat naša iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 67. letu starosti nas je nepričakovano zapustila žena in mama

VERONIKA FINK

roj. Oblak

iz Podhoste 28, Dolenjske Toplice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za nesebično pomoč, izraženo sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Zahvaljujemo se za vse izrečene besede, zapete žalostinke in vsem, ki so pokojnico pospremili na njeni zadnji poti in nam v težkih trenutkih stali ob strani.

Mož Marjan, sinova Marjan in Joško z družinama

ZAHVALA

*Trpljenje si prestala,
zdaj boš v grobu mirno spala.*

V 74. letu starosti je za vedno odšla
od nas naša draga mama, stara ma-
ma, tašča, sestra, teta in svakinja

MARIJA ŠURLA

roj. Hutevec, Gor. Lakovnice 1

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom in ostalim znancem za izraženo sožalje, darovane vence, sveče in sv. maše. Posebna zahvala velja dr. Kranjcu in osebju Infekcijskega oddelka Interne bolnišnice Novo mesto. Zahvala tudi sodelavcem Družbene prehrane Krka, Zaporom Novo mesto, gasilcem Revoza, patru Luki za obiske v bolnišnici, g. kaplanu za opravljen obred, pevcem z Ruperčvrha, g. Leopoldu Oklešnu in Komunalni za pogrebne storitve ter vsem, ki ste našo mamo pospremili k večnemu počitku.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 38. letu življenja nas je zapustila

CVETKA BORŠTNAR

z Vrhka pri Tržišču

Zahvaljujemo se vsem, ki ste v teh dneh obiskali naš dom in se poslovili od naše Cvetke. Hvala za izraze sožalja, cvetje, sveče in darovane maše. Prav lepa hvala družini Stušek, g. župniku Janezu Mikliču, Cvetkinim sodelavcem iz Jutranjke, kolektivu Inkos iz Krmelja, predsedniku KS Tržišče g. Marjanu Jamšku, pevcem in vsem, ki ste pokojno pospremili na zadnji dom.

Žalujoči: mož Milan, sinova Milan in Andrej, tašča Pavla, teta Minka in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je po težki bo-
lezni zapustila naša draga sestra, te-
ta, svakinja in botra

MARIJA URBANČ

Seidlova 64

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrazili sožalje, pokojnici darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se osebju Splošne bolnice Novo mesto, g. proštu Lapu za poslovilno mašo na pokopališču Ločna, g. župniku A. Severju za lepo opravljen pogrebni obred ter izvajalcu Tišine. Vsem, ki ste jo v času njene bolezni obiskovali, se še posebej zahvaljujemo. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

tedenski koledar

Četrtek, 5. septembra - **Lovrenc**
 Petek, 6. septembra - **Zaharija**
 Sobota, 7. septembra - **Marko**
 Nedelja, 8. septembra - **Marija**
 Ponedeljek, 9. septembra - **Peter**
 Torek, 10. septembra - **Nikolaj**
 Sreda, 11. septembra - **Milan**

kino

BREŽICE: 5. in 6.9. (ob 19. uri) ter 7. in 8.9. (ob 17. in 19. uri) akcijski film Barb Wire. Od 5. do 9.9. (ob 21. uri) kriminalni film Hudičevki. 10. in 11.9. (ob 18.30 in 20.30) komedija Tajni agent 000.

ČRNOMELJ: 6. in 7.9. (ob 20. uri) ameriška vojaška komedija Bilko de Bilko. 8.9. (ob 18. in 20. uri) ameriški ljubezenski kriminalni film V objemu s tujcem.
KRŠKO: 5.9. (ob 20. uri) in 7.9. (ob 18. uri) ameriška komedija Dr. Jekyll in gospa Gyde. 6.9. (ob 20. uri) in 8.9. (ob 18. uri) ameriška komedija Oče moje neveste 2.
KOSTANJEVICA: 7.9. (ob 20. uri) komedija Dr. Jekyll in gospa Hyde. 8.9. (ob 20. uri) komedija Periskope dol.
NOVO MESTO: Od 5.9. do 8.9. (ob 17. uri) komedija Tajni agent 000. Od 5. do 11.9. (ob 19. in 21.15) kriminalni film Golo mesto.

TRAKTOR STEYR, 18 KW, starejši letnik (1958), ugodno prodam. ☎ (068) 89-571. 9564
ENOREDNI silokombajn Sip Šempeter, zelo dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)89-551, Jurna vas. 9567
SAMONAKLADALNO prikolico in nov železni gumi voz menjam za vino, žganje ali govedo. ☎ (068)42-527. 9571
ZETOR 4911, odlično ohranjen, prodam. ☎ (0609)637-277. 9580
MEŠALEC za gnojevko kupim. ☎ (068)76-395. 9588

kupim

KORUZO v zrnju, suho, kupim. ☎ (068)42-660. 9347
VERIŽNO DVIGALO (flašcug) proizvajalec Jelšingrad kupim. ☎ (068) 73-471.
INVALIDSKI VOZIČEK, električni ali motorni (tudi za na cesto), lahko rabljen, kupim. ☎ (061)800-302. 9433
BIKA SIMENTALCA ali teličko simentalco, staro 10 dni, kupim. ☎ (068)49-701. 9517
RDEČE VINO za kis odkupujem. ☎ (0608)56-434. 9543
MLADO KRAVO iz A kontrole in telička, starega 10 dni, kupim. ☎ (068)25-083. 9570

motorna vozila

LADO SAMARO, Rivo, Karavan, kupim. Takojšnje plačilo, moj prepis. ☎ (061)1263-400 ali (0609)614-484. 7613
NOVO, NOVO! Posredniška prodaja vozil. fine cars, d.o.o., Bajčeva 6, Novo mesto (pri cerkvi v Šmihelu). ☎ in fax: (068)26-157. 9339
FIAT UNO i.e., letnik 1988, registriran do 12/96, 137.000 km, kovinsko zelen, lepo ohranjen, prodamo za 6500 DEM. fine cars, d.o.o., ☎ (068)26-157.
JUGO KORAL 45, letnik 3/90, registriran do 3/97, 46.000 km, rdeč, lepo ohranjen, prodamo za 3590 DEM. fine cars, d.o.o., ☎ (068)26-157. 9346
OPEL KADETT GSI 2.0 16 V, letnik 1989, registriran do 4/97, zelo dobro ohranjen, prodam ali menjam za cenejšo vozilo. ☎ (068)76-720. 9348
APN 6 z okvaro motorja prodam za 200 DEM. ☎ (068)21-670. 9352
R 5 TD, bel, prodam ali menjam. ☎ (0608)69-148. 9355
JUGO 45, letnik 8/89, sive barve, dobro ohranjen, prevoženih 40.000 km, prodam. ☎ (068)43-012. 9358
DAIHATSU CHARADE, letnik 1990, registriran do 8/97, prodam. ☎ (0608) 43-294. 9359
GOLF D, letnik 1986, registriran do 8/97, bel, prodam. ☎ (068)65-725.
126 P, letnik 1988/89, prevoženih 54.000 km, zelo ohranjen, prodam. Mojca Butala, Semiška 10, Črnomelj. 9370
126 P, letnik 1980, registriran do 4/97, prvi lastnik, prodam za simbolično ceno. ☎ (068)42-135. 9372
126 P, lenik 1988, registriran do 5/97, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068) 73-537. 9375
Z 101, starejši letnik, registrirano do 27.3.1997, zelo dobro ohranjeno, ugodno prodam. ☎ (068)79-564. 9377
JUGO 45, zelo dobro ohranjen, obnovljen, prodam. ☎ (068)24-768. 9378
KAMION TAM 110, registriran, letnik 1976, prodam za 3000 DEM. ☎ (068)28-958. 9388
R 4, letnik 1990, bel, registriran do 6/97, prodam. ☎ (068)73-456, po 15. uri.
R 4 GTL, let. 1991, prodam. ☎ 21-212 po 19. uri.
Prodaj Sasijo za Kombija IMV novo, Kandijska 77.
UNO 45, letnik 1987/88, rdeč, registriran do 3/97, odlično ohranjen, prodam. ☎ (068)42-395. 9396
Z 1.1 GX, letnik 1988, registrirano do 27.12.1996, golf jil, letnik 1980, registriran do 14.8.1997, in Kawasaki KLF 650, letnik 1987, registriran do 25.5.1997, prodam. ☎ (068)81-197. 9406
R II TXE, letnik 1985, 147.000 km, prva registracija 3/86, registriran do 3/97, kovinsko siv, lepo ohranjen, ugodno prodam. ☎ (068)81-308. 9407
R 4, rdeč, letnik 1986, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)76-744, po 20. uri.
JUGO 45 A, letnik 1987, registriran do 6/97, 75.000 km, bel, prva lastnica, prodam za 1500 DEM. ☎ (068)73-288.
AX II TRS, letnik 1991, in skoraj nov športni otroški voziček prodam. ☎ (068)322-716, od 16. ure dalje. 9411
OPEL ASTRO 1.7 TD limuzino, letnik 5/95, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)23-328, popoldan 9412
126 P, letnik 1988, rumen, registriran do 8/97, nove gume, prodam. ☎ (068) 341-016. 9414
R 5 CAMPUS 1.6 D, letnik 1992, registriran do 6/97, prodam. ☎ (0608)82-782.

film

Ponovno v kinu

• **TAJNI AGENT** komedija (Spy Hard, ZDA, 1996, 100 minut, režija: Rick Friedberg)
 Po avgustovskih počitnicah, ko ste na tem mestu lahko zasledili le male oglase, me je res že srbelo, s katerim filmom in s kakšnim tekstom se bo začela moja in vaša jesen v kinu na predpredzadnji strani Dolenjca. Potem pa udari Tajni agent. Jezus, kaj je - upam, da pri tem nisem tako zelo osamljen - sploh še možno kaj še bolj neprebavljivega in nesmiselnega, v prazno, v temo brcajočega?
 Beden začetek novomeške kino jeseni si lahko razlagamo tudi optimistično, kot da gre za še zadnji odmev tradicionalno kilavega kino poletja, letos celo že alarmantno anoreksičnega, zdaj pa je s polomijami konec. Menda bo res, saj se vesleslovenska kriza prikazovalcev, ki jim distributerji ne morejo, nočejo ali ne znajo priskrbeti dobrih filmov, vleče že od aprila. Slovenci, podobno kot Nemci in čisto drugače kot Američani, poleti ne hodijo v kino, tokrat pa v kino niso hodili tudi tisti najbolj celu-

loida potrebni. Še huje, letošnje poletje filmov niso gledali niti kinooperaterji in biljeterke. Ni hče. Kino kot hiša duhov. Moro bo, če se omejim le na domači fevd, ta konec tedna prekinilo Golo mesto in Al Pacino, kriminalka o skorumpiranem županu New Yorka. V prestolnici pa letargijo počasi trgajo še psihološka drama mojstra Shroederja Trenutki odločitve, k cefranju živcev za bosta te dni znatno pridodala Rodriguezova (Desperado) grozljivka Od mraka do zore in Tom Cruise v akciji s ponesrečenim, prav nič povednim dobesednim prevodom Misija: Nemogoče. Slovenska jesen v kinu pa bo menda najlepših barv (denarja), ko bosta predvajana ameriška mega hita Twister - ta bo pokazal, kaj naredi mati narava, če pihne tornado - in Dan neodvisnosti, to pa je tisti slavni 4. julij.
 Naslov članka je potrebno brati tudi kot p>Tajni agent ponovno v kinu, razume pa se ga lahko kot: a) še en film z Leslieem Nielsenom, b) da je vaš agent, vaše oko, stalen vojaer, spet na preži, v zasedi in c) kot pogled naprej, med jesenske obete.
 Glede na to, da film zaseda skoraj cel naslov, sicer pa ni vreden niti treh celih črk, še tole: gre za parodijo, ki zrcelira in zrcelirla cel arhiv naslovov, za trafiko oporečnega humorja, za popolnoma prazno kolekcijo reminiscenc. **TOMAŽ BRATOŽ**

kmetijski stroji

KMETOVALCI! Agroizbira Kranj ugodno nudi rezervne dele za traktorje Ursus, Zetor, IMT, Univerzal, Tomo Vinokovič, Fiat, Štore, cisterne Creina Kranj, kosilnice BCS, gume Barum, akumulatorje Vesna, Topla, ATSA, Sip Šempeter itd. Predno se odločite za nakup, nas pokličite. Rezervne dele pošiljamo tudi po pošti. **AGROIZBIRA KRANJ,** Slavko Prosen, s.p., Smledniška 17, ☎ (064)324-802. 8491
ENOOSNI traktor Special Gorenje Muta, s koso, prodam. ☎ (068)57-715. 9350
MALO RABLJENO traktorsko bočno kosilnico Univerzal CS 20A prodam. ☎ (068)83-571. 9363
MOLZNI STROJ Vitreks zelo ugodno prodam. Viktor Berk, Prelesje 13, Šenturpet. 9369
DVE traktorski zadnji gumi, novi, 11-2-28, prodam. ☎ (0608)84-476. 9373
KOMBAJN Zmaj, star 9 let, v delovnem stanju, prodam za 600 DEM. ☎ (068)81-193. 9384
TRAKTOR Ursus 35, letnik 1984, prodam. Ivan Mavec, Rihpovec 30, Trebnje.
MOLZNI STROJ Virovitica in telico frizjko, staro 14 mesecev, prodam. ☎ (068)65-004. 9442

SEJALNICO za žito za 1500 DEM in silokombajn Mengele za 600 DEM ter drugo kmetijsko mehanizacijo prodam. ☎ (0608)51-094. 9451
SILOKOMBAJN MENGELE, slamozeznico Spaizer z elektromotorjem in molzni stroj prodam. ☎ (0608)32-453.
PLUG, 10 col, in traktorske verige, 11 col, prodam. ☎ (068)28-142. 9462
NOVO ŠKROPILNICO Stihl, hrast, premera 0.65 cm, in travnik na Bregovcah prodam. ☎ (068)76-621. 9508
TRAKTOR IMT 533, balirko, rotacijsko kosilnico Sip 165, samonakladalko, 17 m3, tračne grablje, pajka, atomizer, sejalec za pšenico, cisterno za gnojevko, silokombajn, motokultivator Gorenje Muta prodam. ☎ (068)81-797, dopoldan, 42-773, popoldan. 9511
VINOGRADNIŠKO - SADJARSKO traktorsko škropilnico s turbino in puhalnik Tajfun z motorjem prodam. Kramar, Kamenje, ☎ (068)25-850. 9512
KOSILNICO BCS 127, bencin-petrolej, prodam. ☎ (0608)43-247.
LICKALNIK in vakuumsko črpalko Alfa Laval prodam. ☎ (068)83-358, po 19. uri. 9540
SILOKOMBAJN Mengele 290 in Sip SK 80 prodam. ☎ (068)89-141. 9541
KOSILNICO BCS, bencin - petrolej, staro 10 let, in traktorsko koso Old Osijek za na hidravliko prodam. ☎ (068)68-209.

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: **Drago Rustja**
UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Anton Jakše, Mojca Leskovec-Svete, Martin Lizar, Milan Markelj (urednik priloge), Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.
 IZHAJA ob četrkih. Cena posamezne številke 180 tolarjev; naročnina za 2. polletje 4.680 tolarjev, za upokojenca 4.212 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 18.720 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.
 OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 2.500 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 5.000 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 3.000 tolarjev. Za nenaročnike mali oglas do deset besed 1.600 tolarjev (po telefonu 2.000 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 160 tolarjev; za pravne osebe 1 cm malega oglasa 2.500 tolarjev.
 ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-440519 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).
NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.
Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi, osmrtnice in zahvale 324-006; telefaks (068)322-898.
 Elektronska pošta: dl@insert.si Internet http://www.insert.si/dlist
 Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.
 Računalniška priprava časopisnega stavka: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

Naročilnica za brezplačni mali oglas v Dolenjskem listu (za naročnike, samo enkrat na mesec)

v s e b i n a o g l a s a (do 15 besed)

Ime in priimek: _____

Ulica in kraj: _____

Pošta: _____

Naročniška številka: _____

Datum: _____

Podpis: _____

DOLENJSKA BANKA

Splača se varčevati

Dolenjska banka nudi svojim varčevalcem različne oblike deviznega varčevanja:

Valuta	Varčevalna knjižica	Depoziti s fiksno obrestno mero, vezani nad			Depoziti z spremenljivo obrestno mero nad 12 mesecev *
		1 mesec	3 mesece	6 mesecev *	
ATS	2,25 %	3,13 - 3,20 %	3,18 - 3,25 %	3,25 - 3,30 %	3,54 - 3,69 %
ITL	4,00 %	7,35 - 7,50 %	7,40 - 7,55 %	7,45 - 7,60 %	8,60 - 9,00 %
DEM	2,20 %	3,12 - 3,20 %	3,20 - 3,23 %	3,22 - 3,25 %	3,44 - 3,69 %
CHF	1,30 %	2,22 - 2,25 %	2,27 - 2,30 %	2,28 - 2,31 %	2,53 - 2,70 %
USD	2,50 %	5,28 - 5,35 %	5,43 - 5,50 %	5,52 - 5,55 %	5,71 - 6,27 %

Najnižji znesek depozita je 1.000 DEM oz. protivrednost v drugi valuti.
 * Višina obrestnih mer je odvisna od višine privarčevanih sredstev.

Informacije v vseh enotah banke in v ekspozituralih:

Ekspozitura Novo mesto, Seidlova 3, 068/316-500
 Ekspozitura Trebnje, Gabrčeva cesta 8, Trebnje, 068/44-279
 Enota Črnomelj, Trg svobode 2, Črnomelj, 068/51-113
 Ekspozitura Metlika, Trg svobode 7, Metlika, 068/58-132
 Ekspozitura Brežice, Česta prihi borca 42, Brežice, 0608/61-442
 Ekspozitura Videm Krško, Kolodvorska 1, Krško, 0608/22-762
 Enota Ljubljana, Tavčarjeva 7, Ljubljana, 061/133-31-35

Starite na pravega

R 4, let. 88, prevoženih 60.000 km, reg. do 6. marca 1997, prodam. ☎ 25-027.
126 P, letnik 1989, registriran do 10/96, prodam. ☎ (068)76-415. 9419
MZ 125, letnik 1988, registriran do 7/97, prodam za 650 DEM. ☎ (068)78-268. 9424
JUGO 55, lenik 1989, registriran do 5/97, prodam za 3000 DEM. ☎ (0608) 62-262. 9428
VISO H RE, letnik 1986, registrirano do 5/97, lepo ohranjeno, ugodno prodam. ☎ (068)41-132. 9429
TOMOS AVTOMATIC, malo rabljen, kot nov, kromirani blatniki in prtljajnik, prodam za 50.000 SIT. ☎ (0608)61-265. 9432
Z 750, letnik 1985, vozno, registrirano do 11.4.1997, prodam. ☎ (068)78-457. 9439
JUGO 55, letnik 1988, bel, kot nov, prva barva, zaščiten, 62 KM, prodam. ☎ (068)73-069. 9443
LADO RIVO 1300, letnik 1991, 29.000 km, registrirano do 2/97, prodam. ☎ (068)341-585. 9447
PASSAT TDI GL 1600, letnik 1990, 75.000 km, prvi lastnik, garažiran, prodam. ☎ (0608)62-514. 9449

JUGO 45, letnik 1983, registriran, prodam. ☎ (068)24-851. 9454
JUGO 45, rdeč, letnik 1990, registriran do 30.5.1997, prodam. ☎ (068)45-575. 9455
OPEL ASCONO 1.5 D, letnik 1990, prodam. ☎ 321-395. 9459
GOLF JX D, letnik 1988, 113.000 km, 5 prestav, registriran do 2/97, bel, lita platišča, 2 maski, servisiran, lepo ohranjen, prodam ali menjam. Jože Kralj, Vel. Gaber 29. 9463
R 18 TLJ, letnik 1985, ohranjen, registriran do 7/97, ugodno prodam. Jože Kobe, Pod Trško goro 39, Novo mesto. 9469
MERCEDES 508 D GL, 63 KW, nosilnost 1950 kg, alu kason 5 m, s ponjavo, servo volan, prodamo ali zamenjamo za osebni avto. ☎ (068)342-413, od 7.30 do 15.30 ure. 9470
126 P, letnik 10/89, prodam. ☎ (068)341-991, dopoldan, 323-200, popoldan. 9471

JUGO 45, letnik 1988, registriran do 5/97, temno moder, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)52-585. 9472
R 5 CAMPUS, letnik 1991, 52.000 km, prodam. ☎ (068)73-483. 9473
Z 101 GX, letnik 1988, rdeč, registrirano do 3/97, prodam za 1900 DEM. Anton Cesar, Brezova Reber 11, Semič. ☎ (0608)64-109. 9479
PEUGEOT 405 GRI 1.8 lux, dodatno opremljen, letnik 3/93, 65.700 km, ohranjen in garažiran, prodam ali menjam. ☎ (068)325-136. 9489
ŠKODA FORMAN, letnik 12/92, rdečo, 65.000 km, prodam. ☎ (0608)75-774. 9489
FIAT UNO turbo i.e., letnik 1988, kovinsko zelen, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)325-136. 9490
R 4 GTL, letnik 4/89, prodam. ☎ (068)83-225. 9491

AVTOHIŠA Novo mesto
 Servisno prodajni center d.o.o.

ZA VOZILA **RENAULT 5, CLIO IN TWINGO**
 PONOVNO POSOJILA PO OBRESTNI MERI **T+5%**

NOVE ZNIŽANE CENE ZA RENAULT LAGUNA

* NOVO * NOVO * NOVO * NOVO * NOVO *

ZA VOZILA **MEGANE, LAGUNA** IN VSA **RABLJENA VOZILA** IZ ZALOGE
 OBRESTNA MERA OD **T+7,5%** DALJE

Pustite se presenetiti in nas obiščite v **SALONU PRODAJE VOZIL** v Ločni, ali nas pokličite na tel. (068) 324-533

126 P. l. 1988, reg. do 10. 8. '97, prodam. Cena po dogovoru. ☎ 068/51-597.

JUGO KORAL 55, letnik 1990, prevoženih 62.000 km, registriran do 8/97, prodam. ☎ (068)89-176. 9494

TRAFIC, letnik 1990, prodam. ☎ (0608)87-381. 9495

TAM 110 kiper in kravo sivko ugodno prodam. ☎ (068)25-846. 9496

OPEL KADETT, letnik 1977, prodam. ☎ (068)73-104. 9498

JUGO KORAL 45, letnik 1991, registriran do 4/97, bel, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)85-863. 9499

FIAT UNO 1.0 i.e. S fire, letnik 1993, odlično ohranjen, črn, registriran in kasko zavarovan do 4/97, 50.000 km, prva lastnica, prodam. ☎ (068)23-667. 9501

R 4 GTL furgon, letnik 1989, prva lastnica, odlično ohranjen, 70.000 km, prodam. ☎ (068)23-667. 9502

R 5 GT TURBO, letnik 1/89, črn, sončna streha, registriran do 9/97, prodam za 8700 DEM. ☎ (068)65-283, Andraja. 9503

ŠKODO FAVORIT, letnik 2/91, 57.000 km, ugodno prodam. ☎ (068)40-775. 9504

CITROEN AX Caban 1.1, letnik 1993, prodam. ☎ (068)342-333. 9514

LADO NIVO, staro 3 leta, in opel kadett, star 4 leta, prodam. ☎ (0608)82-829, zvečer. 9516

VW KOMBI kason, letnik 1972, registriran do 4/97, prodam za 1600 DEM. ☎ (068)322-706. 9521

GOLF D, letnik 1985, radio, vlečna kljuka, registriran do 4/97, prodam. ☎ (068)52-246. 9532

126 P, letnik 10/87, registriran do 4.10.1996, prodam. ☎ (068)83-371. 9535

KOMBI R MASTER, letnik 1986, dobro ohranjen, prodam ali menjam za osebni avto ali nepremičnino. ☎ (068)27-134. 9542

CLIO 1.2 RT, letnik 1995, registriran do 7/97, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)85-840, po 20. uri. 9545

R 5 CAMPUS, letnik 1990, bel, prodam. ☎ (0608)77-347. 9549

JUGO 55, letnik 1987, registriran do 15.7.1997, bel, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)83-639. 9555

126 P, letnik 1990, registriran do 8/97, rdeč, prodam. Ilar, Potov vrh 14, ☎ 21-218. 9556

R 4, rdeč, letnik 1986, in avtomobilsko prikolico prodam. ☎ (068)76-744. 9559

R 19 1.8 RN, kovinske barve, V, CZ, servo volan, električna stekla, lenik 1992/93, prodam. ☎ (068)44-719. 9565

JUGO 45 A, letnik 1986, prodam. ☎ (068)28-717. 9566

GOLF JX 1.3 bencin, letnik 1989, lepo ohranjen, ugodno prodam. ☎ (0608)75-740. 9569

OPEL ASTRO 1.4, letnik 1995, klima, zračna blazina, radio, prodam. ☎ (068)323-323. 9572

R 5 CAMPUS, letnik 9/91, rdeč, 5V, dodatno opremljen, prodam. ☎ (068)42-414. 9573

126 P, dobro ohranjen, letnik 1987, registriran do 8/97, prodam. ☎ (068)22-205. 9574

APN 6 S prodam za 400 DEM in kupim knjige za 2. letnik avtomobilske. ☎ (068)45-459. 9576

GOLF GTI 16 V, letnik 1994, 40.000 km, dodatna oprema, prodam ali menjam. ☎ (068)57-206. 9577

126 P, letnik 1989, na novo registriran, zelo dobro ohranjen, prodam. Mirko Verbič, K Roku 50, Novo mesto. 9581

ŠKODO FAVORIT LS, rdečo, letnik 1993, registrirano do 5/97, 60.000 km, prodam. ☎ (068)40-200, po 16. uri. 9592

JUGO 45, letnik 1987, prodam. ☎ (0608)32-069. 9586

126 P in golf JX D, oba letnik 1988, prodam ali menjam. ☎ (068)26-863, popoldan. 9590

GOLF B, letnik 1981, registriran do 7/97, bel, prodam. ☎ (068)84-184. 9592

R 4 GTL, letnik 1991, registriran do 5/97, solidno ohranjen, bel, prodam. ☎ (068)44-659. 9593

ALFA ROMEO 33 1.3, letnik 5/90, lepo ohranjeno, prodam. ☎ (0608)34-792. 9600

PASSAT 1.6 B, letnik 1990, kovinske barve, nikoli karamboliran, ugodno prodam. ☎ (0608)75-227. 9600

GOLF D, letnik 1986, registriran do 6/97, prodam. ☎ (0608)89-071. 9601

R 4 GTL, letnik 1986, rdeč, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)51-862. 9606

GOLF JX D, letnik 1988, dobro ohranjen, z dodatno opremo, prodam. ☎ (0608)59-509. 9611

Z 750 LE, letnik 1983, registriran do 2/87, prodam. ☎ (0608)79-022, po 15. uri. 9612

preklici

MUHIČEVA se opravičuje Matjažu Reismanu iz Lutrskega sela 17 za izrečene obtožbe. 9558

posest

V DOBRLIČKI GORI prodam parcelo, 800 m², ob dovozni poti, dostop z vsemi vozili. ☎ (061)852-357. 9349

STAREJŠO HIŠO, 24 a, ob glavni cesti, 5 km od Brežic, elektrika in vodnjak na parceli, ugodno prodam. ☎ (0608)61-931 ali 612-774. 9374

OGRAJEN sadni vrt z nekaj trtami in opremljeno brunarico v okolici Suhorja pri Metliki prodam. ☎ (068)22-219. 9427

V GABRJU pod Gorjanci prodam njivo, 38 a, primerno za postavitev brunarice ali vinograda. ☎ (068)27-841. 9505

NA GOR. PONIKVAH pri Trebnjem prodam stanovanjsko hišo z manjšim gospodarskim poslopijem, s funkcionalnim zemljiščem, v površini po dogovoru. Možen tudi dokup kmetijskih zemljišč. ☎ (068)21-917 ali (0609)631-545. 9509

NJIVO, 1 ha, v bližini Novega mesta - Cikava, oddam. ☎ (068)342-333. 9515

V ŠMAVRU pri Trebnjem prodam staro zidnico in urejen vinograd s trgatvijo. Vodovod in elektrika na parceli. ☎ (061)775-500. 9524

PARCELO, 3 a, z manjšim vinogradom v Cerovcu pri Dol. Toplicah prodam. ☎ (068)20-205. 9548

V OKOLICI Mokronoga prodam na ravni legi manjšo kmetijo, cca 3 ha, z gospodarskim poslopijem. ☎ (068)47-587. 9603

V SEVNICI prodam novo podkleteno hišo s 700 m² zemlje, lahko dvodružinska, z vodo, elektriko in plinom. ☎ (061)441-552. 9609

V NOVEM MESTU prodam hišo in delavnico. V račun vzamem stanovanje. ☎ (068)23-529. 9621

prodam

ELEKTRIČNI AGREGAT (1000 W) in plinski hladilnik (plin, 12 V, 220 V), prodam. ☎ 23-360.

TELICI, črno-belo, brejo 7 mesecev, in sivko, brejo 5 mesecev, prodam. ☎ (068)40-301. 9343

25 M bukovih drv prodam. Alojz Peč, Kol, Sr. Globodol 10, Mirna Peč. 9351

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ, 2500 W, in manjši električni radiator prodam. ☎ (068)81-427. 9353

SKORAJ NOVO rjavo spalnico ugodno prodam. ☎ (068)26-057. 9354

1200 KOM, stare in 300 kom. nove strešne opeke prodam. ☎ (068)65-668. 9497

BREJI TELICI, ena v A kontroli, prodam. Kotar, Jerman Vrh 20, Bučka, popoldan. 9361

ŠTEDILNIK, 120 x 70, levi, zadnji, dva pekača, primeren za centralno ogrevanje, ugodno prodam. ☎ (068)73-252. 9371

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ, 3 KW, prodam. ☎ (0608)87-062. 9376

OTROŠKI VOZIČEK Chicco, hojico, zimski pajac št. 80 ter 80-litrski bojler na drva prodam. ☎ (068)27-394. 9379

KRAVO, brejo 3.4 teletom, prodam. ☎ (068)45-566. 9380

POBARVANE salonnitne plošče prodam. ☎ (068)51-741. 9381

ŠE EMBALIRAN trajnožarni toplovodni kotel Ferroterm, za centralno, prodam. ☎ (068)20-311. 9383

PLEMENSKEGA OVNA solčavske pasme, starega 15 mesecev, prodam ali menjam za prašiča. ☎ (068)83-302. 9386

VEČ črno-belih in sivih krav ter hrastove deske in plohe prodam. ☎ (068)78-260. 9386

KORUZO v zrnuju po 34 SIT, molzni stroj Vitreks, malo rabljen, in prekučno ponev za kuhanje, 80 l, primerno za gostinske lokale, prodam. ☎ (068)42-979. 9390

2 SPOMLADANSKI KOZI dvojčici prodam za rejo ali za zakol. ☎ (068)85-650. 9390

PUJSKE za odojke ali nadaljnjo rejo prodajamo. ☎ (068)73-345 ali 73-806. 9393

TELICO SIMENTALKO, brejo 8 mesecev, prodam. ☎ (068)68-654. 9393

GROZDJE na Vinjem Vrh ugodno prodam. ☎ (061)554-100, od 7. 9. dalje. 9394

TRAČNO ŽAGO (band žago) prodam. ☎ (068)27-062. 9395

MLADE KRAVE, odlične mlekarice, breje ali s teletom, prodam. Kastelic, Plemberk, ☎ 89-470. 9397

MLADO KRAVO za zakol prodam. ☎ (068)78-117. 9398

BETONSKE REŠETKE, dolžine 4 m, 28 m², prodam. ☎ (068)42-457. 9399

PLOHE, 5 cm, dele za ICB, čredo ovce, skedenj, tovarni avto, tudi po delih, prodam. ☎ (068)57-167. 9401

KLOPOTCE za vinograde ali kot okras prodam. ☎ (068)73-136. 9402

DROBEN KROMPIR prodam po 10 SIT/kg. ☎ (068)83-336. 9403

VEČ VRST jedilnega krompirja prodam. ☎ (068)26-267. 9405

DVA KOZLIČKA, stara 3 mesece, prodam. ☎ (0608)80-397. 9409

DVOSED z ležiščem in termoakumulacijsko peč ugodno prodam. ☎ (068)25-039. 9416

MLIN za žito na kamne ter 2 breji kravi prodam. ☎ (061)84-289. 9417

JEDILNI KROMPIR (dostavim na dom), svinjsko mast, gumi voz, 13 col in prašiča, težkega 130 kg, prodam. ☎ (068)21-715. 9421

SILAŽNO KORUZO ugodno prodam. Jože Bojanc, Mala Cikava 2, Novo mesto. 9422

LESENO KAD, 300 l, barvni tv sprejemnik, otroško posteljico z jogijem ter videokamero za nadzor prodam. ☎ (0608)87-330. 9423

ZAMRZOVALNO SKRINJO, 310 l, staro 2 leti prodam po polovični ceni. ☎ (0608)78-368. 9425

GORSKO KOLO, 6 prestav, dobro ohranjeno, prodam. ☎ (068)47-528. 9431

MLADIČE, mešane, stare 8 tednov, prodam. ☎ 23-696. 9435

JUNCA, voznega, mlado kravo sivko in krompir za ozimnico prodam. ☎ (068)89-009. 9437

10 M bukovih drv prodam. Jablan 30, Mirna Peč. 9438

TELICHO, črno-belo, staro 10 dni, prodam. ☎ (068)76-336. 9440

NOVO in rabljeno sedežno garnituro ter rabljen kavč prodam. ☎ Prime, Lebanova 12, ☎ 24-751. 9441

MLIN, pečjalnik za grozdje, z elektromotorjem, in 2 obračalna pluga prodam. ☎ (068)40-025. 9444

BIKA, 2 telci, kravo za zakol in prašiča prodam. Florjan Hrastar, Vrh pri Pahi 12, Otočec. 9446

BREJO TELICO in sintetizer prodam. ☎ (068)49-371. 9450

PLEMENSKE OVCE in ovna ter plemenskega kozla in kože prodam. ☎ (068)65-421. 9450

SUHE borove in hrastove plohe ter šmarnico prodam. ☎ (068)78-338. 9453

5 M3 suhih bukovih drv, zakonsko posteljo z jogijem, kavč, omaro in kupersbusch prodam. ☎ (068)23-328. 9456

2 TELIČKA, stara 10 dni, ter 2 kravi za zakol prodam. ☎ (068)75-173. 9457

KOBILE, mlade in delovne, prodam. ☎ (068)89-070. 9458

SLIVE in grozdje šmarnico prodam. ☎ (068)65-012. 9460

SEDEŽNO GARNITURO, trosed (postelja) in dva fotelja ugodno prodam. ☎ (068)342-349. 9464

RABLJEN vgradni štedilnik in pralni stroj Gorenje ugodno prodam. ☎ (068)342-249. 9465

KRAVO za zakol prodam. Marjan Slak, Koroška vas 21, Novo mesto. 9467

MALO RABLJEN hladilnik, 135 l, in trajno žareč štedilnik Derbi prodam. ☎ (068)78-458. 9468

SMREKOVE LETVE, 5 x 3 cm, in rabljeno peč za centralno kurjavo Stadel prodam. ☎ (068)24-456. 9469

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ, malo rabljeno, 2,3 KW, prodam. ☎ (068)58-687. 9475

BELO in črno grozdje prodajamo po dnevni ceni. Vinograd je na Sremiču 19, Krško. ☎ (064)311-791. 9478

MLIN kladivar, znamke Bori - šrotar, nov, prodam. ☎ (068)81-522. 9480

KRAVO, brejo 8 mesecev, prodam. ☎ (068)78-056. 9481

ZELO UGODNO prodam hrastove sode, 200 in 400 l, ter hrastove kadi, 500 in 1000 l. ☎ (068)20-455. 9484

KRAVO simentalke za zakol prodam. ☎ (0608)84-146. 9486

JEDILNI KROMPIR prodam po 25 SIT/kg. ☎ (068)52-987. 9487

VINO cviček prodam. ☎ (0608)87-381. 9493

ČISTOKRVNO nemško ovčarko, staro 14 tednov, prodam. ☎ (068)26-269. 9497

DVE KOZI prodam. ☎ (068)323-295. 9500

OTOŠKO SOBO prodam. ☎ (068)325-241. 9506

BOJLER, 80 l, popolnoma ohranjen, ugodno prodam. ☎ (068)26-935. 9507

METRSKA DRVA in tele, staro 12 tednov, prodam. ☎ (068)63-295. 9510

PUJSKE, težke 30 kg, prodam. ☎ (068)73-003. 9513

ŠIVALNI STROJ overlock Elna in video igrico Game Gear z dodatno opremo prodam. ☎ (068)21-934. 9519

ZELJE in krompir za ozimnico prodam. ☎ (068)52-817, po 19. uri. 9522

5 M transporter na kolesih prodam. ☎ (068)81-188. 9523

20 M mešanih drv prodam. ☎ (068)48-419. 9525

DOMAČE ŠUNKE in smrekove deske, 3,5 cm, za poden, prodam. ☎ (068)50-140. 9527

PERZJSKE MUCKE prodam. ☎ (068)58-268. 9528

KLOPOTEC prodam. Pridem tudi na dom. ☎ (061)722-238. 9529

31 M2 lamelnega hrastovega parketa, A klase, še zapakiranjega, prodam 15 = ceneje kot v trgovini. ☎ (068)78-440. 9530

ETAŽNO centralno peč Emo 23 ugodno prodam. ☎ (068)84-226. 9531

TELE - BIKKA, sivca, prodam. ☎ (068)42-720. 9533

48-BASNO harmoniko Weltmeister in jedilni krompir prodam. ☎ (068)28-216. 9534

100 M2 steklene volne za talno izolacijo prodam. ☎ (068)27-586. 9538

DVE KRAVI, črno-beli, mlajši, breji, prodam. ☎ (068)83-358, po 19. uri. 9539

TEGOLO CANADESE, prve klase, 390 m², prodam. ☎ (068)68-011. 9544

25 M suhih bukovih drv prodam. ☎ (068)41-074. 9550

KLOPOTCE za vinograd ali kot okras prodam. ☎ (068)73-136. 9551

RDEČE VINO in šmarnico prodajamo. Prodajali bomo tudi grozdje šmarnice. ☎ (068)48-506. 9552

BEL ali rdeč jedilni krompir prodam. ☎ (068)79-623. 9554

CCA 40 M2 popolnoma nove opreme za živilsko trgovino, v stilu Stol Kamnik, ugodno prodam 20 = ceneje. Jožica Zver, Vel. Cerovec 2 a. 9557

TELICESIMENTALKE, stare 18 mesecev, prodam. ☎ (061)81-372. 9560

TELICO SIMENTALKO prodam ali menjam za bikce, stare 8 tednov, za silažo ali storže ter ječmen. ☎ (068)42-222. 9561

KONTEJNER - BIVAK, z okni, mizo in klopmi prodam. ☎ (068)49-593. 9562

KUPIM oz. prodam večjo količino kalanih bukovih metrov drv z dostavo na dom. ☎ (068)322-754 ali (0609)620-968. 9568

KROMPIR in pšenico za ozimnico prodam in dostavim. ☎ (068)322-834. 9575

KROMPIR dezire za ozimnico ter odojke, težke 25 kg, prodam. ☎ (068)81-774. 9579

KRAVO FRIZLIKO, drugič brejo, koje in pant žago poceni prodam. ☎ (068)83-541. 9583

3 KOZE, eno mlado, stro 2 mesec, prodam. ☎ (068)58-054. 9585

ŠTEDILNIK, hladilnik, zamrzovalno stinjo, termoakumulacijsko peč in sedežno garnituro prodam. ☎ (0609)617-701. 9587

RABLJEN LES z opeko, primerno za barako, prodam. ☎ (068)66-218. 9589

SKORAJ NOV lesen mlin pečjalnik na ročni pogon prodam. ☎ (068)27-872. 9591

1 M3 suhih lipovih desk, debeline 3.2 in 5 cm, prodam. ☎ (068)73-385. 9594

10 M3 gabrovih in 10 m³ bukovih drv prodam. ☎ (068)73-385. 9596

8 TEDNOV starega bikca simentalca in električni šrotar z ružilnikom prodam. ☎ (068)89-128. 9598

KLIMO Tadiran, primerno za kleti in zidanice, prodam. ☎ (0608)84-040, popoldan. 9602

KAD, 200 l, novo, mlin za kavo (trgovinski), šivalni stroj Bagat prodam. ☎ (068)64-333. 9605

ALUMINIJASTA PLATIŠČA za jugo, Z 101, 5 x 13, skoraj nova, ugodno prodam. ☎ (068)64-005. 9607

PEČ na trda goriva Calorex 85 R ugodno prodam. ☎ (068)64-005. 9608

STARE nočne omarice, skrinje za žito, jarme, lončevino, stole, omare in žensko kolo prodam. ☎ (068)62-687. 9610

PLEMENSKEGA OVNA in ovce ter njivo v Metliki prodam. ☎ (068)60-716, zvečer. 9615

1 M3 borovih plohov, 1 m³ desk, 2 cm, in rovkopač za izkop krompirja prodam. ☎ (068)81-895. 9616

NOVO MIZO, 150 x 80, in 2 klopi, masivno, macesen, primerno za vikend ali kmečko sobo, prodam. ☎ (068)79-618. 9618

VINO cviček prodam. ☎ (068)42-818. 9619

DVE NOVI ženski jakni, št. 40, poceni prodam. ☎ (068)322-827. 9620

ČB TELEVIZOR, pralni stroj Gorenje in hladilnik, vse rabljeno, poceni prodam. ☎ (068)59-082. 9624

V NAJEM oddam poslopje, 80 m², primerno za obrt ali skladišče. Alojz Belic, Čadraže 12, Šentjernej. 9420

SUHOR PRI METLIKI - oddamo v najem opremljene trgovske prostore. Interesenti naj se javijo na ☎ (068)50-123, Pibernik. 9445

V CENTRU Novega mesta oddam poslovni prostor, 25 m², opremljen, primeren za trgovino. ☎ (068)21-608, po 16. uri. 9448

BREZPLAČNO oddamo črno psičko labradorko brez rodovnika, staro 2 leti, in enega mladiča. ☎ (0608)75-033. 9474

NUJNO IŠČEM dobrega odvnetnika za razne terjatve in tožbe. ☎ (068)23-460, Jože. 9476

POMOČ, prevoz in dostava na dom starejšim. ☎ (0609)644-861. 9482

POSLOVNI PROSTOR v centru Trebnjega oddam v najem. ☎ (068)45-251. 9488

ZA OPAŽENJE posodim lesene in kovinske punte, plohe in bankine ter Bled plošče. ☎ (068)342-506. 9492

VARSTVO, redno ali občasno, lahko tudi zvečer, nudim na svojem domu. ☎ (068)21-934. 9520

ORGANIZIRAM IZLET na Madžarsko. Cena za osebo 1500 SIT. ☎ (068)76-575. 9547

PODIRAM drevesa v gostih naseljih, ki morda visijo na hišo, lahko tudi po sekcijah. ☎ (068)49-593. 9563

SOSTANOVALKO (študentko) za enosobno stanovanje v Ljubljani iščem. ☎ (068)22-003, od 16. do 20. ure. 9578

V NOVEM MESTU oddam v najem vpeljavno delavnico. ☎ (068)23-529. 9597

službo dobi

DVEMA PARKETARJEMA z izkušnjami nudimo redno zaposlitev. ☎ (068)8-733. 9638

ZASLUŽEK 80.000 sit mesečno! Brezplačno oskrbovanje. Pošljite le naslovljeno kuverto z znakom na naslov: Anton Baraga, Partizanska 39, 1000 Ljubljana. 9367

VAS ZANIMA cenejši nakup in dolgoročni zaslužek? Pokličite na ☎ (061)52-1415. 9382

HONORARNO ZAPOSILIMO trgovko za delo v popoldanskem času v trgovini z mešanim blagom v Mokronogu. Zaželjena je praksa in pripravljenost za potrebno prisotnost na delu. Pisne ponudbe pošljite na naslov: p.p. 14, 8230 Mokronog. 9404

ZANIMIVO DELO z lepim tedenskim zaslužkom. Pošljite kuverto na naslov: Vesna Volčanjšek, Zg. Pohanca 39 b, 8256 Sromlje. 9426

ŠOFERJA za razvoj hrane po Novem mestu iščemo. ☎ (0609)631-304. 9436

KLJUČAVNIČARJA s prakso zaposlimo. ☎ (068)83-562. 9485

REDNO ZAPOSILIM natakario in kuharja (-ico) s prakso. ☎ (068)83-010, od 20. do 22. ure. 9537

AMERIŠKO PODJETJE redno zaposli več sodelavcev v vseh večjih slovenskih mestih. Plačilo cca 2500 DEM mesečno. ☎ (061)210-321. 9553

DELO NA DOMU! Pošljite naslovljeno kuverto na naslov: Petra Pugač, Lutrsko selo 12, Otočec. 9597

DELAVCA za polaganje keramike, lahko za priučitev, zaposlim. ☎ (0608)84-414, po 19. uri. 9599

DELO NA DOMU dobi več samskih deklet z avtom. Šifra: «TAKOJ». 9604

SAMOSTOJNI ŠIVILJI nudim partnerstvo. ☎ (068)21-063, zvečer. 9614

NATAKARJA - ICO v bistroju v Novem mestu in čistilko za 3 x tedensko čiščenje zaposlimo. ☎ (0609)636-636. 9620

ZAPOSILIM VOZNIKA C in E kategorije in izpitom za avtodvigalo. ☎ 068/23-218, 0609/625-588. 9621

stanovanja

DVEINPOLSOBNO STANOVANJE, 64 m², v Šentjerneju, Kotarjeva 6, prodam. ☎ (068)42-641. 9400

SOBO s kopalnico, WC-jem ter s svojim vhodom v Novem mestu oddam. ☎ 323-356, od 18. do 20. ure. 9430

V NAJEM vzamem enosobno stanovanje, plačam za 5 let vnaprej, v bližini zdravnika in trgovine, najraje v centru Trebnjega. ☎ (068)47-259. 9434

TRISOBNO STANOVANJE v Novem mestu, s telefonom in KATV, oddam. ☎ (068)21-056. 9526

DVOBNO opremljeno stanovanje v Novem mestu, Smrečnikova 24, prodam. ☎ (068)81-132 ali 81-396. 9536

Z 8.9.1996 vseljivo enosobno opremljeno stanovanje oddam v najem v Novem mestu. ☎ (061)448-329. 9584

STANOVANJE, 91 m², v Straži prodam. ☎ (068)84-560, po 20. uri. 9613

GARSONJERO ali enosobno stanovanje v Novem mestu najjemam. ☎ (068)323-007, od 7. do 15. ure, Greta. 9617

HIPOT
Tovarna elektronskih elementov in opreme, d.o.o. Šentjernej, Trubarjeva 7

HIPOT, d.o.o., Šentjernej odda v najem večje število pisarniških prostorov na Trubarjevi 7. Informacije lahko dobite na telefon št. 068/81-220 int. 328 ali 320.

YURENA, d.o.o.
šola tujih jezikov
Marjana Kozine 49a, 8000 Novo mesto, tel./fax. 068/341-434

Tečajji angl., nem., fr., it., rušč. za otroke, mladino in odrasle. Vpis po tel. med 10. in 16. uro.

VI NAM - MI VAM
oglas na kratko s pošto
po ☎ 068/323-610 ali 0609/623-116
odmevno objavo v
DOLENJSKEM LISTU

PIKA NA I
Salon pohištva
Velika izbira pohištva, ugodne cene, popusti na gotovino! Delovni čas od 8. do 19. ure, sobota od 8. do 12. ure. Vse informacije na ☎ 068/65-128.

SUBARU, KIA MULLER, d.o.o.
☎ 068/51-059
Posebna ugodnost SUBARU LEGACY 1000 DEM ceneje, KIA SPORTAGE 2500 DEM ceneje! Pooblaščen prodajalec in serviser vozil SUBARU in KIA.

KLJUČAVNIČARSTVO ŽUGIČ, s.p.
Ljubljanska 47
1293 ŠMARJE SAP
Izdelujemo garažna dvizna vrata, vrtna samonosilna vrata in industrijska vrata. Izdelujemo jih po meri in opremimo z električnim pogonom in elektroniko. Kakovost, varnost in garancija so zagotovlj

Jožica Kotar

pustila Jožici. Tako je mlado dekle iz tolminskih hribov prišlo učiti v Dolenjske Toplice. "Zelo sem bila zadovoljna, šola je bila lepa in sodobna - jaz sem hodila v osemletko, kjer je bil en sam učitelj za vseh osem razredov in v razredu smo bili skupaj učenci štirih razredov. Učiteljstvo imamo kar nekako v rodu, tudi moj brat je učitelj." A Jožica je raje pustila izbrani pedagoški poklic, ker ni hotela zatajiti svoje vernosti. To je najbrž slabo za topliško šolo, a vsekakor dobro za zdravilišče in s tem za goste.

V obeh hotelih je 176 sob z 280 posteljami, v zdravilišču pa je okoli 120 zaposlenih. "Zelo velik poudarek je na zdravstvu in tu naše zdravilišče dosega izvrstne rezultate. Seveda se jaz kot vodja hotela ne vtikam v zdravstveni del. Jasno pa je, da brez te tesne povezave in sodelovanja zdravilišče kot celota ne bi dobro delovalo," pravi Kotarjeva. Bolj tesno in neposredno je "njen" hotelski del povezan z gostinstvom. Vodja zdraviliškega gostinstva pa je Jožičin mož Peter, tako da Kotarjeva "obvladujeta" kar dve tretjini zdraviliških dejavnosti. "Tako morava z možem sodelovati tudi po službeni dolžnosti, a se zgodi, da se tudi 'službeno' skregava..."

Za zdravilišče pravi Kotarjeva, da je ravno prav veliko, da se da delo v njem dobro obvladovati. "Še nekaj je, kar daje takemu zdravilišču, kot je naše, poseben čar - domačnost. Na tem mi vse skozi gradimo in to gojimo in razvijamo. Prijeten občutek domačnosti gostje nadvse cenijo." Seveda pa domačnost ni dana sama od sebe. Za to se je treba še kako truditi, in to vsi zaposleni v zdravilišču, od sobarice do zdravnika. "Najmanj enkrat na dan se sprehodim po zdravilišču, da se na različnih koncih srečam in pogovorim z gosti. Ljudje so hvaležni za tako pozornost, prav iz takih odkritih in sproščenih pogovorov zvem veliko koristnega za naše delo." Med zdraviliškimi gosti je še posebej veliko upokojencev in prav ti so po Jožičinih izkušnjah najboljši in najzvestejši gosti.

A. BARTELJ

Tri leta je tega, kar je Jožica Kotar postala vodja hotela v Zdravilišču Dolenjske Toplice. To zdravilišče je eno najbolj zasadenih slovenskih naravnih zdravilišč, kar pravzaprav velja za vsa Krkina zdravilišča. "Poprečno smo skozi celo leto zasedeni več kot 80-odstotno," pove Jožica, ki je gotovo prava oseba na pravem mestu. Malokdo tako podrobno pozna delovanje hotelskega dela zdravilišča, kot prav ona. V zdravilišču je prišla leta 1978 in je tako "dala skozi" veliko prenov obeh hotelov, Kopalniškega in Zdraviliškega doma, in dograditev Zavetja zdravja, sodobnega zdravstvenega dela zdravilišča z novim notranjim bazenom pred tremi leti. Začela je na recepciji, postala njen vodja, uvajala vse tri računalniške programe in zadnja tri leta, kot rečeno, je vodja hotelskega dela zdravilišča. Lahko bi rekli, da je Jožica rastle in zorela z zdraviliščem in to z njo.

Življenjsko pot v veliki meri krojijo naključja. Eno takih nepredvidljivih naključij je tudi Jožico pripeljalo v Dolenjske Toplice. Skromno in bistro dekle iz Soške doline je na ljubljanski pedagoški akademiji študiralo matematiko in fiziko. Njena prijateljica iz Vavte vasi blizu Toplice je dobivala štipendijo novomeške občine. Še med študijem se je poročila in svojo štipendijo v soglasju z novomeško občino pre-

Bogata zbirka trebanjske naive na ogled v Franciji

269 del je že v Parizu

TREBNJE, PARIZ - Galerija likovnih samorastnikov Trebnje bo na povabilo regionalnega muzeja Ille de France iz Vicq v Franciji, z delom svoje bogate zbirke, ki je nastajala 29 let, sodelovala na mednarodnem festivalu naivne umetnosti. Festival bo od 21. septembra letos do 29. marca 1997 v muzeju Vicq, v neposredni bližini Pariza.

Po končanem festivalu bo zbirka razstavljena še v muzeju Max Fourny v Parizu in v mestu Niort v jugozahodnem delu Francije. Umetniški svet je od celotne zbirke za te razstave izbral 269 likovnih del. Zbirko za festival so že odposlali v Francijo, spremljala pa jo je tudi direktorica CIK Trebnje, Darinka Tompak, ki se je že vrnila iz Pariza. V okviru festivala bo od 15. do 24. novembra prirejen poseben teden, posvečen temi "Umetnost in kultura v Sloveniji." Takrat bo tudi uradna otvoritev trebanjske razstave, potekale bodo razne kulturne prireditve in uradni obiski raznih ministrov.

Razstava je organizirana pod pokroviteljstvom francoskega kulturnega ministrstva, omogočili pa so jo pokrovitelji v Franciji, v Sloveniji pa ministrstvo za kulturo, Revoz Novo mesto, občina Trebnje in CIK Trebnje.

P. P.

S KAMNOM PO GLAVI

STRANSKA VAS - V četrtek, 29. avgusta, med 15. in 16. uro sta se v Stranski vasi sprla in stepla Darijan B. iz Brezja in Srečko H. iz Stranske vasi. Ko se je hotel Darijan odpeljati s svojim avtom, je Srečko stopil k avtu in v šipo vrgel večji kamen, tako da se je razbila, nato pa je s kamnom udaril še Darijana po glavi, tako da ga je hudo poškodoval. Zoper napadalca bo vložena kazenska ovadba pri državnem tožilstvu.

Budičevi kuhajo žganje kot некоč

Budičevi ohranjajo tradicijo kuhanja žganja že štiri rodove - Za končni izdelek pomembna aroma sadja, predvsem pri hruški in slivi - Želje po avtomatizaciji

KRŠKA VAS - Prehrambene navade in navade pitja se spreminjajo. Tudi uživanje alkoholnih pijač. Če je bil некоč običaj ali skoraj potreba, da so kmetje in delavci pred začetkom dela za večjo moč zjutraj zvrnili šilce žganja, je modernizacija kmetijstva takšno pitje precej omejila. Kljub temu se požirek pravega domačega žganja prileže, čeprav pogosto tudi žganje ni več to, kot je bilo некоč, saj si večina proizvajalcev pomaga s kemijo. Pri Budičevih v Krški vasi tega ne želijo početi in ohranjajo tradicijo kuhanja žganja že štiri generacije.

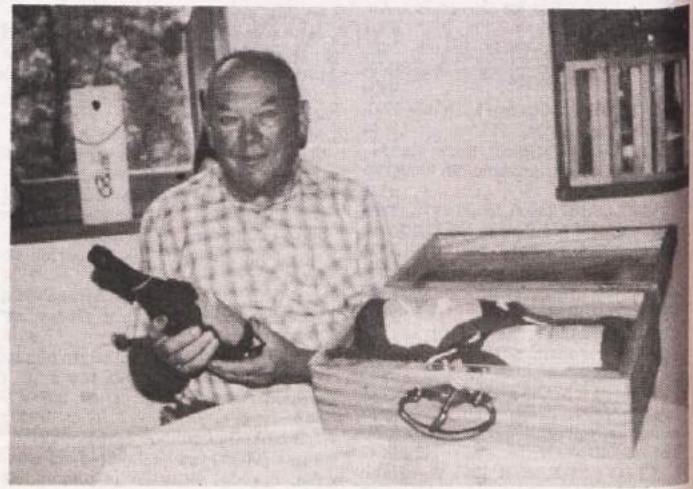
70-letni Ernest Budič, ki je sicer svojo mladost preživel v vasi Podgračeno, se spominja, da so se s kuhanjem žganja ukvarjali že njegovi stari starši, tudi njegova mati in oče ter bratje so nadaljevali to tradicijo. Sam je leta 1958, ko se je preselil v Krško vas, kupil 350-litrski kotel, ki sta ga z ženo naložila na voz in predvsem po kmetijah krške, brežiške in delu novomeške občine kuhala žganje. "Bilo je zelo naporno. Zaradi kuhanja smo prečuli številne noči, obrniti je bilo potrebno veliko sodov, premetati nešteto veder sadja, a s tem smo se preživljali," se spominja Ernest, ki je posej na terenu opustil pred dobrimi 20 leti, saj mu je težko fizično delo pustilo sledi tudi na zdravju. Njegovo delo je uspešno nadaljeval sin Stanislav, čeprav je pred 10 leti, ko je nasledil očeta, začel pravzaprav iz nič.

Če so pivci некоč zahtevali močno žganje, ki je vsebovalo celo do 60 odstotkov alkohola, je danes bolj kot moč pomembna aroma. "Včasih našemu žganju kdo očita, da nima arome, a takš-

no je, ker je brez dodatkov in je popolnoma naravno," pravi Stane in dodaja, da je še kako pomembno, kakšno sadje uporabi za kuhanje, predvsem viljamovke in slive so občutljive, medtem ko je na primer aroma brina povsod enaka. Stanetu poleg službe ne ostane veliko časa za kuhanje žganja, zato želi delo čim bolj av-

tomatizirati. Nabavil bo hladilnico za sadje, ki ga večino kupi, v načrtu ima tudi manjšo polnilnico in pralico za steklenice, pri tem pa zmožljivosti ne namerava povečevati. Kljub posodobitvi bo ostal način kuhanja žganja enak, tak kot pri njegovih prednikih, ki niso poznali kemičnih dodatkov.

T. GAZVODA

ERNEST ŠE VEDNO POMAGA - Budičeva viljamovka, brinjevec, sajjevec in drugo žganje je na voljo v lični embalaži, pri kateri svoje delo dodaja tudi 70-letni Ernest. (Foto: T. G.)

Črno-bela kakovost upada

Z 2. fotografske razstave fotokluba Družina Fuji

RIBNICA - V Miklovi hiši v Ribnici so minuli petek popoldan odprli 2. fotografsko razstavo fotokluba Družina Fuji Ribnica - Kočevje "Ribnica 96". "Opaziti je, da kvaliteta črno-belih fotografij upada," je na

Na razstavo je prispelo skupaj 497 del 65 avtorjev. Nagrade za najboljšo črno-belo fotografijo so prejeli: 1. Adi Fink (FK A. Prešeren Jesenice), 2. Franc Črv (FK Jesenice) in 3. Danijel Zavrtnik (FK Maribor); za najboljšo barvno fotografijo: 1. Mirko Bijuklič (FK Nova Gorica), 2. Bogo Čerin (FK Maribor) in 3. Bruno Bizjak (FK Nova Gorica); za najboljšo diapozitivno pa: 1. Lado Kutnar (FK Radovljica), 2. Toni Prus (FK Družina Fuji) in 3. Matej Rupel (FK Radovljica).

otvoritvi razstave ob ocenitvi 122 prispelih črno-belih fotografij, ki jih je poslalo 28 avtorjev, povedal predsednik društva fotografov Slovenije in član žirije Ferucio Hrvatini. Potožil je, da so zato morali prvo nagrado za črno-belo fotografijo podeliti avtorju fotografije, ki je stara že 20 let.

Precej boljša je bila njegova ocena dia posnetkov, še boljša pa barvnih fotografij. "Žirija je namenoma izbirala tematske diapozitive s poudarjenimi znamenitostmi Ribniško-Kočevske doline," je povedal o izboru 54 na razstavi predstavljenih diapozitivov (od skupno 94 prispelih), "povsem drugače pa je bilo pri barvnih fotografijah". Poudaril je, da je med 281 barvnimi fotografijami, ki jih je poslalo 59 avtorjev iz slovenskih fotoklubov, nekaj fotografij, ki bi se lahko pojavile na fotografskih razstavah kjerkoli po svetu, vendar so od najboljših avtorjev za razstavo izbrali največ dve fotografiji, da so omogočili nastop še drugim. Žal je bilo premalo avtorjev iz domačega kraja, saj so iz FK Družina Fuji vsega le trije.

M. L.-S.

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA - Prvo nagrado za diapozitiv z motivom iz Kočevsko-Ribniške doline je prejel Lado Kutnar iz FK Radovljica (na posnetku), drugo pa si je prislužil član domačega fotokluba Toni Prus. (Foto: M. L.-S.)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Ljubljanski nadškof o revoluciji - Mizar Kovač lahko vajence uči slabega odnosa do strank - Požrtvovalni veterinar rešil odpisano plemensko kobilo - Mrliča pustita na miru!

Poklicala je Marija iz Novega mesta in v zvezi s klicem v prejšnjem "Haloju" Anc iz Ljubljane, po rodu iz bližnje Dolenjskih Toplic, ki se je spotaknila ob pisanje Darinke Tratar iz Šmarjete. Sama ima o tem drugačno mnenje od Anc. Pravi tako, da če pred bikom pomahaš z rdečo kunjno, znori. Meni, da če bi se ljubljanska škofija med vojno ne ukvarjala z mobilizacijo slovenskih fantov, ki so tako v imenu vere morali stopiti pod okupatorjevo orožje, do pobjev ne bi prišlo. Bila je pri maši, ko je maševal sedanji ljubljanski nadškof, in začudilo jo je, ko je govoril o krvavi revoluciji. Kaj niti maše ne more izpeljati, ne da bi iz njega bruhala kri," se je spraševala.

Jožica iz Novega mesta je pred časom v Dolenjskem listu zasledila fotografijo, na kateri so novomeškemu mizarju Marjanu Kovaču podelili neko priznanje, na osnovi katerega se bodo pri njem lahko učili vajence. Upa, da jih ne bo učil tako površnega dela, s kakršnim se je izkazal pri njej. Po nar-

čilu je izdelal pohištvo, vendar vse skupaj precej površno. Ko se je po krajšem času garderobni omari udrl dno in se je nevarno nagnila, si je po večkratnih prošnjah prišel zadevo ogledat in je podložil navadno poleno, omaro pa naj bi popravil naslednji dan. Kljub temu da so ga vsaj desetkrat klicali, ga še ni bilo nazaj, minila pa so že tri leta. Bo takega odnosa do strank učil tudi vajence?

Stane Lipar iz Šmarjeških Toplic redi dirkalne konje. Pred nedavnim mu je za tetanusom zbolela plemenska kobilica, ki je imela pod sabo žrebička in je bila povrhu še breja. Veterinar dr. Darko Činkole je po natančnem pregledu svetoval čimprejnjši zakol, vendar sta kasneje, ko sta ugotovila, da bi od mesarjev iztržila le drobiž, vseeno poskusila kobilo pozdraviti. Požrtvovalni živnozdravnik je k njej prihajal v vsakem vremenu in ob vsaki uri, ji na 12 ur dajal po štiri injekcije, in uspelo mu je, kar je šele drugi tak primer v Sloveniji. Pred tremi leti so konja, ki je zbolel za tetanusom, pozdravili v Mariboru.

Polde iz Podgorja je povedal, da redno prebira naš časopis, ki da je zelo dober, vendar nas prosi, naj vendar še nehamo objavljati pisma Darinke Tratar in Janeza Novšaka, ki se pripravata okoli članka Titova pot edina in prava. Stvar je že zdavnaj prekoračila vse mere in meje dobrega okusa. Naj pustimo mrtvega človeka na miru, pa kakršni koli je že bil, je pristavil.

Marija iz Brezje je tiskovno predstavnicu Janševe SDS Niko Dolinar, ki je podpisana pod odgovorom na uvodnik DL "Za ničevanje za začetek" iz 34. številke Dolenjskega lista, označila za strankarsko trobljo. Opozorila jo je na dejstvo, da je prav Janez Janša sodeloval pri pripravi zakonodaje, ki je sesipala slovensko gospodarstvo in poslala ljudi na ulice, medtem ko bi sedaj rad z lepimi besedami ljudi speljaj na led, da bi ga imeli za odrešitelja. Marija meni, da če bo

imel Dolenjski list take novinarje, kot je g. Marjan Legan, ki ga ni strah reči bobu bob, bo imel tudi dovolj bralecev. Tudi priznanje gospodu Rukšetu iz Podgorja je dala.

Zlatka s Trebelnega se je za poštenost zahvalila šoferjem podjetja Gorjanci. Ko se je prejšnji petek ob 11. uri peljala domov, je v avtobusu pozabila denarnico z denarjem in vsemi dokumenti. Šofer je denarnico našel, jo dal sodelavcu Jožetu Barbu s Trebelnega, njegova žena pa ji jo je prinesla domov, še preden je Zlatka sploh ugotovila, da je denarnico izgubila.

Anica Jurečič se je pozabavala z enim izmed oglasov v našem časopisu. Iz radovednosti se je javila v Grosuplje, kjer so ponujali delo na domu - kuvertiranje. Prosila jih je, da ji pošljejo ponudbo in ji povejo za plačilo, oni pa so od nje zahtevali, naj jim najprej nakaže dva tisoč tolarjev, potem pa naj bi ji poslali nadaljnja navodila. Kasneje se je javila še na podobno ponudbo iz Krškega, vendar so ji pošto vrnili, češ da je naslovnik nedosegljiv. Anica meni, da gre le za izkoriščanje ljudi, ki so brez denarja in zato pripravljani prijeti za vsakršno delo. Priporoča nam, naj take sumljive ponudbe razišče kdo od naših novinarjev.

Bivši delavec Pionirja MKI se je oglasil, ker ga moti pripisovanje velikih zaslug Marjanu Zupanu v nedavnem portretu tedna. "Ta hvala me je pogrela. Kar naprej inženir pa inženir. Lahko, ko se je kot tehnik šolal na naš račun, strojniki in šoferji pa smo za mizerno plačo delali dan in noč. In še je bilo takih, ki so na naš račun v MKI dobro živeli, od direktorja Kapetana navzdol. Firmo so spravili v stečaj, sami so pobrali ogromne odpravnine, in to že takrat, ko v firmi ni bilo več denarja in so si ga za te odpravnine sposodili v drugi firmi, delavcem pa ni ostalo nič. Letos od Pionirja nisem dobil še niti tolarja. In take, ki so za tako stanje krivi, hvalite po časopisu!" I. V.

KRALJICA SLOVENIJE NA OTOČCU

OTOČEC - V soboto, 14. septembra, bo v teniški dvorani na Otočcu finalna prireditel za izbor "kraljice Slovenije 1996", ki jo bodo izbrali med 12 finalistkinjami, ki so se uvrstile s predkmovalj po vsej Sloveniji. Zmagovalka z Otočca bo v Baden-Badnu nastopila na izboru za "kraljico sveta". Zmagovalka otoškega finala, se pravi letošnja "kraljica Slovenije", bo za nagrado dobila osebni avtomobil. Prireditel, na kateri bodo nastopili tudi glasbeni gostje Anja Rupel, Alka Vuica in Magnifico, Dominik Kozarič, Power dancers, Don Mentoni band in Los locos, bo prenašala TV Slovenija. Vstopnice po 500 tolarjev bodo v prodaji od petka, 6. septembra, v Sport hotelu in Hotelu Grad na Otočcu ter v turistični agenciji Kompas v Novem mestu.

NARAVNA POSLIKAVA - Mati narava rada poskrbi, da odprtih ust zremo v njene stvarive. Tudi na vrtu Novomeščanke Milene Mirt se je med jedilnimi bučami to poletje narava umetniško izkazala. Mirtova je bila presenečena že nad bučo velikoma nenavadne oblike, skoraj brez sapa pa je ostala, ko je odtrgala bučko normalne velikosti, vendar poslikano z ornamentami in celo letnico 1440. Odkar je v pokoj in vdova, je Mirtovi edino pravo veselje njen vrt, na katerem preživi prenekatero prijetno uro. Pridelek na sliki pa je dokaz, da narava tudi nagrajuje. (Foto: Majda Luzar)

Dolenjske Novice.

1885-1919

kratkočasnice izbral Jože Dular

Dober učitelj

Janezek: "Oče, mi imamo res pridnega učitelja. Obljubil nam je, da nam naredi veselje, ako bomo pridni."
Oče: "No, kakšno veselje vam je pa naredil?"
Janezek: "Obolel je in zato nismo imeli pouka."

Iz šole

Učitelj: "Jed in pijača je v hrano našemu telesu. Čemu pa rabimo zrak?"
Tonček: "Za zrakoplove!"

Glej mene!

Učitelj popisuje osla, nepazljivi Tonček pa gleda skozi okno in učitelj ga pokara:
"Tonček, ako jaz o oslu govorim, ne smeš gledati skozi okno, ampak glej le na mene!"

Oče ga zagovarja

Učitelj: "Kdor je priden in dobro dela, pride v nebesa. Kaj je pa s takim, ki hudo dela?"
Advokatov sin: "Tacega pa moj oče zagovarja!"

Prepričevalen dokaz

Učitelj: "O čem nas najživeje prepričujejo Odisejeve blodnje in vožnje?"
Učenec: "Da takrat še niso imeli direktne zveze med Trojo in Grško."